

CHIP

03/2005

www.chip.ro

IIYAMA ProLite
Realitatea bate specificațiile

Computer & Communications

Pe CD:

**Maya 6
PLE**

Primii pași în animații 3D.

**Maguma
Workbench**

IDE pentru aplicații Web.

O&O UnErase

Recuperarea ușoară a fișierelor șterse accidental.

**O&O
DiskRecovery**

Soluție pentru restaurarea datelor pierdute.

RenderPal 2004

TEST: 17 inscriptoare DVD

Este momentul achiziției!

- Prețuri pentru buzunare românești
- Goana după calitate

Athlon 64: personalități multiple

Același rating, mai multe procesoare, performanțe diferite

Media Center

- Noul S.O. de la Microsoft
- Recomandări hardware

Tehnologii

ATI:

Primul lor chipset pentru AMD64

Produsul Anului 2004

Editorial

Criptarea datelor și realitatea crudă

Decebal Schiller,
redactor-șef

Nu cu mult timp în urmă, o binecunoscută companie al cărei obiect principal de activitate este protejarea conținutului digital (adică a CD-urilor cu muzică și a DVD-urilor de orice tip) a anunțat că este în măsură să ofere doritorilor un nou algoritm de protecție care (datorită versatilității) va rămâne imposibil de spart, indiferent de metoda folosită. Algoritmul se numește RipGuard.

Nu am nimic împotriva ideii de a proteja drepturile de autor și nici a unui algoritm (oricât de complex) care să țină la distanță doritorii de copii ilegale, dar până acum genul acesta de afirmații s-au dovedit complet inutile. Noile metode de protecție au fost „lichidate” din ce în ce mai repede de programatori îndrăzneți și (probabil) cu zâmbetul pe buze. Situația asta se perpetuează deja de câțiva ani buni și nimic nu se schimbă. Și este normal să te întrebi: nu se poate găsi vreo modalitate realmente de nesparg cu care să se protejeze conținutul?

Răspunsul la această întrebare este (și va rămâne): nu, nu se poate! Iar motivele pentru care nimic nu este infailibil în acest domeniu sunt trei. Primul este scopul DVD-ului. Acesta trebuie (după cumpărare) vizionat acasă, iar pentru asta trebuie să fie compatibil cu DVD player-ul de sub televizor, altfel cumpărătorul va fi foarte nemulțumit de DVD-ul inutilizabil pe care tocmai a dat banii (valabil și pentru CD). Dacă algoritmul de protecție rămâne compatibil, conținutul poate fi redat pe televizor (cum e și normal), dar dacă poate fi redat pe TV, asta înseamnă că poate fi redat și pe PC... deci poate fi copiat. Poate ceva mai greu, dar dacă apare imaginea filmului pe monitor, e limpede că poate fi copiată, și acesta este al doilea motiv. Al treilea motiv este diferența de dimensiune între o companie oarecare și o comunitate (în număr de oameni). În cazul de față, autorii RipGuard-ului au sub 500 de angajați. Nimeni nu poate spune (și nici măcar aproxima) câți membri deține comunitatea (s-o numim) „underground”, dar depășește cu siguranță 500 de persoane. Cu alte cuvinte, „hackerii” au avantajul mulțimii.

Nu sunt atât de naiv încât să pot crede că autorii RipGuard-ului nu cunosc aceste motive. Și atunci care este scopul său? Păi... simplu! Este de vânzare. Asociația americană a producătorilor de filme îl va cumpăra, autorii vor încasa banii, hackerii vor avea o scurtă distracție... Deci toată lumea e fericită!

CUPRINS

3/2005

FOCUS

- 12 Știrile care vă țin conectați la realitatea IT din România și de peste hotare
- 16 Tehnologii de ultimă oră – Panasonic și-a prezentat la Sevilla cele mai noi tehnologii și produse
- 22 SolidWorks CAD 2005– Conferința internațională a utilizatorilor de SolidWorks din Orlando, Florida
- 24 Gala laureaților – Produsul Anului 2004 și-a desemnat câștigătorii
- 30 Unealta pentru unelte – Flexibilitatea și deschiderea platformei de dezvoltare Eclipse i-au adus acesteia multe simpatii, dar, poate mai important, foarte mulți utilizatori.

COVERSTORY

- 32 Media Center – Inima digitală a distracției de acasă – TV, filme, muzică, radio, toate rulate pe noul dumneavoastră Media Center. Sfaturi pentru dotarea hardware a acestuia.
- 36 Noua simfonie Microsoft – Motorul software al noului centru digital multimedia este Microsoft XP Media Center, un sistem de operare dedicat special distracției.

HARDWARE

- 40 Știri
- 42 Pentium 4 pe 64– Intel a intrat în hora procesoarelor pe 64 de biți și de aceea am hotărât să vedem ce le poate siliciul noilor reprezentanți ai seriei 6xx.
- 46 Goana după X-uri – Ce s-a mai întâmplat pe piața inscriptoarelor DVD și care sunt cele mai bune unități de ardere a DVD-urilor, aflați din testul comparativ de luna aceasta.
- 54 Muncindu-l pe Hercules – Un recent produs Hercules destinat portului FireWire se dovedește a fi o soluție accesibilă pentru înregistrări multipistă.
- 58 ATI atacă (și) platforma AMD 64 – Este noul chipset de la ATI dedicat platformei AMD 64 mai bun decât nForce4?

32 Media Center – Inima digitală a distracției de acasă

Pentru a avea un adevărat hub multimedia, nu mai este nevoie să aveți nu știu câtă aparatură HiFi. Beneficiați de noile posibilități deschise de Media Center-e și de noul sistem de operare Microsoft XP Media Center.

72 În jungla AMD

Amețiți de atâtea rating-uri extrem de asemănătoare acordate procesoarelor AMD pe 64 de biți, ne-am hotărât să facem puțină lumină. Puzderia de procesoare Athlon64 nu vă va mai da dureri de cap și veți ști exact ce procesor să achiziționați în funcție de necesitățile dumneavoastră.

Teste individuale

Hardware

- 62 Iiyama ProLite E4355-B HNE62 – Monitor TFT
- 63 Gigabyte Neon 7 Cooler Pro – Cooler
- 63 Gigabyte Radeon X800 GV-RX80256D – Placă video
- 64 ABIT μGuru AV8 – Placă de bază
- 64 Antec Aria – Mini-carcasă
- 64 HP Photosmart 375 – Imprimantă cu cerneală 10x15
- 66 Hercules XPS 5.101 – Boxe 5.1
- 66 HP Deskjet 6540 – Imprimantă cu cerneală A4
- 67 Kingston Hyper KHX4300D2K2/512 2X256MB – Memorii
- 67 Micronet Network Adapter SP952 – Adaptor de rețea USB
- 68 PNY Verto 6600 GT – Placă video
- 68 Sony Cyber-Shot DSC P150 – Cameră foto digitală
- 68 Prolink PixelView 6600GT 128 MB HDTV – Placă video

46 Goana după X-uri

Deoarece prețurile la unitățile de inscripționat DVD-uri, precum și la mediile de scriere au scăzut mult, ne întrebăm firesc ce inscripțor să alegem. Nu este ușor, mai ales că numărul acestora este deosebit de mare și toate afișează viteze de citire/scriere din ce în ce mai mari. CHIP vă scoate din încurcătură și vă prezintă câștigătorii testului comparativ de luna aceasta.

94 Un PDA la lucru

Utilizările micului Personal Digital Assistant sunt din cele mai diverse. Fie că îl folosim pe post de agendă, fie ca organizator sau ca device pentru preluarea informațiilor din cele mai diverse, el poate deveni un ajutor neprețuit în viața modernă de zi cu zi.

- 69 Corsair XMS Xpert TWINXP1024-3200XL – Memorii
- 69 Gainward 6600GT Ultra/1960 PCX XP GS GLH – Placă video
- 70 Microsoft Optical Desktop Elite for Bluetooth – Kit tastatură și mous
- 70 Thermalright SI 97 + Enermax UC-9FAB-B – Cooler
- 70 Creative GigaWorks S750 – Boxe 7.1
- 70 Yusmart 178MP Multimedia – Monitor TFT

Software

- 86 O&O UnErase 2.0 și O&O DiskRecovery 3.0 – Utilitare pentru sistem
- 87 MuzicMan 5.0 – Player multimedia
- 88 Adobe Photoshop Elements 3.0 – Prelucrare de imagini
- 88 MaxiVista 1.5.3 – Virtualizare de monitoare
- 88 7Tools Partition Manager 2005 – Partiționare

- 62 Bancul de probă – Ghidul competent și imparțial al celor mai noi produse hardware de pe piața românească.
- 72 În jungla AMD – Rating-urile și multitudinea procesoarelor AMD pe 64 de biți pot confuza pe oricine. Ne propunem să facem lumină și să vă arătăm ce poate fiecare reprezentant al gamei.
- 78 CHIP Top 10 – Cel mai bun barometru al pieței hardware

SOFTWARE

- 80 Știri
- 82 Desfătarea ochiului – Vă prezentăm o mică aplicație care poate transforma un banal desktop Linux într-un sistem complex de prezentare a informațiilor.
- 86 Sub lupă – Teste individuale ale celor mai noi aplicații selecționate atent de redactorii CHIP.
- 90 Desktop Linux pur și simplu – Simply MEPIS este numele unei noi distribuții Linux, dedicată în special sistemelor NVIDIA.

COMUNICAȚII

- 92 Știri
- 94 Un PDA la lucru – Pentru cei care nu sunt convinși de utilitatea unui PDA, am scris un articol în care vă arătăm ce se poate face în mod uzual cu un asemenea dispozitiv.
- 98 Un norișor numit Internet – Ce se ascunde în spatele echipamentelor care ne separă de rețeaua furnizorului de servicii?
- 100 Cupru la preț de aur – Am făcut o scurtă analiză a tarifelor anunțate de RomTelecom la începutul acestui an.

PRACTICĂ

- 102 Câteva trucuri în Photoshop
- 104 Putere de calcul în liniște perfectă – CHIP vă arată cum un computer performant poate fi în același timp și unul silențios folosind răcirea pe aer.
- 108 Tips&tricks

ALTELE

- 5 Editorial
- 6 Cuprins
- 8 Cuprins CD
- 10 Cuprins DVD
- 110 Dicționar
- 110 Inserenți
- 112 Mailbox
- 112 Impressum
- 114 Teme din numărul următor

Pentru ediția cu DVD

DVD-ul atașat revistei CHIP este modalitatea prin care redacția noastră vine în întâmpinarea cerințelor dumneavoastră în ceea ce privește necesarul de software freeware și shareware. În fiecare lună încercăm să condensăm cele mai interesante aplicații apărute pe piață și să creăm un DVD pe placul dumneavoastră.

Pe viitor așteptăm sugestiile dumneavoastră cu privire la structura și aplicațiile ce doriți să fie incluse pe DVD la adresa dvd@chip.ro.

Simply MEPIS 2004.6

Ca în fiecare din ultimele luni, DVD-ul atașat revistei conține o imagine a unei distribuții Linux. Pentru această lună am ales Simply MEPIS. La rândul său, și această distribuție se bazează pe o infrastructură Debian. După inscripționarea imaginii pe un disc, aveți posibilitatea de a rula această distribuție și ca un LiveCD.

3DMark03, 3DMark05, PCMark04

FutureMark a lansat de curând noi update-uri ale programelor sale de benchmark. Gama 3DMark a fost actualizată atât în suportul noilor plăci grafice, cât și în logica programului pentru a genera rezultate cât mai obiective. Și PCMark04 suportă acum cele mai noi componente hardware, iar o serie de bug-uri au fost remediate.

PostgreSQL 8.0

DVD-ul acestei luni include cea mai recentă versiune a unuia dintre cele mai puternice sisteme de gestiune a bazelor de date din lumea Open Source. Versiunea 8 a lui PostgreSQL aduce atât facilități noi, cât și posibilitatea utilizatorilor Windows de a folosi acest produs. DVD-ul conține versiunea de Linux și pe cea destinată sistemelor de operare Windows 2000, XP și Server 2003.

MySQL 4.1.9

Dacă PostgreSQL este unul dintre cele mai puternice, cu siguranță MySQL este cel mai popular server de baze de date din lumea Open Source. Pe DVD veți găsi distribuția pentru Linux, dar și pe cea de Windows.

MediaPortal 0.1.0.6

Chiar dacă este o versiune foarte tânără, MediaPortal este un add-on foarte reușit pentru Windows. Cu ajutorul său puteți încerca transformarea, fără nici un fel de investiție, unei variante de Windows clasic într-un Media Center. Pentru rulare aveți nevoie de .NET Framework.

Demo

Adobe Acrobat Professional 7.0

Dacă luna trecută ați putut doar citi despre noua versiune a acestui produs, în această lună aveți posibilitatea să-l și încercați prin versiunea demonstrativă aflată pe disc. Față de versiunile anterioare, veți constata o îmbunătățire a vitezei de lucru, noi facilități, dar și o interfață mai plăcută.

Stitcher Express 1.0

Prin Stitcher Express compania REALVIZ propune un instrument simplu pentru crearea panoramelor tridimensionale din imagini. Procedurile din program vă pot ajuta să

creați aproape automat panorame de 360x180°. Stitcher Express se integrează bine cu Photoshop și este capabil să creeze și fișiere QuickTime VR (pe spațiu cilindric sau cubic).

CodeCharge Studio 2.3

CodeCharge Studio poate fi asimilat unui IDE cu ajutorul căruia pot fi create cu rapiditate aplicații web folosind baze de date.

Poate fi utilizată o varietate foarte mare de tipuri de baze de date, CodeCharge având posibilitatea să se conecteze la cele mai multe dintre ele.

Xceed Components

În cadrul acestei suite, programatorii vor găsi o colecție de componente destinate includerii în aplicații bazate pe platforma .NET.

Pe lângă acestea, Xceed Components cuprinde și un set de controale ActiveX, făcând astfel posibilă utilizarea lor în orice aplicație care suportă această tehnologie.

Intuitext Fizică și Geografie

Continuăm și în această lună prezentarea lecțiilor multimedia interactive Intuitext. De această dată, pe DVD veți găsi selecțiuni din volumele I și II ale lecțiilor de fizică și geografie.

Multimedia

În această secțiune am inclus prin amabilitatea Euro Entertainment Enterprises (tel. 021-2039669) trailer-ele unor noi lansări pe DVD: Avalanche Alley, The Bourne Supremacy și Metallica: Some Kind of Monster.

Prin intermediul InterCom Films (021-3121545) avem posibilitatea să vă oferim și videoclipuri ale unor noi lansări pe marile ecrane: Blade Trinity, Ispita (Closer), Consilier în amor și Elektra.

Tot în cadrul acestei secțiuni puteți urmări desfășurarea ceremoniei prilejuite de decernarea premiilor CHIP – Produsul Anului 2004, care a avut loc în 28 ianuarie la București.

Linux

Secțiunea Linux a DVD-ului include driver-e pentru plăcile grafice bazate pe cipuri ATI și pentru cipurile wireless de la Intel. De asemenea, este inclus kernel-ul 2.6.10 pentru acest sistem de operare.

Veți găsi și distribuția completă a aplicației Mplayer, dar și SuperKaramba, cu care veți putea face desktop-ul dumneavoastră mult mai atractiv, alături de o colecție interesantă de teme.

Utilitare

În secțiunea utilitare veți putea regăsi cele mai recente versiuni ale driver-elor ATI, NVIDIA, VIA, Intel și Realtek, alături de programul de management al tunerului ChrisTV 4.10, managerul de fișiere Total Commander 6.03a, player-ul audio Winamp 5.08 și codec-ul DivX, aplicația de restaurare a fișierelor Restore 2000 și instrumentul de diagnosticare a componentelor hardware, HwInfo.

Cuprins DVD

Pentru ediția cu CD

Pe CD-ul lunii martie veți găsi o versiune completă a programului de modelare 3D Maya 6 Personal Learning Edition, două aplicații de la O&O Software, un program pentru managementul partițiilor, alături de o selecție a celor mai interesante programe freeware și shareware din ultima lună.

Versiuni complete

Maya 6 Personal Learning Edition

Prin amabilitatea companiei Alias, avem plăcerea să vă oferim versiunea 6 Personal Learning Edition a programului de modelare 3D, Maya. Aceasta poate fi folosită în mod gratuit, în scopuri necomerciale, pentru crearea și animarea unor obiecte 3D, și se adresează pasionaților de grafică 3D care doresc să beneficieze de puterea mediului comercial Maya.

Pentru instalare trebuie să obțineți un cod de la adresa: http://www.alias.com/eng/products-services/maya/maya_ple/get_maya_ple.shtml.

Versiuni evaluare

VNC Manager Enterprise Edition 2.5

Este o aplicație dezvoltată de către compania SmartCode, care oferă o modalitate simplă de administrare de la distanță a PC-urilor. Dispune de o interfață bine realizată și este compatibilă cu distribuțiile RealVNC 4.0 și TightVNC 1.3. Are inclus și suport pentru HTTP și proxy-uri SOCKS5 și poate scana IP-urile din cadrul unui domeniu/workgroup în vederea detectării de servere VNC către care să poată fi realizate conexiuni.

O&O UnErase 2.0 și DiskRecovery 3.0

UnErase este un program ce vă ajută să recuperați ușor fișierele șterse accidental în Windows XP. Totuși, eficiența sa nu este la fel de ridicată ca și cea a lui DiskRecovery, fiind o variantă destinată în special utilizatorului de acasă.

În schimb, DiskRecovery dispune de opțiuni mai puternice de recuperare, fiind destinat profesioniștilor. Orice fișier care nu este suprascris în totalitate are o probabilitate destul de mare de a fi recuperat.

Maguma WorkBench 2.1

Maguma WorkBench este un IDE PHP ce oferă dezvoltatorilor mai multă libertate în crearea și testarea aplicațiilor. În acest fel crește viteza de dezvoltare, oferind în același timp și o flexibilitate crescută în ceea

ce privește componența interfeței și a operațiilor utilizate mai des. Sunt incluse și utilitare suplimentare, cum ar fi aplicații pentru transferul CVS și SFTP.

7Tools Partition Manager 2005

O soluție simplă pentru managementul partițiilor la nivel de amator. Se pot face operațiuni de creare, redimensionare, mutare și conversie fără pierderi de date. Sunt recunoscute partițiile de Windows (FAT și NTFS) și cele de Linux (Ext2, Ext3 și ReiserFS). Fiți însă precauți și faceți-vă copii de siguranță atunci când lucrați cu partiții ce conțin date importante.

Render Pal 2004

De ceva vreme, soluțiile de calcul distribuit au început să fie preferate atunci când este necesară randarea unor proiecte complexe în defavoarea unor servere dedicate. Iar cu Render Pal 2004 crearea unor ferme virtuale pentru randarea proiectelor Maya, Mental Ray, 3ds max este o joacă de copii.

Linux

SmoothWall este o distribuție Linux ce încorporează mai multe module necesare într-un gateway. Pentru instalare trebuie să creați un CD de boot folosind imaginea de pe CD-ul acestei luni. În secțiunea Linux mai pot fi găsite cele mai recente driver-e pentru cipurile Centrino, aplicația Synaptic, mediul SuperKaramba, Flash Player, modulul pngwriter și serverul Shoutcast.

Produsul Anului 2004

Avem plăcerea să vă oferim filmul de la decernarea premiilor CHIP - Produsul Anului 2004, eveniment ce a avut loc în data de 28 ianuarie la Crowne Plaza, București. Pentru vizionare trebuie să aveți instalat codec-ul XviD.

Licență gratuită

BitDefender Professional 8 CHIP Edition

Veți regăsi versiunea personalizată CHIP a antivirusului BitDefender 8 Professional. Cei care au folosit deja o versiune trial a acestui antivirus trebuie să ruleze utilitarul de prelungire a licenței.

Kaspersky Anti-Virus și Anti-Hacker

Prin instalarea fișierelor 000920E5.key și 000920E6.key puteți prelungi valabilitatea licențelor Kaspersky Anti-Virus și Kaspersky Anti-Hacker pe toată durata lunii martie.

NOTĂ

Interfața CD-ului CHIP este concepută să ruleze optim pe o placă grafică ce suportă minim o rezoluție de 800 x 600 și o adâncime a culorii de 16 biți. De aceea, nu este recomandată folosirea acesteia într-un mediu ce nu oferă minimul necesar! Interfața poate fi rulată atât sub Windows 95/98/Me, cât și sub Windows NT/2000/XP.

Din cauza multitudinii de configurații, redacția CHIP Computer & Communications nu își poate asuma nici o responsabilitate în eventualitatea în care apar probleme în funcționarea interfeței și a aplicațiilor. Programele care au intrat în componența CHIP CD au fost testate și selectate cu grijă în redacția CHIP. Totuși, redacția nu își poate asuma nici o responsabilitate pentru funcționarea anormală a software-ului și nici nu poate fi făcută responsabilă pentru eventualele daune produse.

CD-ul CHIP a fost verificat împotriva virusilor cu următoarele programe antivirus (în ordine alfabetică): BitDefender Professional

8 (furnizat de Softwin), F-Secure AntiVirus 5.41 (furnizat de Infodesign), Kaspersky Lab Anti-Virus 5.0 (furnizat de Kaspersky Lab - Rusia), McAfee VirusScan 6.0 (furnizat de ProVision), Norman Virus Control 5.4 (furnizat de CS Software), Panda Antivirus Platinum 7.0 (furnizat de Info Grup) și VirusBuster 4.7 (furnizat de Web-Services România). Pentru orice întrebări legate de aplicațiile de pe CD, vă rugăm să contactați telefonic, prin fax sau prin e-mail, autorii programelor respective.

ATENȚIE! Pentru rularea corectă a interfeței CD-ului vă recomandăm setarea unei rezoluții minime de 800 x 600, o adâncime a culorii de 16 biți și folosirea opțiunii Small Fonts! CD-ul inclus poate fi utilizat în conformitate cu parametrii definiți în standardul Philips – YELLOW BOOK. Editura nu își asumă responsabilitatea asupra eventualelor pagube provocate de utilizarea CD-ului în alți parametri decât cei stabiliți în standardul menționat anterior.

CUPRINS

24

Gală
Produsul Anului 2004

30

Tehnologie
Eclipse

Tendințe

Mesageria instantanee

– un moft sau o necesitate?

Compania de cercetare Gartner Group estimează că până în 2005 mesageria instantanee (MI) va reprezenta 50% din totalul comunicațiilor firmă-client.

În multe organizații, angajații își aleg singuri și își instalează programele de MI, creând diferențe în cadrul companiei și măbind astfel riscurile legate de securitate. Este important ca toate organizațiile să ia în considerare folosirea pe scară tot mai largă a acestor aplicații, să accepte tendința, să administreze și să asigure securitatea acestei activități. În acest context, MySoft, distribuitor pentru România al produselor Sybari, a făcut publice rezultatele unui studiu pan-european referitor la folosirea mesageriei instantanee în cadrul companiilor, la care au participat 340 de directori IT.

Gestionarea aplicațiilor MI

Studiul Sybari arată că majoritatea companiilor participante la studiu sunt conștiente de beneficiile pe care le pot aduce programele de mesagerie instantanee, 81% din ele considerând comunicarea în timp real ca principal avantaj. Cei întrebați au estimat că folosirea acestor programe va reduce facturile telefonice cu 11%. Aproape 90% din cei intervievați au înțeles că mesageria instantanee trebuie gestionată la nivel de server, iar 77% și-au exprimat îngrijorarea cu privire la existența unor potențiale probleme de securitate legate de comunicarea prin MI. Cu toate acestea, în ciuda faptului că angajații lor își pot instala ce aplicații MI doresc, peste 56% nu intenționau să instaleze o soluție MI gestionată la nivel de server. Trei sferturi din companiile incluse în studiu consideră că principala problemă a acestor programe o reprezintă pericolul virusilor și al viermelor. Un alt aspect evidențiat de 68% din respondenți îl reprezintă riscul furtului și al pierderii informațiilor sensibile pentru companie. În plus, 54% din companiile participante la studiu și-au manifestat îngrijorarea că hackerii ar putea să controleze de la distanță calculatoarele angajaților lor, iar 40% se tem de posibilitatea spionării discuțiilor purtate prin mesageria instantanee. Surprinzător, numai 13% dintre cei intervievați s-au

Aplicațiile de tip MI, din ce în ce mai populare.

referit la folosirea MI în ghidurile de utilizare a poștei electronice din organizațiile lor. Peste 55% nu includ mesageria instantanee în astfel de documente și numai 28% nu au o strategie de mesagerie la nivelul firmei.

Virusii, amenințare reală

Iată că temerile privind pericolul virusilor se materializează și în acest domeniu. Compania de securitate informatică Trend Micro trage deja un semnal de alarmă privind apariția unei noi versiuni a viermelui Broopia, care folosește MSN Messenger. Broopia.F infectează sistemele utilizatorilor MSN Messenger, răspândindu-se către toate contactele din listă sub forma unei imagini a unui... pui la rotisor. El vine „la pachet” cu un al doilea vierme, mult mai periculos, Agabot.ajc, care încearcă să exploateze sistemele fără patch-urile aplicate la zi și are potențialul de a efectua un atac denial-of-service. Viermele afectează utilizatorii de MSN Messenger pe sisteme Windows 95, 98, ME, NT, 2000 și XP, conform avertismentului Trend Micro. www.sybari.com

Uite cine vorbește!

Tu comanzi, browser-ul execută

Noua versiune a cunoscutului browser Opera, cea cu numărul 8.0, va fi cel mai accesibil browser de pe piață, afirmă creatorii săi, care sunt convingeți că popularitatea sa va fi dată de opțiunea de control prin comandă vocală. Opțiunile vocale, bazate pe tehnologie IBM, sunt disponibile deocamdată doar în versiune Windows. Pentru că se adresează și persoanelor cu deficiențe de vedere, Opera poate mări textele de zece ori față de dimensiunea normală, iar utilizatorii își pot crea propriile „style sheet”, paginile fiind afișate în culori și fonturi preferate. O altă facilitate este abilitatea ca paginile să se

potrivească în funcție de dimensiunea ecranului, eliminând necesitatea scroll-ului orizontal.

Opțiunile vocale sunt destinate și utilizatorilor care nu pot accesa cu ușurință tastatura. Până în prezent sunt disponibile 50 de comenzi vocale, iar utilizatorii vor trebui să folosească un set de căști ce include un microfon. Funcția de recunoaștere a vocii este disponibilă numai în limba engleză, iar browser-ul poate fi folosit și cu dispozitive handheld. Opera poate fi descărcat gratuit, dar există și o versiune contra cost, care oferă extra suport.

www.opera.com

Știri

Strategie

Omnilogic a încheiat un nou acord cu Sun Microsystems

Sun Microsystems a acordat, luna trecută, companiei Omnilogic, statutul de unic „Sun Volume Products Distributor”, titlu care îi consolidează firmei românești poziția în distribuția produselor de software și a serviciilor de pe piața IT&C autohtonă.

„Sun a făcut acest pas important deoarece am perceput un interes mărit pentru soluțiile și produsele

noastre și vrem să răspundem la această cerere în cel mai bun mod posibil. Piața din România reprezintă o arie importantă de dezvoltare pentru Sun, datorită ratei ridicate de creștere economică și potențialului pe care îl are”, a declarat Yiannis Kyriakides, Channel Sales Manager-Greece&Balkans Sun Microsystems.

www.omnilogic.ro

Tomograf

Siemens l-a „scanat” pe Tutankhamon

Experții Siemens au examinat resturile mumificate ale faraonului Tutankhamon cu ajutorul unui computer tomograf foarte performant. Împreună cu specialiștii de la Institutul de arheologie din Egipt, aceștia doresc să determine cauza morții lui Tutankhamon, survenită în urmă cu 3.000 de ani. Examinarea a avut loc la începutul lunii ianuarie, lângă mormântul lui Tutankhamon. Specialiștii de la Siemens delegați în Egipt au raportat că analizarea mumiei s-a dovedit foarte dificilă din mai multe motive. Un pacient în viață poate fi așezat în diferite poziții, ceea ce este bineînțeles imposibil în cazul fragilei mumii, a cărei stare este foarte proastă. S-a presupus că mumia a fost degradată atunci

un software special care reduce doza de radiații la maxim, pentru a evita o degradare și mai mare a mumiei. În plus, experții și tehnicienii au purtat măști chirurgicale și mănuși pentru a proteja mumia. Procesul de examinare a durat aproximativ două ore și jumătate, incluzând și pregătirile, deși scanarea propriu-zisă a durat doar cinci minute. Au fost luate în total 1.700 de imagini. Imaginile craniului au o rezoluție de 0,5 milimetri, în timp ce rezoluția pentru restul corpului este de un milimetru. În prezent, experții evaluează imaginile. În afară de Tutankhamon, oamenii de știință examinează multe alte mumii din Valea Regilor și au descoperit și multe surprize. O mumie despre care se credea că provine de la un bărbat de 70 de ani s-a dovedit a fi

Scannerul Siemens în acțiune.

când descoperitorii săi i-au îndepărtat bijuteriile de pe corp. Mumia lui Tutankhamon a fost scoasă din mormânt într-un camion special amenajat, echipat cu un scanner Somatom Emotion 6 CT, donat de Siemens și National Geographic. Scannerul, care este utilizat și în practica clinică, cuprinde

de la un copil care avea 7 ani atunci când a murit. De asemenea, o altă mumie, despre care s-a crezut că e femeie, s-a dovedit a fi un bărbat. Specialiștii se așteaptă la surprize și în urma examinării lui Tutankhamon.

www.siemens.com

Microsoft - CE

Windows în variantă redusă

Microsoft a acceptat să-și redenumască versiunea limitată a sistemului de operare Windows fără Media Player pe care se pregătește să o lanseze în Europa, după ce regulatorii antitrust i-au solicitat acest lucru. Aceasta, care purta inițial numele „Windows XP Reduced Media Edition”, nu va conține Windows Media Player și nu va putea efectua o serie de comenzi, precum rularea

„foarte prompt” la solicitările antitrust ale Uniunii Europene. „Orice ar solicita în plus din partea noastră, mă voi asigura că reacția noastră va fi foarte promptă”, a declarat Gates după întâlnirea cu membrii parlamentului belgian. De asemenea, prin intermediul unui e-mail transmis clienților, președintele Microsoft arată că, în prezent, compania și-a stabilit obiectivul de a crea soft-

Bill Gates, gata de concesiuni în fața UE.

unui CD ori a unui fișier MP3 sau transferarea unui fișier cu muzică către un dispozitiv portabil – cel puțin, nu fără instalarea de software suplimentar de la alte companii. Comisia a fost îngrijorată de faptul că numele i-ar submina intențiile, determinând consumatorii să evite achiziționarea noii versiuni de Windows. Microsoft a renunțat la acest nume și se gândește acum la unul nou. Președintele companiei, Bill Gates, a declarat că se va asigura că Microsoft va reacționa

ware care să interacționeze mai bine cu aplicațiile companiilor concurente. El a mai menționat că numeroase produse Microsoft funcționează deja împreună cu aplicații ale altor companii, iar procentul acestora va crește pe viitor. „Internetul este, poate, cel mai evident exemplu de interoperabilitate, pentru că orice aplicație poate fi conectată și poate schimba informații atât timp cât are parametrii corespunzători”, a afirmat el.

www.microsoft.com

Kevin Mitnick în România

Factorul uman, breșă de securitate

„O formă de hacking care se bazează pe influență, înșelăciune și/sau manipulare psihică în vederea convingerii unor persoane neștiutoare să dea curs unei anumite cereri.” Kevin Mitnick.

După ce anul trecut Steve Ballmer ne-a vizitat țara, o altă personalitate din lumea IT-ului a ajuns în România, la invitația IDC. Este vorba despre Kevin Mitnick, care a fost unul dintre cei mai căutați hackeri din lume, ajuns acum consultant de securitate în cadrul companiei Mitnick Security.

Discursul său din cadrul conferinței IDC Security Roadshow 2005 a avut drept scop tragerea unui semnal de alarmă vizavi de cea mai mare breșă de securitate din cadrul companiilor, și anume factorul uman și s-a bazat pe relatarea unora din „isprăvile” sale reușite din tinerețe.

Știri

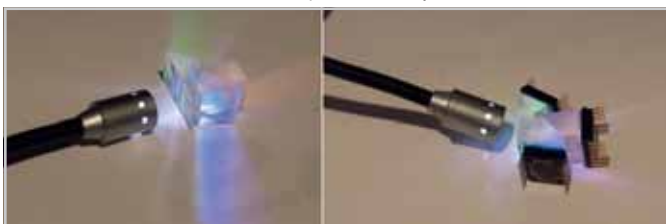
Panasonic

Tehnologii de ultimă oră

Pe data de 8 februarie 2005, Panasonic, binecunoscutul brand al grupului Matsushita Electric Industrial Co, a prezentat noua gamă de produse într-o atmosferă mai mult decât primăvărată, la Sevilla.

Sub sloganul „Panasonic ideas for life”, în prezența a peste 150 de jurnaliști din toată Europa, compania japoneză a lansat un număr impresionant de produse, împărțite în patru game, deja consacrate: LUMIX, e.cam, DIGA și VIERA. Primul seminar a fost și

respectiv 5 megapixeli, zoom optic 6x, MEGA O.I.S.). Pentru cei cu pretenții și mai ridicate, recomand călduros una din camerele DMC-FZ 4 și 5 (a se vedea poza alăturată). Aceste camere au senzori de 4, respectiv 5 megapixeli, un năucitor zoom optic 12x, evident, sistemul

Ideile simple sunt secretul tehnologiilor de succes: acesta ar putea fi motoul tehnologiei 3CCD.

preferatul meu, dedicat produselor LUMIX. După cum probabil mulți dintre dumneavoastră știți, este gama camerelor foto digitale. Pentru a acoperi toată plaja de cerințe, au văzut lumina zilei camere din trei categorii distincte. În zona entry level avem un reprezentant interesant, promițător, DMC-L51 (senzor de 4 megapixeli, zoom optic 3x, stabilizator optic al imaginii MEGA O.I.S., display LCD de 2 inch, 14 MB memorie internă, stocare pe carduri SD sau MMC). Aș dori să vă atrag atenția că deși multe alte companii de renume și cu tradiție în domeniul aparatelor foto digitale au stabilizatoare de imagine puternice, Panasonic este prima companie din industrie care a reușit să încorporeze un astfel de stabilizator într-o cameră digitală compactă. Trecând la clasa imediat următoare, găsim seria LZ: DMC-LZ1 / LZ2 (senzor cu 4,

de stabilizare anterior amintit. Camerele sunt echipate cu lentile LEICA DC VARIO-ELMARIT, pentru a obține imagini de înaltă rezoluție cu cât mai puține distorsiuni. De fapt, FZ5 reprezintă varianta simplificată a modelului prosumer

NV-GS250: la răscrucea dintre o cameră foto și una video.

FZ20. Cel de-al doilea seminar a fost dedicat camerelor video digitale.

Camerele video digitale

Dacă în 2004 camerele Panasonic se împărțeau în trei categorii: modele implementând tehnologia

Un DVD recorder bine echipat: harddisk și cititor de carduri SD.

3CCD, modele ultracomacte și modele cu zoom optic ridicat, 2005 este anul schimbărilor, modelele ultracomacte au fuzionat cu cele având tehnologia 3CCD (despre tehnologia 3CCD vom vorbi mai pe larg într-un număr viitor). Rezultatul: camerele video NV_GS250, 150, 140 și GS75. Pasul tehnologic este important, implementarea tehnologiei Quad-Density Pixel Distribution (utilizată anterior de Panasonic în echipamentele profesionale) făcând posibilă poziționarea a de patru ori mai mulți pixeli decât într-un CCD convențional. Să puteți obține imagini superb colorate, având totodată detalii remarcabile (datorită tehnologiei 3CCD), și toate acestea la 3 megapixeli, trebuie să admit, nu este ceva cu care m-am mai întâlnit. GS150/140 au un senzor de 2,3 megapixeli, iar GS75 de 1,7 megapixeli. Nici cei interesați de filmări în natură (plante sau animale) n-au fost uitați: seria power-zoom (NV-GS35, GS21, GS17) ajunge până la 30x zoom optic, facilitate unică în acest moment pe piață (în gama consumer, firește). Un alt aspect care mi-a plăcut atât la camerele 3CCD, cât și la cele cu zoom optic ridicat este îmbunătățirea ergonomiei. Butoanele nu mai sunt pe partea laterală stângă. În schimb, controalele sunt afișate direct pe display-ul LCD, navigarea fiind extrem de facilă prin intermediul unui joystick (One-Touch Navigation). Ultimele două seminarii au avut ca subiect lansarea unor DVD recorder-e (gama DIGA) ce aduc câteva tehnologii dacă nu neapărat revoluționare, dar evoluționare cu siguranță. Aș aminti doar câteva: în mod LP, a crescut rezoluția orizontală de la 250 de linii la 500 de

linii. Înregistrarea emisiunii preferate poate fi făcută aproape instant, delay-ul ajungând la 1 secundă! Am rămas plăcut impresionat de modelul cu HDD și cititor CD card, DMR-EH50, dar și de modelul DMR-ES30V, care are integrat și un

NVGS35: un impresionant zoom optic de 30x.

VCR. Acesta are și două tunere încorporate, pentru a vă înregistra două programe simultan, unul pe DVD, iar celălalt pe o casetă video. Nu în ultimul rând, jurnaliștii au putut admira cele mai proaspete televizoare pe plasmă și LCD, cu diagonale ce nu mai au nevoie de nici un comentariu. Să sperăm că o dată producția crescută, să se mai reducă prețul acestora, pentru ca și noi, cei din Europa de Est să avem așa ceva în sufrageriile noastre. (F.K.)

Eleganță, stil, calitate: numitorul comun al produselor VIERA.

FZ5: camere foto digitale de calitate pentru pasionați.

Mozilla Proiecte noi

Firefox 1.1 va fi lansat cu o întârziere de trei luni față de planurile inițiale, conform unui anunț făcut de Ben Goodger, șeful echipei de programatori care lucrează la acest browser.

„Am amânat lansarea versiunii 1.1 din cauza volumului de lucru care a mai rămas de făcut”, a afirmat Goodger la mijlocul lunii februarie. Unele surse au speculat că schimbarea datei lansării ar fi cauzată de recenta mutare a lui Goodger la Google. Acesta a negat însă speculațiile, precizând că întârzierea se datorează faptului că sunt necesare o serie de testări suplimentare pentru a asigura o calitate

2004. Cota sa de piață se situează în jurul valorii de 5% și ar putea crește până la 20% până la sfârșitul anului, conform unui studiu recent. Între timp însă, Mozilla Foundation a lansat prima versiune a Sunbird, aplicația sa calendar pentru Windows, Linux și Mac OS X. Cu ajutorul Sunbird 2.0 se poate crea o agendă a evenimentelor și un rezumat al activităților dintr-o anumite săptămână sau lună. Calendarul poate

Cele trei „animale” din „ograda” Mozilla!

superioară pentru versiunea 1.1. Firefox 1.1 a fost programat inițial pentru lansare pentru luna martie a acestui an. Versiunea finală a fost însă amânată până în luna iunie, așa cum se poate vedea pe foaia de parcurs publicată pe site-ul Mozilla. David Hallowell, unul din participanții la proiect, spune că scopul primordial al versiunii Firefox 1.1 este îmbunătățirea experienței de browsing pentru utilizatorii altor sisteme de operare decât Windows, respectiv utilizatorilor de Linux și Mac. Navigarea va fi mai rapidă cu versiunea 1.1 datorită îmbunătățirilor aduse motorului browser-ului, engine-ul Gecko. Versiunea curentă a browser-ului, Firefox 1.0, a fost descărcată în peste 20 de milioane de copii de la lansarea din noiembrie

fi editat și gestionat în colaborare prin publicare pe un server capabil de WebDAV (*World Wide Web Distributed Authoring and Versioning*). În plus, Mozilla Foundation a inițiat un proiect pentru a integra Sunbird cu Thunderbird. Proiectul, cu numele de cod Lightning, este programat pentru prima lansare generală la jumătatea anului 2005. Ca dovadă a popularității de care se bucură produsele Open Source Mozilla, Yahoo a lansat o versiune pentru testare a toolbar-ului său destinat browser-ului Firefox. Divizia de căutare online a Amazon, A9, oferă de asemenea un toolbar pentru browser-ul Firefox, care a început să amenințe poziția dominantă pe piață a Microsoft Internet Explorer. www.mozilla.org

Neogen

Încă unul în portofoliu!

Neogen SA, deținătorul site-urilor BestJobs, Neogen, Noi2, Marketer, My Host și altele, a achiziționat serviciul de hosting Prohost.ro. Acesta este al doilea serviciu de hosting cumpărat de Neogen, după preluarea MyHost.ro în decembrie 2003. Cele două servicii vor fi oferite sub marca Neogen Hosting.

Preluarea este în concordanță cu strategia companiei de a oferi soluții integrate de servicii online. Alături de hosting, Neogen mai oferă recrutare prin BestJobs și publicitate prin Marketer. Părțile implicate nu au făcut publică valoarea tranzacției. www.neogen.ro

RomTelecom a preluat ARtelecom

Adio, dar rămâi cu mine...

Operatorul de telecomunicații RomTelecom a preluat prin absorbție furnizorul de servicii Internet ARtelecom, operațiunea fiind finalizată la data de 1 februarie, o dată cu înscrierea la Oficiul Național al Registrului Comerțului a cererii de radiere a societății absorbite. Potrivit acordului de fuziune, ARtelecom s-a dizolvat fără lichidare, cu transmiterea patrimoniului către RomTelecom, care a preluat integral toate drepturile și obligațiile societății absorbite. Printre argumentele luate în calcul în procesul de fuziune se numără simplificarea structurii organizatorice în cadrul grupului, diminuarea costurilor de achiziții prin dobândirea unei puteri crescute de negociere, reducerea costurilor de

administrație și exploatare, precum și economisirea de resurse umane și financiare prin eliminarea nevoii de contabilizare a tranzacțiilor reciproce. Fuziunea va permite exploatarea mai eficientă a portofoliului de mărci deținute de cele două companii și transmiterea unui mesaj calitativ, unitar și coerent către clienții finali. În urma operațiunii, capitalul social al RomTelecom va rămâne nemodificat, respectiv 3.184,6 miliarde de lei. ARtelecom ocupă locul al doilea în clasamentul furnizorilor de servicii Internet prin dial-up și se situează între primele zece companii în privința serviciilor de acces prin linii dedicate.

www.comunicatedepresa.ro

Achiziție

Microsoft, la concurență cu Symantec și McAfee

Cunoscuta companie Microsoft va achiziționa producătorul de programe antivirus Sybari Software. Analiztii din domeniu spun că „mișcarea”, menită să clatine poziția pe piață a companiilor Symantec și McAfee, ar putea constitui o lovitură decisivă la adresa acestora, dacă Microsoft va integra funcții antivirus în sistemul de operare Windows. Astfel, unul dintre specialiștii de la J.P. Morgan, Sterling Auty, estimează că achiziționarea Sybari va plasa Microsoft în poziția de a afecta veniturile Symantec cu 5% și pe cele ale McAfee cu 8% — în condițiile în care, în ultima perioadă, acțiunile McAfee au scăzut

deja cu 5,4%, iar cele ale Symantec cu 3,9%. Sybari oferă programe pentru protecția antivirus a sistemelor e-mail, cu precădere Microsoft Exchange și Lotus Notes. Termenii achiziției nu au fost anunțați, dar, anterior tranzacției, Sybari s-a autoevaluat la o cifră aproximativă de 180 de milioane de dolari. În încercarea de a îmbunătăți securitatea sistemului de operare Windows, Microsoft a mai achiziționat, în urmă cu circa patru luni, producătorul de software antivirus Giant Company Software și, în 2003, firma românească GeCad Software. www.microsoft.com
www.sybari.com

Microsoft încearcă să îmbunătățească securitatea Windows.

Napster Concurență la iPod

Controversata companie Napster Inc. a prezentat o versiune portabilă a unui serviciu de muzică prin abonament, care ar putea deveni un concurent serios pentru iPod. În cadrul unui spot publicitar difuzat la Super Bowl, Napster îndeamnă fanii să compare costurile de 10.000 de dolari pentru achiziționarea și transferul a 10.000 de melodii de pe magazinul iTunes pe un iPod, cu un abonament lunar de 15 dolari prin care se pot descărca peste un milion de melodii pe player-ele compatibile cu Napster. Cu un software nou pentru „digital rights management” de la Microsoft, denumit Janus, cei care oferă servicii prin abonament afirmă că dețin soluția

pentru reclamațiile clienților care nu pot „muta” muzica pe calculatoarele personale. Napster a mai lansat o versiune trial a serviciului „Napster to Go”, în septembrie anul trecut, iar furnizorul de muzică Trans World Entertainment a lansat o versiune portabilă a serviciului de abonament online „F.Y.E. Download Zone”, în octombrie 2004. Și alte companii, precum RealNetworks Rhapsody sau MusicNow, plănuiesc oferte similare, în timp ce producători ca Samsung, iRiver, Dell, Gateway și Creative oferă dispozitive compatibile cu Janus, la prețuri cuprinse între 250 și 500 de dolari.

www.napster.com

Pe pagina web se găsește o listă completă a player-elor compatibile cu „Napster to Go”.

Preluare Siemens, fără telefoane mobile?

Conform informațiilor difuzate de săptămânalul de afaceri WirtschaftsWoche, gigantul german al electronicelor, Siemens, poartă discuții cu compania sud-coreeană LG Electronics privind vânzarea diviziei sale de telefoane mobile, aducătoare de pierderi financiare. În favoarea lor, ziariștii germani au citat un studiu realizat de compania de consultanță în management Accenture, în care se arată că activitățile Siemens în domeniul terminalelor mobile nu se află într-o poziție în care să poată face față concurenței de pe piață. „Piața începe să semene din ce în ce mai mult cu piața electronicelor de consum, care este caracterizată de o competiție acerbă și de prețuri în scădere, iar Siemens nu poate păstra ritmul”, a afirmat expertul Nikolaus Mohr de la Accenture.

Președintele companiei, Heinrich von Pierer, a declarat în mai multe rânduri că opțiunile disponibile sunt restructurarea, vânzarea sau închiderea acestei divizii.

www.wiwo.de

Siemens ar putea renunța la telefoanele mobile.

Colaborare Intel Corporation - QuinettiQ „Tranzistorii cuantici”

Companiile Intel Corporation și QuinettiQ au dat publicității rezultatele unei cercetări comune în domeniul tranzistorilor, desfășurată de-a lungul ultimilor doi ani. Aceasta ar putea da naștere în viitorul apropiat unei generații de microprocesoare ce includ un nou tip de tranzistori. Cercetătorii celor două companii au reușit să dezvolte ceea ce numesc „tranzistorii cuantici”, prin utilizarea unui nou material de fabricare numit *Indium Antimonid* (InSb), invenția QuinettiQ. La nivel atomic, InSb este alcătuit din elemente plasate în coloanele a treia și a cincea ale sistemului periodic al elementelor. Tranzistorii obținuți din acest material permit operarea rapidă și economică la frecvențe foarte joase. Rezultatele cercetării au arătat o reducere de zece ori a consumului de electricitate pentru obținerea aceleiași performanțe, ceea ce se traduce într-o îmbunătățire de trei ori a performanței tranzistorilor la același consum de electricitate comparativ cu tranzistorii utilizați în prezent. „Rezultatele experimentale ale cercetării conduse împreună cu QuinettiQ demonstrează că Indium-ul Antimonid este un material de viitor pentru industria tranzistorilor”, a afirmat Ken David. Acesta a fost dezvoltat întâi în Marea Britanie ca parte a unui proiect al Ministerului Apărării. Deși cercetările se află încă în stadiu incipient, potențialul lor este imens pentru tehnologiile avansate.

www.intel.com

Electrica

Factura pe mobil, Internetul la priză

Compania Electrica intenționează să introducă plata facturilor prin intermediul telefoniei mobile, respectiv prin SMS. Acest sistem presupune, mai întâi, existența unei convenții între filiala Electrica și un operator de telefonie mobilă. După încheierea contractului, clienții trebuie să încheie la rândul lor o convenție cu furnizorul de telefonie mobilă sau cu filiala Electrica. Documentul este necesar pentru a lua în evidență clientul și pentru identificarea unui cont bancar prin intermediul căruia să fie efectuate tragerile reprezentând contravaloarea facturii. După încheierea convențiilor, clientul sună la un număr de apel oferit de compania de telefonie mobilă și primește un SMS prin care este informat despre valoarea facturii pe care o are de achitat. Consumatorul trebuie să își dea acordul asupra tranzacției și apelează din nou un număr. Astfel, plata facturii se realizează, iar clientul primește un SMS care îi confirmă acest lucru. În funcție de convenția negociată de filiala

Electrica și operatorul de telefonie mobilă, costul comisioanelor și al SMS-urilor poate fi suportat de furnizorul de electricitate. Pentru securizarea tranzacțiilor, clientul primește și o parolă de acces.

Tot Electrica pregătește un proiect-pilot major din domeniul comunicațiilor – *Power Line Communications* (PLC), recomandat pentru transmisiile în bandă largă. PLC funcționează prin intermediul liniilor electrice aeriene de tensiune joasă și medie, utilizând o infrastructură existentă și la îndemână. Proiectul dispune de servicii diverse, cum ar fi distribuție de Internet, telefonie și rețele locale. Sistemul PLC oferă un trafic amplu, la o viteză ridicată a transmisiilor, și costuri reduse comparativ cu servicii similare calitativ. Ministerul Economiei și Comerțului a avizat deja două locații în cadrul cărora filiala Electrica Muntenia Sud experimentează tehnologia PLC: un bloc cu 32 de apartamente și o unitate de învățământ cu circa 20-30 de utilizatori.

www.electrica.ro

Așa funcționează, în linii mari, sistemul PLC.

Demitere

Carly Fiorina – adio și n-am cuvinte!

„Bomba” lunii februarie a constituit-o, indiscutabil, demiterea din funcție a președintelui și CEO al companiei Hewlett-Packard, Carleton S. Fiorina, hotărârea intrând imediat

Carly Fiorina spune adio staff-ului HP.

în vigoare. Robert P. Wayman, directorul financiar (CFO) al companiei, a fost numit director executiv (CEO) interimar și a devenit membru al consiliului de administrație. „Carly Fiorina a venit la HP să revitalizeze și să revigoreze compania. Ea a avut o viziune strategică și a implementat un plan prin care HP a obținut succese în fața competitorilor săi. Îi mulțumim pentru rezultatele obținute în ultimii șase ani și dorim să accelerăm implementarea strategiei

companiei”, a declarat Patricia C. Dunn, președinte ne-executiv al consiliului de administrație. „Cu toate că regret diferențele de opinie pe care le-am avut cu consiliul director în privința implementării strategiei HP, le respect decizia. HP este o companie mare și le doresc tuturor celor din HP să aibă succes în viitor”, a spus Fiorina. Ea va primi 14 milioane de dolari cu titlul de plăți compensatorii. La acestea se vor adăuga încă 7,38 milioane de dolari, drept primă pentru îndeplinirea anumitor obiective în 2004 și în primul trimestru al acestui an. În plus, HP a fost de acord să-i plătească 50.000 de dolari pentru consiliere legală, financiară și de carieră și va continua să-i acorde timp de un an beneficiile și asigurările personale și de sănătate.

Carly Fiorina a fost criticată, de-a lungul timpului, pentru decizii de genul fuziunii cu Compaq, din 2002, sau schimbarea direcției de orientare a companiei către vânzarea de PC-uri și servicii software. În plus, în perioada în care a deținut conducerea executivă a HP (începând cu 1999) acțiunile firmei au pierdut circa 66%. A doua zi după demiterea sa, cursul HP a crescut cu 11%. www.hp.com.

Gecad Net

Kaspersky Labs în România

Gecad Net a dobândit recent statutul de distribuitor al soluțiilor Kaspersky în România – ca parte a strategiei sale de furnizare a unei game complete de programe profesionale de securitate IT. Conform unui studiu efectuat pe site-ul propriu, mai mult de jumătate dintre utilizatorii români de e-mail primesc circa cinci mesaje virusate în fiecare zi. Peste 37% din numărul total al participanților la sondaj primesc între unul și cinci mesaje virusate în fiecare zi. Ca urmare, Gecad Net a hotărât să introducă în gama de produse puse la dispoziție publicului român și soluțiile de securitate Kaspersky. Fondat în 1997, Kaspersky Labs a devenit rapid un lider mondial în securitatea informatică. Compania este recunoscută pentru experiența sa în oferirea de protecție împotriva tuturor amenințărilor electronice: viruși, hackeri, spam

etc. În prezent, compania are șapte filiale regionale și parteneri în peste 50 de țări, constituind o rețea globală dedicată securității IT.

Gecad Net va oferi pe piața autohtonă soluții Kaspersky atât pentru protejarea PC-urilor, laptopurilor și serverelor, cât și a PDA-urilor și a rețelelor. Kaspersky Labs oferă soluții pentru Windows, Linux, Novell și protejează toate sistemele de e-mail curente. Produsele Kaspersky Labs au fost recompensate cu o serie de înalte distincții și sunt certificate de ICSA și West Coast Labs. Firma a pregătit și servicii complete de implementare și mentenanță pentru produsele Kaspersky Labs, precum și consultanță specifică pentru adaptarea acestora la necesitățile fiecărei organizații în parte și asigurarea unei protecții sporite a rețelelor interne ale companiilor. www.gecad.ro

Știri

iNES Group

Televiziunea viitorului, direct prin Internet

iNES Group a lansat, în luna februarie, primul proiect pilot pentru servicii IPTV – televiziune digitală prin tehnologie FTTH (*Fiber to the Home*), în primăria în Europa Centrală și de Est, oferind servicii complexe și conectivitate IP de mare viteză și stabilitate. Bazat pe propria rețea de fibră optică și având avantajele acestui suport de transmisie față de cele clasice (CATV, cupru), serviciul furnizat va oferi ultimele standarde în materie de televiziune digitală: imagine de înaltă definiție, programe și conținut virtual nelimitate, video-on-demand (VOD), nPVR (*network Personal Video Recorder*), multiple posibilități de programare. În afară de soluția TV, cuprinzătoare și care cuprinde caracteristici și servicii noi și impresionante, iNES Group va furniza pe aceeași infrastructură și servicii de telefonie și acces Internet, alcătuiind oferte de tip Triple Play.

www.ines.ro

Schema de funcționare a serviciului lansat de iNES.

Connex

Pregătiri pentru 3G

Connex a desemnat compania Ericsson drept furnizor de echipamente și servicii pentru extinderea rețelei W-CDMA, respectiv pentru servicii 3G avansate, destinate utilizatorilor telefoniei mobile din țară. Conform acordului, Ericsson va livra și implementa echipamente 3G și rețele radio, precum și servicii de integrare și optimizare de sistem. Compania va mai furniza, de asemenea, servicii de suport tehnic pentru soluțiile oferite. MobiFon a semnat și un contract cu furnizorul german de echipamente Siemens, pentru construcția aceleiași rețele W-CDMA. Siemens va asigura și instala echipamentele radio și infrastructura pentru noua rețea, prima de acest gen din România. Acesta este cel de-al treilea contract pentru rețele W-CDMA încheiat în Europa de Est, după Polonia și Slovenia. Circa 90% dintre toate rețelele de acest gen la nivel mondial sunt realizate de Siemens și de partenerul său, NEC. Prima demonstrație de video-telefonie bazată pe tehnologia de generația a treia 3G a fost realizată de Connex, în colaborare cu companiile Siemens și Ericsson, la începutul toamnei trecute. Oficialii Connex nu au precizat când ar putea lansa comercial

tehnologia 3G, dar se așteaptă la sute de mii de utilizatori 3G în primii ani. Rămâne de văzut în ce mod se va concretiza optimismul celor de la Connex și, în ce măsură, românii se vor lăsa cucerii de 3G. Aceasta pentru că, după rezultatele unui sondaj realizat în rândul britanicilor, doar 4% dintre consumatorii de pe insulă se gândesc să treacă la servicii 3G – și asta în condițiile în care piața locală este disputată de nu mai puțin de cinci firme, trei dintre ele fiind operaționale încă din 2003. Motivul acestei reticente? Gama largă de caracteristici pe care terminalele le au încorporate și temerile utilizatorilor (în proporție de 71%) că acestea sunt mult prea complicate.

www.connex.ro

www.siemens.com

Connex a ales deja furnizorii de echipamente pentru 3G.

Un pic de jurnalism CAD

SolidWorks World 2005

Dați-mi voie să vă împărtășesc câte ceva din experiența deosebită avută recent participând la conferința internațională a utilizatorilor de SolidWorks.

Mircea Băduț

De ce trebuia să fie deosebită? În primul rând, pentru că este vorba de software-ul CAD „numărul 1” pe piața de soluții mid-range pentru mecanică (MCAD), apoi pentru că s-a desfășurat undeva în Walt Disney World (Orlando, Florida) și, nu în ultimul rând, pentru că a reunit aproximativ 2.200 de oameni din lumea întreagă: utilizatori de SolidWorks, reselleri, dezvoltatori de aplicații, parteneri și jurnaliști. Pe durata a patru zile, conferința și-a derulat lucrările în câteva zeci de săli și pe diverse teme (conferințe în sesiuni generale sau tematice, prezentări tehnice, expuneri comerciale, examene de certificare, cursuri intensive etc.). Evenimentul a fost pentru mine și o mărturie a faptului că vremea tranziției de la desenul tehnic 2D la proiectarea 3D s-a cam încheiat, că s-a ajuns la o maturitate ce permite deja rafinări privind eficiența proiectării și fabricației asistate de calculator, la aplicabilitate pe verticală și pe orizontală întreprinderilor producătoare ce vor să aibă succes pe piață.

Fiind vorba de SUA, desigur că la deschidere nu a lipsit condimentul „show”: au fost invitați pe scena celei mai mari săli de conferințe protagoniștii unei emisiuni TV de

succes („American Choppers”, ce poate fi vizionată și pe canalele Discovery), care construiesc motocicletele unicate (în inconfundabilul stil american) folosind software SolidWorks. Cu acest prilej, John McElenny – CEO SolidWorks – și-a făcut intrarea pe scenă în trâmbe de fum și în duduie de motor. Spre finalul captivantei sale cuvântări, John McElenny a smuls din cele peste 2.000 de piepturi prezente în sală vuiete prompte de admirație atunci când a arătat pe viu câteva vrăjitorii din „SolidWorks 2006” (versiune ce va fi lansată la vară și despre care vă voi povesti câte ceva în numărul viitor al revistei).

O prezență extraordinară aici a fost și Burt Rutan, un celebru utilizator de SolidWorks, inițiatorul unicului program de zboruri spațiale private. Pasionații de aviație și de explorări spațiale pot afla amănunte uimitoare despre SpaceShip-One accesând adresa <http://www.scaled.com/>.

Supoziția că SolidWorks este susținut de o rețea puternică de parteneri dezvoltatori de software conex mi-a fost confirmată din plin: am putut vedea o mulțime de soluții CAE (pentru simularea solicitărilor și a comportamentului

Interviu

De vorbă cu seniorii

CHIP: Care este astăzi viziunea SolidWorks asupra sistemelor de operare alternative?

Garcia: Noi suntem 100% cu Microsoft Windows, care este un mediu foarte potrivit pentru rularea și dezvoltarea aplicațiilor CAD și este deocamdată mai bine să ne focalizăm pe o singură platformă. Cu atât mai mult cu cât avem noutăți provocatoare de la Microsoft și ținem aproape cu generația viitoare de medii Windows. Longhorn se dovedește o platformă deosebită pentru noi, aducând multe performanțe ce permit sistemelor CAD să se extindă în funcționalitate.

CHIP: Va fi re-proiectat SolidWorks pentru a se adapta nucleului de modelare Parasolid pe 64 de biți lansat recent (n.r. 12 ianuarie 2005)?

Garcia: Lucrăm intens pentru adaptarea lui SolidWorks pe 64 de biți, ceea ce este dificil deoarece deocamdată compilatoarele și chiar cipurile (Intel și AMD) de-abia acum încep să devină potrivite pentru aplicații CAD. Și în această privință ținem aproape de Microsoft, care furnizează mediul de 64 de biți (platformă + compilator). Sperăm că anul viitor vom avea răspunsul concret la această tendință firească a pieței, ceea ce pare inevitabil deoarece tehnologia

Având în agendă întâlniri cu două personalități din conducerea corporației SolidWorks, Christopher Garcia (vicepreședinte, cercetare și dezvoltare) și respectiv Dave Corcoran (vicepreședinte executiv, strategie), am putut să le adresez câteva întrebări.

pe 64 de biți aduce mult CAD-ului, nu atât ca viteză, cât mai ales ca spațiu de memorie adresabilă, limita de 8 TB fiind mult mai atractivă pentru proiectanții de ansambluri mari.

CHIP: Vor cobori facilitățile PDM înspre varianta standard de SolidWorks?

Corcoran: Deocamdată, doar variantele „Office” oferă funcții PDM, prin „PDMworks”, în general acestea fiind versiunile de SolidWorks destinate întreprinderilor. Gestionarea datelor se face aici la nivel de componentă de proiect, spre deosebire de aplicațiile EDM care – urmărind documentele la nivel de fișier – pot asista ușor un SolidWorks standard pe o stație de lucru Windows. De fapt, PDM este extensia IT dincolo de proiectarea propriu-zisă: utilizatorii pot fi proiectanți sau ingineri, dar și din celelalte departamente ale întreprinderii, existând un PDM-works client „gros”, dar și unul „subțire” bazat pe un navigator web. Trebuie să nu pierdeți din vedere și existența unei colecții de aplicații PDM dezvoltate de partenerii noștri și bine integrate în mediul de lucru SolidWorks.

Garcia: Credem că PDMworks este un produs puternic și destul de matur pentru a fi utilizat aproape oriunde este folosit SolidWorks, iar pentru ca aceasta să se și întâmple vom încerca în viitor să aducem facilități PDM și în varianta de bază. Pentru că tot mai mulți utilizatori caută

un sistem PDM care să fie integrat cât mai strâns cu nucleul SolidWorks, cu care să urmărească cât mai complet ciclul de viață al produselor proiectate și fabricate. Este din ce în ce mai clară tendința ca facilitățile PDM să coboare dinspre soluțiile high-end către cele de mijloc.

CHIP: Nu întrevedeți o convergență între PDM și MPM?

Corcoran: Deocamdată, SolidWorks este focalizat îndeosebi pe proiectare în vederea fabricației, însă MPM este acoperit (acolo unde se cere) prin soluții ale partenerilor noștri. De asemenea, Dassault Systemes (n.r. creatorul soluției high-end CATIA, care este actualmente și proprietarul firmei SolidWorks) oferă prin DELMIA un produs capabil de simularea și optimizarea proceselor de producție. Oricum, pe o piață așa de dinamică, e dificil de spus ce va fi peste câțiva ani.

CHIP: Spuneți-ne despre viitorul facilităților de recunoaștere a entităților de modelare.

Corcoran: Deocamdată doar versiunile „SolidWorks Office” („Professional” și „Premium”) au integrat FeatureWorks, un add-on ce ajută la transformarea modelelor 3D importate din alte sisteme CAD în modele native ale mediului SolidWorks prin recunoașterea automată și interactivă a entităților de modelare (utilizatorul este solicitat uneori să ia decizii privind tratarea formelor identificate). Statistic vorbind, aproximativ 20-25%

dintre utilizatorii de „SolidWorks Office” folosesc această facilitate. **Garcia:** FeatureWorks este o unealtă capabilă, reflectând credința noastră că recunoașterea entităților de modelare ne dă și șansa de a vedea/arăta proiectele din perspective valoroase pentru fabricație, dar și pentru inspectarea produselor. Am depus multe eforturi, și în „SolidWorks 2006” se vor vedea o serie de perfecționări în această tehnologie, dar deocamdată nu vă pot dezvălui mai multe.

CHIP: O ultimă întrebare: care este poziția companiei SolidWorks față de piețele în dezvoltare ce apar rapid în țările ce devin membre ale Uniunii Europene?

Corcoran: Noi luăm foarte în serios piețele „emergente” din centrul și estul Europei. Anticipând lucrurile, deja am localizat lingvistic SolidWorks pentru Polonia și Cehoslovacia (!). Intenționăm să ne intensificăm prezența în noile piețe europene prin reprezentanțele noastre, studiind piața, derulând investiții (inclusiv academice).

Vom analiza particularitățile locale (cerințe, mediu economic, industrie, poziția competitorilor, situația pirateriei) și vom face tot posibilul pentru a fi „numărul 1” și pe aceste piețe.

produselor proiectate), CAM (pregătirea fabricației, generarea comenzilor numerice pentru prelucrare automată), PDM (gestionarea datelor despre produsele proiectate/fabricate – o chestiune „trendy” pentru analiștii CAD, dar și foarte necesară întreprinderilor producătoare), PLM (managementul ciclului de viață al produselor), KM (captarea și refolosirea cunoștințelor de inginerie/proiectare), respectiv o gamă largă de aplicări pentru industrii specifice (de la fabricația

de mașini și bunuri de consum, la optică, cercetare, muzică etc.).

Un pic de hardware

Desigur că – neputând reduce CAD-ul doar la software – au fost aici și prezențe hardware notabile: HP-ul cu stațiile de lucru (apropo, CAD-ul rămâne printre singurele domenii unde „workstation” se poate traduce ca „stație grafică”) și cu plotter-ele high-end; IBM cu stațiile grafice Intel/AMD pe 64 de biți; stațiile de lucru portabile Dell;

ATI cu plăcile video profesionale FireGL capabile să atace chiar și monitoare largi cu rezoluția de până la 9 MP; plăcile grafice dual-link cu chipset-uri NVIDIA Quadro; 3DLabs demonstrează multitasking în animații 3D cu familia de plăci video Wildcat Realizm; 3DConnexion cu așa-numitele „mașuri 3D” adorate de utilizatorii MCAD ș.a. Extraordinar a fost și să văd la lucru imprimantele 3D, care modelează piese prototip complicate tăind într-un monolit din fotopolimer sau din

rășină sintetică, iar modelele de vârf pot chiar să t(ri)jipărească în culori. Mi-a mai reținut atenția o chestiune colaterală, izvorâtă din laboratoarele de cercetare SolidWorks: un software destinat (deocamdată!) copiilor și folosind o tehnologie revoluționară de modelare și animație 3D, pe care vă recomand să o adulmecați (eventual descărcând versiunea trial) prin www.cosmicblobs.com.

Informații:

www.solidworks.com/swworld/

Produsul Anului 2004

Gala laureaților

La sfârșitul lunii ianuarie a avut loc cea de-a cincea gală a premiilor „CHIP – Produsul Anului”, în care au fost dezvăluiți marii câștigători ai ediției 2004.

Cătălina Lazăr

Acest început de an se pare că a fost prielnic galelor IT, majoritatea revistelor de profil de pe piață organizând un astfel de eveniment în care au anunțat cele mai bune produse ale anului care tocmai s-a încheiat. Cu ce sunt însă mai valoroase rezultatele concursului „CHIP – Produsul Anului”?

CHIP este singura revistă de IT care a acordat premiile pe baza voturilor cititorilor, a celor care cumpără revista. Nu a contat părerea redactorilor (doar în partea de alegere a produselor) ceea ce conferă acestui concurs o calitate indiscutabilă: reprezintă părerea pieței IT, a utilizatorilor care apreciază produsele și companiile producătoare prin prisma experienței proprii.

După ce am strâns cele aproximativ 2600 de voturi (prin chestionar și online) am purces la însumarea lor și am așteptat nerăbdători să vedem care au fost în acest an învingătorii. Și am avut chiar și surprize la câteva categorii.

Anunțarea acestor rezultate a avut loc într-o friguroasă seară de vineri 28 ianuarie în primitorul hotel Crowne Plaza. După cum ne așteptam, în mai puțin de o oră sala de prezentare adunase toată „floarea cea vestită” a IT-ului românesc. Directori de companii, șefi de departamente, oameni de la „tehnic”, oameni de marketing și jurnaliști, toți au s-au reunit în sala Ballroom - Valahia a hotelului având un singur scop: să vadă care sunt aleșii cititorilor noștri.

Deschiderea evenimentului a fost făcută de Toni Grecu care a reușit prin stilul său inconfundabil să îndepărteze tensiunile și emoțiile așteptării. Gazde primitoare, am ținut în primul rând să mulțumim celor care au făcut posibilă realizarea acestui concurs, firmelor de IT care ne trimit lunar produse la teste și ne-au ajutat să propunem spre vot cele mai noi și mai interesante produse ale anului 2004.

Decebal Schiller, redactorul-șef al revistei, a prezentat câteva date extrem de interesante care au arătat celor prezenți volumul de muncă aflat în spatele paginilor revistei CHIP. Astfel, în laboratorul hardware au fost testate în anul 2004, 1458 de produse, iar în laboratorul software au fost testate individual 67 de aplicații și în teste comparative 156 de programe. S-au mai amintit numărul de aplicații incluse pe CD-ul CHIP, aplicații care au fost testate în prealabil: peste 1.400. DVD-ul CHIP, fiind încă un produs tânăr al editurii noastre, nu a beneficiat de o prezentare atât de „glorioasă”, însă s-a subliniat potențialul său deosebit de mijloc de prezentare a celor mai noi aplicații deoarece înglobează lunar peste 280 de programe.

Și astfel am oferit o mică imagine a efortului care stă în cele câteva pagini de teste ale revistei, pentru ca voi să fiți la zi cu ce este mai nou și mai bun pe piața IT din România.

Produsul Anului 2004

Înainte de a prezenta efectiv câștigătorii, Leonte Mărginean, directorul nostru de marketing, a făcut un scurt istoric al evenimentului, deja un prestigios concurs ajuns la a cincea ediție și a amintit produsele propuse pentru votare, în număr de 120.

De remarcat este schimbarea categoriilor în fiecare an, în acest mod încercând să ne aliniem dorințelor voastre și să sintetizăm

Cristian Șucaliuc - IT Direct, și Carmina Soare - Quartz Computers, îl „flanchează” pe directorul editurii noastre, Dan Bădescu.

Participare de excepție a DECK Computers International: Mihaela Cuturela, Adrian Țuligă, Radu Panait și Mihai Para.

Bogdan Bisteanu de la PC Coolers, între redactorii hardware CHIP.

Redactorii CHIP, artizanii celei mai vândute reviste de IT din România.

cele mai cumpărate și dorite categorii de produse. După cum știți din chestionarul publicat în revistă anul trecut, au fost treisprezece categorii: PC-uri; Notebook-uri; Plăci de bază; Monitoare TFT 15”+17”; Multifuncționale; Plăci grafice; Harddisk-uri; Unități de stocare optică; Camere foto digitale; Telefoane mobile; Grafică, web, multimedia; Utilitare și aplicații de birou și Securitate.

Precum se poate simplu observa, nu am despărțit categoriile mari de produse pe criterii auxiliare (de exemplu unitățile de stocare optică nu le-am împărțit în cititoare DVD, combo-uri sau inscriptoare DVD) considerând că fiecare dintre voi folosiți doar unul dintre aceste produse, iar bătălia dintre diferitele tipuri nu se dă numai între numele de firmă, ci și între formatele constructive. Cu atât mai mult câștigătorii sunt de admirat, iar produsele situate pe locurile imediat următoare pot fi considerate, fără urmă de îndoială, ca produse de top.

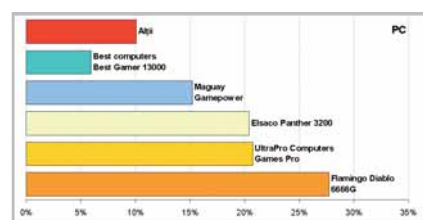
Premiile

Iată și cele mai așteptate premii ale anului 2004.

PC-uri

Flamingo Diablo 6666G

Prima categorie care a fost anunțată este și una dintre cele mai interesante: PC-uri. Deși foarte mulți dintre voi și-au realizat sistemele după bunul vostru plac, iată că sistemele „de-a gata” sunt din ce în ce mai vândute. Nu mai trebuie să amintim aici garanția ci, mai ales, faptul că aceste sisteme sunt testate și reprezintă o soluție fiabilă și performantă, dedicată fiecărui scop în parte (office, gaming, multimedia). Anul acesta, la sistemele testate în laboratorul CHIP am observat o grijă mărită pentru ergonomie și, în general, o orientare generală a producătorilor pentru satisfacerea clientului: manuale de utilizare, condiții bune de garanție

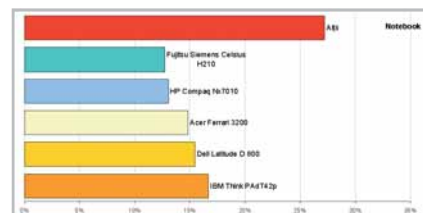
(chiar și în cazul sistemelor overclock-ate direct de fabricant) și configurații mult mai atent realizate.

Nu mai lungim vorba și vă prezentăm câștigătorul acestei secțiuni: este vorba de Flamingo Diablo 6666G. Pe locurile imediat următoare s-au situat UltraPro Computers Games Pro și Elsaco Panther 3200. Ce a determinat 716 votanți să aleagă acest sistem Flamingo a fost în primul rând recunoașterea brand-ului și apoi, tehnologia de vârf înglobată în acest produs.

Notebook-uri

IBM Thinkpad T42p

Nu mai este nici o surpriză faptul că vânzările de notebook-uri au crescut considerabil în ultimul timp. Avantajele acestora sunt evidente și nu merită discutate. Deși prețul rămâne în continuare principala frână în adoptarea acestora pe scară largă, se pare că cititorii CHIP preferă totuși sistemele de „marcă”. Deși acestea au un preț mai mare, ele atrag prin calitatea și facilitățile incluse. Astfel, pe primul loc s-a situat un notebook

Teo Păduraru de la Best Computers a fost „preluat” de către Decebal Schiller, redactorul-șef al revistei CHIP.

Toni Greco, alături de Varujan Pambuccian, președinte al Comisiei pentru Tehnologia Informației și Comunicațiilor din Camera Deputaților.

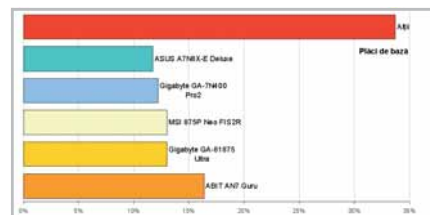
Premiile CHIP

IBM Thinkpad T42p, ales de peste 25% dintre cititori datorită notorietății numelui. Pe locul doi la mică distanță s-a aflat Dell Latitude D 800 propulsat și el în principal datorită numelui, iar pe locul trei s-a instalat tot la mică distanță Acer Ferrari 3200 apreciat mai ales datorită tehnologiei de vârf (și, am adăuga noi, datorită designului său deosebit).

Plăci de bază

ABIT AN7 Guru

Coloana vertebrală a oricărui sistem, placa de bază este una dintre cele mai atent alese componente în realizarea unui sistem. Datorită aflului de plăci de bază, alegerea uneia devine dificilă și delicată. În ajutorul vostru au venit de-a lungul timpului și testele CHIP, ele fiind cele pe baza cărora s-a materializat lista de propuneri pentru această secțiune.

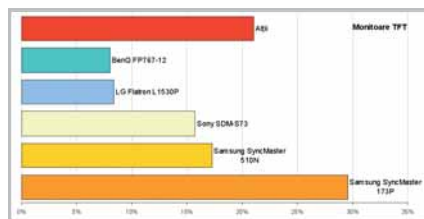
Câștigător(a)r(e) a ieșit ABIT AN7 Guru datorită calității foarte bune și „aproape” evident, rezultatelor bune la teste. Ca o remarcă, ocupanta locului întâi este o soluție dedicată AMD, ceea ce arată încă preferința românilor pentru această companie. Surprinzător a fost însă rezultatul pentru locul doi, poziție pe care s-au înghesuit două produse: Gigabyte GA-81875 Ultra și MSI 875P Neo FIS2R. Dacă Gigabyte a ocupat acest loc datorită numelui său cunoscut și calității foarte bune, placa MSI a dispus de aceleași două atuuri, dar în ordine inversă.

Monitoare TFT 15" și 17"

Samsung SyncMaster 173P

CRT a murit, trăiască TFT! Am hotărât ca din acest an să uităm cu desăvârșire de monitoarele CRT în categoriile de Produsul Anului.

Explicația este simplă și este dată și de numărul mare de soluții TFT aflate de-a lungul anului 2004 în laboratorul CHIP, număr care relevă o tendință evidentă de adoptare a acestor monitoare în rândul utilizatorilor. Dacă anul

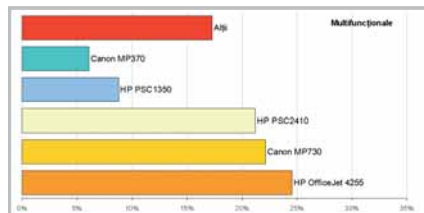

trecut, la categoria CRT a ieșit câștigător un monitor Samsung, anul acesta producătorul coreean își menține același loc fruntaș prin reprezentantul său Samsung SyncMaster 173P care a întrunit 775 de voturi, la mare distanță de următorii: Samsung SyncMaster 510N, 441 de voturi și Sony SDM-S73, 402 voturi. Amândouă monitoarele Samsung au fost apreciate în primul rând datorită calității foarte bune ceea ce demonstrează că acest producător s-a impus pe piață nu numai prin prisma prețurilor (cunoscute ca fiind foarte bune). Al doilea criteriu a fost producător/brand cunoscut. Produsul Sony a beneficiat în primul rând de recunoașterea numelui și apoi de aprecierea calității deosebite.

Multifuncționale

HP OfficeJet 4255

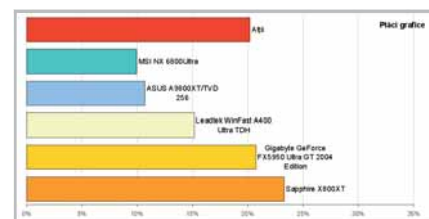
Anul acesta am stabilit o singură categorie în zona produselor dedicate prelucrării documentelor, cea de multifuncționale. Și aceasta pentru că le prevedem, cel puțin în zona SOHO, un viitor luminos. Cunoscuta de lauri a revenit, la această categorie, unui produs HP: OfficeJet 4255. De remarcat că produsul a ocupat în testul nostru comparativ de-abia locul 7 (dar a avut cel mai scăzut preț), iar ocupantul locului 2 la această categorie a fost chiar câștigătorul testului, Canon MP730. Iată că se demonstrează încă o dată că părerea cititorilor nu este influențată decisiv de rezultatele din revistă, existând o serie de alți factori care influențează alegerea unui produs (preț (!), ușurință în utilizare și altele). Pe treapta a treia a podiumului s-a aflat tot un produs HP PSC 2410 (locul doi în testul comparativ din luna august 2004). Toate cele trei produse au fost apreciate în primul rând datorită producătorului cunoscut.

Plăci grafice

ATI Sapphire XT

Una dintre cele mai interesante bătălii s-a dat în cazul plăcilor grafice. Ca în fiecare an, am fost inundați de multitudinea de plăci grafice, fiindu-ne chiar greu să stabilim lista finală pentru concurs. Lupta pentru primul loc a fost strânsă și a fost câștigată la numai 50 de voturi de Sapphire X800XT. Au contat cel mai mult tehnologia de vârf 26,26% și rezultatele bune la teste 25,30%. Tot cu un

procentaj mare 21,19 a punctat calitatea foarte bună. Interesant de observat este că, în cazul plăcilor grafice motive ca brand/producător cunoscut sau imagine bună despre brand/producător sunt situate mult în spate pe listă, ceea ce demonstrează că există o piață de pasionați atenți la fiecare nouă tehnologie integrată în plăcile grafice și la performanțele pe care aceasta le aduce. Locurile imediat următoare au fost ocupate de Gigabyte GeForce FX5950 Ultra GT Edition și de Leadtek WinFast A400 Ultra TDH.

Harddisk-uri

Western Digital Raptor WD740

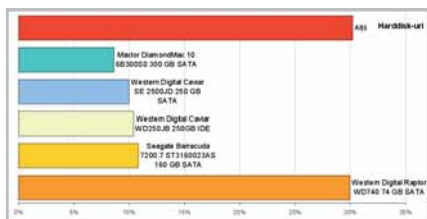
Nu numai capacitatea de stocare contează! Este ceea ce ne demonstrează clasa-mentul primelor trei locuri la categoria harddisk-uri, capacitățile lor fiind crescătoare. Locul întâi a fost adjudecat fără nici un drept de apel (după cum se poate vedea și din graficul

Câștigătorii

Premiile pentru cititori

1. Ghiță Florin (București) - 1.000 UDS
2. Iuțalim Mihai (Craiova, Dolj) - 500 USD
3. Iancu Gabriel (Tg-Jiu, Gorj) - 100 USD
4. Borțos Ciprian Mihai (Moinești, Bacău) - 100 USD
5. Sprințu Valeriu Cristian (București) - 100 USD
6. Costea Florin Marius (Roșiorii de Vede, Teleorman) - 100 USD
7. Catargiu Victor (București) - 100 USD

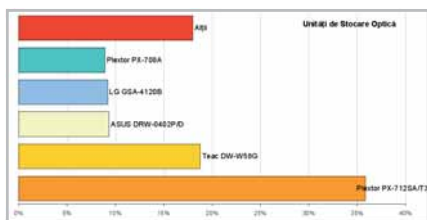
alăturat) de un harddisk SATA: Western Digital Raptor WD740 cu o capacitate de 74GB și 10.000 de rotații pe minut. Primele două motive pentru care a fost ales au fost

tehnologie de vârf 23,17% și rezultate bune la teste 23,11%. Locul doi a fost ocupat de un reprezentant Seagate, exponent tot al interfeței SATA, Seagate Barracuda 7200.7 ST3160023AS. Poziționarea lui pe locul al doilea a fost hotărâtă de calitatea foarte bună 21,94% și de recunoașterea brandului/producătorului 16,90%. Întregirea podiumului a fost făcută de un alt harddisk Western Digital, Caviar WD250JB, singurul pe interfață IDE ceea ce arată clar că acest tip de discuri sunt încă apreciate de către utilizatori.

Unități de stocare optică

Plextor PX-712SA/T3

Cea mai clară departajare a unui câștigător a avut loc în cazul acestei categorii. Inscriptorul de DVD-uri Plextor PX-712SA/T3 a obținut locul 1 cu 912 voturi, următorul clasat Teac DW-W58G adunând doar 478 de voturi, iar ocupantul locului trei ASUS DRW-0402P/D doar 238. Plextor și-a asigurat lejer prima poziție trecând în galop pe lângă ceilalți competitori, datorită în primul rând calității foarte bune și aprecierii modului în care acest produs s-a comportat în teste. Dacă anul trecut consideram că piața DVD-urilor a început să se închege în România,

ei bine anul acesta putem spune cu mâna pe inimă că a atins un prim prag de maturitate, dat atât de scăderea prețului mediilor, cât și al unităților de inscripționare.

Opțiunea achiziției unei unități optice se îndreaptă astăzi în majoritate către un inscripător de DVD-uri, prețul acestuia nemaiconstituind o barieră.

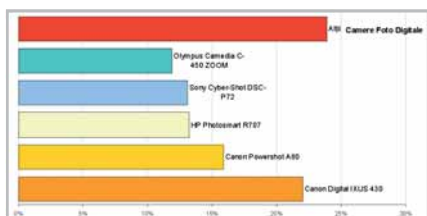
Camere foto digitale

Canon Digital IXUS 430

Categoria de față s-a impus datorită exploziei vânzărilor de camere digitale de anul trecut, vânzări care au crescut cu 42% față de anul 2003 în Europa. Românii au urmat tendința generală și au adoptat în masă soluțiile moderne de fotografiere, mai simple și mai eficiente. Învingătorul la această categorie este Canon Digital IXUS 430, fiind urmat tot de un Canon, modelul Powershot A80 și de HP Photosmart R707. Nu ne miră că pe primul loc în topul motivelor pentru alegerea celor trei produse s-a situat calitatea foarte bună, motiv urmat de producător/brand cunoscut.

De remarcat că ocupanta primului loc a fost și câștigătoarea testului din luna iunie 2004 din revista noastră. Camera beneficiază de un

atu tehnologic prin integrarea unui procesor DIGIC specializat, pe care cei de la Canon îl foloseau până acum în special pentru camerele profesionale.

Premiile CHIP

Pe scurt

Despre Produsul Anului

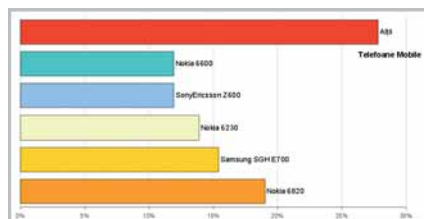
- Prima ediție a avut loc în 2000
- CHIP-Produsul Anului își propune să afle care sunt, în opinia cititorilor revistei CHIP Computer&Communications, cele mai bune produse IT&C de pe piața românească
- Votul se face pe baza chestionarului inclus în revistă
- Anul 2004 a fost primul în care s-a votat și pe site. Numărul voturilor pe site a fost mult mai mic decât cele exprimate pe baza chestionarului.
- Au fost înscrise în concurs 120 de produse testate pe parcursul anului 2004, grupate în 13 categorii
- Premiile pentru cititori însumează 2.000 USD
- Fiecare cititor a trebuit să își motiveze votul după criteriile:
 - producător/brand cunoscut
 - raport bun preț/performață
 - service de calitate
 - ușurință în utilizare
 - tehnologie de vârf
 - calitate foarte bună
 - imagine bună despre producător/brand
 - rezultate bune la teste
- 2004 a fost primul an în care s-au votat cele mai bune reclame publicate în revista CHIP. Iată care au fost câștigătorii:
 - Cea mai bună reclamă – grafică: „Look stylish” – Flamingo Computers
 - Cea mai bună reclamă – mesaj: „Aspirina” – Softwin

Telefoane mobile

Nokia 6820

Dacă anul trecut pe podium s-au înghesuit trei telefoane Nokia, anul acesta plutonul conducător a fost spart de situarea pe locul al doilea a unui reprezentant Samsung. Podiumul arată așa: Nokia 6820, 501 voturi, Samsung SGH E700, 406 voturi și Nokia 6230, 366 de voturi. Motivele desemnării unui terminal Nokia ca învingător au fost producător/brand cunoscut; tehnologie de vârf și imagine bună despre brand/producător. Nokia rămâne în majoritatea preferințelor cititorilor CHIP însă producătorul coreean Samsung demonstrează

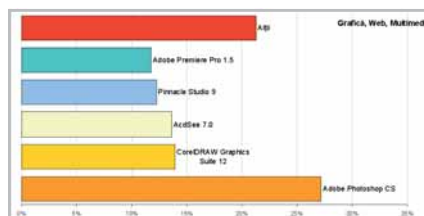

că știe să facă telefoane de calitate, ajungând pe locul doi datorită calității foarte bune 21,64% și tehnologiei de vârf încorporate 21,45%.

Grafică, web, multimedia
Adobe Photoshop CS

Categorie deja clasică, „Grafică, web, multimedia” a ajuns în această „formă” datorită întreprinderii în munca unui designer a tipurilor de programe amintite. Premiul a revenit preaputernicului Adobe

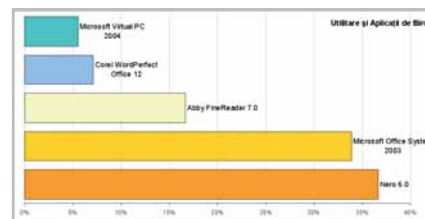
Photoshop CS, despre care se poate spune că este una dintre uneltele de bază ale unui grafician, și care a fost apreciat în primul rând pentru calitatea foarte bună 23,23% și pentru ușurința în utilizare 20,69%. Cele 799 de voturi ale primului loc au fost urmate, la distanță destul de mare, de calupul de 409 voturi acordate suitei grafice CorelDRAW Graphics Suite 12, apreciată în primul rând

pentru ușurința în utilizare. Premiul trei s-a acordat cunoscutului program pentru gestionarea pozelor de pe calculatorul propriu, ACDSee 7.0, apreciat în principal tot pentru ușurința în utilizare.

Utilitare și aplicații de birou
Nero 6.0

Gândindu-ne la lucrul de zi cu zi la calculator, am creat această nouă categorie, care, deși te poate duce cu gândul strict la munca de birou, a fost câștigată de Nero 6.0, cunoscutul program de ardere a conținutului digital pe CD-uri și DVD-uri. Deci, de un utilitar. Aproape 30% dintre cei care au

votat pentru acest produs l-au ales pentru ușurința în utilizare care, trebuie să recunoaștem, este într-adevăr un atu al aplicațiilor produse de nemții de la Ahead Software. Având totuși conștiința lucrului bine făcut (la serviciu) cititorii CHIP au clasat pe locul al doilea Microsoft Office System 2003, la mică distanță față de Nero. Aprecierea suitei a venit din faptul că este ușor de utilizat dar și pentru brand/producător cunoscut, numele de Microsoft punându-și pecetea câștigătoare. O surpriză este locul trei, pe care se află Abby FineReader 7.0. Alegerea acesteia a fost justificată de calitatea foarte bună și ușurința în utilizare.

Securitate

BIT Defender 8 Professional Plus

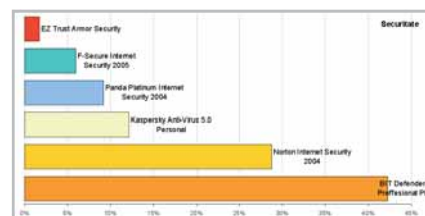

Siguranța calculatorului nostru a devenit o problemă de importanță capitală pentru fiecare dintre noi.

Dintre multitudinile de soluții de securitate prezente pe piață le-am ales pe primele șase, cele mai reprezentative. Ne bucură să vedem că primul loc este ocupat de o aplicație românească.

Recunoscută deja și în plan internațional, BIT Defender 8 Professional Plus a beneficiat, pe lângă testele publicate în revistă, și de o campanie de marketing bine pusă la punct, care și-a spus cuvântul. Cititorii au apreciat aplicația în primul rând pentru ușurința în utilizare și apoi pentru calitatea sa foarte bună. Cele 922 de voturi cu care a cucerit prima poziție i-au asigurat un avantaj confortabil față de următorul clasat, Norton Internet Security 2004. Podiumul a fost întregit de Kaspersky Anti-Virus 5.0 Personal care a adunat 265 de voturi. Toate cele trei aplicații au fost apreciate în principal datorită ușurinței în utilizare.

catalina_lazar@chip.ro

Eclipse

Unealtă pentru unelte

Flexibilitatea și deschiderea platformei de dezvoltare Eclipse i-au adus acesteia multe simpatii, dar, poate mai important, foarte mulți utilizatori.

Codrin Hosu

Din momentul în care IBM a pus bazele proiectului Eclipse, aceasta a fost platforma de dezvoltare software cu ascensiunea cea mai rapidă. Eclipse a câștigat cu ușurință atât utilizatori, cât și suport din partea companiilor. Care a fost secretul acestui succes? Poate că politica de deschidere care a fost promovată în jurul său a avut un rol esențial. Proiectul Eclipse a demarat în noiembrie 2001, când IBM a donat comunității Open Source o parte din codul sursă al Websphere Studio Workbench. Tot atunci

a fost format și Eclipse Consortium, un organism însărcinat cu gestiunea și dezvoltarea ulterioară a acestei unelte de lucru. Printre companiile mari care sprijină la ora actuală Eclipse putem să amintim, în afară de IBM, bineînțeles, și pe Oracle, Borland, Red Hat, HP, Intel, Sybase, SAP sau OMG.

Dar ce este la urma urmei Eclipse?

Creatorii săi îl definesc ca „un fel de platformă de unelte universală, un IDE (*Integrated Development Environment*) pentru

orice, dar pentru nimic în particular”. Foarte mulți îl privesc ca pe un mediu de dezvoltare Java, însă se poate spune că dezvoltarea aplicațiilor Java nu reprezintă decât un caz particular al posibilităților oferite de Eclipse. De fapt, Eclipse este neutru din punctul de vedere al limbajului de programare. Modul în care este alcătuit îl caracterizează ca o platformă care permite construirea unor IDE-uri diverse ce pot genera aplicații diferite, de la programe Java încapsulate, până la programe C++ și JavaBeans Enterprise.

În cazul lui Eclipse avem de-a face cu un nucleu central care cuprinde o mașină virtuală și un set de funcționalități de bază, la care se pot adăuga apoi diverse unelte de dezvoltare sub forma unor plugin-uri.

Deși funcțiile livrate împreună cu platforma Eclipse sunt destule, cele mai multe sunt generice, au un caracter general, fiind necesare unelte suplimentare pentru a putea prelucra un nou tip de conținut sau pentru a putea face lucruri noi cu ceea ce deja există, cu alte cuvinte, pentru a direcționa acele funcții generice către ceva particular, concret.

Când un utilizator va dori să dezvolte o unealtă, el va crea un plugin de sine stătător, care va produce anumite acțiuni în mediul de lucru și va oferi o anumită interfață. Când platforma de lucru va fi pornită, utilizatorul va beneficia de un mediu integrat, compus dintr-o colecție de plugin-uri.

Câteva elemente de bază

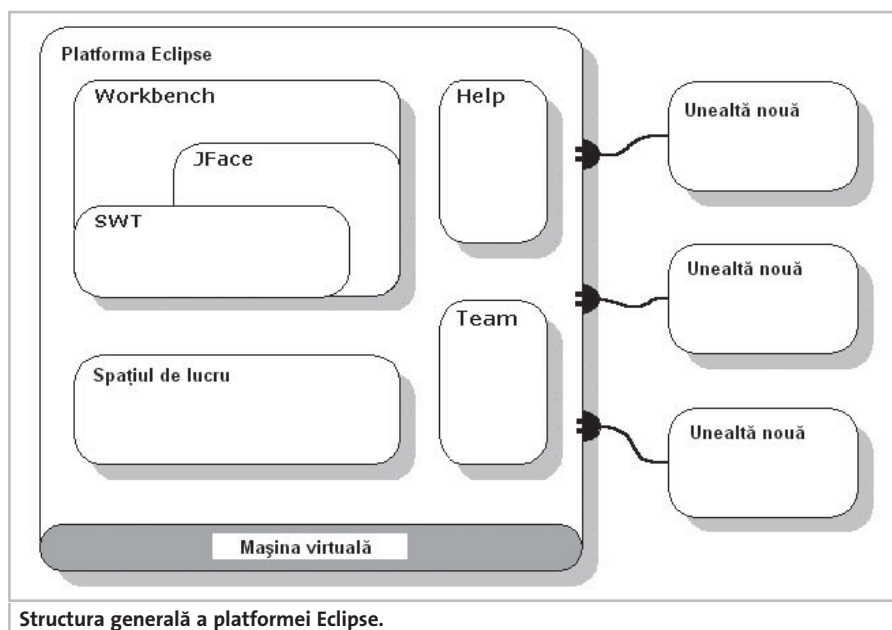
Până acum am amintit de mașina virtuală și de plugin-uri. Plugin-ul este cea mai mică

Pe scurt...

Obiectivele Eclipse

Cei care au pus bazele platformei Eclipse au stabilit încă de la început ca obiective „crearea unei platforme robuste, pe deplin funcționale, pentru dezvoltarea de unelte de lucru integrate ce oferă o calitate similară unei aplicații comerciale”. Pentru aceasta, câteva cerințe au fost stabilite și s-a urmărit respectarea lor:

- În primul rând, să existe suport pentru o gamă variată de unelte pentru dezvoltarea de aplicații.
- Să ofere suport neîngrădit pentru cei care oferă unelte, inclusiv pentru dezvoltatorii de software independenți.
- Să ofere suport pentru unelte care să manipuleze tipuri arbitrare de conținut (de exemplu, HTML, Java, C, JSP, EJB, XML și GIF).
- Să ofere suport pentru mediile de dezvoltare atât cu, cât și fără interfață grafică.
- Să ruleze pe multiple sisteme de operare, incluzând aici Linux și Windows.
- Să beneficieze și să pună în valoare popularitatea de care se bucură Java.

Structura generală a platformei Eclipse.

Fiecare are inițiativa

După cum afirmam și la începutul articolului, filozofia și politica deschisă care au fost promovate prin și în jurul platformei Eclipse au avut un rol cheie în succesul pe care l-a avut aceasta. Acest lucru este confirmat și de Erwan Marechal, Sales Manager în cadrul IBM CEMA. Redăm un mic extras dintr-un interviu pe care domnia sa l-a acordat revistei noastre.

CHIP: Ce ne puteți spune despre integrarea oferită de Eclipse 3.0?

EM: Eclipse 3.0 este unic din punct de vedere al integrării. Pentru noi, este inima comunicării și integrării între instrumente și primele rezultate se pot vedea deja. Avem Requisite Pro în RSA, lucru ce cred că vorbește de la sine. Este o inițiativă deschisă și ne putem aștepta la integrare din partea unor terțe companii. Cititorii dumneavoastră probabil știu despre dedicarea IBM soluțiilor Open Source și integrării, iar Eclipse este o astfel de platformă cu suport din partea mai multor venditori. Prin urmare, investiția în această tehnologie este una de succes.

Eclipse este un instrument foarte important pentru IBM pentru a asigura infrastructura necesară pentru integrarea tuturor instrumentelor noastre și în care deja am investit (ClearCase, ClearQuest, ReqPro), dar și pentru clienții

noștri care doresc să își integreze instrumentele existente. Cu Eclipse devine posibil, pentru că există infrastructura necesară adăugării propriilor plugin-uri și oferă un mijloc simplu de integrare pentru toate instrumentele, chiar dacă nu sunt de modelare. Și suntem abia la început.

CHIP: Veți integra în Eclipse plugin-uri dezvoltate de terți?

EM: Cred că acest lucru stă mai mult în mâinile altor companii. Infrastructura este acolo, nu aparține companiei IBM și oricine poate dezvolta plugin-uri. Am văzut deja multe încercări și dezvoltatori care au fost entuziasmați de ideea de plugin-uri. Astfel, Eclipse 3.0 câștigă tot mai multă popularitate cu tot mai mulți dezvoltatori care oferă suport și plugin-uri pentru această platformă. Iar lucrul cel mai bun este că nu IBM este cel care dictează trendul.

unitate funcțională din Eclipse care poate fi dezvoltată și livrată separat. Uneltele simple sunt în general „înghesuite” într-un singur plugin, în schimb uneltele complexe pot fi distribuite în mai multe plugin-uri. Dintr-o anumită perspectivă, întreaga funcționalitate a lui Eclipse este oferită prin intermediul plugin-urilor.

Acestea sunt scrise în Java, dar există și plugin-uri care nu conțin nici o linie de cod.

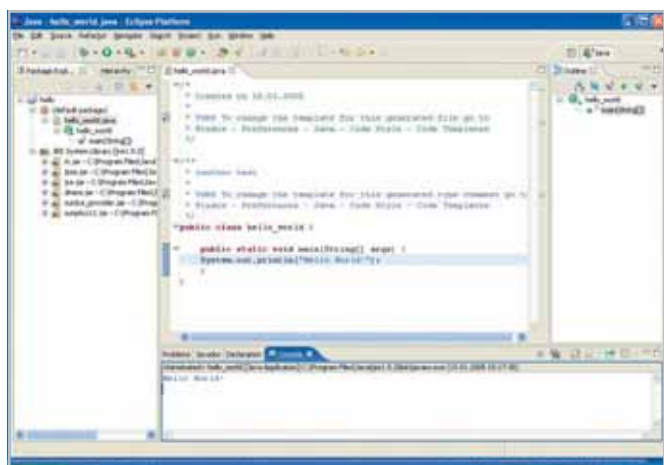
Ca mod de funcționare, la pornire, mașina virtuală va detecta plugin-urile disponibile și va verifica dependențele existente între acestea. După pornire, adăugarea de

plugin-uri nu mai poate fi realizată. Acestea sunt activate atunci când codul lor este necesar să fie rulat.

Un alt concept care intervine în platforma Eclipse este spațiul de lucru. În acest spațiu de lucru operează diversele unelte înserate în platforma Eclipse. Un spațiu de lucru va conține unul sau mai multe proiecte. Tot de aici utilizatorul va avea acces la resursele specifice respectivelor proiecte.

Bancul de lucru este un alt element care intervine în cadrul platformei. De fapt, bancul de lucru este cel care oferă structura generală și interfața extensibilă pentru

utilizator. În structurarea acestuia intervin două seturi de unelte: SWT (Standard Widget Toolkit), care oferă un layer de interfață grafică și un sistem de ferestre independent de sistemul de operare, și JFace, un set de unelte care simplifică sarcinile de programare. Dacă aceste rânduri v-au stârnit interesul pentru Eclipse, vă reamintim că CD-ul din luna ianuarie al revistei noastre vă oferă această platformă de dezvoltare.

Celebra aplicație „Hello World!”

Media Center

Inima digitală a distracției de acasă

COVER STORY

Există multe concepte care au ca scop transformarea aparaturii analogice în aparatură digitală. Deși toate pleacă de la același punct comun, direcțiile de implementare sunt complet diferite. De exemplu, firmele care nu au activitatea orientată complet spre IT & C propun o soluție care transformă fiecare aparat în versiunea lui digitală. Mai exact, transformă televizorul comun pe care-l știe toată lumea într-un aparat care aduce cu un monitor TFT, dar care rămâne tot un televizor. La polul opus se găsesc soluțiile firmelor cu o solidă intrare în sectorul economic sus-pomenit. Și aici există mai multe concepte, dar nu vi le vom prezenta pe toate. Ne vom limita doar la acela care are PC-ul ca punct central al conceptului, datorită faptului că mizăm pe ideea că Microsoft poate impune pe piață sistemul său de operare Windows XP Media Center Edition. Așadar, în paginile care urmează ne vom spune părerea despre soluția casei digitale care este motorizată de cel mai nou sistem de operare Microsoft.

Ce ne trebuie pentru...

... Distracție digitală

Pentru a folosi un PC pe post de Media Center, acesta trebuie să fie special construit în acest scop. Asta pentru că nu orice PC, cât de cât performant, poate îndeplini cu succes această misiune. Dotarea contează!

CHIP Team

Dacă v-ați hotărât să puneți în aplicare „digitizarea” completă a tuturor aparatelor pe care le foloseați, atunci trebuie să știți bine cum anume doriți să realizați acest lucru. Există mai multe posibilități, dar noi ne-am oprit la cea care implică folosirea unui PC. Desigur, acesta nu poate îndeplini de unul singur toate funcțiile, deci vă mai sunt necesare și alte aparate în completare. „Lista” de mai jos este un necesar al aparatului care vă va ajuta să aveți posibilitatea de a vă transforma sufrageria într-un cinematograful (ecran mare, sunet Surround) și să renunțați la toate aparatele analogice pe care le-ați folosit până acum. Deci, să vedem care este necesarul.

PC-ul

Un Media Center este un computer cu rolul de a oferi utilizatorului cât mai multe funcții multimedia posibile. Scopul unui astfel de PC este să reunească televizorul, combina muzicală, DVD Player-ul și radioul (și nu numai) într-un singur aparat. Pentru toate aceste lucruri nu avem nevoie de un sistem de vârf deoarece jocurile nu sunt scopul principal al unui Media Center PC, chiar dacă nu sunt total excluse. De aceea, un procesor Intel la 3 GHz sau un Athlon64 3000+ este suficient de puternic pentru un astfel de sistem. O carcasă mică și elegantă ar fi recomandată pentru că ținta acestor sisteme este sufrageria, unde o carcasă de tip tower nu arată strălucit. Cea mai bună alegere ar fi, în acest caz, un barebone. Ultimele două modele ale celor de la Shuttle arată foarte bine, alegerea unuia dintre cele două făcându-se în funcție de tipul de procesor preferat sau în funcție de culoare (asta dacă doriți și asortarea cu ambientul). Dacă optați pentru modelul SN95G5, atunci aveți o platformă pentru procesoare Athlon64 pe socket 939, cu chipset nForce 3 Ultra.

Barebone-ul SB83G5 este pentru procesoare Intel pe LGA 775, cu chipset i915. Ambele sunt confecționate din aluminiu și fiind semnate de Shuttle au eleganța cu care acest producător ne-a obișnuit. O

alternativă ar fi carcasa Antec Aria, cu dimensiuni puțin mai mari decât ale unui barebone, dar care poate adăposti orice placă de bază în format microATX, ceea ce este bine pentru că numărul de periferice posibil de instalat crește. Mai multe despre această carcasă, la Bancul de Probe.

Cantitatea de memorie ce se recomandă a fi instalată este de 1 GB. Minimul necesar pentru un sistem ce se vrea a lucra fluent în Windows XP Media Center Edition este de 512, dar noi am spune că dublarea acestei cantități este de preferat. Dacă ne referim la filme și la muzică, este clar că vom avea nevoie de un spațiu de stocare cât mai mare deoarece un film (DivX sau Xvid) poate ocupa între 700 MB și 2,1 GB. Un fișier MP3 ocupă într-adevăr mult mai puțin, însă de obicei acestea se adună rapid în cantități mari sau chiar foarte mari. Suntem de părere că un spațiu de 250 GB este suficient. Recomandăm un disc SATA datorită cablului îngust.

La capitolul unitate optică, spunem că un DVD-ROM ar fi de ajuns dacă nu vă gândiți să stocați emisiunile TV pe care le înregistrați. Dacă doriți și acest lucru, un DVD / RW devine obligatoriu. Preferința noastră se îndreaptă tot spre un model SATA din același motiv: cablul de date îngust.

Dacă am afirmat că jocurile nu sunt neapărat principalul target al acestui PC, atunci nu avem nevoie de o placă grafică de ultimă generație. O opțiune bună ar fi, mai ales în cazul unui barebone care nu poate deține decât maxim 2 sloturi PCI, o placă ATI Radeon 9800 All-In-Wonder ce încorporează și un tuner TV cu telecomandă. Ca accelerator grafic, performanța 3D este suficientă pentru situațiile în care vom dori neapărat să rulăm jocuri. În schimb, tunerul TV de calitate, gata integrat, eliberează un slot PCI. Placa de sunet este o componentă mai importantă decât cea video, deoarece ea va reda, în sistemul nostru de boxe, muzica și sunetul filmelor. Pentru obținerea unui nivel de calitate audio cât mai ridicat, vă recomandăm achiziționarea unei plăci M-Audio Revolution 7.1, ce este

Hardware

Perechea magică. Dacă aveți așa ceva puteți trimite sunet între PC și un sistem oarecare de boxe fără să mai folosiți fire!

echipată cu două convertoare AKM digital/analog de foarte mare fidelitate și care va face pereche bună cu sistemul de boxe pe care îl veți achiziționa. Desigur, există și alte alegeri, de exemplu din familia Creative Audigy 2. Să vedem mai departe ce ecrane folosim.

Ecranul cu plasmă

O „plasmă” de dimensiuni mari reprezintă pentru mulți dintre noi primul lucru pe care și l-ar cumpăra dacă ar câștiga la Loto. Muuulți bani! Poate chiar premiul cel mare! Depășind diagonale de 60”, plasmel se potrivesc oricărei sufragerii. Datorită subțiririi pot fi montate atât pe perete, cât și amplasate pe o măsuță. Atenție cum le manevrați însă, sunt destul de fragile.

Deși le considerăm încă un „lux”, prețurile plasmelor au început să scadă treptat, pentru că a apărut concurența LCD-urilor cu diagonale tot mai mari. Totuși nu luați acest lucru drept o veste bună, pentru că sumele de plătit pentru o plasmă sunt în continuare mult prea mari, zicem noi. Un model de plasmă cu un preț foarte bun (primul model sub 100) este Relisys RP4207, având diagonala de „numai” 42”. Contrastul și luminozitatea, care însă se măsoară altfel decât la TFT-uri (asta ca să nu le desconsiderați total pe cele din urmă), sunt de 3000:1, respectiv de 1000 cd/m², deci din acest punct de

Scump, dar și foarte elegant kitul Logitech poate fi folosit și pe post de telecomandă.

vedere imaginea e excelentă. De asemenea, nu apar problemele pe care timpul de răspuns le ridică la monitoarele TFT, așa că veți putea rula aplicații multimedia fără nici o problemă. Unghiurile de vizibilitate sunt și ele bune: 160 de grade. Problemele plasmelor apar la utilizarea în timp (elementele fosforice își pierd treptat din proprietăți, nu există posibilitatea înlocuirii gazelor rare pe care se bazează funcționarea), deci sunt mai puțin fiabile decât TFT-urile. Un alt dezavantaj îl constituie consumul mare de energie, în cazul de față 220 W. Modelul Relisys are și tuner TV încorporat, deci poate fi folosit și pe post de televizor.

Dacă plasmă nu e... atunci ce e?

Diagonala variabilă. Fără discuții această consecință a modului de funcționare este principalul punct forte al unui proiector. Vrei un „ecran” mai mare? Mută proiectorul mai în spate! Bine, bine, dar care proiector? Sony VPL-CS7 are calități demne

imediată, fără a mai fi necesară așteptarea opririi ventilatorului de răcire. De asemenea, la pornirea proiecteurului, există o serie de reglaje automate care pregătesc în doar câteva secunde începutul distracției. Pentru ca vizionarea să fie cât mai plăcută, VPL-CS7 vă pune la dispoziție șase moduri predefinite de afișare. Pregătiți popcorn-ul și (în timp ce ronțăiți) aflați la ce este bun un Show Center.

Nex... media

Un Show Center nu este altceva decât un simplu terminal inteligent ce se conectează printr-o modalitate oarecare la calculator și preia funcțiile (numai de decodare) multimedia ale acestuia, pentru ca utilizatorul să poată viziona un film în format DivX sau DVD și să se poată bucura de sunet surround în sistemul de boxe. Pinnacle Show Center 1000g este un astfel de aparat și are în plus față de modelele precedente un adaptor PCMCIA Wireless. Prin intermediul

Dacă nu vreți să aveți fire întinse prin toată sufrageria, vă recomandăm Show Center-ul Pinnacle 1000g. Pe lângă WiFi, acesta oferă și decodare hardware.

de remarcat. În primul rând are nu mai puțin de 1.800 de lumeni ceea ce face posibilă urmărirea unui film chiar și în cazul unei lumini ambientale mai puternice. Rezoluția de 800 x 600 este suficientă pentru vizionarea de filme, indiferent de formatul lor. Setul de facilități suplimentare este de asemenea foarte atractiv. Funcția „Off & Go” permite oprirea și împachetarea

acestui, și al unei aplicații cu rol de server media care se instalează pe PC, conexiunea WiFi a PC-ului poate fi folosită pentru a livra conținutul fișierelor media Show Center-ului. Cu alte cuvinte, pentru a-și îndeplini rolul 1000g nu are nevoie de o conexiune prin fir cu PC-ul. În schimb, acesta trebuie să aibă o placă de rețea wireless. Înainte de utilizarea propriu zisă, un update (al aplicației Show Center de pe PC și al firmware-ului aparatului) este recomandat. Astfel, aparatul câștigă în doar două minute un salt semnificativ în funcționalitate. Adică o interfață îmbunătățită prin care se poate naviga mult mai ușor, dar cel mai important, 1000g are acum și posibilitatea de afișare a subtitrărilor (SRT și SUB) pentru filmele în format DivX sau XviD. Fiind o interfață elegantă între PC și ecran, acest Show Center poate reda cu ușurință

Primul ecran cu plasmă care se laudă cu un preț mai mic de 100.000.000 de lei. Hmm...

majoritatea fișierelor multimedia (filme, muzică și imagini) de pe harddisk-ul PC-ului la care este conectat, fără a vă încălca suplimentar procesorul (decodarea se face hardware, în aparat). Calitatea decodării este excepțională, similară unui DVD Player în cel mai mic amănunt. Și dacă aveți o conexiune Internet, puteți asculta posturile de radio direct în Show Center.

Telecomandă sau alte dispozitive?

Oricine se uită la televizor, vrea telecomandă. Pentru PC-uri, genul acesta de control se realizează cu mausul și tastatura. Și pentru a avea control total de la distanță (din fotoliu), din orice colț al camerei, cea mai bună soluție o reprezintă un kit de tastatură și maus Bluetooth sau radio. Iar cea mai bună soluție pentru un Media Center este kit-ul Logitech Di Novo Media Desktop. Tastatura elegantă are un feeling deosebit, tastele asemănându-se cu cele ale unui notebook, iar Num Pad-ul detașabil poate fi folosit și pe post de telecomandă.

5.1 sau mai mult?

Evident, avem nevoie și de un sistem de boxe. Unul potrivit ar fi Logitech Z-680. Cu o putere totală mai mare de 500 W RMS, Z-680

Micuț și stilat, barebone-ul Shuttle este foarte potrivit pentru a găzdui un Media Center. Există și o versiune gri.

este un sistem 5.1 puternic, bine făcut din lemn și plastic dur. Sunt oferite funcții complexe: decodare Dolby Digital, Dolby Pro Logic II, DTS, certificare THX. Iar asta îl transformă într-una din alegerile de primă mână pentru scopul nostru. Sunetul oferit este de calitate bună, ceea ce adaugă un plus la alegerea noastră. Dar, cel mai mare plus este prezența telecomenzii, ce se adaugă la posibilitățile extinse de control și configurare ale sistemului de boxe 5.1 Logitech Z-680, asigurate de componenta Digital SoundTouch Control Center.

Și firele?

Toată această aparatură trebuie interconectată. Evident, nimeni nu-și dorește fire prin toată sufrageria, mai ales că unele dintre ele ar trebui să treacă prin mijlocul ei. Nu vă îngrijorați, există soluții! Au trecut deja câțiva ani buni de la apariția primelor periferice fără fire. Eleganța acestor dispozitive face ca ele să prindă din ce în ce mai mult teren. Noi ne-am oprit asupra lui D-Link DSM-920BT USB Stereo Adapter Kit. Acesta conține două adaptoare Bluetooth. Primul dintre ele se conectează la PC direct prin USB și permite streaming-ul muzicii în toată casa. Celălalt adaptor Bluetooth din kit (receiver-ul) este destinat boxelor stereo aflate (de exemplu) în altă cameră. Soluția oferă posibilitatea de a asculta, simultan cu vizionarea unui film în sufragerie, muzică în format MP3 la combina sau stația din în camera vecină.

Dacă aveți măcar o parte din aceste componente, digitizarea casei mai are nevoie de încă un element foarte important: sistemul de operare.

redactie@chip.ro

Windows XP Media Center Edition 2005

Noua simfonie Microsoft

În planurile de dezvoltare ale Microsoft există o piață ce trebuie cucerită – zona divertismentului. Iar asaltul este dat cu Windows XP Media Center Edition 2005.

Ionuț Bălan

Este clar pentru toată lumea că PC-ul modern nu mai este de mult un simplu aparat de calcul cu care se realizează situații și statistici sau se redactează documente. El a fost îmbunătățit mereu și a ajuns să fie modalitatea preferată de mulți pentru a-și petrece timpul liber sau a se relaxa. Unii preferă să se joace, alții să vizioneze filme sau să asculte muzică, iar alții aleg să navigheze pe Internet și să stea la discuții cu prietenii. Sesizând acest trend, probabil că inginerii de la Microsoft s-au gândit că dacă tot se petrece atât de mult timp în fața PC-ului, de ce să nu dezvolte un produs dedicat, care să îmbine toate aceste facilități? Și pe deasupra să dispună și de o interfață atractivă care să poată fi controlată cu o telecomandă. Și așa s-a născut un sistem de operare, cu motor de Windows, ce dispune de mai multe facilități multimedia și interconectare cu aparate HiFi. Numele său a fost Windows Media Center Edition. Prin urmare, după două variante incipiente de Media Center, iată că în data de 12 octombrie 2004 Microsoft a lansat oficial sistemul de operare Windows XP Media Center 2005 (cunoscut și sub numele de cod Symphony).

Media Center

Denumirea de Media Center Edition dată acestui sistem de operare vine de la aplicația integrată, Media Center. Aceasta este responsabilă de tot ceea ce ține de redarea conținutului multimedia, fiind bine „înfiptă” în sistem. Iar sistemul de operare este un Windows XP SP2 căruia i-au fost scoase câteva elemente (de exemplu, posibilitatea de a se conecta la un domeniu), cu o temă Energy Blue excelentă, peste care au fost adăugate mai multe aplicații multimedia (Windows Audio Converter, Windows CD Label Maker, Windows Dancer și Windows Party Mode – un skin de Windows Media Player 10 etc.).

Prin urmare, toți aceia care au folosit cel puțin o dată un sistem de operare Windows XP nu vor avea nici cea mai mică problemă în a utiliza MCE 2005. Problemele pot apărea doar atunci când folosiți pe post de Media Center un PC ce conține dispozitive necertificate de Microsoft și pentru care nu dețineți driver-e corespunzătoare. Din păcate, am avut surpriza neplăcută să constat că deși placa ATI All-in-Wonder a fost detectată corect și cu toate driver-ele instalate, nu am

putut să pornesc nicidecum tunerul (se pare că din când în când ATI își mai aduce aminte de vechile obiceiuri proaste).

Ca un Windows XP cu SP2, MCE 2005 are toate conexiunile (wireless, ethernet) protejate implicit prin firewall, iar modulul Security Center este activ. Există și o funcție de Remote Desktop inclusă în MCE 2005 ce permite (ca și în Windows XP) accesul de la distanță la sistem. Și după treizeci de zile ar fi bine ca Windows XP Media Center Edition 2005 să fie activat, pentru că altfel devine inutilizabil.

Ajutor de configurare

Configurarea MCE 2005 este un proces interactiv, extrem de simplu. Primul lucru pe care utilizatorul trebuie să îl facă este să aleagă setările optime pentru rezoluția de lucru și conexiunea către un televizor. MCE 2005 oferă elegant mai multe opțiuni, bazate pe

Telecomandă

Controlul la distanță

Vă spuneam că Microsoft oferă pentru Windows XP Media Center Edition 2005 o telecomandă specială, ce se integrează foarte bine. Datorită ei, sistemul poate fi controlat de la distanță, fără ca prezența unei tastaturi și a unui mouse să fie necesară.

Aceasta funcționează pe IR și conexiunea este realizată via USB. Prin intermediul ei pot fi controlate toate aspectele din Media Center, beneficiind de toate tastele necesare. Cel mai important buton prezent pe telecomandă este cel cu icon-ul Windows pe fundal verde, responsabil cu pornirea și oprirea modului Media Center. Și în plus, cu telecomanda poate fi pornit și oprit televizorul. Majoritatea acțiunilor din Media Center pot fi realizate direct, apăsând butonul corespunzător shortcut-ului din aplicație. Acolo unde acesta nu există, tastele de navigare și validare sunt oricând accesibile.

Fereastra principală din Media Center.

tipurile de display cel mai des folosite. Pentru conexiunea TV există chiar și posibilitatea de a alege un proiector, precum și modalitatea de conexiune (S-Video, VGA/DVI sau Composite). După ce sunt validate alegerile, MCE 2005 permite finalizarea setărilor prin centrarea imaginii (tot cu ajutorul unui vrăjitor) și corectarea parametrilor de strălucire și contrast. Excelentă este opțiunea de stabilire corectă a aspectului (4:3, 16:9), conform unor modele predefinite.

Următorul pas ce trebuie parcurs până la pornirea propriu-zisă a aplicației Media Center constă în setarea și testarea conexiunii TV (cablu, antenă sau satelit), dar și a modului TV Guide (necesită o conexiune la Internet).

My TV

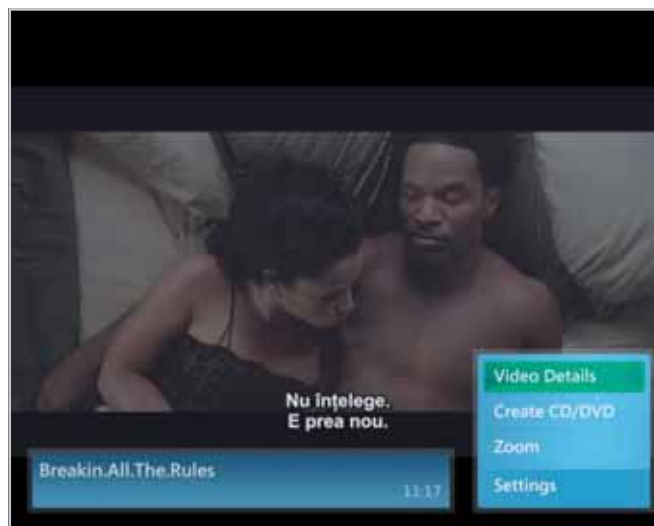
Probabil că cel mai folosit modul din Media Center este My TV, de unde se poate accesa funcția TV. Dispune de mai multe submodule, fiecare cu parca sa: Recorded TV, Live TV și Movies. Numele sunt sugestive, așa că nu intru în detalii. Ar fi de spus doar că, spre deosebire de versiunile precedente de Media Center, MCE 2005 poate comprima conținutul video la o rată de 9 Mbps (în formatul proprietar Microsoft), fapt ce duce la o creștere considerabilă a calității materialului. În același timp însă crește și spațiul necesar stocării.

Dacă în sistem există un singur tuner TV, atunci utilizatorul este limitat la o singură operațiune legată de TV. Adică ori înregistrează ceva, ori vizionează un anumit post. De aceea este o idee bună să folosiți două tunere. Pentru fiecare post recepționat, MCE 2005 caută pe Internet programul TV (acolo unde există) și sunt furnizate informații suplimentare prin modulul TV Guide. Din păcate, pentru România nu există site-uri de Internet cu astfel de informații, fapt ce reduce drastic din funcționalitatea lui MCE 2005, TV Guide-ul bine definit fiind unul dintre punctele forte ale MCE 2005. Dar pentru SUA și Canada, opțiunea este extrem de utilă.

O mică mențiune vreau să fac, și anume că la activarea serviciului TV Guide este prezentat un acord de licențiere destul de voluminos, care merită citit cu atenție. Aici se specifică anumite aspecte care pentru o anumită categorie de utilizatori s-ar putea să fie inadmisibile (preluarea anumitor informații despre obiceiurile utilizatorului și partajarea lor cu terți). Am observat însă și lipsa unei funcții de tip picture-in-picture chiar și atunci când sunt prezente două tunere pe sistem.

My Pictures

Multimedia nu înseamnă doar film, ci și fotografii. Și cum camerele foto digitale sunt în vogă, MCE 2005 nu putea să fie lipsit de

Filmele pot fi vizionate și cu subtitrare folosind VobSub.

posibilități de manipulare a fotografiilor digitale. Manipulare, adică preluare de pe camera foto, descărcarea pe harddisk și aplicarea unor corecturi mici sau realizarea de sesiuni slide show (însoțite de o coloană sonoră, preluată de pe conexiunea radio sau harddisk).

În această secțiune se regăsește și un modul de inscripționare a CD/DVD-urilor.

My Music

Este locația de unde pot fi accesate piesele audio, indiferent de format (MP3, WAV, AU etc.). Sunt disponibile opțiuni de aranjare după album, artist și nume, playlist-urile putând fi făcute la fel de

ușor ca și în Windows Media Player. Și tot ca în WMP, fiecărei melodii îi poate fi asociat un rating.

My Video

Toate fișierele video de care dispuneți vor putea fi vizualizate din meniul My Video. Formatele cunoscute sunt aceleași din Windows Media Player, cu mențiunea că pentru cele ce nu sunt proprietate Microsoft codec-urile trebuie instalate manual. Iar dacă sunteți fan ffdshow, veți mai avea o surpriză neplăcută: chiar dacă este construit pe un motor Windows XP, MCE 2005 nu poate lucra cu filtre ffdshow în modulul Media Center.

Amatorii de filme cu subtitrare pot sta liniștiți. Cu utilitarul VobSub instalat, filmele beneficiază de subtitrare. În schimb, nu se poate folosi un file server de pe care să fie preluate filmele pentru că MCE 2005 are un mic bug.

Play DVD

Vorbim de un sistem Media Center, nu? Atunci un player de DVD-uri trebuie să fie ne lipsit. Și el într-adevăr există în Windows XP Media Center Edition 2005. Dar... un mare DAR – player-ul este inutil dacă nu aveți instalat și un decoder (WinDVD, Cyber-link, Power DVD etc.). Păcat, pentru că, undeva în procesul de licențiere, Microsoft greșește. Dacă cineva se decide să achiziționeze această platformă pentru un sistem Media Center, respectivul cumpărător se așteaptă să găsească toate codec-urile de care are nevoie, nu să fie obligat să mai cumpere diverse alte plugin-uri.

Online Spotlight

Unul dintre modulele aparte din Windows XP Media Center Edition este Online Spotlight. Din păcate, valoarea sa nu este resimțită decât de un utilizator care are acces la serviciile

Specificații preliminare

Ce este?

Pentru aceia dintre dumneavoastră care sunt nerăbdători să afle ce este Windows XP Media Center Edition 2005, trebuie să menționez câteva aspecte înainte de a vă vorbi pe larg despre acest produs. În primul rând, trebuie să știți că Windows XP MCE este un sistem de operare dedicat platformelor multimedia, în special sistemelor de tip Media Center. Motorul său este unul Windows XP SP2, peste care au fost adăugate o serie de facilități în concordanță cu cerințele multimedia ale publicului larg. Și în al doilea rând, Windows XP MCE nu se poate achiziționa ca pachet separat, el fiind accesibil doar OEM împreună cu un PC Media Center având componente certificate Microsoft (pe site-ul Microsoft, în secțiunea Media Center Edition, aveți posibilitatea de a verifica dacă o anumită componentă este certificată sau nu). Iar în al treilea rând, o funcționalitate maximă se obține atunci când este folosit un sistem puternic, dotat cu peste 512 MB RAM, două (sau trei) plăci tuner TV, o conexiune bună la Internet, spațiu cât mai mult pe harddisk și, nu în ultimul rând, o telecomandă. De preferință cea Microsoft, pentru care au și fost gândite multe dintre shortcut-urile existente.

online disponibile aici, incluzând o conexiune foarte bună la Internet. De exemplu, pot fi achiziționate melodii prin serviciul Napster, iar ESPN dispune de un program ce permite descărcarea secvențelor sportive pe harddisk. Unele sunt gratuite, pentru altele trebuind însă plătită o taxă. Iar acolo unde trebuie plătit pentru conținut intelectual, atunci se găsește inevitabil și protecția DRM (*Digital Rights Management*). Și ar mai fi secțiunea de știri, Newsgator, ce vă ține la curent cu noutățile.

TV Guide

Util, foarte util, dar pentru cine își permite! – ar zice un cârcotaș. Dar să nu uităm că

Elemente familiare

Dat fiind că nu a fost posibil să intrăm în posesia unui pachet Windows XP MCE 2005 cu tot cu o telecomandă Microsoft, am apelat la mai vechea noastră sursă de informații, și anume abonamentul MSDN, unde printre alte aplicații Microsoft există și o versiune Windows MCE 2005.

După ce am descărcat de pe site-ul MSDN cele două CD-uri ale kit-ului sistemului de operare (de altfel, primul sistem de operare Microsoft ce vine pe două CD-uri!), am trecut la instalarea lui.

Configurația hardware folosită este sistemul meu de lucru, adică un AMD Athlon 2400+, 768 MB RAM, o placă Sapphire ATI Radeon All-in-Wonder 9700 Pro și două harddisk-uri cu o capacitate totală de 120 GB. Suplimentar, am mai folosit și un tuner WinFast PVR 2000, un televizor și un set de boxe Altec Lansing.

Procesul de instalare este același ca și la celelalte versiuni Windows XP, cu diferența că de două sau trei ori am fost nevoit să schimb CD-urile pentru a se putea copia fișierele necesare. Și de aici înainte lucrurile au devenit interesante.

Windows XP Media Center Edition 2005 este un sistem de operare care se adresează unui public ce are acces la mult mai multe servicii decât un est european. Adică pentru el nu este un capăt de țară să se conecteze la Internet, să preia programele de pe nu știu care canal de pe cablu și, dacă respectivul program este codat, să își permită să plătească cei 4-10 dolari pentru a-l viziona.

Odată configurat corect, acest modul va aduce periodic programele TV pe două săptămâni înainte, pentru canalele specificate de utilizator. Tot de aici pot fi programate eventualele înregistrări ale emisiunilor sau să fie preluate informații suplimentare despre actori sau filme. Și multe altele...

Multe opțiuni de configurare pentru Windows XP Media Center 2005.

Pozele pot fi manevrate ușor.

Petrecere? Vin și eu!

Două module vin să suplimenteze orientarea către divertisment a sistemului de operare Media Center. Primul dintre ele este Windows Dancer și nu face nimic altceva decât să afișeze pe desktop un dansator (sau o dansatoare), care exploatează dinamic acorurile venite din placa de sunet.

Și mai este Windows Party Mode. Adică un skin pentru Windows Media Player 10, care prezintă în mod full screen un player audio și restricționează accesul la celelalte componente ale sistemului de operare. O soluție potrivită pentru jukebox!

Inscripționarea CD/DVD-urilor

Vă spuneam anterior că în Windows XP Media Center Edition 2005 există un modul pentru inscripționarea CD/DVD-urilor, bazat pe un motor Sonic. Astfel, este posibil să inscripționați extrem de simplu CD/DVD-uri cu imagini, filme sau muzică. Sau toate la un loc, după preferință. Din păcate, filmele inscripționate pe DVD nu sunt în format DVD. Ci în cel Microsoft, așa cum menționam mai devreme.

Integrare Messenger

Nu m-a surprins deloc să văd integrat în interfața Media Center clientul IM al Microsoft, chiar dacă nu consider aceasta un lucru absolut necesar. Dar e bine să fie acolo, permițând comunicarea rapidă chiar și atunci când utilizatorul se uită la un film sau este în mijlocul unei petreceri. În schimb, deranjează imposibilitatea de conectare cu alte rețele IM, pentru că nu toți utilizatorii de PC sunt și utilizatori ai serviciului de mesagerie instant deținut de Microsoft.

Media Center Extenders

Windows XP Media Center Edition 2005 poate folosi până la trei tunere pentru captura și redarea materialului video preluat pe conexiunea TV. Prin intermediul așa-numitor Media Center Extenders, există posibilitatea de a conecta sistemul Media Center la mai multe display-uri, fie ele monitoare, televizoare sau proiectoare. Media Center Extenders sunt de fapt niște cutii mici (de dimensiunea unui DVD player) prin care semnalul primit de la PC-ul Media Center poate fi preluat și pe un alt display, permițând în același timp și efectuarea tuturor operațiilor posibile pe Media Center, mai puțin redarea DVD-urilor. Conectarea dispozitivului Media Center Extender la sistemul MCE 2005 poate fi făcută prin rețea ethernet sau wireless (dar nu și prin standardul 802.11b). Pot fi conectate mai multe astfel de dispozitive, iar Microsoft oferă posibilitatea de a folosi un Xbox ca Media Center Extender.

Și rele și bune

Odată instalat, MCE 2005 este extrem de ușor de folosit, cu o interfață ce se aseamănă foarte mult cu meniurile unui televizor, atunci când se utilizează modulul Media Center. În rest, este un Windows XP puțin mai aranjat și care mi-a lăsat impresia că rulează mai rapid decât un sistem Windows XP Professional SP2.

Dar există situații în care utilizatorul este nevoit să iasă din interfața Media Center și să lucreze în cea Windows XP. În acest moment, tot ceea ce se derula în Media Center se oprește, indiferent de configurația PC-ului folosit. Deci dacă înregistrați ceva, țineți minte să lăsați calculatorul în pace, dacă nu doriți să aveți un material deteriorat.

Media Center Edition 2005 mai dispune și de un modul caller ID, util în cazurile în care aveți linia telefonică conectată la PC-ul

Media Center. În schimb, nu am găsit nicăieri referințe la performanțele HDTV prin cablu. Se pot realiza însă, printr-o placă ATI HDTV OTA (over the air), conexiuni prin antenă. Nu că aș fi putut cumva să beneficiaz de această opțiune aici în România, dar dacă tot vorbim de o aplicație ce vrea să aducă divertismentul mai aproape de utilizatori, nu ar fi fost normal ca această opțiune să existe? Probabil undeva există o disensiune legată de drepturile de proprietate intelectuală ce ar fi fost amenințate. Cine știe...

Lăsând la o parte neajunsurile ce încă există în Windows XP Media Center Edition 2005, acest sistem de operare promite multe. Rămâne însă de văzut cum vor reacționa integratorii de sisteme Media Center și dacă publicul larg va accepta acest gen de PC. Anul trecut, la CeBIT, am sesizat un trend pozitiv în această direcție, unde aproape toate firmele ofereau sisteme Media Center mai puternice și mai aspectuoase. Personal, cred în conceptul Media Center, dar nu așa cum este el vândut de Microsoft sau de alte companii. Cred că PC-ul va deveni inima casei și a distracției. Dar încă nu văd cum un PC poate să ruleze fără întreruperi un joc gen Chronicles of Riddick, în timp ce înregistrează un meci de fotbal de pe un canal TV și redă pe un canal separat o telenovelă. Mai este mult până acolo, cu siguranță.

Dar nu sunt de acord nici cu o previziune pe care am citit-o de curând pe Internet și care zicea că cea mai mare deziluzie a anului 2005 va fi conceptul de PC Media Center.

Vreau să cred că PC-ul din viitorul apropiat va fi folosit la întreaga lui capacitate și la altceva decât jocurile. Iar în acest sens Windows XP Media Center Edition 2005 este un pas înainte. Totuși, încă hardware-ul și accesoriile sunt prea scumpe pentru a justifica o astfel de achiziție...

ionut_balan@chip.ro

CUPRINS

42	Procesoare Pentium pe 64 de biți
46	Test comparativ Inscritoare DVD
54	Audio Sunet pe FireWire
58	Chipset ATI Xpress 200
62	Teste individuale Bancul de probă
72	Procesoare Gama AMD pe 64 de biți
79	Clasamente CHIP Top 10

IBM, Sony, Toshiba**Promisiunile viitorului Cell**

IBM, împreună cu Sony și Toshiba, a prezentat detalii despre procesorul Cell, care va sta atât la baza consolei de jocuri PlayStation 3, cât și a unor viitoare servere și stații de lucru.

Pe 7 februarie, la conferința ISSCC (*International Solid State Circuits Conference*), cele trei companii au oferit presei mult așteptatele informații legate de finalitatea unui proiect care durează de patru ani și care ar putea da peste cap ierarhiile stabilite până în prezent în domeniul IT (și nu numai). Procesorul Cell promite o performanță de zece ori mai mare decât aceea a procesoarelor folosite în PC-urile curente, rularea simultană de sisteme de operare multiple și un consum comparabil cu acela al procesoarelor utilizate la notebook-uri. Oficialii IBM îl descriu ca pe un supercomputer într-un cip, ceea ce nu este prea departe de adevăr.

Nuclee multiple de procesare

Pentru a atinge asemenea performanțe este de așteptat ca designul procesorului să nu fie unul banal. Acesta conține opt nuclee distincte denumite Nuclee Sinergetice (sau *Elemente Sinergetice de Procesare – SPE*), care sunt coordonate de un al nouălea nucleu de tip Power64, fiind capabil să ruleze la viteze de peste 4 GHz. Fiecare dintre cele opt nuclee sinergetice dispune de o memorie cache de 256 KB, iar nucleul de bază de 32 KB cache L1 și de 512 KB cache L2.

Ele sunt deservite și coordonate cu ajutorul unui bus partajat și al controlerelor de intrare/ieșire și de memorie, care sunt integrate direct în cip (dacă vă amintiți, și Opteron-ul de la AMD are o abordare similară, cu controlerul de memorie în cip).

Primele procesoare sunt fabricate în tehnologie de 90 de nanometri (0,09 micrometri) și ocupă o suprafață de 221 mm². Spre comparație, Pentium M de la Intel (Dothan-ul) ocupă aproximativ 84 mm². Oricum, cu

Pastila de siliciu a procesorului Cell are o suprafață de 221 mm².

Cell este materializarea unui proiect de patru ani.

detalii tehnice mai amănunțite vom reveni într-un articol viitor în paginile revistei.

Câteva implicații

Interesantă este poziția companiei Sony în tot acest angrenaj. Deși pe piața bunurilor electronice (în special audio-video) are o poziție pe care toată lumea o invidiază, compania sau mai bine zis oficialii companiei au realizat că dacă nu fac nimic în direcția dezvoltării unui nucleu de tehnologii IT asupra cărora să aibă și un grad de control și în jurul cărora să-și poată construi viitoarele produse de tip CE (*Consumer Electronics*), vor sfârși fie prin a ocupa un rol marginal, fie prin a fi măturați de pe această piață.

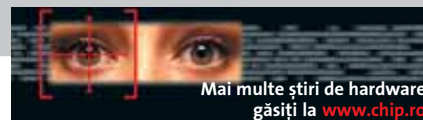
Sony va încorpora Cell în viitoarele console de jocuri.

În această strategie se încadrează și Cell, care va permite companiei să facă față atacurilor din ce în ce mai persistente ale tandemului Microsoft-Intel (vezi aici promovarea PC-urilor Media Center).

Aplicația imediată pe care o va avea Cell este PlayStation 3, pe care Sony îl vede ca pe un centru de divertisment digital. Rămâne să vedem cum va fi ea întâmpinată de către dezvoltatorii de jocuri, mai ales că este lesne de bănuț că programarea pentru această arhitectură numai simplă nu este.

Pentru IBM, beneficiile noului procesor se traduc în servere (mult) mai rapide. Conceptul care stă la baza noului Cell este asemănător cu Niagara de la Sun, care presupune și el opt nuclee de procesare. O serie de estimări indică faptul că un rack dotat cu servere bazate pe Cell este capabil să ofere o performanță similară unora dintre super-calculatoarele prezente în top 5 (deci de ordinul câtorva TFlops), ceea ce este, să recunoaștem, impresionant, mai ales pentru un procesor pe care îl vom întâlni (până și) într-o consolă de jocuri.

www.ibm.com; www.sony.com; www.toshiba.com

BenQ JoyBee 130

Până acum, player-ele MP3 din gama JoyBee au lăsat o impresie bună, atât datorită designului plăcut pe care îl au, cât și caracteristicilor în general bune pe care le oferă. Cu noua serie JoyBee 130, compania taiwaneză oferă câteva motive în plus pentru a mulțumi utilizatorii, printr-o capacitate sporită și o flexibilitate mai mare a player-ului.

JoyBee 130 dispune de o memorie flash de 512 MB, la care se adaugă un slot SD. În felul acesta, capacitatea dispozitivului poate fi suplimentată cu încă 1 GB. Putem spune că un asemenea slot SD este de dorit la orice player cu memorie flash pentru că el oferă utilizatorilor încărcarea cu muzică a două-trei carduri SD și schimbarea acestora din mers.

Noul JoyBee 130 include și un slot SD pentru extinderea memoriei flash.

Dimensiunile lui JoyBee 130 sunt de aproximativ 7x5x1,8 cm în condițiile în care cântărește doar 41 de grame, iar autonomia sa ajunge la 15 ore.

www.benq.com

HP, LiteON Unitate de scriere cu LightScribe

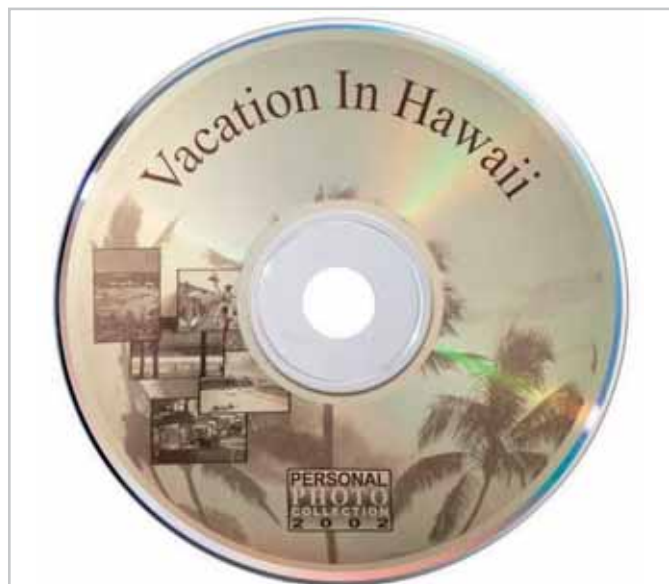
HP și LiteON au lansat o unitate de scriere pentru DVD-uri ce permite inscripționarea de etichete direct pe disc.

DVD640i este, din cele mai multe puncte de vedere, o unitate obișnuită, oferind suport pentru Dual-Layer cu viteze de scriere de 2,4X (pentru Dual Layer), respectiv 16 pentru DVD-uri obișnuite.

Aspectul interesant este acela că incorporează tehnologia LightScribe, ce permite scrierea de etichete pe

disc, direct în unitate. Utilizatorul va trebui doar să introducă discul în unitate invers decât în mod normal și va fi capabil să imprime pe acesta (în mod monocrom) imagini, text etc. la libera sa alegere. Procesul este permanent și, conform HP, el nu afectează discurile în nici un fel. DVD640i este fabricat de LiteON pentru HP și vândut la un preț de aproximativ 130 de dolari.

www.hp.com

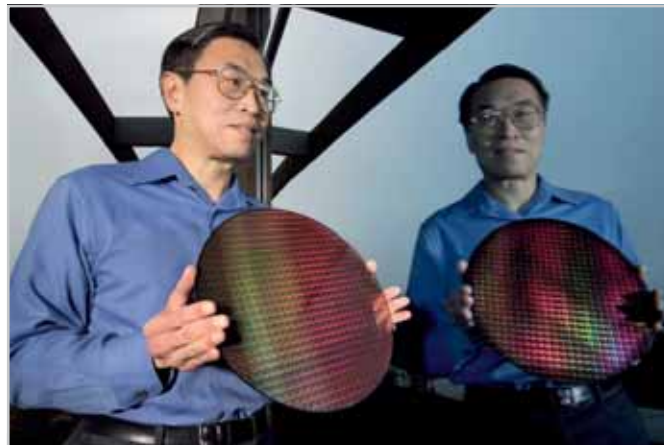
DVD640i de la HP permite etichetarea discurilor direct în unitate.

Intel Procesoare dual-core

Despre Intel nu se poate spune că nu are luciditatea necesară de a satisface (până la urmă, în timp util) cerințele pieței, chiar dacă într-o primă fază a avut o abordare mai mult sau mai puțin proprie asupra unei anumite chestiuni. Unul dintre exemplele clasice este cel legat de arhitectura de memorie Rambus, pe care Intel a susținut-o cu putere, dar pe care, în cele din urmă, a abandonat-o în favoarea DDR. Este o paralelă care se poate face și cu situația de astăzi de la procesoare: în momentul în care a văzut că toată lumea se îndreaptă către soluții pe 64 de biți, compania americană și-a anunțat de asemenea intențiile în domeniu. Nu la fel stau lucrurile

în cazul procesoarelor multicore, unde Intel nu a stat deloc pe gânduri și a trecut la implementare, cu o viteză chiar mai mare decât se așteptau unii.

La începutul lunii februarie, Intel a declarat că a demarat producția primelor procesoare dual-core pentru două linii de desktop (dintre care una este Extreme Edition). Nucleele vor avea funcția de Hyper Threading activată, ceea ce se traduce în posibilitatea execuției simultane a până la patru thread-uri. Procesoarele își vor face apariția în cel de-al doilea trimestru al anului și ele vor fi însoțite de o serie de chipset-uri cu suport pentru dual-core. www.intel.com

Primele procesoare dual-core pentru desktop de la Intel urmează să apară în trimestrul al doilea.

KeyScan Tastatură cu scanner

Una dintre combinațiile mai puțin obișnuite și întâlnite este aceea dintre o tastatură și un scanner.

KeyScan KS810 este o tastatură ce integrează un hub USB 2 și un scanner color de lucru care, în opinia producătorilor, oferă o funcționalitate sporită. Ea s-ar putea dovedi utilă și foarte practică din perspectiva înlocuirii faxului tradițional cu o soluție online de tipul IP-to-fax. Operatorul ar avea în acest caz totul la îndemână (el nu ar fi nevoit să mai folosească un alt dispozitiv cum ar fi un fax obișnuit). Sigur, acesta nu este singurul scenariu. Produsul este însoțit de software de recunoaștere a caracterelor (Readiris OCR de la IRIS) și oferă funcții de completare automată a formularelor și a altor documente, de trimitere

a documentelor scanate prin e-mail, toate accesibile direct prin butoanele de pe tastatură. Din această perspectivă, produsul preia responsabilitățile scannerelor integrate moderne.

KeyScan KS810 urmează a fi expus în premieră la CeBIT alături de alte produse de la KeyScan.

www.keyscan.com

O combinație la care prea puțin s-au gândit până acum: scanner + tastatură.

Test CPU

Noi procesoare Intel desktop

Pentium 4 pe 64

Intel lansează primele procesoare desktop ce suportă extensie pe 64 de biți, mutare așteptată de mai bine de un an, când rivalii de la AMD au lansat astfel de procesoare.

Titus Bălan

Dacă aprinzi fitilul, trebuie să te aștepți ca bomba să explodeze. Așa au făcut cei de la AMD printr-o ofensivă puternică reprezentată de procesoarele de vârf Athlon64. Reacția celor de la Intel care, trebuie să recunoaștem, au fost cam pasivi în ultima vreme (liniștea dinaintea furtunii), nu a întârziat să apară. Pentru început, a avut loc accelerarea roadmap-ului (foaia de parcurs) în ceea ce privește lansarea procesoarelor Intel, concretizată acum în apariția procesorului Pentium 4 Extreme Edition la 3,73 GHz și a seriei 6XX, anunțată inițial în a doua jumătate a anului. S-a consemnat astfel trecerea la 64 de biți, această extensie purtând numele EM64T. Cei de la Intel au renunțat la Pentium-ul la 4 GHz, anunțând că vor încerca sporirea performanțelor prin alte metode. Însă aceste metode, printre care și trecerea la 64 de biți, s-au lăsat așteptate. „Mai bine mai târziu decât niciodată”, ar spune unii cărcotași. Însă se pare că pentru Intel nu e niciodată prea târziu. Având în vedere că Windows x64 se va lansa tot în această perioadă, am zice că sincronizarea este perfectă. Coincidență sau (mai degrabă) nu (am zice noi), întârzierea lansării sistemului de operare pe 64 de biți a adus deservicii AMD, care are gata procesoarele de ceva vreme. Inițial, Intel a

implementat extensia EM64T la unele procesoare Xeon, după modelul x86-64, întâlnit și la Opteron. Dar bomba de care vorbeam o reprezintă mai ales proiectele Intel, care au fost și ele accelerate și pe care le vom vedea materializate cel mai posibil în toamnă: procesoarele dual core Smithfield pentru desktop și Yonah pentru a treia generație Centrino, pentru chipseturile speciale Lakeport și Glenwood (945P și 955X), care vor avea și dotări noi.

Seria 6XX

Gama Pentium 4 cu prefix 6 cuprinde procesoare cu frecvența pornind de la 3 GHz, modelul 630, până la 3,6 GHz, modelul 660. Ca și în cazul seriei 5XX, se prognozează că procesorul la 3,8 GHz va fi lansat ulterior. Procesoarele 6XX folosesc același nucleu Prescott ca și cele din seria 5XX, iar FSB-ul a rămas la 800 MHz. Din punct de vedere al arhitecturii, principala modificare o reprezintă dublarea cantității de cache, modalitate de sporire a performanței folosită de Intel și în alte cazuri, cel mai elocvent fiind trecerea de la nucleul Northwood la Prescott. Astfel, 6XX are 2 MB Level 2 Cache. Noutățile sunt extensia pe 64 de biți EM64T și EIST. Nici seria 5XX nu va fi abandonată, dar va fi adaptată. Ea se va transforma în seria 5X1, incre-

mentarea numerotării procesorului marcând implementarea instrucțiunilor pe 64 de biți, dar menținerea frecvenței actuale. Chiar și procesoarele pentru buget Celeron vor face upgrade-ul la 64 de biți, iar numele de cod al procesorului va fi obținut tot prin însumarea unei unități la numărul actual (de exemplu, Celeron D 345 va deveni Celeron D 346).

Ca și EM64T (Extended Memory 64 Technology), implementată înainte la unele procesoare Xeon, EIST (Enhanced Intel Step Speed) este o tehnologie utilizată anterior la procesoarele Pentium M, unde pentru a se reduce consumul și căldura degajată de procesor, multiplicatorul procesorului poate fi coborât real time, scăzând frecvența procesorului la valoarea necesară rulării unei anumite aplicații. EIST își găsește corespondent la AMD în tehnologia Cool'N Quiet.

Cei patru care au speriat vestul

Procesoarele Intel testate sunt, fiecare, cel mai de seamă exponent al gamei din care fac parte. Seria 6XX e reprezentată de P4 660, seria 5XX de P4 570J, iar, deși în test sunt două procesoare EE, diferența dintre ele este mult mai mare decât cea de frecvență, aparent singura.

P4 Extreme Edition 3,73 GHz se bazează pe un nucleu Prescott și este de fapt o variantă îmbunătățită a lui P4 660, în sensul că are frecvența mai mare și FSB 1066 (deci are tot 2 MB Level 2 Cache).

În schimb, EE la 3,46 GHz reprezintă cântecul de lebedă, e adevărat foarte „melodios”, al nucleului Northwood, considerat încă un nucleu foarte performant. El are doar 512 KB Level 2 Cache și 2 MB Level 3 Cache, soluție care se pare că funcționează foarte bine.

Test CPU

Cele două procesoare EE reprezintă singurele procesoare cu FSB 1066, iar nici roadmap-ul nu anunță nimic nou în această privință, pentru că procesoarele dual core se preconizează a avea tot FSB 800. Deci FSB 1066 este fie considerat drept o soluție ineficientă, fie drept o tehnologie prea avansată pentru nivelul actual, deci inutil.

Pentru testarea celor patru titani s-au folosit placa de bază ABIT AA8XE Fatal1ty (cum ne-am obișnuit deja, cu FSB-ul ridicat cu 4 MHz), placa video MSI RX800, 512 MB memorie (2 x 256 MB) Kingston DDR2 533 și harddisk-ul Western Digital Raptor de 36 GB.

Comentarea rezultatelor

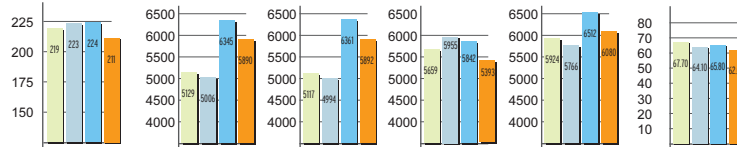
Din nou nu avem un câștigător absolut al testului. Asta pentru că performanțele diferă în funcție de tipul aplicațiilor rulate. De altfel, așa trebuie aleasă soluția cea mai potrivită pentru necesitățile fiecăruia. Testul este o bătălie între cache și frecvență, între nuclee și niveluri de cache diferite. Astfel, în Sysmark 2004, unde contează foarte mult frecvența, s-au evidențiat P4 570J și EE 3,73. De asemenea, frecvența pare a fi un factor foarte influent pentru aplicațiile incluse în SpecviewPerf 8.01 (3DSMax, Maya, Catia, ProE), unde s-au remarcat aceleași două procesoare. Un exemplu elocvent este PcMark 2004, unde, cum este și normal, la secțiunea CPU tronează frecvența, iar la secțiunea Memory cele cu mai mult cache (ca și în Sandra 2005). La capitolul codări, dezamăgirea o reprezintă procesoarele cu 2 MB EE la 3,73 și P4 660. Deci, Cache-ul Level 2 în cantități mari este mai puțin eficient decât cel Level 3. Aici, EE 3,46, cu regretatul nucleu Northwood, se descurcă bine. Prescott-ul încă nu se dovedește superior, fapt ce se poate remarca și în cazul rezultatelor asemănătoare între cele două EE, chiar dacă diferența de frecvență este deloc neglijabilă. Pentru gaming însă, cache-ul se dovedește o soluție bună, fapt ce se poate observa mai ales în 3DMark 2001 și chiar și în DOOM 3, joc care (dealtfel) depinde foarte mult și de placa video.

Per ansamblu, trecând peste dezamăgirea rezultatelor codărilor, unde procesoarele EE nu aveau rival altă dată, procesorul care are cele mai bune rezultate este EE 3,73 și asta pentru că are frecvența ridicată și cache mult (simplu, nu?), dar și un preț pe măsură.

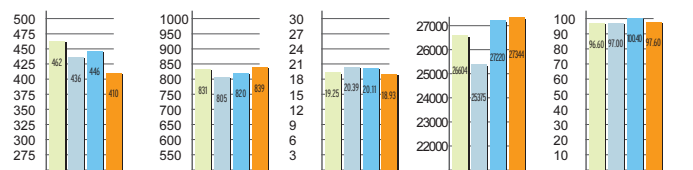
titus_balan@chip.ro

Rezultatele testelor

	Sysmark 2004	Sandra 2005 ALU	Sandra 2005 FPU	PcMark 4004 - CPU	PcMark 2004 - Memory	Cinebench 2003 (sec)
Pentium 4 660 3,6 GHz	219	5129	5117	5659	5924	67.70
Pentium 4 570J 3,8 GHz	223	5006	4994	5955	5766	64.10
Pentium 4 EE 3,73 GHz	224	6345	6361	5842	6512	65.80
Pentium 4 EE 3,46 GHz	211	5890	5892	5393	6080	62.00

	Codare audio - CDex(sec)	Codare DivX (sec)	SpecviewPerf 8.01 - Maya	3DMark 2001	DOOM 3 (800x600 HQ)
Pentium 4 660 3,6 GHz	462	831	19.25	26604	96.60
Pentium 4 570J 3,8 GHz	436	805	20.39	25375	97.00
Pentium 4 EE 3,73 GHz	446	820	20.11	27220	100.40
Pentium 4 EE 3,46 GHz	410	839	18.93	27344	97.60

Spor de performanță

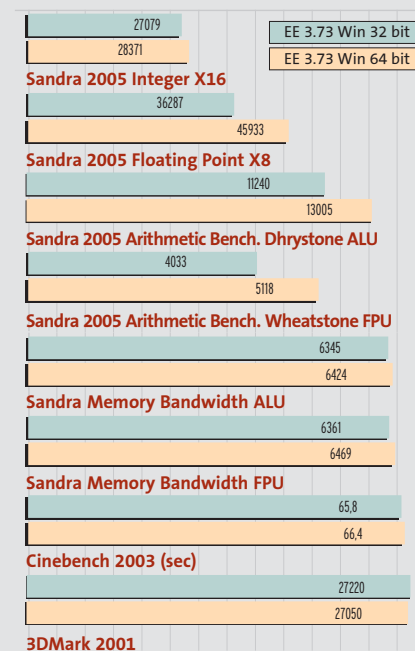
Teste pe 64 de biți

Pentru că rezultatele modelului Pentium 4 660 nu ne-au convins, am vrut să evidențiem una dintre îmbunătățirile majore aduse, care nu se observă în testele anterioare. Sporul de performanță nu este semnificativ pe 32 de biți, ci mai degrabă pe 64 de biți, deci e o chestiune de viitor apropiat. Folosind varianta beta a sistemului de operare Windows XP x64, RC1 (Release Candidate 1), am vrut să contabilizăm sporul de performanță adus de procesarea pe 64 de biți. Procesorul Pentium 4 EE 3,73 are extensie EM64T și pentru că el a obținut în ansamblu cele mai bune rezultate în testele de performanță, am folosit acest procesor și pentru testele pe 64 de biți. Unul dintre benchmark-urile care recunoaște automat lucrul pe 64 de biți este Sandra 2005. Sporul de performanță, diferit de la un test la altul, este evident și nu poate fi neglijat, ajungând chiar până la 25% în special pentru operațiile în virgulă mobilă (adică FPU). Ca și în cazul HyperThreading-ului, aplicațiile specializate înregistrează creșteri de performanță. Dar dacă pentru HT nu se găsesc soft-uri într-un număr foarte mare, pentru 64 de biți lucrurile nu vor sta la fel: soft-urile vor invada cu siguranță piața imediat ce sistemele de operare pe 64 de biți își vor face apariția. Benchmark-ul bazat pe programul de randare POV-Ray există în două variante, pe 32 de biți și pe 64 de biți. Varianta pe 32 de biți am rulat-o pe ambele tipuri de Windows (pe 32 și 64 de biți). Dar după cum se poate observa și din grafice, rezultatele nu au fost pe măsura așteptărilor, pentru că soft-ul POV-Ray este optimizat

EE 3,73 Win 32 bit / POV-Ray 32 bit	109.01
EE 3,73 Win 64 bit / POV-Ray 32 bit	109.34
EE 3,73 Win 64 bit / POV-Ray 64 bit	87.83

POV-Ray

pentru AMD 64. Până la urmă, este normal ca actualele soft-uri pe 64 de biți să fie adaptate pentru procesoarele AMD despre care putem spune deja că au o anumită vechime. Însă sunt convins că situația se va schimba. Soft-urile „obișnuite” pe 32 de biți nu pot obține performanțe mai bune, ci dimpotrivă. Așa este cazul lui 3DMark 2001, al lui Cinebench 2003 și al actualelor jocuri în general. Acum există procesoare desktop atât AMD, cât și Intel pe 64 de biți, așteptăm cu nerăbdare momentul lansării oficiale a lui Windows x64, pentru a face un test comparativ pe 64 de biți. Și probabil că atunci va avea loc o explozie pe piața software-ului de toate felurile, care se va orienta (și adapta) la noile extensii.

DVD/RW

de optice în ultimul an?”, răspunsul nu poate fi decât unul foarte sec: nimic. Dacă pentru unii dintre dumneavoastră acest răspuns pare totuși mult prea critic, permiteți-mi să reformulez. Acești producători au făcut totuși ceva: s-au lansat într-o goană nebună după acele „x”-uri, cu care ne-am familiarizat atât de bine încă de pe vremea unităților CD-ROM.

Dacă acum un an de zile cele mai multe modele inscripționau la fabuloasa viteză de 4x mediile DVD+R sau DVD-R, puține fiind cele care „ardeau” informațiile de două ori mai repede, în prezent situația se arată a fi cu totul alta.

În toamna anului trecut deja nu mai era un lucru atât de deosebit să citești despre apariția unui scriitor 12x, iar într-un interval scurt, s-au și lansat unitățile având viteza de scriere de 16x. Și pentru că timpul înseamnă bani, să traduc aceste x-uri în minute: de la 1x, care ne ținea și o oră în proximitatea calculatorului, 2x o jumătate de oră, 4x un sfert etc., s-a ajuns la performanța de a „prăji” un DVD în aproximativ 6 minute. Nu-i rău, dacă ne gândim că este vorba de un transfer de aproximativ 4,7 GB (4,7 GB în termeni de marketing, desigur). Vă aduc aminte că 16x în domeniul DVD-urilor este o cifră impresionantă, mai ales când vine vorba de transfer: 22 MB/s.

DVD+R+DL

Nu, n-am uitat de „marea noutate”. Cum aș fi putut? Unul dintre motivele pentru care am întârziat acest test (am fi dorit să-l realizăm acum câteva luni) este problema mediilor Dual Layer. Acestea sunt exact ce v-ați dorit: încăpătoare, ideale pentru filme (dacă vreți să aveți cea mai bună calitate a imaginii și a sunetului) și, de ce nu, numai bune să vă țină arhivele. Doar că au o singură (mică) problemă: lipsesc cu desăvârșire. Da, situația este mai mult decât comică, dați-mi voie să o numesc astfel. Unitățile Dual Layer au ajuns să inscripționeze la început la 2.4x, apoi la 4x mediile DL... ăă... care medii? Aaa, acele medii care au fost retrase de majoritatea producătorilor din motive clare: probleme serioase de (in)compatibilitate. Dacă, dintr-o „greșeală”, le puteți procura, trebuie să țineți cont de faptul că sunt extrem de scumpe. Credeți că exagerez? Ce spuneți de faptul că afară, mai la vest, sau chiar peste ocean, un astfel de disc gol-goluț se prezintă la nerușinatul preț de zece dolari bucata? Câte discuri „ne-Dual Layer” puteți achiziționa cu zece dolari?

Inscriptoare DVD de vârf într-o confruntare nemiloasă

Goana după X-uri

A trecut aproape un an de la primul test de unități de inscripționare DVD din laboratorul nostru. Să vedem în continuare ce anume s-a întâmplat în tot acest timp pe piața unităților DVD/RW, care sunt noutățile și, ce e mai important, ce model merită cu adevărat să ajungă în sistemul nostru personal.

Francisc Kurko

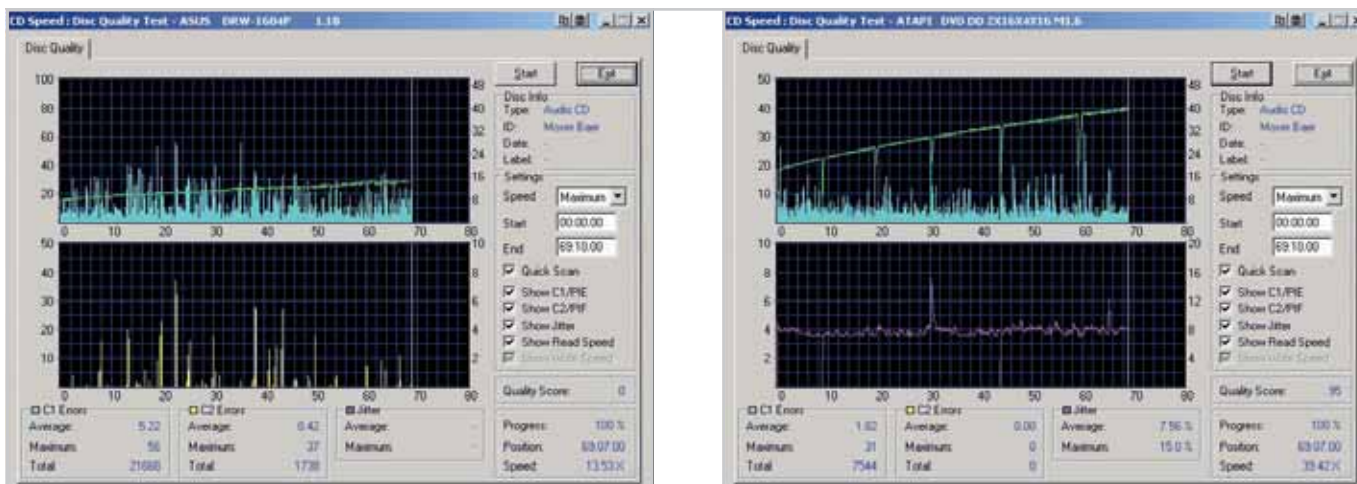
Deunăzi mă ruga un prieten apropiat să-l ajut în achiziționarea unui DVD/RW bun. Surprinzător, a trebuit să mă gândesc serios ca să-i pot recomanda ceva de care să nu-mi pară rău după aceea. Să nu mă înțelegeți greșit. Motivul ezitării nu-l reprezenta faptul că piața autohtonă ar duce lipsă de modele reușite sau, cel puțin, decente. Nicidecum. Incertitudinea mea se datora mai degrabă avalanșei de produse noi, din care până în prezent am avut ocazia să analizez mai de aproape doar o mică parte. Valul de noutăți este practic atât de mare, încât pe rafturile magazinelor de specialitate nu mai există

de mult reprezentanți ai testului din primăvara anului trecut. În comparație, dacă doriți, există nenumărate modele de harddisk-uri, plăci de bază, plăci video (și lista ar putea continua) cu care ne întâlnim în magazinele de produse IT de mai bine de doi ani. Și dacă modelele noi apar într-un ritm atât de alert, ce aduc ele inovator?

Iute, iute, mai iute!

Să ne întoarcem la întrebarea noastră: ce s-a întâmplat de la ultimul test de DVD/RW-uri încoace? Plecând de la o întrebare mai veche, care într-o anumită perioadă era foarte la modă: „Ce-au făcut producătorii

DVD/RW

Testul de calitate a scos la iveală multe lucruri interesante: în stânga, ASUS DRV-1604P nu-și cunoaște nici propriul scris; în dreapta, nici situația unității MSI nu e mai roz.

Medii 16x... unde?

O altă problemă de care ne-am lovit a fost disponibilitatea mediilor foarte rapide. Din nou, surpriză: medii 2x, 4x, 8x... pe toate drumurile, dar cele 16x sunt mai ceva ca o cioară albă! Sunt scumpe la vedere. Și nu doar vederii. Sunt mult mai scumpe decât mediile 8x de exemplu, motiv pentru care n-au căutare, cel puțin pentru moment. Și uite așa ne învârtim într-un cerc (destul de) vicios. În ultimă instanță, aduceam la comandă de afară și medii DL și medii DVD+R și DVD-R 16x, dar de fapt care este scopul unui test comparativ? Toate sunt în zadar, dacă nu ținem cont și de realitatea pieței autohtone, de ce se găsește la noi, pe rafturile din magazinele de profil.

Viitorul nu sună bine

Cel puțin în ceea ce privește soarta mediilor DL. Deși în 2005 se așteaptă ca marii producători (CMC, Ritek, Prodisc etc.) să arunce pe piață uriașe cantități din aceste medii, ceea ce ar duce la o diminuare a

prețului, mai există și alte variabile în această ecuație. Cum ar fi de exemplu tehnologiile HD-DVD și Blu-ray. Momentan, ele sunt doar mai mult avangardiste, dar în momentul în care o să apară o nevoie reală pentru asemenea capacități (tehnologii care cer spații din ce în ce mai mari de stocare, cum ar fi HDTV-ul), situația se va schimba rapid.

Dar despre medii am vorbit destul, a venit vremea să discutăm despre unități. Să vedem care ar fi criteriile cele mai importante după care să ne ghidăm.

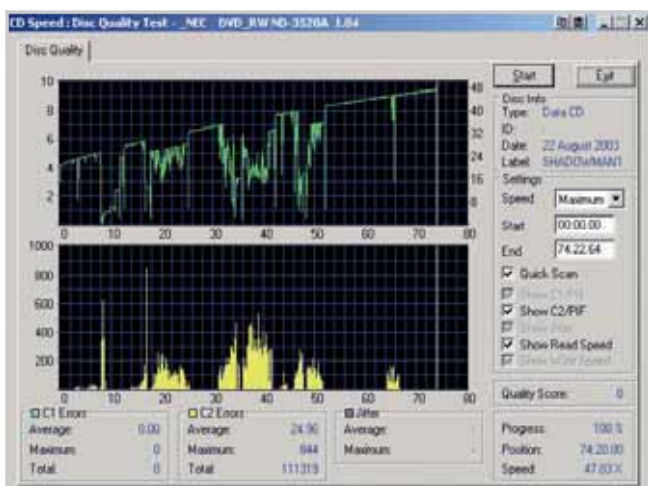
De luat în seamă

Când vine vorba de cumpărături, primul lucru la care ne uităm este prețul. Cu foarte mici excepții, prețul acestor unități nu diferă simțitor, deci să vedem la ce alte aspecte trebuie să fim atenți. Eu, de exemplu, mi-aș lua o unitate bulk doar dacă diferența de preț dintre un bulk și varianta retail (cea frumos împachetată într-o cutie mare și colorată) este mult prea mare (adică nejustificată).

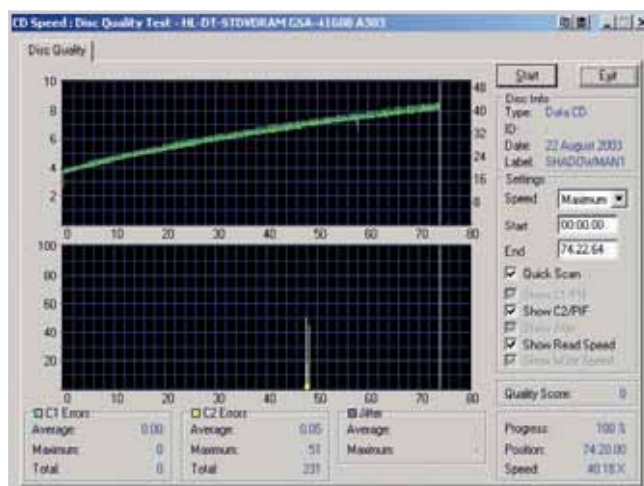
Deși în ultima vreme am văzut că această diferență s-a diminuat puternic, m-aș uita (aș întreba) ce conține bundle-ul software și hardware. La unitățile din acest test am remarcat și lucruri atractive (de exemplu, un DVD DL care, așa cum am văzut anterior, nu este chiar cel mai ieftin lucru inventat și nici cel mai ușor de găsit). Și dacă mai există și un pachet software deosebit (cum sunt unele Plextools de la Plextor, dar și software-ul de editare video ce însoțește multe unități etc.), merită să mai dăm câțiva dolari (euro) în plus.

La cumpărături

Să nu vă inducă în eroare x-urile multe. Calitatea scrisului este foarte importantă (ba chiar mai importantă decât orice altceva). Din acest motiv, Plextor, de exemplu, este mai scumpă decât alte unități. Se descurcă mai bine la corecția de erori, scrie bine și nu „oferă” surprize neplăcute cu discul scris pe care nu-l mai poți citi înapoi. Asta nu înseamnă că marii producători nu se pot

Nec ND3520A nu se împacă bine cu CD-ul zgâriat.

La citirea CD-ului zgâriat, LG GSA-4160B a dat o lecție „concretenței”.

Horizon 7002FD ecran plat

Monitor de cursă lungă

Horizon, sunt, fără doar și poate, monitoare de anduranță, nu numai datorită standardelor de ultimă oră la care sunt fabricate, dar și datorită componentelor de foarte bună calitate.

Cel mai mare avantaj îl reprezintă prețul foarte bun, alăturat calității excepționale și ergonomiei în utilizare (meniuri bune, cu reglaje complete).

Toate acestea, împreună cu garanția de 3 ani, fac din Horizon adevărate monitoare de cursă lungă.

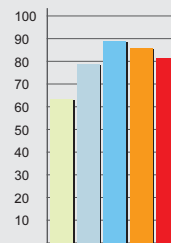
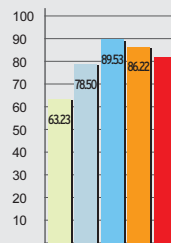
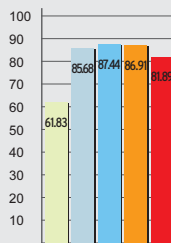
ASESOFT

 Horizon

DVD/RW

Nume unitate DVDRW	PLEXTOR PX-716A	LG GSA-4163B (retail)	LG GSA-4160B
Ofertant	Depozitul de Calculatoare	Elsaco Electronic	Depozitul de Calculatoare Flamingo Computers UltraPRO Computers
Telefon	021-3137842	021-3364889	021-3137842 021-2225041 021-2117090
Preț EUR fără TVA	117	83	80 / 66 / 69
Caracteristici / dotare			
Viteze citire / rescriere / scriere CD	48/24/48	40/24/40	40/24/40
Viteza scriere DVD+R / DVD-R / DVD+RW / DVD-RW	16 / 16 / 8 / 4	16 / 16 / 8 / 6	16 / 8 / 4 / 4
Viteza scriere DVD-RAM / DVD+R+DL (Dual Layer)	0 / 4	5 / 4	5 / 2.4
Dimensiunea buffer-ului	8 MB	2 MB	2 MB
Protecție buffer Underrun	da	da	da
Citire / scriere DVD-RAM	nu / nu	da / da	da / da
citirea formatului CD+G (karaoke)	da	nu	nu
citirea erorilor C2	da	da	da
Rezultate teste - CD			
Număr erori CD-ROM zgâriat	210	1003	231
Calitate audio CD (număr erori)	0	0	0
Calitate data CD (număr erori)	0	0	0
Music CD - audio grabbing (viteză medie x)	30.88	29.94	29.93
Timp scriere CD date (CD-R) (în sec)	156	189	190
Timp scriere CD-RW 12x (în sec)	222	220	222
Rată de transfer mediu (x)	31.5	30.55	30.54
Random seek (în milisecunde)	94	108	115
Rezultate teste - DVD			
Timp de scriere DVD+R (în sec)	410	392	424
Timp de scriere DVD-R (în sec)	533	473	480
Timp de scriere DVD+RW (în sec)	884	858	855
Timp de scriere DVD-RW (în sec)	1753	1742	1740
Random seek (în milisecunde)	109	116	111
Rată de transfer mediu (x)	11.54	11.95	11.68
Note			
Notă finală dotare	61.83	63.23	63.23
Notă rată medie citire CD	62.18	61.10	60.21
Notă timp mediu acces CD	91.65	84.20	80.05
Notă corecție erori	99.30	96.66	99.23
Notă finală citire CD	89.16	85.07	84.68
Notă finală scriere CD	83.37	74.12	74.46
Notă finală citire DVD	89.48	92.56	90.62
Notă finală scriere DVD	87.32	89.29	88.61
Notă performanță CD	85.68	78.50	78.55
Notă performanță DVD	87.44	89.53	88.81
Notă performanță totală	86.91	86.22	85.73
Notă CHIP	81.89	81.62	81.23

împiedica din când în când. Exemplul cel mai concludent îl constituie una din acele unități PX716, care nu s-a înțeles deloc cu mediile DVD+R 8x TDK. După vreo patru discuri stricate, am lăsat-o mai ușor cu încăpățănarea mea de a insista să mai încerc o nouă ardere. În schimb, cealaltă unitate Plextor a mers mai mult decât exemplar, iar primul loc ocupat este pe deplin meritat. Dar surprize foarte plăcute am avut și din partea altor producători, cum ar fi Samsung, cu modelul TS-H552B (care de altfel a corectat cel mai bine erorile de pe CD-ul zgâriat); LG, cu modelele GSA-4160B și GSA-4163B. Trebuie să vă spunem că modelele producătorului coreean, 4160 și mai noul 4163B, au fost la un pas de a fura trofeul Plextorului. Pentru cineva care nu-și poate permite un Plextor, recomand călduros o unitate marca LG. La fel, am fost plăcut impresionat

de prestația modelului Toshiba SDR-5372. Să nu vă inducă în eroare poziția acestei unități în tabel, pentru că acest lucru se datorează în mare măsură faptului că a scris foarte încet DVD-ul +RW TDK, la viteza de 2.4x în loc de 4x, cum a făcut restul plutonului. Dar dacă aveți suficient timp la dispoziție și nu scrieți zilnic zeci de DVD-uri, nu vă luați după vitezele mari. Mai bine mai puțin și calitativ impecabil. O altă unitate pe care o recomand călduros este Pioneer DVR-109, care s-a comportat decent, deci nu veți regreta alegerea.

Una caldă, alta rece

De cealaltă parte a baricadei am avut parte de multe unități care, deși foarte rapide, mai lasă de dorit la calitatea inscripționării. Una dintre problemele cele mai frecvente (așa cum vedeți și din capturile alăturate)

este calitatea îndoielnică a scrisului. Dacă CD-ul creat cu o anumită unitate este citit cu probleme de aceeași unitate, atunci ce să mai spunem de alte medii, scrise în alte unități? Multe unități au probleme serioase când vine vorba de corectarea erorilor (de genul celor de tip C2). Dacă vă uitați în tabel, veți vedea la ce mă refer.

Alegeți mediile potrivite Am folosit...

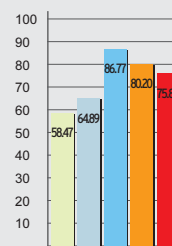
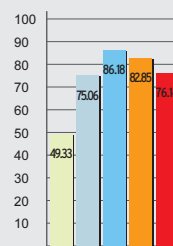
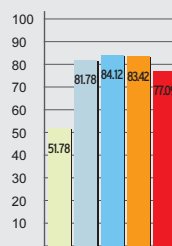
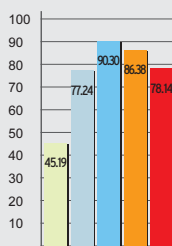
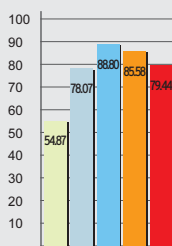
... mediile CD-R80 52x, DVD-R 8x, DVD+R 8x, DVD+RW 4x, DVD-RW 2x, puse la dispoziție cu generozitate de firma Casettaro din Cluj-Napoca.

Numitorul comun al acestor medii este marca TDK. Comportarea lor cu diverse unități este reprezentată de rezultatele obținute în test.

RICOH MP5316DAG Flamingo Computers	MSI DR16-B2 Skin Media Flamingo Computers	BTC DRW1016IM FIT Distribution	LITE-ON SHOW-1653S Alliance Computers Tornado Sistems	ASUS DRW-1604P Alliance Computers Flamingo Computers UltraPRO Computers Tornado Sistems
021-2225041	021-2315097 021-2225041	021-2011516	021-3374043 021-206 7777	021-3374043 021-2225041 021-2117090 021-206 7777
80	64 / 63	0	63 / 62	61 / 73 / 67 / 66
48/24/48 16 / 16 / 4 / 4 0 / 4 2 MB da nu / nu da da	40/24/40 16 / 16 / 4 / 4 0 / 4 2 MB da nu / nu da nu	48/24/48 16 / 16 / 8 / 4 0 / 4 2 MB da nu / nu nu da	48/24/48 16 / 12 / 4 / 4 0 / 4 2 MB da nu / nu da da	40/24/32 16 / 16 / 4 / 4 0 / 4 2 MB da nu / nu nu da
6000 0 0 24.95 169 227 35.52 136	9255 0 0 30 189 214 30.61 99	3859 0 0 35.44 170 227 36.27 105	37879 0 0 35.53 177 223 36.38 132	457000 1738 239 29.91 233 221 30.95 129
366 579 834 1681 131 11.72	377 504 866 1581 102 11.97	501 878 852 1746 109 11.74	512 521 835 1756 119 11.26	454 430 887 1749 178 11.84
54.87 69.35 65.56 91.33 75.97 79.47 90.69 89.37 78.07 88.80 85.58 79.44	45.19 61.33 85.96 84.82 80.39 75.14 91.75 90.15 77.24 90.30 86.38 78.14	51.78 71.00 81.78 94.28 85.24 79.47 92.54 81.33 81.78 84.12 83.42 77.09	49.33 73.02 60.70 80.24 71.76 77.25 87.61 86.55 75.06 86.18 82.85 76.14	58.47 61.79 72.02 62.00 65.27 64.63 94.06 87.82 64.89 86.77 80.20 75.86

Firmware-ul buclucaș

În cazul unităților de inscripționare DVD, din cauza faptului că apar des modele noi, plus că numărul de medii este și el foarte ridicat, apare foarte frecvent problema incompatibilității. Să vă dau un exemplu elocvent, care mi s-a părut foarte interesant: DVD-ul cu care am realizat testele de citire. Deși la începutul testului primul lucru pe care l-am făcut (mare consumator de timp, dar merită) a fost să verific pe site-ul producătorului dacă există versiuni mai noi de firmware, am avut surpriza neplăcută să văd că mai multe unități refuzau să vadă DVD-ul. Asta în condițiile în care multe alte DVD-uri, de asemenea originale (matrițate în fabrică), au fost citite corect. Și cum Murphy nu poate să stea cuminte în banca lui, aceste probleme au apărut după ce am

testat jumătate din exemplare. Noroc că pe parcursul testării au mai apărut (și continuă să apară) versiuni noi de firmware, care au rezolvat această problemă în cazul majorității „nesupușilor”. Un update de firmware este similar unui update de BIOS la placa de bază. Dacă apar un procesor nou, module de memorii mai deosebite, fără un update de BIOS, acestea nu vor fi suportate deloc sau, dacă sunt, nu sunt detectate/folosite corect. Așa s-a întâmplat cu procesoarele Sempron și cu procesoarele Prescott de vârf. Fără update de BIOS, placa nici nu clintește. Aceeași poveste și cu firmware-ul unităților DVD. După un astfel de proces, nedureros și nepericulos de cele mai multe ori (atenție, am spus de cele mai multe ori și nu că nu prezintă absolut nici un risc!), unitatea se „(re)deșteaptă”. Știe nu doar mult mai multe tipuri de medii, dar de

multe ori chiar viteze superioare. Sau de ce nu, un alt standard (da, s-au corectat și astfel de probleme mai ciudate). Problema este că dacă, din orice motiv, vi se blochează calculatorul în momentul update-ului firmware-ului sau se întrerupe curentul... vă puteți considera brusc foarte ghinionist!

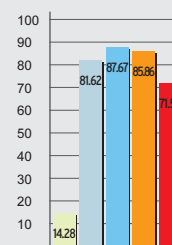
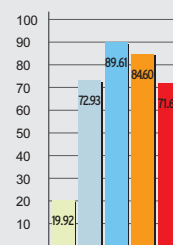
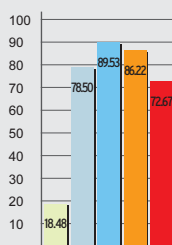

Deși aparține unei alte generații(motiv pentru care nu a fost inclus în test), modelul BTC 1008IB are facilități unice.

DVD/RW

Nume unitate DVDRW	LG GSA-4163B (bulk)	PIONEER DVR-109BK	SAMSUNG TS-H552B
Ofertant	Alliance Computers Flamingo Computers Quartz Computer	Elsaco Electronic Flamingo Computers	Deck Computers International UltraPRO Computers
Telefon	021-3374043 021-2225041 021-4109948	021-3364889 021-2225041	021-4343400 021-2117090
Preț EUR fără TVA	66 / 70 / 65	85 / 75	68 / 67
Caracteristici / dotare			
Viteze citire / rescriere / scriere CD	40/24/40	40/24/40	48/32/40
Viteza scriere DVD+R / DVD-R / DVD+RW / DVD-RW	16 / 16 / 8 / 6	16 / 16 / 8 / 8	16 / 12 / 4 / 4
Viteza scriere DVD-RAM / DVD+R+DL (Dual Layer)	5 / 4	0 / 4	0 / 2.4
Dimensiunea buffer-ului	2 MB	2 MB	2 MB
Protecție buffer Underrun	da	da	da
Citire / scriere DVD-RAM	da / da	da / nu	nu / nu
citirea formatului CD+G (karaoke)	nu	nu	nu
citirea erorilor C2	da	da	da
Rezultate teste - CD			
Număr erori CD-ROM zgâriat	1003	2021	95
Calitate audio CD (număr erori)	0	0	0
Calitate data CD (număr erori)	0	0	0
Music CD - audio grabbing (viteză medie x)	29.94	29.13	35.76
Timp scriere CD date (CD-R) (în sec)	189	208	170
Timp scriere CD-RW 12x (în sec)	220	222	222
Rată de transfer mediu (x)	30.55	30.91	30.43
Random seek (în milisecunde)	108	109	89
Rezultate teste - DVD			
Timp de scriere DVD+R (în sec)	392	409	497
Timp de scriere DVD-R (în sec)	473	482	628
Timp de scriere DVD+RW (în sec)	858	872	847
Timp de scriere DVD-RW (în sec)	1742	1758	1732
Random seek (în milisecunde)	116	104	89
Rată de transfer mediu (x)	11.95	11.95	11.93
Note			
Notă finală dotare	18.48	19.92	14.28
Notă rată medie citire CD	61.10	50.13	58.72
Notă timp mediu acces CD	84.20	66.51	75.33
Notă corecție erori	96.66	95.82	99.68
Notă finală citire CD	85.07	77.24	84.25
Notă finală scriere CD	74.12	70.06	79.87
Notă finală citire DVD	92.56	94.01	94.16
Notă finală scriere DVD	89.29	88.33	85.21
Notă performanță CD	78.50	72.93	81.62
Notă performanță DVD	89.53	89.61	87.67
Notă performanță totală	86.22	84.60	85.86
Notă CHIP	72.67	71.67	71.54

Cum am testat

Platforma și mediile de test

Platforma de testare a fost astfel proiectată încât să nu conțină nici cel mai puternic procesor (pentru a putea observa mai bine gradul de încărcare a procesorului în cazul testelor ratelor de transfer la DVD-uri), dar nici unul prea slab. Ne-am oprit la un procesor Intel Prescott la 3.000 MHz pe socket LGA 775. Placa de bază care a găzduit procesorul, memoriile Geil DDR400 512 MB și harddisk-ul Western Digital Raptor de 36 GB a fost un Gigabyte GA-8GPNXP Duo. Deoarece placa video nu contează mai deloc, am rămas la un ATI X700, evident pe PCI-e. În ceea ce privește mediile inscriptibile și reinscriptibile, am fost fideli mărcii TDK, motivul fiind unul cât se poate de simplu: n-am avut practic nici o problemă de compatibilitate. Aceste medii ne-au fost furnizate prin amabilitatea firmei Casettaro din Cluj Napoca (Compact discurile TDK de 700 MB Speed-X 52x,

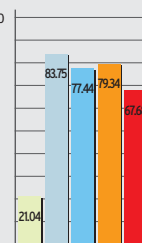
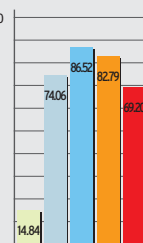
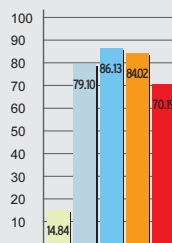
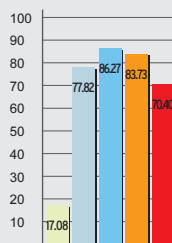
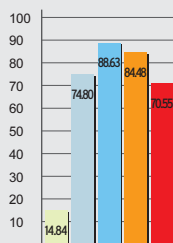
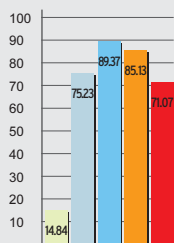
mediile DVD+R 8x, DVD-R 8x, DVD+RW 4x și, nu în ultimul rând, DVD-RW-urile 2.4x). Din nou, mediile DVD DVD+R și DVD-R ne-au oferit câteva surprize plăcute, existând destule unități DVD+/R care au scris mediile la 12x și chiar și la 16x. În ceea ce privește procedura de testare, aceasta a rămas în mare aceeași cu cea de anul trecut, dar în plus au apărut testele de calitate a arderii. În primul rând, pentru posibilitățile de citire a CD-urilor, am folosit cinci tipuri diferite de plastic: de tip 0 (TDK Reflex CD-R 74 650 MB 16x, producător TDK Corp.), de tip 2 (DCOM 700 MB 24x, producător GigaStorage Corp.), de tip 5 (Sony CDQ-74N 650 MB 16x, producător Mitsui Toatsu Chemicals Inc.), de tip 6 (Imation CD-R 700 MB 24x, producător CMC Magnetics Corp.) și, în sfârșit, de tip 7 (Creation CD-R 700 MB 16x, producător Plasmon Data System). Citirea efectivă a acestor medii, obținerea unor date

prețioase referitoare la timpul de acces mediu, transferul minim, mediu și maxim au fost posibile grație unei aplicații ce nu mai are nevoie de nici o prezentare: Nero Burning ROM, ajunsă la versiunea 6.6.0.6 (la data la care am efectuat testul). Responsabilul principal este de fapt Nero CD-DVD Speed (il găsiți în pachetul Nero Tool), acesta furnizând și informații despre tipul mediului citit. Următoarea etapă a constituit-o citirea CD-ului cu erori (fabricat de noi), ce a pus serioase probleme unor unități, fapt care se vede foarte bine și din tabel. N-am uitat nici de CD-ul audio – audiograbbing-ul.

S-a trecut apoi la scrierea a două CD-uri, unul de date și unul audio. CD-ul de date scris cu fiecare unitate în parte s-a aflat de asemenea în centrul atenției noastre și în ultima parte rezervată posibilităților de citire a CD-urilor. Nero CD-DVD Speed a fost din nou ajutorul

NEC 3520A UltraPRO Computers	NEC ND-3500A UltraPRO Computers	TEAC DV-W516G Elsaco Electronic UltraPRO Computers	TEAC DV-W516GA Depozitul de Calculatoare Flamingo Computers	SONY DRU-710A Flamingo Computers	TOSHIBA SD-5372 Flamingo Computers
021-2117090	021-2117090	021-3364889 021-2117090	021-3137842 021-2225041	021-2225041	021-2225041
59	58	78 / 63	61 / 62	85	70
48/24/48 16 / 16 / 8 / 6 0 / 4 2 MB da nu / nu da da	48/24/48 16 / 16 / 4 / 4 0 / 4 2 MB da nu / nu da da	48/24/48 16 / 8 / 4 / 4 0 / 2.4 2 MB da nu / nu da da	48/24/48 16 / 12 / 4 / 4 0 / 4 2 MB nu / nu da da	48/24/48 16 / 8 / 4 / 4 0 / 2.4 2 MB nu / nu da da	48/24/48 16 / 16 / 4 / 4 0 / 5 2 MB da / nu da da
111000 0 0 25.04 170 237 35.61 122	100000 0 58 24.96 169 227 35.5 132	78779 111 20 32.7 158 224 33.58 140	1995 265 0 31.99 179 223 36.24 132	1775 272 0 28.27 177 223 29.62 134	2323 0 0 27.55 156 218 35.52 115
364 579 836 1677 119 11.69	381 580 834 1681 133 11.8	489 566 888 1735 114 11.71	490 515 835 1757 119 11.12	514 501 839 1755 122 11.42	465 591 1416 1734 122 11.87
14.84 69.02 76.19 73.33 71.58 77.67 92.03 89.39 75.23 89.37 85.13 71.07	14.84 69.25 68.57 71.40 68.05 79.30 91.30 89.04 74.80 88.63 84.48 70.55	17.08 72.78 66.52 71.65 69.35 83.47 91.27 85.22 77.82 86.27 83.73 70.40	14.84 72.85 65.20 91.90 77.86 79.92 85.93 87.09 79.10 86.13 84.02 70.19	14.84 59.54 45.70 92.05 69.03 77.42 88.75 86.70 74.06 86.52 82.79 69.20	21.04 70.25 77.46 95.56 82.65 84.49 93.05 72.18 83.75 77.44 79.34 67.68

nostru de bază, aducând multe alte informații interesante: burst rate, timpii de load/eject, de spin-up, spin-down, de recunoaștere a discului, folosirea procesorului etc. Acestea au fost principalele etape urmate de noi la ultimul test de unități optice CD-RW. Evident, am luat în considerare și calitatea scrierii, informații obținute cu Nero CD-DVD Speed: din meniul Extra, Disc Quality Test. S-a trecut apoi la partea de citire și scriere/rescriere de diferite medii DVD (DVD-R, DVD+R, DVD-RW, DVD+RW).

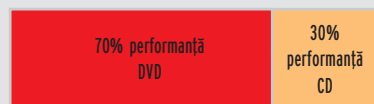
Pentru testarea performanțelor de citire a DVD-urilor am utilizat un DVD matrițat, luând în calcul atât transferul mediu, minim și maxim de date, cât și timpul de acces mediu, burst rate-ul și utilizarea procesorului. Cea mai așteptată parte a testului, scrierea multiplelor DVD-uri, a fost și cea mai plină de surprize. De ce spunem asta? Deși mediile DVD nu depășeau viteza de 8x (negăsind

medii 16x la această dată), mai multe unități au agreat aceste medii, scriind la 12x sau chiar 16x atât DVD+R-urile (DVD-R-urile sunt mai reținute în ceea ce privește viteza de scriere). Am copiat pe DVD-urile TDK conținutul DVD-ului de test, arderile făcându-se la viteza maximă posibilă. Unde ni s-a permis, am mers pe amănunțite viteze 12x sau chiar 16x, chiar dacă nu este neapărat cel mai potrivit mod de ardere pe care l-am recomanda. Cel puțin nu și dacă vreți să aveți o perioadă lungă de timp informațiile prețioase. Trecând în sfârșit la partea care diferențiază unitățile, și anume evaluarea finală, notele pentru performanța CD s-au compus din: notă scriere (60%), citire (40%). Pentru DVD-uri, nota a avut o altă alcătuire, și anume nota privind scrierea (70%), citirea (25%), timpii de căutare aleatoare (3%) și încărcarea procesorului (2%).

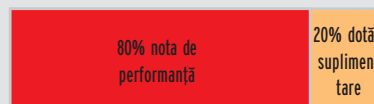
Nota finală de performanță s-a compus astfel:

performanța DVD 70% și performanța CD 30%. Pentru nota CHIP, pe lângă nota de performanță (având o pondere de 80%), am mai ținut cont de dotările suplimentare (20%).

Nota finală de performanță

Nota CHIP

Sunet pe FireWire

Soluție accesibilă pentru înregistrări multipistă

Muncindu-l pe Hercules

Nimic nu este mai plăcut pentru „pilotul de testare sunet” al echipei CHIP decât să ia la câteva ture prin teren extrem de accidentat câte un monstru cu tracțiune integrală – în acest caz 16x12.

Marius Ghinea

Este vorba despre un recent produs Hercules destinat portului FireWire care încearcă împăcarea hardware-ului cu software-ul la un preț cât mai scăzut.

Aruncând o privire asupra istoricului brand-ului Hercules, observăm că, de câțiva ani încoace, acesta aparține firmei Guillemot. Ei bine, poate că este momentul să facem câteva legături între tradiția aproximativ glorioasă a ancestorului francez și prezentul încă incert al noului Hercules. Care brand, pare-se, va fi orientat și către plăcile de sunet cu pretenții, dar nu în domeniul consumer, unde linia Fortissimo este deja bine cunoscută, ci în cel al producției muzicale.

Pe undeva, acest lucru nu mă miră, și aici revin la tradiția de care vorbeam – Guillemot Home Studio Pro și ISIS au fost nume cu o anumită rezonanță între posesorii de plăci de sunet pentru facerea de muzică. Această rezonanță a fost de bine în ce privește hardware-ul, în schimb când a fost vorba de software, fie driver-e sau aplicații destinate exploatarea anumitor funcții hardware, lucrurile au fost nu tocmai satisfăcătoare. Update-urile de driver-e întârziiau sau nu rezolvau problemele (în general de compatibilitate) ale plăcilor, iar aplicațiile de sampling și/sau procesare promise, cu funcții extinse, interfețe comprehensibile și ușor de folosit, nu au mai apărut niciodată.

La vremea lor, Guillemot HSP și ISIS au fost, totuși, revoluționare ca hardware, aducând în zone accesibile de preț facilități și caracteristici oferite pe atunci numai de plăci profesionale, semnificativ mai scumpe. Revenind în prezent, ce se poate spune acum despre noua Hercules 16/12 FW? O primă privire aruncată asupra produsului demonstrează că Guillemot, prin brand-ul Hercules, este în continuare pus pe fapte mari și foarte mari, dat fiind că hardware-ul

unei 16/12 FW dă mâncărime de gherilă revoluționară prin zona profesională de intrare, taman acolo unde muzicianul „de casă” se intersectează cu bugetul de austeritate al unui proiect studio.

16 in

Sunt două numere în numele dispozitivului audio Firewire despre care discutăm aici, numere de natură a da fiori dacă le alăturăm unui al treilea – prețul. 16 intrări și 12 ieșiri, ei bine, nu sunt puține, mai ales că vorbim despre o placă de sunet externă, conectată la PC prin portul FireWire, tehnologie suficient de recentă pentru a fi încă disponibilă la prețuri mai ridicate decât soluțiile PCI sau USB echivalente. Să dăm întâietate numărului mai mare și să aruncăm o privire asupra intrărilor.

Dintre cele 16 intrări, 10 sunt intrări de linie analogice și balansate. Da, m-ați auzit bine, sunt și balansate! De conversia din analogic în digital a materialului sonor pe care îl livrați la aceste 10 intrări se ocupă un set de convertoare Analog Devices AD1871. Numele Analog Devices este unul cu faimă în domeniu, iar acest model de convertor, deși nu unul de vârf, este suficient de bun pentru a asigura o calitate profesională entry-level a înregistrărilor. Raportul semnal/zgomot pe intrările analogice ale Hercules 16/12 FW este de aproximativ 96 dB, iar dinamica și buna definiție a sunetului pe întregul spectru

audibil recomandă această placă de sunet FireWire pentru HDD recording.

Părăsind pentru moment secțiunea conexiunilor analogice, trebuie menționate și intrările digitale S/PDIF, în număr de două. Una dintre ele este pe mufă RCA, iar cealaltă pe conexiune optică TosLink. Dat fiind faptul că ambele intrări digitale sunt stereo, avem deja un total de 10 canale de intrare analogică, plus 4 canale de intrare digitală, pentru un total parțial de 14. Pentru a ajunge la 16 trebuie, însă, să discutăm despre...

Preamplificare

La cele 10 intrări analogice de linie se mai adaugă încă două intrări analogice, ce nu se „suprapun” peste cele 10 canale de intrare pomenite până acum, ci sunt cu totul distincte în hardware și software. Este vorba despre două intrări dotate cu preamplificatoare de microfon și instrument. Două sunt opțiunile absolut necesare oricărui preamplificator profesional, iar acestea sunt prezente pe „fațada” Hercules 16/12 FW: un comutator „+48V” ce oferă opțiunea alimentării phantom power a microfoanelor conectate la 16/12 și două comutatoare „Instrument” ce permit selectarea tipului de impedanță a sursei de sunet (dozele chitarelor electrice au impedanțe mai mari decât microfoanele). După cum se poate observa, dacă pentru fiecare preamplificator în parte este posibilă selectarea tipului de sursă (instrument/microfon), în ce privește opțiunea alimentării phantom power, aceasta este comună ambelor canale.

Bazate pe circuitul integrat INA162UA, produs de Burrbrown, preamplificatoarele încorporate în Hercules 16/12 FW sunt de bună calitate, oferind posibilitatea obținerii unor înregistrări satisfăcătoare și pentru cei pretențioși, fără, însă, a se apropia de nivelul performanțelor preamplificatoarelor profesionale de sine stătătoare. În acest context, două lucruri mi s-au părut de bun augur: conectorii combo Neutrik și raportul semnal zgomot de 88 dB pe care l-am obținut cu cele două preamplificatoare la un

Un design hardware inspirat la care ledurile (cu trei culori) de control al volumului sporesc posibilitățile de monitorizare a intrărilor.

nivel de volum potrivit unei înregistrări obișnuite de voce. Nu mi s-a părut bun faptul că potențioarele de reglaj al gainului preamplificatoarelor de pe Hercules 16/12 FW au avut de la începutul utilizării tendința de a „păcăni”, de a produce în timpul rotirii „fășâitul” specific al potențioarelor vechi și/sau inferioare calitativ.

12 out

Până la urmă, este mai ușor să încep cu partea digitală a conexiunilor, deoarece aceasta nu necesită comentarii suplimentare. Întocmai precum are două intrări digitale stereo S/PDIF, una pe mufă RCA, iar cealaltă optică TosLink, Hercules 16/12 FW oferă și două ieșiri „digitale stereo S/PDIF, una pe mufă RCA, iar cealaltă optică TosLink”. Astfel, există 4 canale distincte de ieșire digitală /SPDIF, ceea ce înseamnă că restul, până la 12, sunt 8 canale de ieșire analogică.

Ei bine, iar aici intervine surpriza... Aruncând o privire asupra Hercules 16/12 FW, îți dai seama că o interfață audio/MIDI pentru port FireWire nu ar putea oferi atâtea conexiuni la un preț atât de scăzut dacă nu ar face și economie, pe ici, pe colo. Iar asta nu doar la potențioarele preamplificatoarelor, ci și la convertorul digital/analog. Care este un bine cunoscut Crystal CS4382, pe care posesorii de Audigy-uri 2 și 2 ZS îl pot descoperi dintr-o aruncătură de privire pe propriile lor plăci de sunet!

Deși specificațiile tehnice ale unui CS4382 sunt superlative (ce ziceți de un raport semnal/zgomot de 114 dB?), viața lor

Marele avantaj al Hercules 16/12 FW – numărul impresionant al intrărilor și ieșirilor analogice, digitale, MIDI și Word Clock.

durează cât hârtia pe care sunt scrise. În realitate, așa cum am constatat și la testarea Audigy-urilor, performanțele acestui convertor sunt bune, dar nu le ajung din urmă pe cele ale convertoarelor echivalente produse de AKM sau Analog Devices.

Din fericire, Hercules 16/12 FW prezintă o implementare sensibil mai reușită a acestui convertor decât cea de pe Creative Audigy 2 sau 2 ZS, ceea ce sporește senzația de spațialitate, dinamica și consistența sunetului.

Raportul semnal/zgomot pe ieșirile analogice de linie ale 16/12 FW este unul foarte bun, de 102,5 dB (măsurarea SNR-ului și analiza caracteristicii de frecvență ale 16/12 FW au fost realizate cu un M-Audio Audiophile 192, al cărui review așteptați-l cât de curând...).

Deși ezit să recomand ieșirile analogice ale Hercules 16/12 FW pentru operațiuni de mastering final, în schimb, pentru recording, mixare și lucru de zi cu zi asupra materialului muzical, această interfață audio FireWire va oferi minimul necesar pentru obținerea unui produs de calitate. De ce vorbesc de minim? De ce rândurile de față nu implodează sub greutatea superlativelor? Pentru că, după hardware, despre care pot spune că este onorabil, a sosit timpul să vă vorbesc despre software.

Înghițitorul de bastoane

Problema cu Hercules 16/12 FW este, tradițional pentru Guillemot, în software. Așa după cum spuneam în caseta „Hardware și software în tandem profesional”, softul de control al plăcii de sunet trebuie să pună la dispoziția utilizatorului profesional o flexibilitate crescută în exploatarea hardware-ului. Din păcate, autorii acestui software destinat Hercules FireWire 16/12 FW nu au experiența necesară în domeniul producției audio și muzicale de studio. Pur și simplu, panoul de control software al Hercules 16/12 FW nu dispune de suficientă flexibilitate...

Structura pe care ne-o pune la dispoziție acest soft de control este cea mai rigidă dintre toate: fiecare intrare/ieșire hardware este „sudată” de un canal hardware al mixerului digital intern al plăcii de sunet. Practic, 16/12 FW oferă un trio intrare/ieșire hardware – canal mixer intern – port (wave, ASIO, GSIF, WDM) ce nu poate fi modificat în nici un fel. Mai mult decât atât, sau mai puțin decât atât ar fi corect să spun, nu există posibilitatea rutării în nici un fel a semnalului de pe canalele hardware către un bus auxiliar, necum mixarea controlată a semnalului trimis către un astfel de bus – chestiune valabilă și pentru semnalul

Controlul plăcilor de sunet

Hardware și software în tandem profesional

Este necesară o discuție despre structura generică a unui software destinat controlului unei plăci de sunet profesionale multipistă, în funcție de o condiție esențială impusă de munca în studio: un panou de control al plăcii de sunet trebuie să vadă ieșirile/intrările hardware ale acesteia separat de porturile wave de intrare/ieșire ale plăcii de sunet. Să mă explic.

În principiu, controlerul audio (sau, eventual, procesorul audio), care este inima plăcii de sunet, oferă în hardware N canale pentru rularea a N stream-uri audio, având funcționalitatea unui mixer hardware digital folosit pentru rutarea acestora. Componentele hardware ale acestui mixer, adică acele N canale, sunt văzute prin intermediul driver-ilor, de către programele audio, ca N porturi wave (ori ASIO, GSIF, WDM, în funcție de aplicația utilizată și de compatibilitățile driver-ilor livrați de producătorul plăcii de sunet în

cauză). De aici trebuie să reținem perechea <canal hardware – port wave (ASIO, GSIF, WDM)> ca fiind unitatea fundamentală de legătură dintre programele audio și hardware-ul plăcii de sunet. Ceea ce este extrem de important la o placă de sunet profesională este faptul că, deși intern are o structură de mixer, aceasta nu este bătută în cuie, nu este fixă, precum la un mixer obișnuit. Adică, spre exemplu, intrările și ieșirile hardware de canalele mixerului intern ale controlerului audio cu care aceasta este dotată. Aceste intrări și ieșiri pot fi liber atribuite oricărui astfel de canal, ba, mai mult, se pot atribui mai multe canale unei singure intrări sau ieșiri, sau un singur canal mai multor intrări/ieșiri. Mergând mai departe, se pot obține și structuri flexibile de bus-uri auxiliare, de send/return, de monitorizare, exact precum cele ale unui mixer obișnuit, numai că PROGRAMABILE software, deci CONFIGURABILE

după nevoile utilizatorului.

Aici intervine software-ul de control al plăcii de sunet.

Acesta trebuie să ofere uneltele de configurare și interfața necesare exploataării profesionale și, repet, flexibile, a structurii interne a plăcii de sunet. Exemple la îndemână ar fi aplicația Hammerfall DSP mixer ce dotează plăcile RME din seria Hammerfall sau panoul de control al M-Audio FireWire 1814 ori FireWire 410. În cazul RME Hammerfall configurabilitatea este maximă datorită unei unități DSP dedicate ce permite realizarea oricărui fel de combinații de canale/intrări/ieșiri/bus-uri, fapt pentru care softul de control are o structură avansată, matriceală. La plăcile M-Audio din seria FireWire panourile de control oferă o flexibilitate limitată, dar eficientă în majoritatea aplicațiilor profesionale, flexibilitate dublată și de o interfață foarte intuitivă și ușor de folosit.

Cel mai complex, software-ul de control al seriei RME

Aproape de utilizator, softul de control al M-Audio FireWire 410.

provenit de la intrări.

Există o singură facilitate de rutare, și aceasta este cea de monitorizare directă, no latency, a intrărilor. Însă această monitorizare este fixată strict la o singură sursă de intrare (ce poate fi aleasă dintre toate cele disponibile) și își are ieșirea strict prin primele două canale de output analogic. Din fericire, există măcar o ieșire de cască ce facilitează această monitorizare, dar nu există un bus special care să mixeze și să trimită semnalul către ieșirea de cască. Pur și simplu, ieșirea de cască este numai o oglindă a primelor două canale de ieșire analogică...

Și tot în seria minusurilor, zgomotul de fond al ieșirii de cască și calitatea scăzută a amplificării folosite la această ieșire o fac cu greu utilizabilă de către o ureche educată, ca să nu mai spun mai mult decât atât, adică profesionistă.

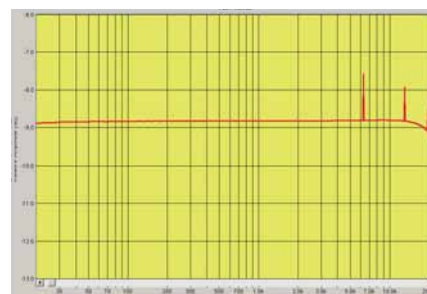
Pe lângă lipsa flagrantă a modalităților de utilizare flexibilă, profesională, a 16/12 FW, am mai fost deranjat de reglajul de volum al intrărilor. Acesta este mai mult un reglaj al sensibilității intrării analogice, ce putea fi realizat din checkbox-uri, și nu poate înlocui prezența fader-ului clasic de pe plăcile audio profesionale. Și nu sunt nici VU-metre pentru ieșiri...

Ghici cine vine la țintă?

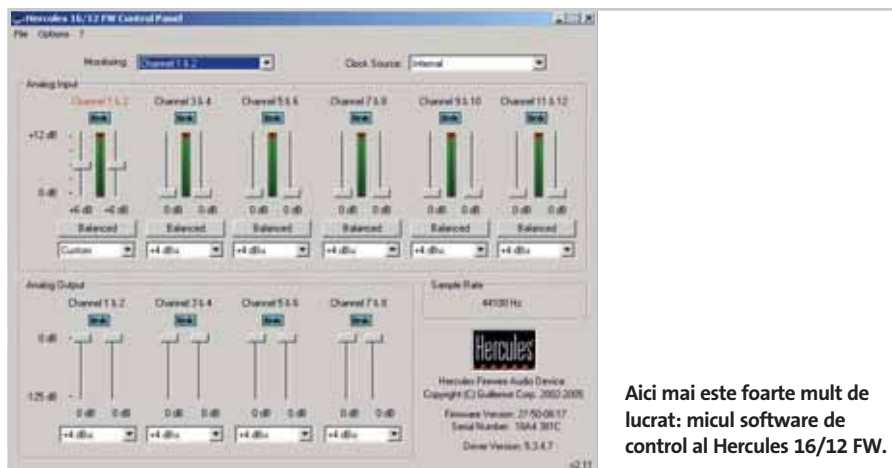
Așa cum trebuie pentru o placă destinată producției de sunet și muzică, Hercules 16/12 FW oferă suport pentru driver-e de latență redusă – ASIO, GSIF, WDM – dar nu în mod multiclient pentru fiecare în parte. Adică, spre exemplu, o aplicație ASIO poate rula pe portul X și una GSIF pe oricare alte porturi, simultan.

Dar două aplicații de același fel (ASIO/GSIF sau WDM) nu pot rula simultan,

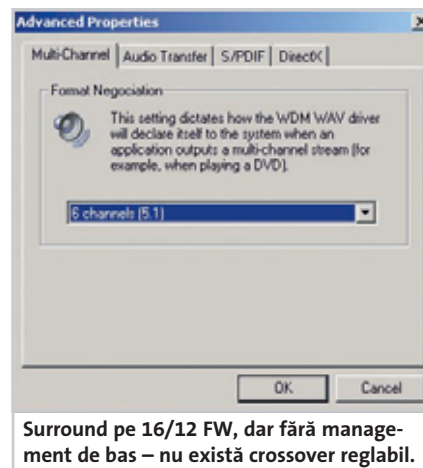
chiar și pe porturi diferite. Este adevărat că producătorul specifică faptul că această situație este momentană, făcându-ne să ne gândim la posibile update-uri de driver-e. Dar, dacă stau și mă gândesc că 16/12 FW a „stat” pe aceleași driver-e, neschimbate de la lansarea plăcii, vreme de 7-8 luni până la apariția unui update nu tocmai consistent, parcă nu-mi pun mari speranțe în

Graficul caracteristici de frecvență a ieșirilor analogice ale Hercules 16/12 FW.

Aici mai este foarte mult de lucrat: micul software de control al Hercules 16/12 FW.

Surround pe 16/12 FW, dar fără management de bas – nu există crossover reglabil.

viitor.

În ce privește performanța driver-elor ASIO, aceasta este excelentă sub aspectul latenței: am obținut lejer 4 milisecunde latență la 48.000 Hz rată de sampling, pe sistemul meu modest (Athlon XP 2100+ o/c la 2600+ cu 512 MB RAM). Totuși, menționez că unele aplicații de sequence și hosting VST, precum Tracktion-ul produs de Raw Materials, nu au funcționat pe driver-ele ASIO ale Hercules 16/12 FW. De aceea, recomand testarea în prealabil a compatibilității 16/12 FW cu softul folosit de voi.

Ceea ce aș mai fi vrut de la Hercules 16/12 FW ar fi fost suportul pentru configurații cu mai multe 16/12 FW pe același calculator. O baterie de câteva astfel de dispozitive, deservește și sincronizate de un software de control adecvat, ar fi fost o modalitate foarte accesibilă de a obține un mixer digital impresionant. Încă nu este cazul. Și aș mai fi dorit și o mică secțiune de Bass Management, din care să pot

regla după pofta inimii diverse configurații de surround, cu posibilitatea stabilirii frecvenței unui crossover ce ar fi separat semnalul trimis către sateliți de cel destinat subwoofer-ului. Ce mai, multe se mai cer făcute, fie și numai din software, pentru Hercules 16/12 FW, pentru ca acest dispozitiv să ajungă din urmă, sub aspectul funcționalității, produsele concurenței din zona profesională!

Până la urmă, cel puțin sub aspect hardware, 16/12 FW este impresionantă. Adăugați la cele pomenite până acum și o intrare/ieșire Word Clock, precum și două porturi MIDI de intrare/ieșire independente, și aveți imaginea unui chilipir. O tușă frumoasă a producătorului sunt și ledurile indicatoare de semnal, dintre care cele dedicate intrărilor pot avea trei culori, verde/galben/roșu, în funcție de intensitatea semnalului. Însă, anumite „economii” făcute la hardware (calitatea potențioanelor și a

ieșirii de cască, DAC-ul CS4382, comutatorul de phantom power comun ambelor preamplificatoare), precum și software-ul de control deficitar pentru aplicații profesionale, îmi îngreunează sarcina de a trage concluzii și de a vă face recomandări.

Pur și simplu, îmi este greu să localizez target-ul acestui produs... De aceea, sfatul meu este să citiți bine aceste rânduri, eventual să încercați produsul, și abia apoi să luați o decizie. Și, dacă vi se pare că Hercules 16/12 FW se apropie de necesitățile voastre, stați cu un ochi pe comunitățile internaționale de producători de sunet și muzică, precum și pe site-ul Hercules. Cine știe, poate vom avea parte de surpriza plăcută a apariției unui software de control adecvat posibilităților extraordinare pe care acest dispozitiv le are pentru zona sa de preț...

marius_ghinea@chip.ro

Chipset

Ca și mine, unii dintre voi cu siguranță ați auzit de anunțul canadienilor, care se referea la o lansare a unei game noi de chipset-uri pentru plăci de bază. Recunosc, la acea vreme am dat din cap destul de neîncrezător. Dar în sinea mea de abia așteptam să pun mâna pe un exemplar din noua gamă, să pot vedea cu ochii mei ce au fost în stare inginerii de la ATI. Știu, cu siguranță vă întrebați acum: bine, dar atunci cum e posibil ca prima dată să apară în revistă nForce 4? Dintr-un motiv cât se poate de simplu. Deoarece sample-ul de față a venit cu un BIOS „prea tânăr”, dacă-mi permiteți să-l caracterizez astfel. Le-am scris celor de la ATI, iar ei ne-au furnizat un update de BIOS mai recent și cu unele facilități în plus, minore ce-i drept, dar suficiente încât să putem face teste concludente.

Noutăți? Da, și nu prea...

Inițial, intertitlul se dorea a fi ceva de genul „toate-s vechi și nouă toate”, dar riscam să creez și mai multă ceață. Ce am vrut să spun este că în zilele noastre este greu ca un producător să iasă la rampă cu ceva complet nou, nemaivăzut. Aceasta este și problema celor de la ATI. Este destul de dificil să oferi un produs superior, când toată lumea s-a obișnuit cu prezența celor doi mari producători de chipset-uri pentru procesoarele AMD, NVIDIA și VIA. Dar să mă întorc la oile mele și să vă invit să analizăm împreună pe scurt cum văd cei de la ATI soluția AMD pentru procesoarele pe 64 de biți.

Hyper în stânga, Hyper în dreapta

Dacă privim schema de funcționare a chipset-ului ATI Xpress 200 sau 200P (ultimul semnifică grafică separată, prin intermediul slotului PCI-e 16x), primul lucru pe care îl notăm este prezența a două cipuri distincte. Personal, îmi vin imediat în minte termeni (bătrâni) de genul Northbridge și Southbridge. Un principiu asemănător au adoptat și cei de la VIA,

Un logo ce pare inofensiv, dar care s-ar putea ca în curând să creeze coșmaruri fanilor NVIDIA.

ATI Radeon Xpress 200 înfruntă NVIDIA nForce 4

ATI atacă (și) platforma AMD 64

Inevitabilul s-a produs: canadienii au dat lovitura și pe piața chipset-urilor pentru plăci de bază pentru procesoare AMD Athlon 64. Este clar, rodul muncilor e reușit. Dar să vedem, poate el să întrecă excelentul nForce 4?

Francisc Kurko

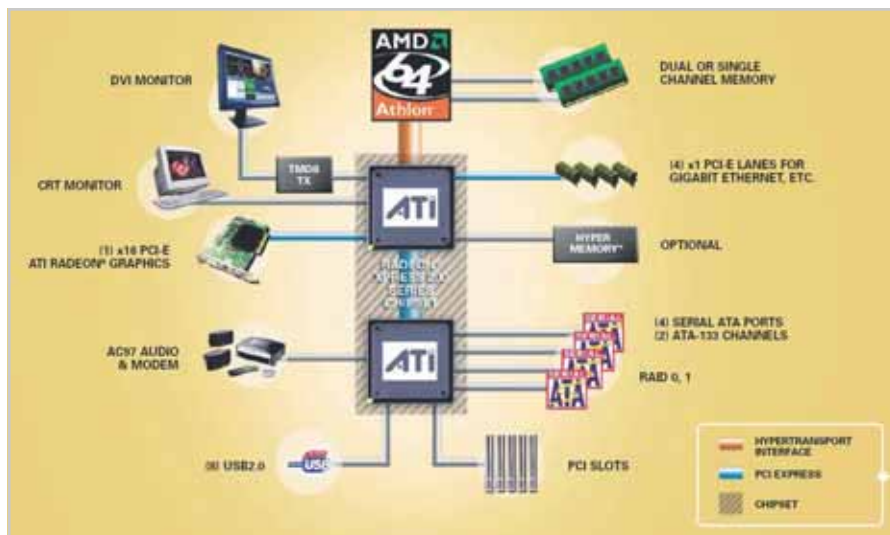
Imi face o mare plăcere să asist la succesiunea rapidă de evenimente ce au loc pe piața IT. Da, lucrurile se precipită, devin din ce în ce mai interesante. De curând am aflat că într-un final mareț, după o așteptare ce părea că nu se mai termină, NVIDIA va produce chipset-uri pentru platformele Intel. Ce mi-am spus eu? Gata, NVIDIA a luat-o înainte mult prea mult, nimeni nu o mai poate opri în drumul său către glorie. Pe platforma AMD, nForce 2 a măturat totul în cale, nForce 3 a fost, este și va rămâne un chipset foarte reușit (chiar dacă aici laurii se împart cu VIA), iar nForce 4, așa cum ați văzut și

în două articole de luna anterioară, aduce noutăți greu de ignorat. Iar dacă nForce 5 va fi un „big hit” și pe platforma Intel, NVIDIA este de neoprit. Da, asta spuneam până de curând, când...

ATI și-a făcut Marea Intrare

Așa se întâmplă mereu. VIA a anunțat de ceva vreme chipset-ul cu PCI Express pentru platforma AMD 64 (VIA K8T890). NVIDIA la fel. Așteptam de asemenea vești de la SiS. Și în aceste condiții, de unde vine una dintre primele plăci de bază cu socket939 cu PCI-e? Ați ghicit. De la ATI. Nu pot să spun că am fost total surprins.

NVIDIA în schimb a preferat să unească cele două chipset-uri într-unul singur. Vă gândiți probabil (și întemeiat): dar Northbridge-ul, în accepțiunea largă a termenului, avea anumite sarcini, de care, în cazul procesorului AMD 64, a scăpat. Și aici mă gândesc la unul dintre cele mai importante elemente: controlerul de memorie, MCH – Memory Controller Hub, care nu mai este în Northbridge, ci în procesor. Și atunci, de ce două cipuri separate? Ce fac ele? În Nord, cipul cunoscut și sub numele de RS480 sau RX480 (diferența fiind dacă suportă sau nu grafică încorporată) se ocupă direct de procesor, de placa video PCI-e 16x și, nu în ultimul rând, de cele patru sloturi PCI-e 1x. Southbridge-ul (nume de cod IXP400) este responsabil de buna funcționare a celor patru canale Serial ATA ce au capacități RAID 0, 1 (dar fără RAID 0+1), a celor două canale IDE „clasice” (în comparație, ICH6 de la Intel a mai moștenit doar un singur canal IDE). De asemenea, îi sunt „subordonate” și opt porturi USB 2.0, sunetul pe opt canale și cele cinci sloturi PCI. Legătura dintre cipul din Nord și cel din Sud se face prin două canale PCI-e. Și ajungem în final la cuvântul Hyper, care se pare că le place mult proiectanților canadieni. Evident, legătura dintre cipul principal (RX480 sau RX480) și procesor se face prin intermediul interfeței HyperTransport. Până aici, nimic nou. Dar apare un termen nou: HyperMemory. Ce se ascunde în spatele acestei tehnologii cu nume pompos? Dacă ar fi să caracterizez pe scurt această tehnologie, aș spune că

Un chipset interesant, pe care sperăm să-l regăsim cât mai curând și pe plăci mature și pretențioase, nu doar pe plăci OEM.

HyperMemory este o gură de aer pentru acceleratorul grafic integrat.

Video on-board cu steroizi

Să nu credeți că am exagerat în ceea ce privește forța acceleratorului intern. Deși după cum veți vedea în rândurile imediat următoare, această putere grafică depinde de modul în care s-a implementat tehnologia HyperMemory. În funcție de importanța acordată acesteia, placa video poate fi suficient de rapidă încât să rulăm în condiții decente jocurile preferate sau, din contră, destul (frustrant) de lentă, fapt care ar duce la transformarea plăcii de bază într-o soluție pentru integratori, pentru un mediu office. Să facem puțin abstracție de faptul că placa ce face subiectul prezentului

articol nu are în dotare video on-board și să ne facem temele la teorie.

RS480: Avantaje și dezavantaje

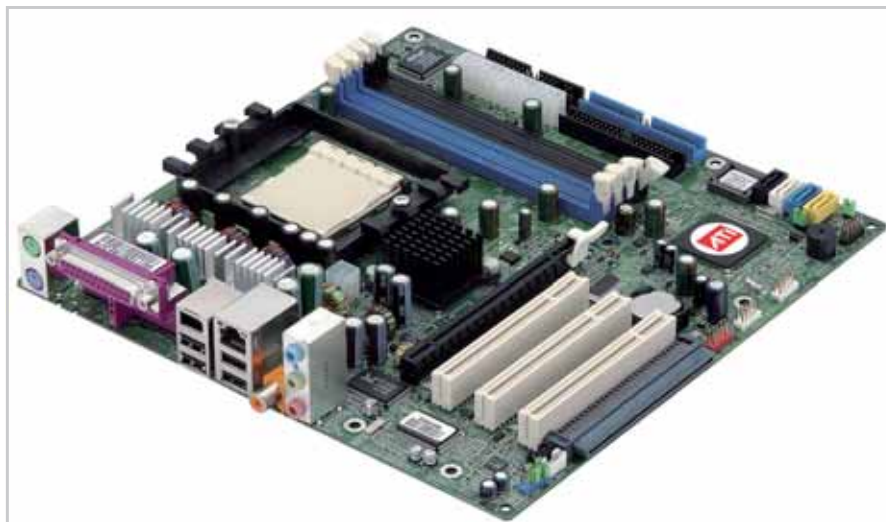
Ideea care stă la baza tehnologiei este integrarea pe placa de bază a unor cipuri de memorie, pentru a scuti cipul grafic încorporat de a-și lua cantitatea de memorie necesară din memoria principală RAM (a sistemului). Adică să n-o împartă cu nimeni. (Memoria, nu ciocolata). Cine a ținut vreodată o placă de bază de servere în mâini, știe că ideea nu este una nouă. Din contră, pe multe astfel de plăci de bază high-end erau tot cipuri ATI (ATI Rage), de obicei în tandem cu un cip de memorie, totalizând fabuloasa cantitate de 8 MB (arhisuficient în cazul unui server).

Chipset

Noutatea adusă de ATI este modul elegant în care au rezolvat problema: cipurile de memorie comunică cu controlerul de memorie integrat în procesorul AMD Athlon 64 prin intermediul legăturii HyperTransport, care elimină gâtuirile nedorite. Acestea apar totuși, din păcate, dar din cu totul și cu totul alte motive: bus-ul memoriei în cazul unui singur cip de memorie este de 32 de biți, iar în cazul a două cipuri, de 64 de biți. Vă dați seama că, în condițiile single-chip, adică un singur cip de memorie de 16 sau 32 de MB, este destul de greu să compar un X300SE (care are bus-ul memoriilor pe 64 de biți) cu această placă video on-board. Un alt dezavantaj ar fi și faptul că cipul grafic integrat are doar două pixel pipeline-uri și două unități de procesare a vertex-urilor (GMA 900 din chipset-ul nou Intel are patru unități de prelucrare a vertex-urilor). Avantajul asupra graficii încorporate în cipurile Intel este faptul că cipul ATI rulează totuși la frecvențe destul de ridicate (350 MHz), fiind în același timp și primul cip grafic încorporat cu facilități DirectX 9.

Platforma de vis

... adică am vrut să spun, cea de teste, a fost construită astfel: procesorul, un Athlon FX55, vârful de lance „ucigaș” al celor de la AMD, pe care l-am primit de la Elsaco Electronic. Placa video a fost, ca și plăcile de bază, tot un MSI (aici este doar o pură coincidență), un X800XT primit de la Flamingo Computers. Pentru ca SYsmark 2004 să nu fie frânat de viteza harddisk-ului, am folosit un Western Digital Raptor la 10.000 rpm. Memoriile au fost furnizate de

Placa de referință ATI, în format micro ATX.

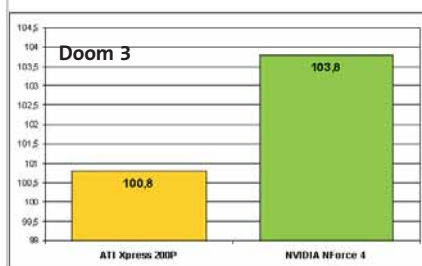
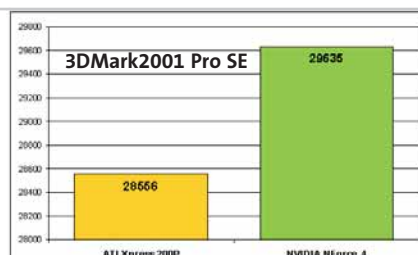
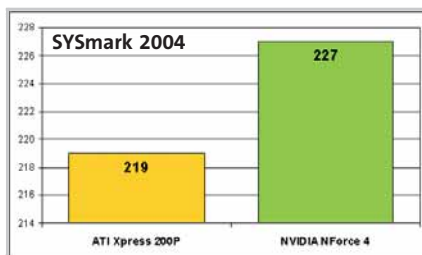
UltraPRO Computers, ADATA Vitesta DDR600, setate la DDR400, cu timing-urile 5-2-2-2 (1T și toate celelalte setări agresive de latențe posibile și imposibile întâlnite în BIOS-ul plăcii nF4). Și pentru că un astfel de sistem nu s-ar mulțumi cu o sursă oarecare, cei de la PC Coolers ne-au pus la dispoziție una care să ne scutească de orice fel de bătaie de cap: Enermax CoolerGiant de 600 W (reali, nu marketing).

Teste și concluzii

Înainte de toate, s-ar cuveni făcute câteva observații. Prima și cea mai importantă ar fi că sample-ul primit de la ATI este o placă construită de cei de la MSI, făcută OEM pentru HP (la meniul de boot se precizează destul de clar acest lucru). Majoritatea dintre voi știți ce presupune un produs OEM, în acest caz, o placă de bază: o placă în format

microATX, super-integrată, cu facilități ce tind de la minimale spre zero în materie de overclocking. Ba mai mult decât atât, prima versiune de BIOS (update de BIOS nu există nici acum pe Internet) era atât de tipică unei plăci OEM, încât nu mi-a rămas decât să setez chestiile banale, de genul ordinea de boot. Nimic, dar absolut nimic care să aducă a setări de memorii, frecvența memoriilor, FSB-ul, voltaje etc. Doar cea mai proaspătă versiune de BIOS (1.15) mi-a deschis orizonturile către memorii, reușind astfel să setez memoriile cu timing-urile 5-2-2-2. Pe anumite site-uri de profil, am văzut recenzii la un alt sample, de această dată nu varianta OEM. Acel model este oferit cu un BIOS bogat, superb, demn de calculatorul oricărui entuziast adevărat (și care, culmea, are placa video încorporată!). Acum vă dați seama: cum puteam să compar de la egal la egal acest miniATX cu un adevărat amiral al plăcilor, cu chipset nForce 4 Ultra, produs tot de MSI, având și acesta un BIOS proaspăt de câteva zile, cu setări ce-ți tăiau respirația? Am vrut să vă spun, și subliniez, cu riscul de a mă repeta, că aceste comparații trebuie luate așa cum sunt, adică țineți neapărat cont că rezultatele sunt obținute pe un sample, care pe deasupra este și o placă OEM (atenție, și FSB-ul era un pic sub 200 MHz, iar placa nF4 cu câțiva MHz în plus, de unde s-a ivit o diferență de aproximativ 30 MHz, deloc de neglijat!).

Mai mult ca sigur, varianta abordată de ASUS, MSI, Gigabyte, ABIT cu ATI Xpress 200 se va comporta complet diferit (cel mai sigur, în mai bine, și de ce nu, mai bine decât nF4). Așteptăm de la marii producători aceste plăci. Pentru că ATI a făcut un chipset deosebit, care merită pus în evidență! Felicitări ATI!

Când veți judeca aceste valori, luați în considerare faptul că totuși comparația este un pic nedreaptă: comparăm o placă OEM (și subtactată), fără multe facilități de performanțe, cu un nF4 Ultra „pur-sânge”.

Bancul de probă

22 produse în

Bancul de probă

În acest număr veți avea ocazia să citiți despre câteva produse deosebite, în premieră în laboratorul CHIP: monitoare TFT, cooler-e, boxe, plăci video, imprimante, memorii, camere foto digitale și multe alte device-uri hardware de top.

Francisc Kurko, Mihai Bărbat, Marius Enache, Titus Bălan, Vasile Prodan, Marius Ghinea

Iiyama ProLite E435S-B HNE

„Iiyama contraatacă!”, așa s-ar putea intitula acest episod al serialului „TFT-ul în ascensiune”. Episodul pilot al acestui serial a avut loc acum mai bine de jumătate de an, când prețul display-urilor subțiri a început să scadă în ritm alert. O dată ce tehnologia a progresat, costurile de producție au scăzut și în același timp au crescut performanțele. Cunoscutul producător de monitoare, Iiyama, a lansat un model cu timp de răspuns foarte mic, răspunzând astfel provocării formulate de rivalii de la BenQ sau Samsung. Modelul E435S-B are specificat un timp de răspuns de 10 ms, fapt confirmat de măsurătorile noastre cu osciloscopul, care au fost chiar mai optimiste, apropiindu-se de valoarea de 8 ms (deci e potrivit pentru gaming). Având specificate valori medii pentru contrast și luminozitate, rezultatele măsurătorilor cu senzorul special Monaco Optix au demonstrat că realitatea depășește indicațiile producătorului. Monitorul Iiyama are o imagine ireproșabilă din punct de vedere al culorilor și al clarității. Pentru comparație cu alte modele de 17”, prezente în testele noastre, vom indica valoarea măsurată a gamut-ului: 118.775 (adică mult peste medie). Ca dotări nu trebuie neglijate nici boxele încorporate, e adevărat, de putere mică. Ar putea să nu ne mire astfel că E435S-B HNE a răsturnat topul de

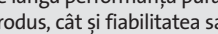

performanță al monitoarelor TFT de 17”, intrând direct pe primul loc. Singura slăbiciune o reprezintă unghiurile de vizibilitate pe verticală, în schimb cele pe orizontală nu sunt deloc supărătoare. Și ca să fim cărcotași, stabilitatea monitorului este un alt capitol care ne-a nemulțumit. Caracteristicile lui E435S-B trebuie privite mai ales din prisma prețului, mai mult decât bun, pentru un produs cu o asemenea calitate. De altfel, prețul a înclinat mult balanța atunci când am hotărât că ProLite

E435S-B merită ștampila noastră de recomandare. Simplitatea designului inducând ideea de seriozitate (printre multitudinea de modele care mai de care mai „împodobite”, TFT-ul Iiyama are o notă aparte). Rama de culoare neagră, pe lângă eleganță, are și alte avantaje: nefiind acoperită cu un strat de vopsea, nu se zgârie, deci nu rămân semne vizibile. Concluzia: calitatea crește, prețurile scad, oferta se diversifică. Așa că, ce mai... a sosit momentul să achiziționați un TFT. (T.B.)

Astfel apreciază CHIP

Pentru o imagine de ansamblu cât mai corectă a performanțelor și mai ales a calității produselor testate de revista CHIP, această apreciere va fi făcută după o grilă definită în imaginea alăturată. Astfel, dumneavoastră, în calitate de beneficiari direcți, veți fi mai bine informați în ceea ce privește rezultatele obținute la teste și cele mai noi și interesante produse ce sosesc lunar în laboratorul CHIP. Nu în ultimul rând, această apreciere a revistei noastre va include,

	100 (puncte)
	80 (puncte)
	60 (puncte)
	40 (puncte)
	20 (puncte)
	0 (puncte)

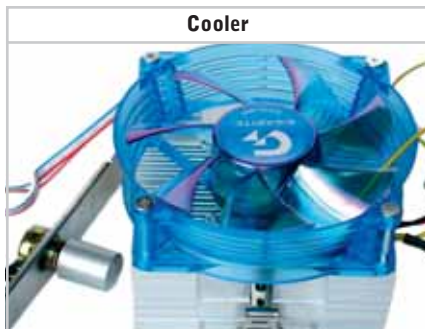
pe lângă performanța pură, atât prețul fiecărui produs, cât și fiabilitatea sa sau aspectul general, încercând astfel să vină în ajutorul oricui ar dori să achiziționeze aceste produse.

Evaluare CHIP:

Preț / Performanță:

PREȚ: 268 EUR
OFERTANT: Maguay Impex
TELEFON: 021-2103833

Date tehnice:
Diagonala display : 17"
Rezoluția maximă : 1.280 x 1.024
Timp de răspuns: 10 ms
Contrast: 350:1
Strălucire: 350 cd/m²
Conectare: Analog D-Sub 15, DVI
Unghiuri de vizibilitate (0/V): 160 / 120
Boxe integrate: 2,5 W x 2

Cooler

Gigabyte Neon 7 Cooler Pro

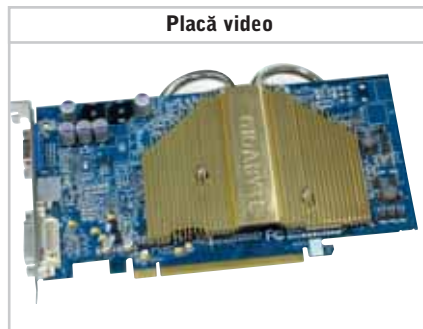
Evaluare CHIP:

Preț / Performanță:

PREȚ: 10 EUR
OFERTANT: UltraPRO Computers
TELEFON: 021-2117090

Date tehnice:

Utilizare: AMD Athlon XP 3200+ / Sempron
Voltaaj: 12 V DC
Material radiator: Aluminiu cu pastilă de cupru
Dimensiune radiator: 80 x 80 x 70 mm
Turație ventilator: 1.700-3.400 rpm
Dimensiune ventilator: 94 x 94 x 25 mm
Zgomot maxim ventilator: 19 dB – 38.5 dB
Flux de aer maxim: 64.85 CFM
Control turație ventilator: manual

Placă video

Gigabyte Radeon X800 GV-RX80256D

Evaluare CHIP:

Preț / Performanță:

PREȚ: N/A
OFERTANT: Gigabyte Romania
ADRESĂ WEB: www.gigabyte.com.ro

Date tehnice:

Chipset: R430
Cantitate memorie: 256 MB
Conectori: VGA, DVI, S-Video
Frecvență GPU: 392 MHz
Frecvență memorie: 700 MHz
Tip memorie: GDDR3
Tip alimentare: Standard
Interfață: PCI Express 16X

Gigabyte a intrat puternic pe piața coolerelor, unde s-a făcut cunoscut prin seria 3DRocket. Dar, pe lângă cooler-ele pentru performanțe extreme, cunoscutul producător se adresează și utilizatorilor obișnuiți. Și cum socket-ul A își trăiește a doua tinerețe prin recent lansata gamă Sempron, modelul Neon 7 este chiar binevenit. El se potrivește perfect noilor procesoare AMD, fiind (chiar dacă are radiatorul din aluminiu și doar pastilă de cupru) mai mult decât suficient procesoarelor pe socket A utilizate la frecvența default. Modul standard de prindere prin utilizarea unei cleme triple este facil, iar ventilatorul (dotat cu neone albastre, de unde vine și numele produsului) are unele orificii laterale menite să reducă zgomotul și prin care sunt răcite și zonele din jurul socket-ului. Este performant și aceasta se datorează bazei solide și planeității acesteia. Fiind testat cu un Barton 2500+, cu o placă ABIT AN7 Guru și Arctic Silver 5, la temperatura ambiantă de 25 de grade s-au obținut următoarele rezultate: la frecvența de 1.833 MHz – 27 de grade idle și 38 temperatură full load, iar la frecvența de 2,2 GHz (frecvența unui Barton 3200+), temperatura s-a stabilizat la 43 de grade în full load și 28 în idle. În concluzie, un cooler bun pentru sistemele obișnuite și nu numai (având în vedere posibilitatea de reglare manuală a turației ventilatorului), la un preț și mai bun. (T.B.)

Plăcile X800 sunt concepute lansate recent de către cei de la ATI, ținta acestora fiind de către cei de la ATI, ținta acestora fiind de către concurență cu modelele 6600GT. Acestea, cei de la ATI trebuiau să le aducă un concurent serios, pe numele său X700 XT, însă modelele nu au reușit să apară pe piață. Chipset-ul R430 (ATI Radeon 800) deține nu mai puțin de 12 pixel pipeline-uri și este nativ PCI Express. Un lucru ce trebuie reținut este că memoria video este pe 256 de biți, iar acest lucru se vede și în performanță (se situează peste plăcile cu 6600GT). Cei de la Gigabyte au decis să fabrice aceste modele folosind un sistem de răcire pasiv, bazat pe heatpipe-uri. Placa a fost testată utilizând o platformă nForce 4 semnată ECS, pe care s-au montat un Athlon64 3500+, 1 GB de memorie Corsair și un harddisk WD Raptor. În 3DMark 2001, la rezoluția de 1.024 x 768, scorul a fost de 23.614 de puncte. În 3DMark 05 scorul obținut la aceeași rezoluție a fost de 4.325 de puncte. În Doom 3, la 1.024 x 768, placa a avut 79,4 fps, iar la 1.600 x 1.200, 38,9 fps. În harta Pier din FarCry, la rezoluția de 1.024 x 768, scorul a fost de 73,50 fps. Concluzia este foarte interesantă. În momentul în care vor fi disponibile, aceste plăci vor deveni campioanele clasei medii de plăci video, oferind performanță la un preț excelent. Gigabyte livrează împreună cu placa și două jocuri full, Thief: Deadly Shadows și Joint Operation. (M.E.)

Bancul de probă

Placă de bază

ABIT μGuru AV8

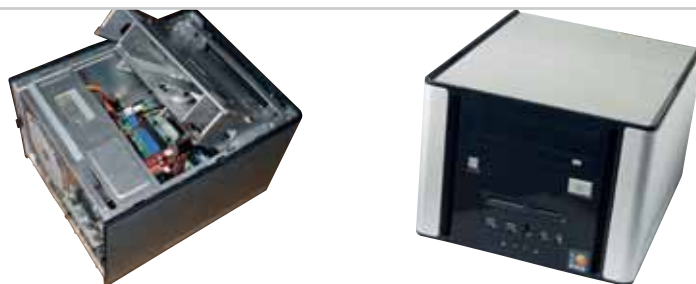
Evaluare CHIP: Preț / Performanță:

PREȚ: 88 EUR
 OFERTANT: Senorg România
 TELEFON: 021-3364316

Date tehnice:

CPU socket: Socket 939
 Chipset: VIA K8T800 PRO
 Bancuri memorie: 4
 Cantitate maximă de memorie: 4 GB
 Sloturi: 1 x AGP / 5 x PCI
 Sunet: AC97 Realtek ALC658 5.1
 Extra: 8 x USB 2.0, 2 x SATA, 3 x FireWire

Mini-carcasă

Antec Aria

Evaluare CHIP: Preț / Performanță:

PREȚ: 109 EUR
 OFERTANT: UltraPRO Computers
 TELEFON: 021-2117090

Date tehnice:

Dimensiuni: 20 x 27 x 33,5 cm
 Suport plăci de bază: microATX
 Sloturi de expansiune: 4 sloturi PCI
 3 x 3.5", 1 x 5.25"
 Greutate: 4,6 kg
 Sursă: 300 W
 Cititor carduri: 8 în 1
 Conectori pe panoul frontal: 2 x USB, 1 x FireWire, mufe audio

Niciodată nu trebuie să pornim la drum cu idei preconcepute. Sunt sigur că foarte mulți utilizatori entuziaști și-au cam pierdut încrederea în plăcile dotate cu chipset-uri VIA, situație datorată în mare parte performanțelor și opțiunilor puse la dispoziție de soluțiile NVIDIA. Chipset-ul K8T800PRO a ridicat însă ștacheta, iar placa de față, la fel ca și surata ei pe Socket 754 (ABIT KV8), este un performer demn de luat în seamă. În stilul ABIT, frecvența FSB-ului este setată default la 204 MHz; nu e foarte mult, dar suficient pentru a se detașa de restul plăcilor concurente. Noul chipset ne vindecă în sfârșit de sindromul VIA (AGP/PCI lock) și dă frâu liber celor care obișnuiesc să-și țină FSB-ul chiar și la 290 MHz (cu memoriile de rigoare, evident). BIOS-ul este foarte „prietenos” și pune la dispoziție o sumedenie de reglaje, interesante fiind cele care ne permit să modificăm tensiunile diferitelor componente (CPU, memorie, AGP, chipset). Dacă nu facem comparația cu o placă nForce4, putem spune că dotările sunt suficiente: SATA, USB2.0, FireWire, GigabitLAN. În test, combinația Athlon64 3800+, Gibabyte 6800 Ultra, Corsair 3200 a produs 192 de puncte în Sysmark2004 și 25.000 de puncte în 3DMark 2001. Așa cum se prezintă, placa de bază ABIT AV8 este destinată unui public cunoscător, fiind o platformă foarte bună pentru cei care obișnuiesc să stoarcă ultima picătură de performanță din procesor. (M.B)

Când am văzut această carcasă „mini-ATX” și am așezat-o lângă un barebone Shuttle, pe fața mea a apărut un zâmbet malițios. „Nu-i nici cal, nici măgar” – a fost primul gând care mi-a trecut prin minte. „Chiar trebuia să fie atât de lată?”. Vă mărturisesc, acest zâmbet larg a plecat în aceeași manieră cum a venit, pierind subit în momentul în care am dat joc capacul și m-am uitat în interior. În primul rând, revelația a fost că de fapt nu este un barebone cum greșit am crezut, ci doar o mini-carcasă. Am înțeles imediat de ce lățimea carcasei este mai mare: cei de la Antec au considerat (și aici sunt cu totul de acord cu ei) că este mai bine să lași utilizatorului libertatea să-și aleagă placa de bază preferată (dar în format microATX). În primul rând, faptul că Antec Aria acceptă o placă de dimensiuni standard conduce la posibilitatea de a o schimba oricând sau de a face un upgrade. În comparație, plăcile de bază din barebone-urile obișnuite sunt diferite una de alta, în funcție de producător, deci nici o șansă să schimbiți placa voastră cu una de la alt vendor. Mai mult decât atât, am observat că de multe ori se întâmplă să nu se poată realiza acest upgrade cu nici o altă placă, fie ea și de la același producător, deoarece în acest domeniu nu există un standard bine definit, layout-ul plăcii putând fi schimbat după necesități. Aceste plăci de bază din barebone-uri sunt mai înguste, atipice, având doar un slot AGP / PCI-e și unul PCI, ce permit mini-sistemelor să fie mai

înguste. În schimb, iată, Aria poate fi dotată cu o placă cu trei sloturi PCI, plus slotul destinat plăcii video. Cu alte cuvinte, vrând-nevrând, carcasa trebuia ajustată în dimensiuni. Aria vine însoțită de o sursă mult mai serioasă decât cele pe care ne-am obișnuit să le întâlnim în barebone-uri. Sursa Antec de 300 W vă pune la dispoziție nu mai puțin de 8 alimentări de 5V (prea multe, aș adăuga). În afară de spațiul mai mult decât generos care ni se oferă în interiorul carcasei, vă vom atrage atenția asupra silențiozității micuței. În primul rând, mă voi opri asupra sursei, ce vine echipată cu un ventilator de 12 cm, care „toarce” la 1.200 rpm. Un aport serios în obținerea silențiozității l-a avut carcasa însăși, mai specială decât cele cu care ne-am familiarizat. Pentru o izolare fonică foarte bună, s-a recurs la următoarea tehnologie: s-a construit multistrat. Mai precis, pe părțile laterale există nu mai puțin de trei staturi (aluminu-plastic-aluminu), iar pe partea superioară două. N-am putut să nu observ fanta de lângă cititoarele de card, în formă de Z, ce permite intrarea aerului și în același timp atenuează zgomotul din interior. Oricum, dacă tot am comparat Aria cu un barebone Shuttle, trebuie să vă gândiți că silențiozitatea Ariei va depinde direct de componentele pe care le veți monta în interiorul ei, pe când la Shuttle am văzut un sistem de răcire de neegalat: heatpipe-uri și un singur ventilator. În Aria vor fi minim două (sursă + procesor). (F. K.)

Imprimantă cu cerneală 10x15

HP Photosmart 375

Evaluare **CHIP**:

Preț / Performanță:

PREȚ: 199 EUR
OFERTANT: HP INteractive Center
TELEFON: 021-2222072

Date tehnice:

Rezoluție maximă imprimare negru: 1.200 x 1.200 dpi
Rezoluție maximă imprimare color: 4.800 x 1.200 dpi
Timp de imprimare 10x15 fără margini: Sub un minut
LCD: 6,3 cm
Interfețe: USB 2.0, PictBridge USB 2.0
Dimensiuni: 220 x 118 x 115 mm
Greutate: 1,2 kg
Sistem de operare minimal: Microsoft Windows 98,
Mac Os v9.1

Pentru mulți dintre noi, viața departe de calculator a ajuns o amintire. Ne-am cumpărat camere foto digitale și suntem obișnuiți să ne admirăm realizările de artă fotografică direct pe monitor. Ce ne facem dacă, prin natura activității, avem nevoie de fotografii, dar suntem departe de orice sistem de calcul? HP ne oferă o soluție: imprimanta portabilă cu display LCD și posibilități de editare: Smart focus, Digital Flash, eliminare efect ochi roșii, dată/oră și adăugare cadru. Dacă suntem departe și de rețeaua de curent, putem cumpăra și o baterie care să ne permită să tipărim aproximativ 75 de fotografii, oriunde: în vârful muntelui, pe plajă, la stadion sau chiar în peșteră. Dimensiunile și greutatea imprimantei sunt perfect compatibile cu portabilitatea. Nu mai avem nevoie nici de cabluri de date, deoarece imprimanta are inclus un cititor de carduri de memorie pentru majoritatea cardurilor cunoscute, inclusiv xD, și adaptor Bluetooth care permite imprimarea direct din dispozitivul mobil. Singurul dezavantaj este limitarea la tehnologia PhotoRET III, dată de prezența unui singur cartuș de cerneală tricolar, scăderea de calitate fiind remarcată ușor doar de cei care știu bine cum arată o imagine tipărită cu șase cerneluri diferite (PhotoRET IV). Înlocuind cartușul tricolar cu cel cu nuanțe gri (No.100), se pot obține fotografii alb/negru. (V.P.)

Bancul de probă

Boxe 5.1

Hercules XPS 5.101

Evaluare CHIP:

Preț / Performanță:

PREȚ: 99 EUR
OFERTANT: UbiSoft Romania
TELEFON: 021-5690600

Date tehnice:
Configurații posibile: 2.1, 4.1, 5.1
Putere: 10 wați RMS/satelit, 40 wați RMS/subwoofer
Diametru subwoofer: 6 inch
Număr câi/satelit: 1 x 3,25 inch
Controale: Volum general, volum individual pe canale
Efecte/tipuri decodare: nu/ nu
Ieșire căști: Da
Telecomandă: Da

Imprimantă cu cerneală A4

HP Deskjet 6540

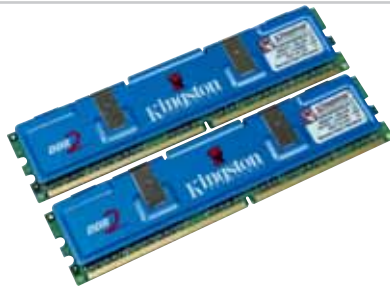
Evaluare CHIP:

Preț / Performanță:

PREȚ: 109 EUR
OFERTANT: HP Interactive Center
TELEFON: 021-2222072

Date tehnice:
Rezoluție maximă imprimare negru: 1.200 dpi optimizat
Rezoluție maximă imprimare color: 4.800 x 1.200 dpi
Viteză maximă de imprimare negru: 30 ppm
Viteză maximă de imprimare color: 20 ppm
Interfețe: Dual USB 2.0
Dimensiuni: 451 x 367 x 144 mm
Greutate: 5,9 kg
Sistem de operare minimal: Microsoft Windows 98, Mac Os v9.1

Memorii

Kingston Hyper KHX4300D2K2/512 2X256MB

Evaluare CHIP:

Preț / Performanță:

PREȚ: 215 USD
OFERTANT: Senorg Romania
TELEFON: 021-3364316

Date tehnice:
Cantitate totală memorie: 2 x 256 MB
Viteză: 533 MHz
Tip memorie: DDR2
Organizare internă cip: 32Mx8
Latența CAS: 4-4-4-12 la 1,8 V + 3-3-3-10 la 1,85V
Extra: Radiator de aluminiu

Atât prin dimensiuni, cât și prin putere, sistemul Hercules XPS 5.101 este destinat desktop-ului. Ceea ce înseamnă că sateliții trebuie așezați pe birou și în preajma acestuia, aproape de auditor. De asemenea, subwoofer-ul este necesar a fi dispus tot cât mai aproape de utilizator, deoarece, dincolo de un anumit volum (nu tocmai exagerat, ci dimpotrivă), prezintă o rezonanță neplăcută în zona de atac a emisiilor sonore percusive. De altfel, trebuie remarcat că este vorba de un subwoofer dotat cu un difuzor în diametru de aproximativ 6 inch, ceea ce aduce limitări atât în volumul, cât mai ales în profunzimea reproducerii frecvențelor joase. Sateliții sistemului Hercules XPS 5.101 își fac bine datoria la dimensiunile lor reduse, cu o bună detaliere a frecvențelor înalte, dar fiind puțin convingători în mediile joase, unde este clar sesizabilă o vale ce-i desparte de subwoofer. De menționat la acest sistem audio este faptul că nu are un crossover intern care să „alimenteze” subwoofer-ul. Astfel, pentru audierea unei surse sonore stereo precum un MP3, vă este necesară o placă de sunet care să ofere management de bas (care să separe din materialul audio un canal de joase pe care să-l trimită spre subwoofer). În comparație cu alte sisteme audio de la Hercules, XPS 5.101 m-a lăsat dorind mai mult, și asta nu în ce privește designul, excepțional, al acestui model. (M.G.)

Caracteristicile foarte bune ale cartușelor HP din seria 300 utilizate de această imprimantă determină într-o mare măsură și performanțele acesteia, fiind destul de greu de spus dacă este o imprimantă de birou sau una foto. Pentru o funcționare normală, simultan, în imprimantă se pot monta două cartușe. După tipul de cartușelor alese, imprimanta ne poate oferi fotografii care folosesc șase tipuri diferite de cerneală (PhotoRET IV precision technology) sau patru tipuri de cerneală. Cartușul foto sau cel cu cerneluri gri nu se livrează cu imprimanta și se achiziționează separat de cei care doresc o calitate deosebită a fotografiilor, color sau alb/negru. Pentru situații excepționale, prin scoaterea cartușului din care s-a terminat cerneala, se poate termina o lucrare deja începută cu un singur cartuș evident ori prin utilizarea negrului compus ori cu nuanțe de gri. Utilizarea imprimantei este mult ușurată de butoanele și indicatoarele de pe panoul frontal, fiind posibile selectarea calității imprimării, anularea imprimării și monitorizarea stării cartușelor. Pentru identificarea automată a hârtiei și pentru alinierea automată a capetelor, dar și pentru tipărirea fără margini (dimensiune maximă de 215 x 610 mm), este utilizat un senzor special. Opțional, se poate instala o unitate duplex sau o tavă suplimentară pentru 250 de coli. (V.P.)

În ultimul timp, mulți amici m-au întrebat dacă memoriile DDR2 merg pe o placă de bază cu chipset nForce4. Răspunsul meu a fost direct: NU! AMD a anunțat că până în 2006 nu va oferi suport pentru DDR2. Așadar, după cum am mai spus, anul acesta DDR2 va rămâne fieful Intel. În specificațiile producătorului, memoriile de față sunt prezentate ca DDR2 533 3-3-3-10 la 1,85 V și 4-4-4-12 la 1,8 V. Testarea s-a făcut cu programul Memtest86 3.2 pe o platformă DFI LanParty 925 X-T2 echipată cu un procesor Prescott P4 la 3,0 GHz. Cu tensiunea DDR setată la 1,8 V și cu timing-urile 4-4-4-12, am reușit să ridic frecvența FSB-ului până la 258 MHz (DDR2-668). Viteza raportată de Memtest a fost 3.688 MB/s. Peste această limitare, se poate trece foarte ușor prin mărirea tensiunii DDR, dar de data aceasta am preferat să rămân în parametrii producătorului. În continuare, am strâns timing-urile la 3-3-3-8 și am crescut tensiunea DDR la 1,9 V. FSB-ul s-a oprit la 211 MHz, DDR2-562 (3.255 MB/s) de unde se poate deduce că mai bine se ridică frecvența decât să se scadă timing-ul. Acest tip de memorii sunt practic o invitație mai subtilă la overclocking. Kingston Hyper KHX4300 demonstrează că poate funcționa foarte bine peste parametrii sugerați de producător. DDR2 prinde așadar teren, încet, dar sigur. (M.B.)

Adaptor de rețea USB

Micronet Network Adapter SP952

Evaluare **CHIP:**

Preț / Performanță:

PREȚ: 53 EUR
OFERTANT: Elsaco Electronic
TELEFON: 021-3364889

Date tehnice:
Standarde: USB 1.1
Rată de transfer: Max 12 Mbps
Frecvența: 4,3-20,9 MHz
Alimentare: 100-240 V, 50-60 Hz
Temperaturi de operare: 0-40°C
Umiditate: 90% maximum
Dimensiuni: 90 x 62 x 28 mm
Greutate: 134 g

Pe lângă muntele de plăci video, plăci de bază și alte produse obișnuite, luna aceasta și-a făcut loc și un altfel de dispozitiv, mult mai deosebit. Este vorba de un adaptor de rețea, dar nu oricare, ci de unul care funcționează pe rețeaua electrică. Da, ați citit bine. Nu vorbim de o rețea clasică pe fir UTP, nici de una mai nouă, fără fir, cu care ne-am obișnuit deja. Tot ce aveți de făcut este să instalați software-ul (destul de simplu de instalat și configurat, chiar și pentru un neavizat), să conectați dispozitivul la rețeaua electrică, iar celălalt capăt la unul dintre porturile USB disponibile. La fel și pentru cel de-al doilea dispozitiv etc. Doar o scanare și utilitarul ce vine cu adaptorul va detecta „vecinii”, legătura realizându-se imediat. Cred că avantajele sunt destul de evidente, căci, nu-i așa, prize avem în fiecare încăpere. Astfel, fiecare priză devine un veritabil acces point. Sunt mulți care preferă să adopte astfel de soluții dintr-un motiv simplu: nu-și doresc microunde prin toată casa, 24 de ore din 24. Și atunci cum de aceste rețele n-au explodat, cum ne-am așteptat? În primul rând, transferul este mic. Nu neapărat datorat standardului USB 1.1. Așa cum se vede din imaginea alăturată, în

momentul în care semnalul era aproape la maxim (excellent), rata de transfer tot nu a reușit să treacă de 650 KB/s. Cu alte cuvinte, o astfel de rețea nu s-a inventat pentru transfer masiv de informații. Dar este mai mult decât suficient pentru o rețea de acasă, între un notebook și un PC etc. Un alt factor la care trebuie să fiți atenți este acela că dacă dispozitivele sunt la distanță mare sau sunt pe circuite diferite, adio rețea. Dacă sunteți într-un institut mai mare, nu trebuie să vă faceți probleme în ceea ce privește securitatea datelor. Criptarea se face pe 56 de biți DES. O soluție interesantă. Voi urmări cu interes evoluția acestor tipuri de dispozitive. (F.K.)

Bancul de probă

Placă video

PNY Verto 6600 GT

Evaluare CHIP: Preț / Performanță:

PREȚ: 190 EUR
 OFERTANT: Maguy Impex
 TELEFON: 021-2103833

Date tehnice:

Chipset: NV43
 Cantitate memorie: 128 MB
 Conectori: VGA, DVI, S-Video
 Frecvență GPU: 500 MHz
 Frecvență memorie: 900 MHz
 Tip memorie: GDDR3
 Tip alimentare: Standard+1 conector molex
 Interfață: AGP 8X

Cameră foto digitală

Sony Cyber-Shot DSC P150

Evaluare CHIP: Preț/Performanță:

PREȚ: 430 EUR
 OFERTANT: Flamingo Computers
 TELEFON: 021-2225041

Date tehnice:

Senzor imagine: 1/1.8" Sony Super HAD CCD
 Panou LCD: 1,8"
 Rezoluție poze/video: 7 MP (3.072 x 2.304)
 Zoom optic/digital: 3x / 2x
 Memorie: 32 MB Memory Stick
 ISO: Auto, 100, 200, 400
 Alimentare: Acumulator Li-Ion
 Ieșire: USB 2.0

Placă video

Prolink PixelView 6600GT
128 MB HDTVEvaluare CHIP: Preț / Performanță:

PREȚ: 238 USD
 OFERTANT: Tornado Sistems
 TELEFON: 021-2067777

Date tehnice:

Chipset: NV 43
 Cantitate memorie: 128 MB
 Conectori: VGA, DVI, S-Video
 Frecvență GPU: 500 MHz
 Frecvență memorie: 900 MHz
 Tip memorie: GDDR3
 Tip alimentare: Standard+1 conector molex
 Interfață: AGP 8X

Aruncând o primă privire peste cutia acestei plăci grafice, mi-am dat seama, datorită dimensiunii nu foarte mari, că am de-a face din nou cu un producător ce pune accentul pe componenta în sine și nu pe CD-uri cu programe sau jocuri full version, cum ne-au obișnuit alții. În cutie se găsesc cablurile necesare conectării ieșirii TV, un cablu de alimentare, un CD cu driver-e și un manual. Placa a fost testată cu ajutorul a două benchmark-uri și tot atâtea jocuri ale momentului. În 3DMark 05, la rezoluția de 1.024 x 768, am obținut cu puțin sub 3.000 de puncte, mai exact 2.989. Activând antialiasing 4X și anisotropic filtering 16X, scorul a coborât cu aproape 1.000 de puncte. La aceeași rezoluție, dar folosind vechiul 3DMark 2001, am obținut 17.242 de puncte. În Doom 3, la modul High-Quality, în rezoluția de 1.024 x 768, au rezultat 60,66 fps, iar în 1.600 x 1.200, 42,41 fps. FarCry a fost testat în nivelul Pier, unde în 1.024 x 768 placa a avut 60,66 fps, iar la 1.600 x 1.200, 42,41 fps. Sistemul pe care a fost testată este format dintr-un procesor Intel Pentium 4 la 3,2 GHz montat pe o placă de bază ABIT IC7-MAX3, 1 GB memorie DDR marca AData Vitesta și un harddisk WD Raptor ce rulează cu 10.000 rpm. În concluzie, acest accelerator este performant pentru prețul plătit. În plus, 6600 GT-ul semnat PNY garantează posesorului o experiență plăcută în jocurile actuale și imediat următoare, iar asta chiar și la o rezoluție mai mare de 1.024 x 768. (M.E.)

Întâlnirea cu această cameră foto mi-a întărit încă o dată convingerea că tehnica nu stă niciodată pe loc. În cazul acesta, rezultatul progresului se vede cel mai bine în câștigul de rezoluție: modelul P150 este o cameră foto de 7 megapixeli (neinterpolat), o dotare impresionantă pentru o cameră ce poate încăpea foarte bine și într-un buzunar. Automat, fiind un model Sony, întâlnim dotări specifice producătorului nipon: cardul Memory Stick de 32 MB, suficient pentru doar nouă fotografii la rezoluția maximă. Trebuie să țineti cont de faptul că acest tip de card este sensibil mai scump decât cardurile CF sau SD. Sony P150 poate funcționa și în regim de cameră video: codarea se face în regimul MPEG Movie VX Standard (rezoluție VGA, 16 fps, sunet). Camera însă poate folosi și standardul VX Fine, prezent doar la modelele de vârf, dar pentru aceasta este necesar să aveți un card Memory Stick Pro. Pentru cei dispuși să experimenteze, aparatul foto pune la dispoziție și câteva reglaje manuale: timpul de expunere și reglajul aperturii (doar 2 valori), necesare în anumite condiții ce pun la încercare modul Auto. Pentru a sintetiza în câteva cuvinte calitatea fotografiilor făcute de Sony P150, nu pot recurge decât la superlativ, de altfel un gest de umilă admirație pentru armata de „tehnicieni cu ochii oblici”, grupare responsabilă de multe alte reușite în acest domeniu. (M.B.)

Prolink este un producător care nu pune mare accent pe software-ul bundle al plăcilor sale grafice. În cutia modelului de față găsim doar un CD cu driver-e, un manual și cablurile de care avem nevoie pentru ieșirea TV, cablul de alimentare suplimentară și un adaptor DVI la D-Sub. Produsul în sine a avut o performanță specifică clasei de 6600 GT-uri, deci foarte bună pentru prețul său. Platforma de testare folosită este formată dintr-o placă de bază ABIT IC7-MAX3 cu un procesor Intel P4 la 3,2 GHz, 1 GB de memorie AData Vitesta și un harddisk WD Raptor de 36 GB. Driver-ul video pe care l-am utilizat a fost Forceware 66.93 (cea mai recentă versiune de driver oficial). Primul test a fost 3DMark 05, unde la rezoluția de 1.024 x 768, scorul a fost de 2.977 de puncte. Folosind antialiasing 4X și anisotropic filtering 16X am rulat din nou benchmark-ul, scorul coborând până la 2.043. La această rezoluție, dar fără AA și AF, în 3DMark 2001 am obținut 17.263 de puncte. FarCry a fost următorul benchmark. Aici am rulat un timedemo în nivelul Pier cu ajutorul HardwareOC FarCry Benchmark 1.4, unde în 1.024 x 768 am obținut 60,87 fps, iar în 1.600 x 1.200, 42,20 fps. În Doom 3, la rezoluția de 1.024 x 768, rulând demo1 în mod High-Quality, s-au obținut 70,4 fps, iar în 1.600 x 1.200, nu mai puțin de 43,1 fps. Așadar, după cum ne așteptam, este performantă, chiar și la rezoluție mare în ciuda procedeelelor de antialiasing și anisotropic filtering care sunt activate. (M.E.)

Bancul de probă

Kit tastatură și maus

Microsoft Optical Desktop Elite for Bluetooth

Evaluare CHIP:

Preț / Performanță:

PREȚ: 113 EUR
OFERTANT: Flamingo Computers
TELEFON: 021-2225041

Date tehnice:

Conectare la PC:	Tastatura, mausul pe Bluetooth
Butoane multimedia:	8
Alte butoane:	Navigare Internet, Messenger, Mail, Favorites (cinci pagini)
Extra:	Rotiță scroll cu înclinație
Maus:	Căptușeală pentru relaxarea încheieturii mâinilor
Număr butoane maus:	Intellimouse Explorer for Bluetooth
Număr baterii maus / tastatură:	5
	2 / 3

Dacă lună de lună prezentăm cele mai noi și mai atractive produse, de ce n-am acorda aceeași importanță și perifericelor? La urma urmei, mulți dintre noi stăm jumătate din zi în fața unui monitor, butonând foarte multe ore. De cele mai multe ori, nici nu ne dăm seama cât de vitale sunt tastatura și mausul. Eu, unul, am început să simt pe pielea mea, mai bine zis pe seama încheieturii mâinilor această oboseală, motiv pentru care aceste periferice au încetat să mai reprezinte ceva banal. În aceste condiții, pot spune că tastatura și mausul pe care vi le prezint în continuare au fost un motiv de sărbătoare pentru mâinile mele. Kit-ul Microsoft Optical Desktop Elite cu conexiune Bluetooth este o adevărată limuzină a perifericelor, ceva la care cei mai mulți dintre noi nici nu îndrăznim să visăm. Și cum nu ajungem la el, strugurii devin brusc prea acri: am văzut cum unii se plâneau ba că ocupă mult prea mult loc pe birou, ba că tastele semi-transparente nu s-ar potrivi cu bleumarinul ce dă o notă de eleganță aparte, ba că rotița de scroll se apasă destul de greu. Dar dacă ajungeți până la struguri, veți vedea că lucrurile acestea n-au nici o relevanță. Celor care înțeleg necesitatea unei tastaturi cu adevărat speciale, le pot spune că nu vor regreta investiția. Cine a lucrat înainte cu un maus Intellimouse Explorer știe la ce se poate aștepta. Tastatura este atât de ergonomică încât în mai puțin de cinci minute tastam de

parcă era de o veșnicie pe biroul meu. Deși sunt mai conservator când vine vorba de periferice fără fir, trebuie să admit că mausul răspunde surprinzător de bine, poate cel mai bine dintre toate mausurile fără fir pe care le-am testat și, nu în ultimul rând, poate fi lăudat pentru precizia sa. Un alt plus deloc neglijabil este faptul că receptorul nu este unul banal, care să se conecteze la PC prin mufele de tip PS/2, ci este un dongle Bluetooth care poate comunica în același timp cu nu mai puțin de șapte dispozitive Bluetooth. Iar pentru cei mai comozi dintre noi, e un mare plus faptul că putem lucra fără probleme până la 9 m distanță de receptor. Un alt mit de-al meu a fost puternic zdruncinat: problema bateriilor. Adevărul este că am văzut o grămadă de tastaturi și mausuri care rămăneau destul de des fără baterii, când îmi era lumea mai dragă. Nu și cu această tastatură: Microsoft susține că durata de viață a bateriilor ce alimentează mausul depășește șase luni. Cum au reușit inginerii proiectanți? Sensorul optic emite o cantitate de lumină exact cât este necesar. De asemenea, mausul intră în stand-by după o anumită perioadă de inactivitate. Singurul lucru pe care-l reproșez acestui impecabil kit este suma pe care trebuie s-o scoatem din buzunare. Dar în același timp cu toții suntem conștienți că acesta este prețul plătit pentru tehnologia Bluetooth, care încă este una destul de scumpă. (F.K.)

Cooler

Thermalright SI 97 + Enermax UC-9FAB-B

Evaluare CHIP:

Preț / Performanță:

PREȚ: 46+13 USD
OFERTANT: pc-coolers.ro
TELEFON: 021-3239949

Date tehnice:

Utilizare:	AMD Socket A
Voltaj:	12 V DC
Material radiator:	Baza cupru (nichelat), Lamele aluminiu
Dimensiune radiator:	116 x 196 x 75 mm
Turație ventilator:	1.800 – 2.800 rpm
Dimensiune ventilator:	90 x 90 x 25 mm
Zgomot maxim ventilator:	28 – 34.3dB
Flux de aer:	47.34 – 64.15 CFM
Control turație ventilator:	manual

Acest cooler reprezintă varianta pentru Socket A a modelului XP 90 pentru Pentium 4 și AMD 64. După cum am observat deja, heatpipe-urile fac legea în materie de răcire. Lamelele din aluminiu sunt și ele inspirat alege și, pentru că sunt suficient de ușoare, fac posibilă montarea prin prindere de socket (clasica agrafă triplă) a acestui cooler, fără a exista riscul deteriorării plăcii de bază. Dar, după cum am observat cu alte ocazii, între un cooler prins de socket cu cleme și același cooler, dar montat cu șuruburi (prin orificiile din placa de bază), există o mică diferență de performanță de câteva grade (prinderea mai rigidă cu șuruburi este mai eficientă). Ca și la modelul pentru P4 am remarcat că, pentru o disipare mai bună a căldurii, ar fi fost inspirată poziționarea mai distanțată (între ele) a heatpipe-urilor. Testat cu Barton-ul 2500+ pe o placă ABIT AN7 μGuru, la frecvența default, temperatura s-a stabilizat la 38 de grade în modul full load și 28 în idle. Overclock-ând procesorul la frecvența unui Barton 3200+, am obținut 40 de grade în full load și 29 în idle. Dacă în cazul testului cu procesorul neoverclock-at rezultatele nu impresionează, nu putem spune același lucru și despre cele obținute cu procesorul „stresat”, moment ce evidențiază adevărata valoare a cooler-ului. Deci, performanțe sunt peste medie, însă trebuie avut în considerare și prețul, nu foarte mic. (T.B.)

Boxe 7.1

Creative GigaWorks S750

Evaluare CHIP:

Preț / Performanță:

PREȚ: 446 USD
 OFERTANT: Flamingo Computers
 TELEFON: 021-2225041

Date tehnice:
 Configurații posibile: 2.1, 4.1, 5.1, 6.1, 7.1
 Putere: 70 wați RMS/satelit, 210 wați RMS/subwoofer
 Diametru subwoofer: 8 inch
 Număr câi/satelit: 2 (difuzorul de medii de 3,5 inch + tweeter cu dom de titan)
 Controale: Volum general, volum individual pe canale, treble
 Efecte/tipuri decodare: nu/ CMSS
 Ieșire căști / Telecomandă: Da / Da

Monitor TFT

Yusmart 178MP Multimedia

Evaluare CHIP:

Preț / Performanță:

PREȚ: 249 USD
 OFERTANT: Alliance Computers
 TELEFON: 021-3374043

Date tehnice:
 Diagonala display : 17"
 Rezoluția maximă : 1.280 x 1.024
 Timp de răspuns: 16 ms
 Contrast: 450:1
 Strălucire: 270 cd/m²
 Conectare: Analog D-Sub 15
 Unghiuri de vizibilitate (0/V): 160° / 160°

Gigaworks S750 este unul din cele două sisteme audio surround multimedia de vârf oferite de Creative (celălalt fiind Megaworks 550 THX). Dotat cu 7 sateliți și un subwoofer, toate de o calitate excelentă a construcției, Gigaworks S750 este prezentat de producător ca având cel puțin aceeași putere precum Megaworks 550, ba chiar fiind mai „zdrăvăn” în subwoofer. La auditiie impresia de netăgăduit este că lucrurile stau un pic altcumva, adică viceversa. Gigaworks are un sunet mai puțin puternic decât al fratelui său 5.1, dar suficient pentru orice sufragerie, chiar de dimensiuni respectabile. Comparatia cu Megaworks rămâne însă utilă – Gigaworks S750, deși foarte bun, nu are un sunet la fel de compact și percutiv, în plus fiind doar moderat ajutat în emisia în frecvență înaltă de tweeter-ele cu dom de titan (tot prin comparație cu excelentul Megaworks 550). Aruncând o privire asupra prețului sistemului Gigaworks S750, nu pot să nu remarc faptul că o configurație 7.1 poate fi mai puțin atrăgătoare la un asemenea cost, atunci când aceeași firmă produce un sistem 5.1 care sună mai convingător – revin tot la Megaworks 550... Iar la aceiași bani precum Gigaworks există o concurență serioasă din partea M-Audio, cu un sistem 5.1 de referință. Concluzia este simplă – Giga nu este neapărat mai mare decât Mega, iar un 5.1 excepțional ar putea părea de preferat unui 7.1 foarte bun. (M.G.)

Nu știu dacă mai este cazul, dar încă o dată sunt nevoit să remarc prețul foarte scăzut al unui monitor TFT. Iar de data aceasta, monitorul Yusmart, cu display de 17”, pare a le întrece pe toate. Aceasta deoarece prețul este susținut și de performanțe foarte bune.

Punctele forte ale acestui monitor sunt claritatea imaginii și unghiurile de vizibilitate (specificate la 160 de grade), cu care a reușit să „umilească” chiar alte produse cu pretenții. Culorile sunt și ele destul de bune, valoarea gamut-ului (aproape 115.000) măsurat cu senzorul specializat Monaco Optics încadrându-se în limite normale. La fel se prezintă și valorile contrastului și ale luminozității. Din nefericire, timpul de răspuns este destul de slab, fiind indicat de producător la 16 ms, dar măsurat de noi înspre 24 ms. Deci, având în vedere acest aspect, monitorul este mai puțin potrivit pentru gaming. Dar datorită clarității, putem spune, fără exagerare, că Yusmart este potrivit chiar și pentru programe de editare a imaginii (DTP în general). La capitolul ergonomie menționăm meniul și deja tradiționala funcție de autoreglare a display-ului, iar din punct de vedere al dotărilor se remarcă boxele încorporate, dar și lipsa intrării DVI, tot mai des utilizată la plăcile video. În concluzie, 178MP reprezintă o soluție excelentă pentru cei cu bugetul restrâns și nu numai. (T.B.)

754 vs. 939

În jungla AMD

Succesul unui produs, indiferent de natura sa, depinde de foarte mulți factori: promovare, preț de vânzare, calitate etc. (ordinea nu este aleatoare!). Articolul de față își propune să facă lumină printre procesoarele lansate recent pe piață de producătorul AMD.

Mihai Bărbat

E bine să ai de unde alege, întotdeauna mi-am spus acest lucru. Conceptul este apreciat de cunoscători, dar ridică foarte multe probleme pentru cei mai puțin informați, pentru că în rândul acestor oameni marketingul face ravagii.

Puzderia de procesoare Athlon64 dă dureri de cap chiar și celor care mai știu câte ceva. Socket 754, Socket 939, Dual Channel, 512 KB L2 Cache, 1 MB L2 Cache... procesoare cu același nume, și totuși diferite. STOP! Departe de mine gândul de a da lecții de marketing, dar ca orice om, îmi dau și eu „cu părerea” și spun că AMD mai are de învățat la acest capitol. Cumpărătorii au nevoie de un concept simplu și deci foarte ușor de înțeles, iar aici divizia de marketing de la Intel merită premiată. De exemplu, platforma Centrino,

care a devenit deja sinonimă cu ideea de notebook. La fel de edificatoare este și următoarea discuție surprinsă într-un autobuz: „Tu ce Pentium ai?”, întreba unul dintre personaje, care evident dorea să afle ce procesor are amicul. No comment!

Am asistat la foarte multe discuții de acest fel. Diverși doritori de putere de calcul doreau lămuriri și puneau întrebări simple. De exemplu: „Ce procesor să-mi iau?”. Răspunsurile primite nu erau tocmai bine argumentate: „Nu-ți lua un procesor pe Socket 754, nu vezi că e pe moarte? Îți recomand să alegi varianta pe Socket 939, pentru că are și Dual Channel!” Numai că, de cele mai multe ori, „sfătosul” văzuse aceste procesoare doar în pozele de pe Internet și, luat „la bani mărunți” termina rapid argumentele cu care să-și susțină recomandările. Sau, nu avea deloc argu-

mente. Așadar, fiți atenți de unde acceptați sfaturi, mai ales când ele au ca scop facilitarea unei decizii de cumpărare. Eu, unul, prefer să nu dau banii înainte de a verifica și din alte surse informațiile primite. Bunăoară, folosind Internetul. Sau citind o revistă de specialitate. Rezultatele testelor publicate fie pe hârtie, fie „pe net” vă sunt folositoare dacă doriți să obțineți cât mai multă performanță pentru banii pe care îi aveți. Și iată că ne facem și noi datoria. Testele din acest articol urmăresc să aducă puțină lumină într-un adevărat hățiş: oferta AMD.

Cu lanterna prin tunel

Inițial, AMD a inaugurat platforma Socket 754 cu familia de procesoare Athlon 64 Clawhammer. De la micuțul 2800+ până la voinicul 3700+, platforma era acoperită foarte bine și clar de procesoarele oferite. Diferențierea se făcea simplu după sufixul atașat numelui: 2800+ era modelul low end, iar 3700+ era modelul de vârf. În continuare, din rațiuni numai de ei știute, cei de la AMD au decis că este nevoie de o schimbare și de aici începe ceața. Intră în scenă nucleul Newcastle. Realizat în același proces tehnologic cu nucleul Clawhammer (0,13μm SOI), acesta aducea ca noutate înjumătățirea cantității de memorie L2 Cache. Automat, s-a făcut o compensare prin creșterea frecvenței cu 200 MHz. Ce s-a compensat?

3DMark 2001

Procesor	Socket	Nucleu	Rezultat
Sempron 3100+	Socket 754	Paris	19078
Athlon64 2800+	Socket 754	Clawhammer	19908
Athlon64 3000+	Socket 939	Winchester	20786
Athlon64 3000+	Socket 754	Newcastle	21145
Athlon64 3200+	Socket 754	Newcastle	22271
Athlon64 3200+	Socket 939	Winchester	22309
Athlon64 3500+	Socket 939	Newcastle	23384
Athlon64 3400+	Socket 754	Newcastle	23386
Athlon64 3500+	Socket 939	Winchester	23666
Athlon64 3800+	Socket 939	Newcastle	24496
Athlon64 3700+	Socket 754	Clawhammer	24893

Sysmark 2004

Procesor	Socket	Nucleu	Rezultat
Sempron 3100+	Socket 754	Paris	156
Athlon64 2800+	Socket 754	Clawhammer	160
Athlon64 3000+	Socket 939	Winchester	166
Athlon64 3000+	Socket 754	Newcastle	175
Athlon64 3200+	Socket 939	Winchester	184
Athlon64 3200+	Socket 754	Newcastle	188
Athlon64 3500+	Socket 939	Newcastle	196
Athlon64 3500+	Socket 939	Winchester	199
Athlon64 3400+	Socket 754	Newcastle	202
Athlon64 3700+	Socket 754	Clawhammer	205
Athlon64 3800+	Socket 939	Newcastle	209

Precesoare

Half-Life 2

Procesor	Socket	Nucleu	Rezultat (fps)
Sempron 3100+	Socket 754	Paris	60,8
Athlon64 2800+	Socket 754	Clawhammer	65,49
Athlon64 3000+	Socket 939	Winchester	69,31
Athlon64 3000+	Socket 754	Newcastle	69,65
Athlon64 3200+	Socket 754	Newcastle	74,21
Athlon64 3200+	Socket 939	Winchester	74,38
Athlon64 3500+	Socket 939	Newcastle	78,41
Athlon64 3400+	Socket 754	Newcastle	79,1
Athlon64 3500+	Socket 939	Winchester	80,76
Athlon64 3800+	Socket 939	Newcastle	82,17
Athlon64 3700+	Socket 754	Clawhammer	86,13

PCMark

Procesor	Socket	Nucleu	Rezultat (pct.)
Sempron 3100+	Socket 754	Paris	3379
Athlon64 2800+	Socket 754	Clawhammer	3400
Athlon64 3000+	Socket 939	Winchester	3474
Athlon64 3000+	Socket 754	Newcastle	3718
Athlon64 3200+	Socket 939	Winchester	3875
Athlon64 3200+	Socket 754	Newcastle	4098
Athlon64 3500+	Socket 939	Newcastle	4175
Athlon64 3500+	Socket 939	Winchester	4207
Athlon64 3400+	Socket 754	Newcastle	4419
Athlon64 3700+	Socket 754	Clawhammer	4466
Athlon64 3800+	Socket 939	Newcastle	4531

CDex

Procesor	Socket	Nucleu	Rezultat (sec)
Sempron 3100+	Socket 754	Paris	598
Athlon64 2800+	Socket 754	Clawhammer	598
Athlon64 3000+	Socket 939	Winchester	598
Athlon64 3000+	Socket 754	Newcastle	537
Athlon64 3200+	Socket 939	Winchester	537
Athlon64 3500+	Socket 939	Newcastle	489
Athlon64 3200+	Socket 754	Newcastle	489
Athlon64 3500+	Socket 939	Winchester	489
Athlon64 3400+	Socket 754	Newcastle	448
Athlon64 3800+	Socket 939	Newcastle	448
Athlon64 3700+	Socket 754	Clawhammer	448

Doom3

Procesor	Socket	Nucleu	Rezultat (fps)
Sempron 3100+	Socket 754	Paris	78,4
Athlon64 2800+	Socket 754	Clawhammer	83,3
Athlon64 3000+	Socket 939	Winchester	89
Athlon64 3000+	Socket 754	Newcastle	90,2
Athlon64 3200+	Socket 754	Newcastle	95,4
Athlon64 3200+	Socket 939	Winchester	96,9
Athlon64 3400+	Socket 754	Newcastle	100,8
Athlon64 3500+	Socket 939	Newcastle	102,4
Athlon64 3500+	Socket 939	Winchester	103,9
Athlon64 3700+	Socket 754	Clawhammer	106,1
Athlon64 3800+	Socket 939	Newcastle	108,4

Pierderea de performanță generată de reducerea dimensiunii cache-ului L2 de la 1 MB la 512 KB. V-am pierdut? Să vă dau un exemplu: avem procesorul Athlon64 3200+ Clawhammer ce rulează la 2.000 MHz cu 1 MB L2 Cache și încă un procesor Athlon 64 (tot) 3200+, dar cu nucleu Newcastle ce rulează la 2.200 MHz cu 512 KB L2 cache. Și asta nu e totul. Este momentul să introducem în scenă următorul Athlon 64 3200+ (lipsă de imaginație?), de data aceasta pe Socket 939. Acesta este realizat pe baza unui nucleu nou, și anume Winchester (0.09μm SOI). Frecvența de lucru este (din nou) 2.000 MHz, dar cu 512 KB L2 Cache și... ceva nou. Controler de memorie Dual Channel, ceea ce pentru procesoarele cu 754 de pini este imposibil (și justifică cei 939 de pini). Avem așadar trei procesoare diferite, dar care au același nume. Natural, ele se găsesc simultan pe piață. Cred că acum

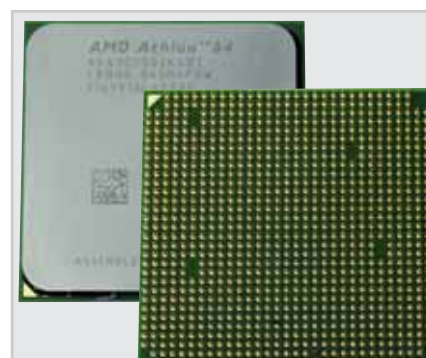
înțelegeți mult mai bine situația pe care v-o descriam la început. AMD a jonglat atât de mult cu aceste combinații încât a cauzat o confuzie totală (și completă) în mintea cumpărătorului neavizat.

Iată de ce decizia achiziționării nu mai este atât de simplă cum era odată: îl aleg pe

X și nu pe Y pentru că X are frecvența mai mare. Acum analiza necesară a devenit mai complexă și tocmai de aceea am decis să vă dăm o mână de ajutor. Graficele vorbesc de la sine și din ele se vede că nu întotdeauna 3500+ înseamnă mai multă performanță decât 3400+.

Athlon64 3000+ pe Socket 754.

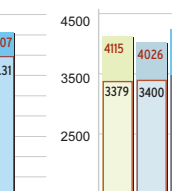
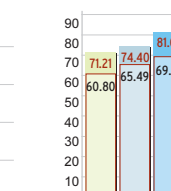
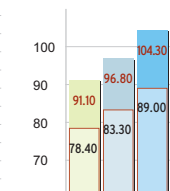
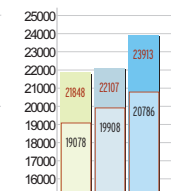
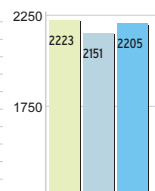
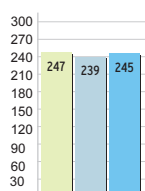
Athlon64 3000+ pe Socket 939.

Rezultatele testului de overclocking

Procesor	Socket	Nucleu	FSB maxim (MHz)	Frecvență CPU (MHz)	3DMark2001(pct.)	DOOM3 (fps)	Half-Life2 (fps)	PCMark2004 (pct.)
Sempron 3100+	Socket 754	Paris	247	2223	21848	91,10	71,21	4115
Athlon64 2800+	Socket 754	Clawhammer	239	2151	22107	96,80	74,40	4026
Athlon64 3000+	Socket 939	Winchester	245	2205	23913	104,30	81,07	4229

Valori obținute în regim de overclocking.

Valori obținute în regim normal.

Cu cărțile pe față

Mihai Bărbat

Quod erat demonstrandum

Țin minte cum în gimnaziu obișnuiam să-mi finalizez problemele de geometrie în acest mod: „QED”. Rezultatele prezentate în tabele sunt grăitoare și sunt sigur că foarte mulți dintre voi sunteți surprinși. Dar să începem disecția. Prima concluzie de tras este că dintre toate procesoarele pe Socket 939, doar 3500+ cu nucleul Winchester reușește să termine neșifonat de variantele mai „slabe” de pe Socket 754. Situația însă nu este atât de roz în Sysmark2004, unde absolut toate procesoarele pe Socket 939 până la 3800+ sunt învinse de variantele cu același sufix, dar cu mai puțini pini. Dual Channel-ul pentru care foarte mulți au dezvoltat un fetiș nu reușește să compenseze diferența de 200 MHz ce separă procesoarele de pe cele două platforme. În 3DMark 2001 situația este foarte apropiată și, surprinzător, în lipsa lui Athlon64 4000+, câștigătorul este vârful de gamă de pe Socket 754 (3700+). La jocuri, diferențele sunt minime, iar mie cea mai atractivă variantă mi se pare procesorul 3000+ cu nucleul Winchester, care puțin overclock-at ajunge să îi sufle în ceafă celui etichetat 3800+. Dacă banii nu sunt o problemă, atunci lucrurile se schimbă: brusc, platforma Socket 939 devine

mai atractivă. Cu overclocking-ul scos din ecuație, vă recomand să alegeți un 3500+ cu nucleul Winchester. Atenție însă, și plăcile de bază Socket 939 sunt sensibil mai scumpe decât cele pe Socket 754. În cazul în care se acceptă riscul unui overclocking, recomand un procesor 3000+ tot cu nucleul Winchester. Spre deosebire de Sempron 3100+ (campionul la overclocking), acesta este un procesor pe 64 de biți, util pentru aplicațiile special compilate (momentan ca și inexistente, dar acest lucru se va schimba). Pentru că este construit în alt proces tehnologic (90 de nanometri), nucleul Winchester are un potențial de overclocking sensibil mai mare decât nucleele de 0,13 μm. Cel mai important detaliu pe care am dorit să-l scot în evidență a fost apropierea dintre aceste procesoare. AMD a reușit să își diferențieze oferta prin tot felul de operații: frecvență mai mare, cache mai puțin sau mai mult, cu sau fără Dual Channel... Senzația mea este că au stors aproape tot ce se putea din această generație. Cel mai probabil au pornit de la un Athlon (să-l numim) ideal care avea Dual Channel, cache mare și frecvența ridicată, pe care apoi l-au „jumulit” de diverse facilități în ideea de a diversifica la extrem gama. Ceea ce au reușit chiar prea bine. Oferta este atât de pestriță încât decizia de a cumpăra

un 3200+ nu-ți folosește la mare lucru atunci când există trei procesoare diferite care poartă această etichetă (iar asta înseamnă cumpărător în stare de perplexitate... completă). Ceea ce au reușit totuși să realizeze cei de la AMD prin diversificarea Athlonului este obținerea unei game de preț pentru toate buzunarele. Dar starea de perplexitate... Aștept cu nerăbdare procesoarele Dual Core. Este posibil ca acestea să se clasifice într-un mod mai lesne de înțeles. Totuși, având în vedere „tradiția” AMD, nu mă aștept la asta. În schimb, mă aștept să testez în viitorul (oarecum) apropiat o altă gamă de CPU-uri care va opune un Athlon Dual Core unui Dual Channel, Cache mare și frecvență mică altora. Caracteristicile acestora se pot lesne anticipa aplicând formulele de combinare pe care le-am învățat cu toții la școală: „combinări de ș (ș = număr de facilități) luate câte ț (ț = numărul maxim de posibilități de „jumulire” a facilităților)”.

Diamantele ascunse

La apariția unei familii noi de procesoare, overclocker-ul nu se aruncă asupra modelului de vârf, cel mai scump și automat cel mai performant. În ochii lui strălucește procesorul de la cealaltă extremă, cel mai ieftin și cel mai puțin performant. Nu vă lăsați induși în eroare de înfățișarea umilă a acestui CPU. Chiar dacă producătorul nu spune nimic în acest sens, de obicei low end-ul din gamă are cel mai mare potențial de overclocking. Am

luat în considerare acest detaliu încă de la început. Tocmai de aceasta am ales să fac testul folosind ca platformă plăcile de bază DFI LanParty 250 GB pentru Socket 754 și MSI K8N Neo 2 Diamond pentru Socket 939. Aceste două plăci sunt de departe cele mai „prietenoase” la overclocking, detaliu trădat de sumedenia de reglaje puse la dispoziție de BIOS-ul lor. Overclocking-ul este un procedeu prin care se urmărește creșterea de performanță prin forțarea funcționării peste parametrii impuși de producători. Procedul implică un risc,

pentru că oricând una dintre componente poate ceda în acest regim. Cred că vă mai amintiți dintr-un număr trecut cum am reușit să duc Sempronul 3100+ de la 1.800 MHz până la 2.500. Am arătat că se poate: cu o răcire serioasă și cu placa de bază și memoriile de rigoare. Numai că de data aceasta am dorit să descopăr limitarea fără a umbla la tensiunea de alimentare a procesorului, așa cum am făcut în trecut cu Sempron-ul. Singurul parametru pe care l-am modificat a fost frecvența FSB. Ca indicație în cazul în care aveți un harddisk

Procesor

Procesor	Windows XP PRO	
	x32	x64
Athlon64 3800+ Newcastle Socket 939	41.12	51
Blobby Dancer	10318	11828
Sandra 2005 Dhrystone ALU (MIPS)	3952	4328
Sandra 2005 Wheatstone FPU (MFLOPS)	5135	4963
Sandra 2005 Wheatstone iSSE2 (MFLOPS)	92.76	115.54
PovRay (PPS)	24496	24234
3DMark2001	82.17	82.41
HalfLife2	901	916
DivX	4531	4505
PcMark2004		

divx

Procesor	Socket	Nucleu	Rezultat (sec)
Sempron 3100+	Socket 754	Paris	1223
Athlon64 2800+	Socket 754	Clawhammer	1211
Athlon64 3000+	Socket 939	Winchester	1186
Athlon64 3000+	Socket 754	Newcastle	1096
Athlon64 3200+	Socket 939	Winchester	1070
Athlon64 3200+	Socket 754	Newcastle	1009
Athlon64 3500+	Socket 939	Newcastle	982
Athlon64 3500+	Socket 939	Winchester	979
Athlon64 3400+	Socket 754	Newcastle	932
Athlon64 3700+	Socket 754	Clawhammer	923
Athlon64 3800+	Socket 939	Newcastle	901

Furcile caudine

Procesor	Socket	Nucleu	Proces tehnologic	Frecvență	Dual Channel	L2 Cache	Ofertant	Telefon	Preț (EUR)
Sempron 3100+	Socket 754	Paris	0.13 μm	1800 MHz	Nu	256 KB	Torent Computers	0241-831820	112,5
Athlon64 2800+	Socket 754	Clawhammer	0.13 μm	1800 MHz	Nu	512 KB	Torent Computers	0241-831820	115,9
Athlon64 3000+	Socket 754	Newcastle	0.13 μm	2000 MHz	Nu	512 KB	Torent Computers	0241-831820	134,5
Athlon64 3200+	Socket 754	Newcastle	0.13 μm	2200 MHz	Nu	512 KB	Torent Computers	0241-831820	177,4
Athlon64 3400+	Socket 754	Newcastle	0.13 μm	2400 MHz	Nu	512 KB	Torent Computers	0241-831820	209,4
Athlon64 3700+	Socket 754	Clawhammer	0.13 μm	2400 MHz	Nu	1024 KB	Torent Computers	0241-831820	404,5
Athlon64 3000+	Socket 939	Winchester	0.09 μm	1800 MHz	Da	512 KB	Elsaco Electronic	021-3364889	125,5
Athlon64 3200+	Socket 939	Winchester	0.09 μm	2000 MHz	Da	512 KB	ISA Hardware	021-2333570	181
Athlon64 3500+	Socket 939	Newcastle	0.13 μm	2200 MHz	Da	512 KB	ISA Hardware	021-2333570	260
Athlon64 3500+	Socket 939	Winchester	0.09 μm	2200 MHz	Da	512 KB	ISA Hardware	021-2333570	260
Athlon64 3800+	Socket 939	Newcastle	0.13 μm	2400 MHz	Da	512 KB	Tape Computer	021-3305783	586

Furcile caudine

Cum am testat

Cel mai important detaliu la un test, indiferent de subiectul lui, este ca el să se facă în aceleași condiții. Am ales astfel două plăci de bază care sunt echipate cu același chipset, nForce3 250 GB. Așadar acestea nu au fost alese la întâmplare, ci tocmai pentru că au acest numitor comun. În plus, în alegerea lor a contat foarte mult și potențialul de overclocking, necesar pentru modalitatea de testare aleasă. Placa grafică folosită este un model de vârf, Gigabyte 6800 Ultra. Ne-am oprit asupra acestei „uzine” pentru a nu avea nici un fel de limitare în benchmark-uri. Limitările pot apărea în diverse situații din cauza unui accelerator grafic mai puțin performant. Am utilizat două module de memorii de vârf Kingston de 512 MB fiecare. Este știut faptul că procesoarele Athlon64 sunt sensibile la timing-urile memoriilor și din acest motiv am ales aceste memorii capabile să funcționeze în regim 2-2-2-5 (1T). Cred că deja bănușiți care este ultima componentă din platforma de testare. Harddisk-ul, Raptor (cum este și normal), a fost din nou ales tocmai pentru că nu are nici un fel de concurență. În continuare spulberă totul în calea sa și cele 10.000 de rotații pe minut fac minuni, mai ales în Office Productivity din Sysmark. Înainte să începem testul, plăcilor de bază li s-a făcut un update de BIOS, cu cea mai nouă versiune existentă pe site-ul producătorului. Sistemul de operare ales a fost Windows XP Professional SP2. Driver-ele instalate au fost și ele cele mai noi versiuni oficiale disponibile pe site-ul fabricantului. Pentru testare am folosit trei benchmark-uri sintetice, două jocuri și două aplicații de codare audio și video. Dintre cele sintetice, Sysmark 2004 a fost ales pentru că oferă o imagine exhaustivă despre performanța integrală a întregului sistem. Urmează benchmark-urile FutureMark: 3DMark 2001 preferat pentru sensibilitatea la majoritatea factorilor semnificativi pentru performanța sistemului (procesor, placă grafică, memorii și nu numai la forța acceleratorului grafic) și PCMark2004, din care am folosit doar testul de CPU. Jocurile au fost selectate după criteriul popularității: Doom3 și Half-Life 2, care nu mai au nevoie de nici un fel de prezentare. Jocurile sunt interesante și din prisma engine-ului fizic din spate, despre care se știe că folosește din plin resursele procesorului. Am rulat jocurile la rezoluția 800 x 600 cu toate detaliile setate la maxim, dar fără AA și AF. CDex, programul de ripping audio care folosește codecul MP3 Lame poate fi utilizat pentru a afla timpul în care un fișier wav se transformă într-unul MP3. Ne-am lămurit încă o dată că pentru codarea audio primordială este numai frecvența - cu cât mai mare, cu atât mai bine. Cu alte cuvinte, doar frecvența de funcționare rămâne cel mai important factor pentru cei care utilizează calculatorul pentru codări. Cantitatea de memorie L2 Cache nu contează aproape deloc în acest caz. GordianKnot a fost folosit pentru a codare în doi pași a unui .vob într-un DivX (și tot frecvența... bate Cache-ul).

SATA, cum am avut în acest test, vă sugerez să îl conectați pe porturile SATA 3,4 (cele aflate lângă procesor în cazul plăcii MSI). La o valoare a FSB-ului mai mare de 240 MHz, harddisk-ul conectat pe unul dintre porturile SATA1,2 era imposibil de accesat.

Windows XP x64

Iată că în sfârșit Microsoft a anunțat că va lansa Windows XP Professional x64 la CeBit 2005. „Surprinzător”, momentul este foarte apropiat de lansarea procesoarelor Intel ce au extensie pentru 64 de biți. Asta poate demonstra că mașinaria „Wintel” este încă (parțial) funcțională. Am considerat că merită făcută o avanpremieră a acestui sistem de operare și am realizat câteva teste cu versiunea RC1, foarte apropiată de varianta finală ce urmează a fi lansată. Testarea mi-a fost ușurată foarte mult pentru că cei de la NVIDIA pun la dispoziție toate driver-ele necesare pentru acest nou sistem de operare. Nu știu ce gânduri și-au făcut unii dintre voi, dar după cum vedeți și din tabele, jocurile și aplicațiile scrise pentru 32 de biți nu au nici un spor de performanță atunci când rulează sub WinXP x64. Câștigul în schimb există, dar se vede doar atunci când rulăm aplicații special compilate pe 64 de biți (PovRay, Sandra 2005 etc.). Anticipez o perioadă de tranziție de un an sau doi, la fel cum a fost și când s-a făcut trecerea de la 16 biți la 32.

Top

CHIP Top 10

Vreți să cumpărați o componentă pentru PC-ul dumneavoastră sau doriți să aflați care sunt cele mai bune upgrade-uri? CHIP Top 10 vă stă la dispoziție!

Topul produselor hardware prezentat de revista noastră și rezultat în urma testelor efectuate în laboratorul CHIP este deja o rubrică consacrată a revistei. Pe CD-ul și pe DVD-ul CHIP veți găsi varianta completă a topurilor din această lună. De asemenea, topurile sunt prezente și pe site-ul CHIP la rubrica Insider și conțin clasamentele complete (toate produsele la toate categoriile).

- - avansează
- - în coborâre
- - staționar
- - nou intrat

Monitoare TFT 17"

BEST PERFORMANCE

LOC	Model	Dotari suplimentare / Porturi USB	conectori D-sub / BNC / DVI	Consumul de putere [W]	Nota test	Nota timp de raspuns	Nota colorimetrie	Nota performanta totala	Nota CHIP	Pret estimat [EUR]	Testat în revista	Ofertant
1	Iiyama E435S-B HNE	- / nu	da / nu / nu	50	72.16	101.25	95.02	85.90	80.41	268	03/2005	Maguy Impex
2	Samsung T73P	- / 0	da / nu / da	40	80.50	45.00	95.69	78.30	79.18	453	08/2004	DECK Computers International
3	Iiyama 430T	telemanda+conectori RCA+antena+PP/P	da / nu / nu	42	87.31	74.31	95.42	71.55	77.85	428	08/2004	Maguy Impex
4	BenQ FP791	- / 0	da / nu / da	50	65.33	75.70	93.95	83.16	76.03	364	08/2004	Tornado Systems
5	BenQ FP767-12	- / 0	da / nu / nu	50	68.00	98.78	95.22	79.26	74.76	285	08/2004	Tornado Systems
6	Iiyama H430-B	- / 0	da / nu / da	55	73.60	37.67	93.53	68.82	70.73	354	08/2004	Maguy Impex
7	Fujitsu Siemens C17-3	- / 0	da / nu / nu	51	68.34	57.86	94.47	70.80	69.82	350	08/2004	Tornado Systems
8	Samsung T72X	- / 0	da / nu / da	31	72.58	51.59	93.90	67.86	69.75	362	08/2004	DECK Computers International
9	AG Neovo X-17AV	intrare S-video / 0	da / nu / da	48	70.30	36.82	84.48	69.23	69.66	351	08/2004	Skin Media
10	E-yama 17NE1-S	- / 0	da / nu / nu	50	73.11	61.36	93.14	66.98	69.43	234	08/2004	Maguy Impex

BEST BUY

LOC	Model	Dotari suplimentare / Porturi USB	Conectori D-sub / BNC / DVI	Consumul de putere [W]	Nota test	Nota timp de raspuns	Nota colorimetrie	Nota performanta totala	Nota CHIP	Pret estimat [EUR]	Testat în revista	Ofertant
1	Yusmart I78MP Multimedia	- / 0	nu / nu / nu	50	70.49	32.40	91.93	56.57	62.14	195	03/2005	Alliance Computers
2	E-yama 17NE1-S	- / 0	da / nu / nu	50	73.11	61.36	93.14	66.98	69.43	234	08/2004	Maguy Impex
3	Iiyama E435S-B HNE	- / 0	da / nu / nu	50	72.16	101.25	95.02	85.90	80.41	268	03/2005	Maguy Impex
4	Iiyama 43IS	- / 0	da / nu / da	42	72.43	49.39	94.76	63.74	67.21	257	08/2004	Maguy Impex
5	BenQ FP767-12	- / 0	da / nu / nu	50	68.00	98.78	95.22	79.26	74.76	285	08/2004	Tornado Systems
6	AG Neovo E-17B	- / 0	da / nu / nu	48	65.03	41.12	83.74	71.07	68.65	285	08/2004	Skin Media
7	Hyundai L70S	- / 0	da / nu / nu	35	67.70	67.50	78.67	66.40	66.92	280	08/2004	Depozitul de Calculatoare
8	Reiways TL7668	- / 0	da / nu / nu	48	65.28	32.40	77.34	56.36	59.92	270	08/2004	Flamingo Computers
9	CTX S762A	- / 0	da / nu / nu	39	70.59	41.12	94.33	67.87	68.96	311	08/2004	UltraPRO Computers
10	CTX S761A	- / 0	da / nu / nu	39	70.11	39.90	94.60	66.10	67.70	308	08/2004	UltraPRO Computers

Plăci de bază LGA775

BEST PERFORMANCE

Loc	Nume	Format / Chipset	Memorie / frecventa max. DDR II / DDR	PCI Express 16x / AGP 8x / USB 2.0 / Firewire / Wi-Fi	IDE RAID / SATA RAID	Sunset	Nota Performanta	Nota Dolare	Nota CHIP	Pret estimat [EUR]	Testat în revista	Ofertant
1	ASUS P5AD2-E Premium	ATX / Intel i925XE	4096 / 711, 4 / 0	da / nu / 8 / 3 / da	0,1, 0+1 / 0,1, 0+1	Azalia / C-Media CM19880	99.23	89.32	95.16	223	02/2004	RHS Company
2	ASUS P5AD2 Premium	ATX / Intel i925X	4096 / 600, 4 / 0	da / nu / 8 / 3 / da	0,1, 0+1 / 0,1, 0+1	Azalia / C-Media CM19880	98.21	88.22	94.23	236	02/2005	UltraPRO Computers
3	ABIT FATALITY AA8KE	ATX / Intel i925XE	4096 / 600, 4 / 0	da / nu / 8 / 3 / nu	nu / 0,1	Azalia / Realtek ALC880	99.74	63.97	93.08	205 / 155	02/2005	Senorg România / UltraPRO Computers
4	Gigabyte GA-86PNXP Duo	ATX / Intel i915P	4096 / 533, 2 / 2	da / nu / 8 / 3 / nu	0,1, 0+1 / 0,1	Azalia / C-Media CM19880	99.07	77.28	93.05	201	02/2005	UltraPRO Computers
5	Gigabyte GA-81925X-6	ATX / Intel i925X	4096 / 600, 4 / 0	da / nu / 8 / 0 / nu	nu / 0,1	Azalia / Realtek ALC880	99.71	67.32	92.52	145 / 145	02/2005	Caro Group / Tornado Systems
6	MSI 915P Neo2 Platinum	ATX / Intel i915P	4096 / 533, 4 / 0	da / nu / 8 / 3 / nu	0,1, 0+1 / 0,1	Azalia / C-Media CM19880	99.45	70.07	92.40	121	02/2005	Skin Media
7	ASUS P5GDC-V Deluxe	ATX / Intel i915G	2048 / 600, 2 / 2	da / nu / 8 / 2 / nu	0,1, 0+1 / 0,1	Azalia / C-Media CM19880	97.70	76.84	92.14	148	02/2005	RHS Company
8	ASUS P5GDC Deluxe testat cu DDR	ATX / Intel i915P	2048 / 600, 2 / 2	da / nu / 8 / 2 / nu	0,1, 0+1 / 0,1	Azalia / C-Media CM19880	98.00	75.30	92.14	159 / 129	02/2005	Flamingo Computers / Tornado Systems
9	ASUS P5GDC Deluxe testat cu DDRII	ATX / Intel i915P	2048 / 600, 2 / 2	da / nu / 8 / 2 / nu	0,1, 0+1 / 0,1	Azalia / C-Media CM19880	97.71	75.30	91.92	159 / 129	02/2005	Flamingo Computers / Tornado Systems
10	MSI 925X Neo Platinum	ATX / Intel i925X	4096 / 533, 4 / 0	da / nu / 8 / 3 / nu	0,1, 0+1 / 0,1	Azalia / C-Media CM19880	98.00	69.80	91.27	239	02/2005	Flamingo Computers

BEST BUY

Loc	Nume	Format / Chipset	Memorie / frecventa max. DDR II / DDR	PCI Express 16x / AGP 8x / USB 2.0 / Firewire / Wi-Fi	IDE RAID / SATA RAID	Sunset	Nota Performanta	Nota Dolare	Nota CHIP	Pret estimat [EUR]	Testat în revista	Ofertant
1	ASRock 775i65GV	microATX / Intel i915G	2048 / 400, 0 / 2	nu / da / 10 / 0 / nu	nu / nu	AC97 / C-Media CM19739a	87.43	46.37	78.33	54	02/2005	RHS Company
2	Gigabyte GA-81P775-G	ATX / Intel i865P	4096 / 400, 0 / 4	nu / da / 8 / 0 / nu	nu / nu	AC97 / Realtek ALC850	94.19	55.55	87.01	61	02/2005	UltraPRO Computers
3	Gigabyte GA-81915P Duo	ATX / Intel i915P	2048 / 533, 2 / 2	da / nu / 8 / 0 / nu	0,1, 0+1 / 0,1	Azalia / C-Media CM19880	97.80	67.10	89.61	84 / 84	02/2005	Quartz Computer / ITDirect
4	Gigabyte GA-81915G Duo	microATX / Intel i915G	2048 / 533, 2 / 2	da / nu / 8 / 0 / nu	0,1, 0+1 / 0,1	Azalia / C-Media CM19880	97.80	68.64	89.94	94	02/2005	Tornado Systems
5	Foxconn 915M07-G-8EKRS	microATX / Intel i915G	4096 / 400, 0 / 4	da / nu / 8 / 0 / nu	nu / 0,1	Azalia / Realtek ALC880	96.99	54.29	86.79	94	02/2005	OmniTech Trading
6	ABIT AS8-3rd-Eye	ATX / Intel i865PE	4096 / 400, 0 / 4	nu / da / 8 / 3 / nu	nu / 0,1	AC97 / Realtek ALC658	96.90	52.75	88.23	96	02/2005	Senorg România
7	Gigabyte GA-81915P Duo Pro	ATX / Intel i915P	2048 / 533, 2 / 2	da / nu / 8 / 3 / nu	0,1, 0+1 / 0,1	Azalia / C-Media CM19880	97.80	73.42	90.56	107	02/2005	UltraPRO Computers
8	EPoX EP-5CPA+	ATX / Intel i915P	4096 / 400, 0 / 4	da / nu / 8 / 0 / nu	0,1, 0+1 / 0,1	AC97 / Realtek ALC850	96.65	62.65	88.18	109	02/2005	Elsaco Electronic
9	MSI 915P Neo2 Platinum	ATX / Intel i915P	4096 / 533, 4 / 0	da / nu / 8 / 3 / nu	0,1, 0+1 / 0,1	Azalia / C-Media CM19880	99.45	70.07	92.40	121	02/2005	Skin Media
10	ABIT AG8	ATX / Intel i915P	4096 / 600, 0 / 4	da / nu / 8 / 3 / nu	nu / 0,1	AC97 / Realtek ALC658	97.43	62.32	90.06	127 / 129 / 117	02/2005	UltraPRO Computers / Tape Computer / ITDirect

CUPRINS

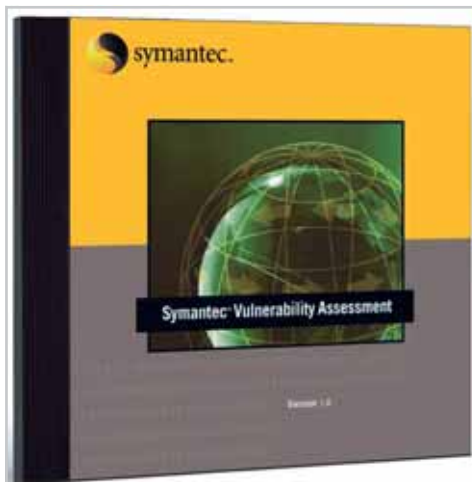
82	Linux SuperKaramba
86	Teste individuale Aplicații de top
90	Linux Simply MEPIS 2004.06

Symantec

Protecție antispyware

Symantec a anunțat recent Client Security 3.0 și AntiVirus Corporate Edition 10.0, care vor oferi clienților companiei protecție împotriva elementelor spyware, adware și a altora de acest gen. Programate a fi disponibile în luna martie, acestea vor detecta și îndepărta automat programele spyware, oferind de asemenea și instrumente integrate de reparare a pagubelor cauzate de aceste aplicații.

Symantec Client Security 3.0 oferă funcții de antivirus, firewall și de detecție a intrușilor, toate gestionate prin intermediul unei console centrale. Soluția va asigura securitatea utilizatorilor la distanță și a clienților din rețele. Symantec AntiVirus Corporate Edition 10.0 dispune de protecție antivirus independent de platformă, pentru stații de lucru și servere. Cu ajutorul Symantec System Center, administratorii vor putea realiza în mod centralizat configurarea, implementarea, managementul politicilor de securitate, precum și prelucrarea rapoartelor. În plus, ei vor fi capabili să realizeze audituri ale rețelei pentru a detecta punctele vulnerabile expuse atacurilor virușilor. Câteva dintre funcțiile noi sau îmbunătățite prezente în AntiVirus Corporate Edition 10.0 sunt: Treat Tracer, care urmărește sursa de proveniență a atacurilor; IEAS (*Internet Email Attachment Scanning*), care scanează automat e-mail-

Symantec adaugă protecție antispyware în produsele destinate companiilor.

urile recepționate de clienții POP3 (Outlook, Eudora, Netscape Mail etc.); Symantec VPN Sentry, care asigură că toți clienții au configurații compatibile cu politicile de securitate din interiorul companiei.

www.symantec.com

Kaspersky

Soluție de securitate pentru end-useri

Personal Security Suite 1.0 este noul produs de securitate pentru end-useri de la Kaspersky. Această soluție combină trei programe: un modul antivirus, un firewall și un modul antispam.

Componenta antivirus are în sarcină monitorizarea în background a vectorilor de infecție (inclusiv operațiile cu fișiere, zonele de date și e-mail-ul) în vederea blocării surselor de cod problematic.

Firewall-ul monitorizează informațiile schimbate între calculatorul gazdă și alte locații din Internet, blocând la nevoie accesul neautorizat din afară. Utilizatorul este atenționat cu privire la diversele atacuri, iar programele care accesează Internetul sunt de asemenea monitorizate în privința oricărei activități suspecte. Este disponibilă și o funcție „stealth”, cu ajutorul căreia calculatorul nu mai este vizibil din afară.

În sfârșit, programul antispam oferă protecție împotriva mesajelor nesolicitate (care, în paranteză fie spus, chiar au devenit o problemă). Acesta se bazează pe tehnologiile Spamtest dezvoltate de Ashmanov& Partners și realizează filtrarea traficului pe mai multe niveluri folosind printre altele și o bază de semnături de spam.

www.kaspersky.com

Personal Security Suite 1.0 include trei module: antivirus, firewall și antispam.

HP

Protecție antivirus

HP a lansat de curând un pachet software pentru îmbunătățirea protecției împotriva virușilor și atacurilor în rețea. Nu este vorba despre o aplicație antivirus propriu-zisă (cel puțin nu despre una pe care o cunoaștem la modul clasic, bazată pe recunoașterea semnăturilor de viruși), ci despre un program care monitorizează conexiunile de rețea și detectează activitățile suspecte care ar putea reprezenta un atac. Compania americană a realizat în acest caz o abordare de tipul „este mai bine să previi decât să vindec”. O dată ce un sistem este suspectat că ar propaga viruși sau că ar fi sursa unui atac, i se limitează în mod automat posibilitatea de a interacționa cu restul rețelei până când administratorul clarifică (folosind o aplicație antivirus specializată) dacă este sau nu vorba despre o asemenea situație. Dacă este detectat în mod obiectiv un virus sau un vierme, activitatea în rețea a respectivului sistem este complet blocată.

Pachetul este oferit împreună cu serverele HP Proliant și BladeSystem și costă 150 de dolari.

www.hp.com

HP are o abordare bazată pe prevenirea și limitarea activităților virale.

Transformarea desktop-ului Linux

Desfătarea ochiului

Pentru desktop-ul KDE există o mică aplicație ce transformă un banal desktop Linux într-un sistem complex de prezentarea a informațiilor. Este vorba despre SuperKaramba.

Ionuț Bălan

Acum câteva luni am avut plăcerea să descopăr pe unul dintre site-urile ce oferă spre download aplicații Linux o versiune a programului SuperKaramba (pe care de altfel l-am și inclus pe CD-ul CHIP al lunii respective). Atunci SuperKaramba nu mi-a spus prea multe pentru că nu am avut curiozitatea să îi dedic mai multe ore, pentru a căuta pe Internet informații despre el. Dar acum, pot să vă spun că acest program rulează în permanență pe orice desktop Linux pe care îl folosesc și nu doar datorită faptului că desktop-ul devine mai bogat, cu un aspect excelent, plăcut ochiului, ci și pentru că pot avea la îndemână o gamă vastă de informații ce îmi sunt necesare în lucrul de zi cu zi, fără să fiu nevoit să dau clicuri suplimentare sau să îmi încarc excesiv bara cu programe.

Ce este?

Se poate spune fără a greși prea mult că SuperKaramba este un sistem ce suportă rularea în interiorul său a numeroase aplicații mici, denumite teme. Aceste aplicații sunt variate, de la cele care prezintă starea vremii sau aduc cele mai noi știri de pe Internet și până la interfețe de control pentru player-ul multimedia XMMS, clientul de e-mail Kmail sau senzori ce spionează buna funcționare a componentelor hardware instalate pe calculator. Elementul comun este acela că aplicațiile par a se integra cu desktop-ul KDE, reprezentând un tot unitar. Iar toate caracteristicile de design ale ferestrelor KDE (transparentă, culoare, strălucire, formă etc.) pot fi utilizate pentru crearea temelor. Fără aceste

teme, SuperKaramba nu este decât un imens container gol, care nu face nimic. Fiecare temă este formată la rândul său din elemente de design (fonturi, imagini, culori) și obiecte meter și sensor. Obiectele meter conțin și afișează valorile citite de către funcțiile sensor și au posibilitatea de actualizare automată a valorilor la intervale de timp specificate.

De ce așa?

Evident, fiecare utilizator de PC are propriile preferințe în ceea ce privește aplicațiile pe care le rulează. Cred că fiecare dintre noi deține un kit, să îi spunem esențial, în care și-a grupat toate aplicațiile de care are nevoie pentru a lucra eficient și comod.

Acest kit ar putea include foarte ușor aplicații separate pentru citirea știrilor de pe

Internet, măsurarea traficului prin placa de rețea sau mai știu eu ce utilitar. Dar utilizarea temelor SuperKaramba pentru acest lucru aduce două avantaje deloc de neglijat. Primul ar fi acela că informațiile par a fi lipite de desktop și au un aspect eyecandy, iar al doilea este acela că, fără un efort prea mare, ele pot fi personalizate conform temei KDE preferate. Sau mai mult, pot fi create rapid teme personalizate conforme cu cerințele de lucru ale utilizatorului.

Aici însă trebuie să fac o mențiune, și anume aceea că SuperKaramba este un mediu excelent pentru crearea și rularea doar a unei anumite categorii de programe, de preferință cele ce prezintă informații (meters) preluate cu ajutorul senzorilor (sensor). Așa cum atenționează și dezvoltatorii programului SuperKaramba, nu este o idee prea bună să folosiți o temă SuperKaramba pentru realizarea unor calcule utilizând o foaie de calcul tabelar sau o prezentare multimedia. Se poate face și acest lucru, bineînțeles, dar nu este recomandat.

Temele

Așa cum vă spuneam anterior, temele SuperKaramba țin locul unor programe. Prin intermediul lor, SuperKaramba prezintă pe desktop informații variate.

O temă este definită prin trei aspecte: designul, senzorii folosiți și câmpurile meter. Crearea unei astfel de teme este floare la ureche și în cele ce urmează am să vă arăt cum se face. Trebuie doar să fie înțelese aspectele minimale, legate de funcționalitatea unei teme. Toate informațiile pe care dorim să le afișăm cu ajutorul unei teme sunt definite printr-un simplu fișier text, cu extensia .theme. Aici sunt definite informațiile despre designul temei și caracteristicile valorilor ce vor fi

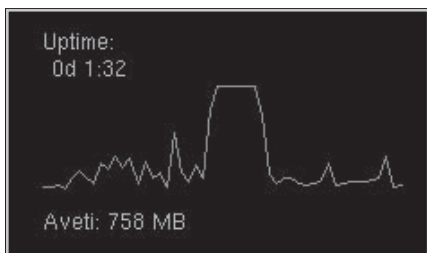
Xandros 3 Deluxe Edition cu SuperKaramba rulat pe un laptop.

SuperKaramba

afișate pe desktop.

Să luăm un exemplu banal, și anume secvența de text `karamba x=30 y=30 w=400 h=200 interval=2000` înscrisă într-un fișier de tip `.theme`. Încarcăți în SuperKaramba, respectiva temă va afișa pe desktop o fereastră de 400x200 pixeli începând cu poziția 30,30, care își va actualiza informațiile la fiecare 2 secunde (2.000 de milisecunde).

Evident, o temă ce nu prezintă decât o fereastră goală este cam inutilă. Are nevoie și de o serie de informații care să fie actualizate automat. Prin intermediul senzorilor

Ocuparea procesorului și timpul de funcționare a sistemului.

(*sensor*) aceste informații pot fi aduse într-o temă SuperKaramba, iar cu ajutorul obiectelor meter ele pot fi afișate pe desktop. De exemplu, într-o temă SuperKaramba avem posibilitatea de a afișa timpul de funcționare a sistemului și gradul de ocupare a procesorului.

Un mic exemplu

Să adăugăm acum în tema noastră care afișează o fereastră goală câteva informații de tip text. Secvența text `x=10 y=10 value="Test"` va avea ca urmare afișarea textului `Test` în fereastra temei. Am creat așadar un obiect meter. Ar fi cazul să îl conectăm la un senzor, nu? Ei bine, operația este foarte simplă. Adăugați linia text `x=15 y=25 sensor=uptime`, salvați fișierul `.theme` și reincărcați-l în SuperKaramba. Veți vedea că în fereastră a mai apărut o informație de tip `zi:oră:minute` ce arată timpul de funcționare a sistemului de la ultima boot-are. Așadar, să modificăm linia text `x=10 y=10 value="Test"` în text `x=10 y=10 value="Uptime"` ca să reflecte ceea ce am dorit să facem. Putem oricând să mai adăugăm și alte obiecte meter asociate unor senzori. Linia `graph x=10 y=40 w=200 h=60 sensor=cpu` va avea ca efect afișarea în fereastră a unui grafic ce arată gradul de ocupare a procesorului. Dacă adăugăm în continuare (pe linia `graph`) încă doi parametri: `COLOR=160,160,160` și `INTERVAL=1000`, graficul creat va avea culoarea albă și va fi actualizat la fiecare secundă.

Startup automat

Încărcarea unor teme predefinite

Prin crearea unui simplu fișier text este posibil să setați SuperKaramba să se încarce automat la pornirea unei sesiuni KDE. Ce aveți de făcut este să creați un fișier de tip `nume.desktop` pe care să îl copiați în directorul `/home/numeutilizator/.kde/Autostart`. El trebuie să aibă următoarea structură:

```
[Desktop Entry]
Exec=superkaramba cale/numetema.theme
      cale/numetema.theme
Name=Nume sesiune
Type=Application
X-KDE-StartupNotify=false
```

Puteți pune oricâte teme doriți, condiția de funcționare fiind aceea ca ele să fie despărțite de un spațiu.

SuperKaramba permite de asemenea și folosirea unor imagini grafice în fundalul ferestrelor. Comanda de încărcare a imaginii este de tipul: `image x=10 y=270 path="image.png"`. Calea către imagine poate fi cea relativă (din directorul în care se află tema) sau absolută.

Pot fi realizate și obiecte meter mai complexe care să combine informații preluate de la senzori, cu informații predefinite. Linia text `x=10 y=110 sensor=memory format="Aveți: %tm MB"` are drept urmare afișarea în tema noastră a cantității de memorie instalate pe calculator.

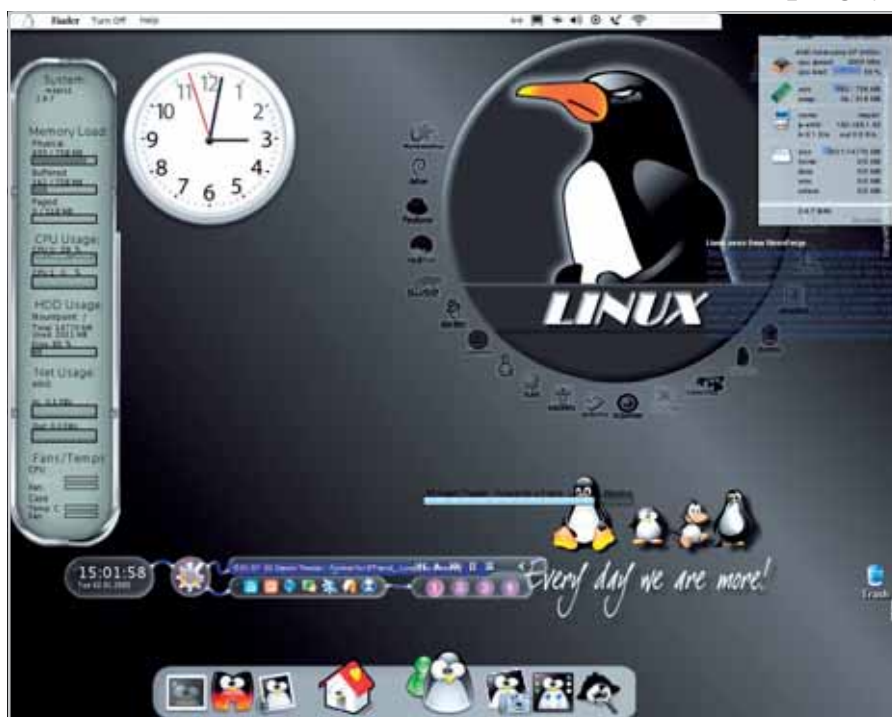
Lăsați codul deschis

Ați văzut în exemplul de mai sus cât de ușor pot fi create temele pentru SuperKaramba. Este adevărat că informațiile pe care le-am afișat sunt simple și ușor de obținut prin intermediul senzorilor SuperKaramba. Însă puterea mediului SuperKaramba nu se oprește aici. În documentația aferentă programului există descrise toate comenzile care pot fi date, tipul și formatul senzorilor și al obiectelor meter. Suplimentar, puteți să integrați într-o temă SuperKaramba și script-uri Python.

Vă invit să citiți cu atenție documentația și să creați teme conforme cu informațiile pe care doriți să le citiți ușor pe desktop. Unele vă vor ieși din prima, pentru altele însă va trebui să depuneți eforturi mai mari. Și aici am un sfat: înainte de a vă apuca să creați o temă, dați o raită pe site-ul www.kde-look.org în secțiunea SuperKaramba să vedeți dacă nu cumva cineva a creat deja tema de care aveți nevoie și așa să scăpați de muncă. Dacă nu există, atunci aruncați o privire în codurile temelor create de alții, pentru că unele dintre ele sunt extrem de reușite. Ca să vă ajut puțin, pe DVD-ul acestei luni am inclus o selecție a celor mai reușite teme SuperKaramba. Puteți să vă inspirați fără nici o opreliște, dar nu uitați să îi dați Cezarului ceea ce este al Cezarului și să nu vă asumați merite care nu sunt ale dumneavoastră. Conceptul Open Source este unul generos și trebuie respectat.

Vă doresc succes și aștept de la dumneavoastră teme reușite pentru a le include pe unul dintre viitoarele CD-uri CHIP.

ionut_balanc@chip.ro

Câteva teme SuperKaramba extrem de reușite.

Teste individuale

Sub lupă

În această lună vă prezentăm două soluții pentru recuperarea datelor de la O&O Software, un manager pentru colecții de fișiere audio, un utilitar pentru manipularea partițiilor, noul Photoshop Elements, precum și o interesantă aplicație de partajare a desktop-ului.

Ionuț Bălan, Cătălin Constantin

O&O UnErase 2.0 și O&O DiskRecovery 3.0

Una dintre cele mai comune cauze ale pierderilor de date este ștergerea accidentală a acestora. De cele mai multe ori, această situație poate fi pusă în principal pe seama erorii umane care, oricât de nedorită, se știe, este inevitabilă.

Dacă datele au fost importante ori s-au investit destule ore-muncă în ele, situația are potențial de panică. Înainte de disperare însă, trebuie încercată și o soluție software specific creată pentru astfel de situații: un program de recuperare de date. Aceasta bineînțeles imediat după ce a fost constatată pierderea datelor, pentru a nu extinde, prin utilizarea computerului, și mai mult amploarea pagubelor deja produse. Pentru rezolvarea unei astfel de situații producătorul german O&O Software ne pune la dispoziție noua versiune a aplicației UnErase. Destinată recuperării fișierelor șterse accidental de utilizatori sau de aplicații, UnErase se „propune” utilizatorului sub o interfață accesibilă și familiară: cea a lui Windows Explorer. Cu un simplu clic pe opțiunea de scanare, procesul de recuperare începe prin căutarea pe harddisk a tuturor fișierelor șterse. Astfel, programul va găsi toate fișierele a căror locație de pe harddisk nu a fost suprascrisă cu altceva. Având în vedere multitudinea de

tipuri de fișiere și pentru a evita situația de a căuta acul în carul cu fân, sunt disponibile diferite filtre de căutare sau de sortare a fișierelor găsite. Cu opțiunea Advanced Search pot fi găsite fișiere doar într-un anumit director sau folosind criterii suplimentare de găsim (data, conținut, atribute).

Pentru a evita cât mai mult alterarea conținutului harddisk-ului, UnErase poate fi rulat și de pe un disc amovibil. Utilitarul InstantUnErase vă ghidează în crearea unui astfel de disc (preferabil pe un alt sistem). De altfel, CD-ul aplicației include și această opțiune de rulare, ca alternativă la instalare. Trebuie menționat că UnErase poate fi folosit și pentru a încerca recuperarea datelor de pe alte tipuri de dispozitive de stocare atâta vreme cât Windows-urile recunoaște ca volume separate. O a doua categorie de situații în care se pot pierde date poate fi cea în care structura logică a harddisk-ului a suferit o avarie, făcând imposibil accesul la date. Și vorbim

aici despre alterarea partițiilor sau ștergerea acestora.

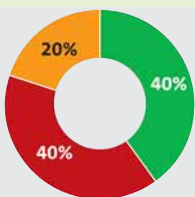
Pentru această situație, O&O Software are în oferta sa DiskRecovery 3.0. Acest program vine să continue ceea ce UnErase nu reușește să facă, însă folosind o altă abordare. Dacă în cazul lui UnErase se pornește de la premisa că sistemul de fișiere este intact, în cazul lui DiskRecovery acest lucru nu are importanță. Programul oferă trei tipuri de scanare a harddisk-ului, fiecare având caracteristici diferite. Cele trei tipuri pot fi folosite împreună și determină un timp de scanare variabil. Pentru a avea totuși un anumit control asupra timpului de scanare, poate fi specificat numărul minim de caractere pe care trebuie să-l conțină un fișier pentru a fi luat în considerare. Tot ca o facilitate a programului este prezentă și o bază de date cu semnături de fișiere. Această bază de date poate fi lărgită prin adăugarea de către utilizatori a pattern-urilor proprii de fișiere. Odată terminată scanarea, utilizatorul are posibilitatea de a salva într-o altă locație fișierele recuperate. Totodată, DiskRecovery oferă posibilitatea de a întrerupe procesul de recuperare și de a salva progresul deja făcut pentru o reluare ulterioară a scanării. Ca și UnErase, DiskRecovery are și o versiune care poate fi rulată de pe medii amovibile. (C.C.)

Cum testează CHIP

Fiecare program este evaluat la trei categorii

Ergonomie: reprezintă ușurința cu care poate fi folosit programul și comportarea sa în caz de erori. În aceeași categorie am punctat și cât de completă și de bine prezentată este documentația programului.

Funcționalitate: existența funcțiilor necesare unei bune rulări și gradul de utilitate a acestora.

Resurse: gradul de ocupare a resurselor.

Evaluare CHIP:
Resurse: 20 %
Ergonomie: 40 %
Funcționalitate: 40 %

Achiziție foarte bună. De încercat. Există soluții mai bune.

PRODUCĂTOR: O&O Software gmbh
 INTERNET: www.oo-software.com

Player multimedia

Evaluare CHIP: 91	■■■■■■■■■■■□
Ergonomie: 88	■■■■■■■■■■■□
Funcționalitate: 90	■■■■■■■■■■■□
Resurse: 100	■■■■■■■■■■■

PRODUCĂTOR: MuzicMan
 INTERNET: www.muzicman.com
 PREȚ: 19 USD

Pe măsură ce cantitatea de muzică stocată pe PC crește, apare și necesitatea de a folosi programe specializate, nu atât pentru redarea pieselor, cât pentru catalogarea eficientă a colecției. Cel mai indicat este să se folosească un program specializat, care să nu ocupe multe resurse, dar care să fie capabil să stocheze cât mai multe informații despre fiecare piesă (album) și să aibă și opțiuni extinse de redare a conținutului audio.

Căutând pe Internet un astfel de program, am dat întâmplător peste aplicația MuzicMan, ajunsă acum la versiunea 5.0, ce mi-a lăsat o impresie plăcută. Nu este chiar o soluție completă, dar pentru un amator poate fi o alegere bună.

În funcție de informațiile preluate din câmpurile ID3 Tag ale fișierelor audio, MuzicMan realizează o grupare a acestora în cadrul ferestrei Library. Cu doar un singur clic dat pe câmpul Library view order poate fi schimbat criteriul după care se face catalogarea. Implicit, se folosește numele piesei. Odată creată această listă (fie prin adăugarea manuală a pieselor, fie prin folosirea opțiunii de căutare automată), se pot accesa rapid diverse tipuri de indexare (categorii Jazz, Rock, Blues etc., dar și index alfabetic) prin apăsarea unor butoane speciale (configurabile la rândul lor).

La primul contact cu acest program veți fi mirați să descoperiți că interfața lui MuzicMan este puțin cam mare în comparație cu alte programe de acest tip. Explicația este aceea că MuzicMan este conceput ca o soluție de redare a pieselor audio care să poată fi folosită pe un sistem dotat cu telecomandă (pentru care există

suport de tip X10 Mouse Remote, MP3 Anywhere și IRMan) și ieșire TV. În acest fel, puteți asculta melodiile favorite stând comod în fotoliu și navigând prin playlist cu ajutorul telecomenzii, iar pe ecranul televizorului să fie afișat unul din pluginurile VSP cu care poate lucra MuzicMan.

Informațiile afișate pe desktop sunt complete, de la numele piesei și al artistului, tipul fișierului, caracteristicile de codare, precum și două indicatoare analogice pentru frecvențele fiecărui canal audio și până la o imagine a copertei albumului (dacă a fost asociată una).

Chiar dacă menirea programului MuzicMan nu este aceea de a fi un instrument de ripping al pieselor audio, el deține totuși un modul separat responsabil cu conversia CD-urilor audio în format MP3, folosind codec-ul LAME. În momentul conversiei se poate activa funcția de CDDB, ce va aduce automat de pe Internet (bineînțeles, dacă se copiază un CD Audio original) titlurile fiecărei piese și eventual coperta albumului. În final, dar nu în ultimul rând, MuzicMan mai deține și un modul de tip Remote, ce permite transformarea calculatorului într-un server de piese audio, ce poate fi controlat de la distanță de pe orice stație din rețea.

Așadar, MuzicMan se prezintă ca o soluție simplă și destul de eficientă pentru transformarea calculatorului într-o stație audio, apelabilă cu ajutorul unei telecomenzi. Cu siguranță că printre dumneavoastră se vor afla și utilizatori care vor găsi insuficientă această soluție, dar vor fi și unii care să aprecieze combina audio virtuală oferită de MuzicMan.(I.B.)

Teste individuale

Adobe Photoshop Elements 3.0

Evaluare CHIP: 92 ■■■■■■■■■□Ergonomie: 93 ■■■■■■■■■□Funcționalitate: 92 ■■■■■■■■■□Resurse: 88 ■■■■■■■■■□

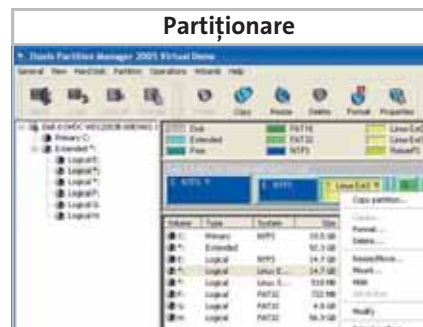
DISTRIBUITOR: IRIS S.A.
TELEFON: 021-2315751
INTERNET: www.adobe.com

MaxiVista 1.5.3

Evaluare CHIP: 95 ■■■■■■■■■□Ergonomie: 94 ■■■■■■■■■□Funcționalitate: 96 ■■■■■■■■■□Resurse: 94 ■■■■■■■■■□

PRODUCĂTOR: Bartels Media
INTERNET: www.maxivista.com
PREȚ: 50 USD

7Tools Partition Manager 2005

Evaluare CHIP: 93 ■■■■■■■■■□Ergonomie: 90 ■■■■■■■■■□Funcționalitate: 92 ■■■■■■■■■□Resurse: 100 ■■■■■■■■■

PRODUCĂTOR: Paragon Technologie GmbH
INTERNET: www.7tools.de
PREȚ: 30 USD

Făcând o apreciere generală asupra lui Photoshop Elements, am putea spune că este o mixtură între Photoshop Album și Photoshop CS. Dacă din Album a luat posibilitățile de management al imaginilor prin modulul Organizer, din Photoshop-ul mare a preluat din mijloacele sale de editare și manipulare a fotografiilor. De altfel, la pornirea programului, utilizatorul este invitat să aleagă din operațiunile pe care dorește să le facă (organizarea imaginilor, retușarea rapidă a fotografiilor, îmbunătățirea calității acestora, crearea de VCD/DVD-uri sau galerii și editarea clasică a imaginilor). În funcție de opțiunea aleasă, Photoshop Elements se va prezenta cu o interfață specifică și va oferi uneltele necesare. Și dacă vorbim de unelte, trebuie spus că multe dintre facilitățile oferite de Photoshop CS și-au găsit un loc în Elements. În primul rând, o bună parte dintre filtrele creative. Apoi, o bună parte dintre posibilitățile de îmbunătățire automată a imaginilor. În aceste unelte stă de fapt întreaga putere a lui Photoshop Elements: fiind destinat în primul rând celor care nu au nevoie de complexitatea oferită de Photoshop-ul mare, utilizatorul care vrea să retușeze rapid niște imagini are la dispoziție tool-uri precise, dar în același timp ușor de folosit. QuickFix, SmartFix, One Click Red Eye Fix sunt doar câteva dintre aceste instrumente. O altă caracteristică importantă pe care o are Elements este aceea că poate fi folosit și pentru distribuirea materialelor prelucrate: pot fi create DVD-uri, cărți poștale, galerii web, dar și calendare. (C.C.)

La momentul actual există o sumedenie de soluții de virtualizare care se întind de la simularea existenței unui calculator întreg (soluții gen VMware) până la cea a existenței unei anumite componente (Daemon Tools).

Un produs ingenios își propune să ducă acest concept și mai departe: simularea existenței unui al doilea monitor atașat la placa video chiar dacă aceasta nu permite fizic acest lucru. Pentru a pune în practică această situație, MaxiVista folosește trei lucruri: o arhitectură client-server, un driver video virtual și existența unei rețele între calculatoare. Așadar, un terț monitor este simulat cu ajutorul resurselor unui alt calculator, unde va fi instalată aplicația client. Pe calculatorul al cărui monitor vrem să-l extindem se va instala aplicația server. Driver-ul video se va instala peste driver-ul plăcii grafice, asigurând astfel posibilitatea de aranjarea a poziției desktop-ului client. De asemenea, este permisă și folosirea driver-ului în mod Mirror astfel încât toți clienții vor avea pe desktop imaginile de pe calculatorul server. După instalare, comunicarea dintre cele două aplicații poate fi efectuată în mod automat sau prin specificarea adresei IP a clientului. Extinderea în continuare a desktop-ului original se face prin instalarea unui număr suplimentar de clienți (până la 3) și configurarea poziției acestora. Gama de rezoluții suportate este foarte largă, ajungându-se în mod Extended la o rezoluție maximă de 12.800 x 1.200 de pixeli. Din păcate, implementarea actuală a acestui produs nu suportă aplicații care folosesc acceslerarea oferită de DirectX sau OpenGL. (C.C.)

Chiar dacă sistemul de operare Windows XP dispune de un instrument de partiționare, de multe ori el este insuficient pentru nevoile unui utilizator, chiar și de acasă. Și din acest motiv există instrumente specializate, dezvoltate de terțe companii, care oferă funcții avansate de partiționare sub Windows.

Una din aceste soluții este 7Tools Partition Manager 2005, dezvoltată de compania Paragon Technologie GmbH. Ea oferă utilizatorului o modalitate simplă de a modifica partițiile de pe harddisk, fără pierderea datelor. Puteți de exemplu să redimensionați o partiție, să îi schimbați sistemul de fișiere și dimensiunea clusterelor fără a pierde datele de pe ea. Sau, dacă este cazul, să copiați partițiile de pe un harddisk mai vechi pe unul nou, cu păstrarea caracteristicilor de boot. Numărul sistemelor de fișiere cu care poate lucra este satisfăcător, incluzând toate formatele de Windows (FAT, NTFS), precum și pe cele de Linux (Ext2, Ext3, ReiserFS).

Având în vedere că operațiile realizate asupra partițiilor pot cauza pierderi de date, 7Tools Partition Manager 2005 dispune și de module de protecție împotriva pierderilor de date. Totuși, atunci când lucrați pe partiții ce dețin fișiere cu date importante, ar fi bine să vă faceți o copie de siguranță. CD-ul de boot cu care vine pachetul oferă o mică distribuție Linux din care se pot efectua operațiile necesare în vederea realizării cu succes a lucrurilor dorite. Ca produs dedicat utilizatorului de acasă, 7Tools Partition Manager se achită bine de sarcini. (I.B.)

Simply MEPIS 2004.06

Desktop Linux, pur și simplu

O soluție desktop excelentă pentru sisteme NVIDIA în primul rând, dar nu numai.

Ionuț Bălan

După ce foarte multă vreme am fost un fan declarat al distribuției Red-Hat, ultimele evoluții ale acesteia mi-au lăsat un gust amar și am început să caut altceva. Și după cum ați putut observa, în ultima vreme m-am îndreptat către variante de Debian despre care am auzit lucruri îmbucurătoare. Acum a venit la rând distribuția Simply MEPIS în varianta 2004.06, pe care o puteți folosi de pe DVD-ul CHIP.

ISO-ul Simply MEPIS 2004.06 are și o opțiune Live CD. Adică puteți rula un Linux de pe CD, fără să îl mai instalați pe hard-disk, având totodată și opțiunea de instalare pe harddisk a distribuției. Și vă recomand cu multă căldură să o faceți, pentru că viteza pe care o veți câștiga este uimitoare.

Știu că v-am obișnuit să testez distribuțiile Linux și pe un laptop, de preferință unul nou, Centrino, proces de pe urma căruia puteam vedea cum sunt recunoscute componentele hardware. Din păcate, pentru Simply MEPIS nu am mai putut face acest lucru.

Prin urmare, platforma de test a fost doar un sistem cu Athlon XP 2400+, 768 MB RAM, ATI Radeon 9700 Pro AIW și un

harddisk de 120 GB pe care se mai aflau încă două sisteme de operare, o placă de sunet SB Live! și una de rețea SMC 1211. În afară de placa video pentru care nu există accelerare hardware, toate componentele au fost detectate și instalate corect atât în modul Live CD, cât și în urma instalării pe hard-disk. Boot loader-ul GRUB s-a instalat corect, cu detecția și adăugarea opțiunilor de boot și pentru celelalte sisteme de operare pe care le dețineam pe harddisk.

Procesul de instalare decurge simplu și nu sunt probleme în alegerea partițiilor, dacă sunt citite cu atenție descrierile fiecărei opțiuni. Nu se pot selecta însă pachetele ce vor fi copiate pe harddisk. Timpii de instalare sunt în general mici și depind de viteza unității CD și a harddisk-ului. Ca și la alte sisteme de operare, cu cât aveți mai multă memorie instalată, cu atât sistemul se va mișca mai bine.

Primul contact pe care l-am avut cu Simply MEPIS nu a fost unul plăcut. În primul rând am fost dezamăgit să descopăr că Simply MEPIS este un distro dedicat celor cu plăci video NVIDIA, pentru care există un

modul performant de configurare. Cine deține o placă ATI... să mai aștepte. Dar și aceștia pot avea un desktop aspectuos dacă vor dezinstala pachetele NVIDIA cu ajutorul modulului KPackage, lucru pe care l-am și făcut. Apoi, sunetul (folosind ALSA) nu dorea nicicum să se facă auzit deși driver-urile păreau instalate corect. Abia după ce am luat la rând toate mixer-ele găsite am reușit să modific volumul astfel încât să mă pot bucura de sunet.

Și imediat după ce am realizat aceste mici schimbări, am setat desktop-ul la rezoluția de lucru (1.280 x 1.024) și am eliminat (de pe desktop) shortcut-urile către punctele de montare ale tuturor partițiilor găsite pe harddisk (opțiune excelentă pentru un utilizator începător), Simply MEPIS a devenit un sistem de operare aspectuos, care a început să îmi placă și pe care probabil îl voi folosi în mod uzual de acum înainte.

Simply MEPIS deține două inimi: un kernel 2.4.26 și unul 2.6.7, precompilate. Indiferent de selecție, va fi dezvăluit un desktop KDE 3.2.3 bazat pe un server XFree, 4.3.0, care se bucură de un număr mare de aplicații, în condițiile în care Simply MEPIS vine doar pe un singur CD.

Printre multe alte aplicații prezente vreau să amintesc OpenOffice, Mozilla, Audacity, XMMS, XINE, Real Player, K3B, The GIMP, Konqueror, Kopete etc. Adică o vastă selecție de aplicații pentru toate domeniile. Totuși, personal, prefer browser-ul Mozilla Firefox și clientul de e-mail Evolution, pe care de altfel le-am instalat via cunoscutului deja apt-get.

Ceea ce mi-a plăcut extrem de mult la Simply MEPIS a fost faptul că are în mod implicit suport pentru sistemul de fișiere NTFS, iar modulele prezente pe taskbar (Smb4k – un browser pentru share-urile accesate prin Samba, InfoCenter, ControlCenter) sunt de mare ajutor. Suplimentar, Simply MEPIS vine cu trei module de configurare MEPIS: Installation Center, User Utilities și System Center, de unde pot fi apelate și schimbate rapid setări specifice distribuției. Suportul pentru setările regionale și caracterele românești există și nu sunt probleme nici în OpenOffice.org și nici în editorul KWrite.

La final, îmi rămâne doar să vă spun că mi s-a mai confirmat încă o dată faptul că niciodată lucrurile nu sunt ceea ce par, iar în cazul Simply MEPIS, prima impresie a fost una greșită. Acest distro merită atenția dumneavoastră.

ionut_balana@chip.ro

Informații: www.mepis.org

CUPRINS

94

PDA
Utilizări uzuale

98

Internet
Topologie și mod de funcționare

100

Tarife
Scumpiri la Romtelecom

Comunicații

Symbian

„Sistemul de operare 9”, pentru o rezoluție de excepție

Producătorul de programe software destinate telefoanelor mobile, Symbian, a dezvăluit o nouă versiune a sistemului său de operare, care suportă camerele foto digitale de înaltă rezoluție și jocurile 3D. Noul software, „sistemul de operare 9”, poate procesa fotografiile de peste două milioane de pixeli și poate transfera melodii MP3 de pe un computer pe un telefon mobil fără a necesita un software adițional. Primele telefoane dotate cu acest nou sistem de operare vor apărea pe piață în a doua jumătate a lui 2005, estimându-se vânzări importante în perioada Crăciunului 2005, a declarat purtătorul de cuvânt al Symbian, Peter Bancroft.

În încercarea de a oferi o alternativă la sistemul de operare al gigantului Microsoft, principalii producători mondiali de telefoane mobile, Nokia,

Symbian, preferatul telefoanelor din categoria „smartphone”.

Noul sistem de la Symbian suportă rezoluții ridicate.

Motorola și Sony Ericsson au acordat sprijin financiar pentru înființarea Symbian, firma britanică având sediul la Amsterdam. În prezent, Symbian este cel mai mare producător mondial de programe destinate telefoanelor mobile din categoria „smartphone”, dotate cu music player-e și video recorder-e. Aproximativ 20 de milioane de telefoane mobile din întreaga lume utilizează sistemul de operare Symbian, iar pentru fiecare telefon dotat cu software-ul său Symbian primește între 5 și 7,25 dolari. Potrivit unui studiu realizat de compania de consultanță IDC, numai în 2008 vor fi vândute aproximativ 130 de milioane de telefoane mobile din categoria smartphone.

www.symbian.com

Logitech

Soluție „trei în unu” pentru comunicare video

Începând cu luna februarie, compania Logitech oferă utilizatorilor de camere web primul produs destinat comunicării video la serviciu. Logitech ViewPort AV 100 prezintă dezvoltatorilor și furnizorilor de soluții un dispozitiv versatil, de o înaltă calitate audio și video, care servește ca bază pentru o soluție de comunicare video pe calculator. Acesta, bazat pe USB, combină o cameră video Logitech premium, un microfon integrat care elimină ecourile și o cască Bluetooth wireless – toate într-o singură consolă. Carcasa produsului conține doar două butoane – unul pentru lansarea aplicației pentru conferință și altul pentru a bloca sunetul și imaginea pentru o intimitate temporară. Camera beneficiază de un unghi de acoperire de 51 de grade – mai lat decât al majorității produselor de pe piață. O dată cu ViewPort AV 100, Logitech oferă și software-ul pentru conferințe video Polycom's PVX, cu ajutorul căruia se asigură o imagine de 30 de cadre pe secundă, o compresie video H.264, apropiată transmisiei TV, și un sunet asemănător celui unui CD.

Logitech colaborează de asemenea cu RADVISION și VCON pentru a oferi soluții pentru conferințe video utilizând ViewPort AV 100.

ViewPort AV 100, design modern și performanță.

www.logitech.com

SMC

TigerStack cu Power over Ethernet

SMC a anunțat completarea gamei de switch-uri TigerStack pentru mediul enterprise cu două produse: switch-ul stivuibil administrabil TigerStack III Power over Ethernet cu 24 de porturi 10/100, SMC6824 MPE, și switch-ul stivuibil administrabil TigerStack IV cu 24 de porturi 10/100, SMC6224M.

Fiecare echipament dispune de 24 de porturi auto-MDIX la 10/100 Mbps și de două porturi Gigabit combo uplink (RJ-45/SFP). Pot fi montate în stive de până la opt unități, cu un maximum de 192 de porturi Fast Ethernet și 16 porturi Gigabit

Ethernet – putând fi toate administrate printr-o singură adresă de IP. Noile modele TigerStack dispun de facilități de securitate și de control al traficului, necesare unei aplicații enterprise, precum și de suport ACL (Access Control List), RADIUS, TACACS+ și SSH/HTTPS, 4 cozi QoS (Quality of Service), protocol Spanning Tree rapid și multiplu și suport Private VLAN.

Printre facilitățile de management se află RMON, SNMPv2c, monitorizarea simultană multi-port și conectarea la distanță.

www.smc.com

TigerStack III cu suport pentru Power over Ethernet.

McAfee

Scanare online a rețelelor Wi-Fi

McAfee a lansat recent un serviciu gratuit de scanare online a rețelelor Wi-Fi.

După descărcarea unui control ActiveX, rețeaua Wi-Fi va fi scanată și vor fi semnalate locurile sensibile (din punctul de vedere al securității) în acea rețea, oferind și o serie de indicații despre modul în care ar trebui acționat. Vor fi detectate inclusiv dispozitivele wireless aflate în vecinătatea rețelei, care s-ar putea conecta la aceasta (cu alte cuvinte, potențialii intruși).

Conform declarațiilor unor oficiali

ai companiei, acest serviciu gratuit constituie o primă etapă a unui proiect mai amplu ce vizează lansarea în a doua jumătate a anului a unui produs de sine stătător axat pe securizarea rețelelor wireless. Produsul despre care vorbim va avea inclusiv un rol activ în stabilirea politicilor de securitate, modificând de exemplu în mod automat setările ruterele, ale sistemelor desktop etc. dacă stabilește că în acel punct există o potențială problemă.

www.mcafee.com

Noul serviciu de la McAfee scanează rețelele wireless.

Samsung

Telefon pentru divertisment

Cu ocazia conferinței 3GSM, Samsung a prezentat o serie de modele noi (nu mai puțin de zece), pe care intenționează să le și promoveze în anul 2005. Dintre acestea vom trece în revistă noul SGH-E720.

Este un model care are un aspect elegant și oferă o diversitate de caracteristici inovatoare pentru camera foto, video și muzică. De exemplu, are butoanele extrem de accesibile pentru play, next și prev, întocmai ca la player-ele portabile de muzică, lucru care nu prea a fost întâlnit la telefoanele mobile.

Acesta include o cameră de 1 megapixel cu bliț, plus facilități pentru mesagerie și înregistrare video. În plus, telefonul are funcții autoportret/multishot și zoom digital 7X. Dispozitivul pune în valoare destul de bine ideea de muzică la purtător. În această direcție, utilizatorii pot încărca muzică în telefon în cei 80 MB de memorie internă fie prin USB, fie cu ajutorul conexiunii

Bluetooth de care dispune. Are 64 tonuri polifonice și suport pentru MP3.

www.samsung.com

OvisLink

Access Point multifuncțional

OvisLink a lansat de curând un Access Point, AirLive WL-5430AP, care este capabil de moduri multiple de funcționare (Access Point, Client, Router, Bridge).

Modelul oferă suport pentru rețele 802.11g (54 Mbps) lucrând atât cu dispozitive 802.11g, cât și cu dispozitive 802.11b. Antena este detașabilă, utilizatorii putând opta și pentru alte antene cu un câștig mai ridicat.

Revenind la modurile de funcționare, trebuie să spunem că acestea nu sunt disponibile simultan. Totuși, trecerea de la unul la altul se face relativ simplu, printr-un

update de firmware. Inițial, AirLive WL-5430AP este livrat ca Access Point. Realizând acest update de firmware, el va fi capabil să conecteze ca bridge rețele din locații diferite (șă zicem clădiri diferite). Acesta poate opera atât în mod Point to point (între două rețele), cât și Point to multi-point (un AP servește ca și centru pentru trei sau mai multe Bridge-uri). Pentru conectarea unui PC sau a unei întregi rețele de tip LAN la un alt ruter wireless, este oferită funcția de client. În sfârșit, funcționarea sa ca repeater permite extinderea razei de acoperire a unui alt ruter sau AP wireless.

www.ovislink.com

AirLive WL-5430AP este un Access Point cu funcționalitate multiplă.

Dispozitive mobile

Asistentul electronic

Un PDA la lucru

Ce putem face în mod curent cu un Personal Digital Assistant

Mircea Mihălcică

Ne-am obișnuit cu ele și nu mai putem trăi fără calculator, telefon, televizor, combină muzicală și alte dispozitive electronice. În societatea de azi viața de zi cu zi implică dinamism, din ce în ce mai multă mișcare. Lumea se mișcă și aparatele au tendința de a se mișca o dată cu posesorii lor – telefoane mobile, laptopuri, PDA-uri, player-e audio mobile și multe altele, fiecare cu rolul său. Sau cel puțin așa era, pentru că acum suntem invadați de telefoane cu funcții de PDA, laptopuri mai puternice decât calculatoarele de birou, PDA-uri care se leagă în rețea cu calculatorul, astfel încât apare firesc întrebarea: „eu de ce am nevoie?”

Este un PDA la fel de bun precum un laptop? Dacă avem un smartphone, mai avem nevoie de PDA? Răspunsul este întotdeauna același, întotdeauna neclar: depinde ce facem cu ele. Vom încerca să ridicăm puțin ceața și să prezentăm, în mare, la ce ne poate ajuta un PDA. Cobaiul nostru pentru acest articol a fost modelul Tungsten C, de la Palm.

Ce primim

Curioși, deschidem pachetul, vedem aparatul, cradle-ul pentru conectare cu PC-ul, încărcătorul, documentația și CD-urile cu software. Pornim PDA-ul și găsim o parte de PIM – contacte, calendar, To Do List și Memo Pad. Putem de asemenea crea și edita documente Word și Excel sau prezentări PowerPoint. Mie, de exemplu, mi s-ar potrivi aceste aplicații: mă uit în calendar și văd că trebuie să particip la un eveniment, merg la respectiva conferință de presă și îmi scriu direct în Word detaliile și informațiile care mă interesează

(eu nu sunt în stare, dar cunosc persoane care scriu cursiv cu grafiti). Îmi notez și informațiile de contact ale persoanelor cu care urmează să colaborez în continuare. Urmăresc agenda, văd că trebuie să ajung la o întâlnire unde voi ține o prezentare, deschid fișierul și o învăț (sau lucrez la ea) în timpul călătoriei cu mașina... Iată cum am folosit câteva dintre funcțiile de mai sus.

Ajutor de la PC

Ajung seara la birou, e timpul să fac ordine. Așa că voi folosi cradle-ul pentru comunicarea cu PC-ul. Instalez software-ul de sincronizare de pe CD, plasez PDA-ul în cradle și deschid sesiunea de sincronizare (Hot-Sync), care realizează o serie de operațiuni.

Se actualizează secțiunea de PIM – voi avea acum și pe PC noile contacte făcute la conferința de presă, iar pe PDA voi primi agenda zilei de mâine (făcută de secretară pentru cei mai norocoși, cu propriul maus și tastatură în cazul meu. Mi-e mai ușor să o completez pe PC și s-o transfer apoi pe PDA). Documentele scrise la conferință sau pe drum sunt copiate și ele pe PC (unde se pot modifica și se pot trece din nou pe PDA). Atenție aici la parametrii sincronizării, deoarece dacă pentru un fișier aveți o versiune nouă pe PC și una veche pe PDA și ați stabilit că versiunea de pe PDA să o supra-scrie pe cea de pe PC... nu e bine.

Mă uit în calendar să văd ce mă așteaptă mâine și observ „interviu”. Nimic mai simplu, voi folosi aplicația Voice Memo (existență pe CD-ul cu software) în loc de reportofon. Ideea e să mă încadrez în spațiul liber de stocare din PDA, iar din fericire modelul folosit de mine dispune de o memorie ce îmi permite să înregistrez câteva ore. Dacă tot trebuie să mă deplasez o anumită distanță pentru acest interviu, îmi instalez și câteva jocuri pentru a-mi ocupa timpul pe durata călătoriei.

Alte nevoi, alte aplicații

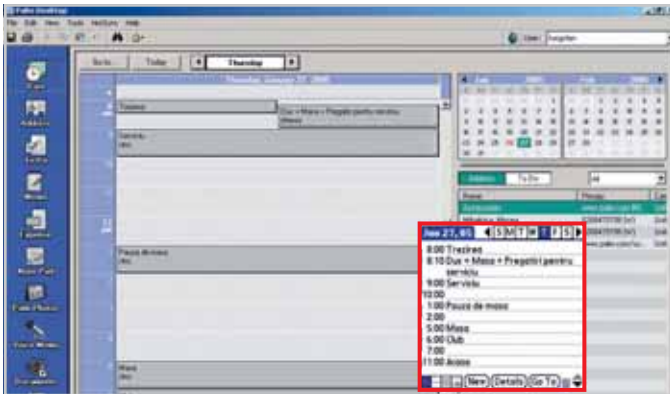
Exemplul meu e fericit, îmi fac treaba cu ceea ce îmi oferă PDA-ul preinstalat, fără a mai avea nevoie de nimic în plus de genul pixuri, hârtii, notițe, agende etc. Dar sunt oameni cu alte necesități, care au nevoie de mai mult de la aparatul lor.

Știu cazuri de doctori care fac vizite la domiciliu și care se descurcă mult mai ușor după ce și-au trecut unele informații din fișele pacienților în fișiere Excel (sau baze

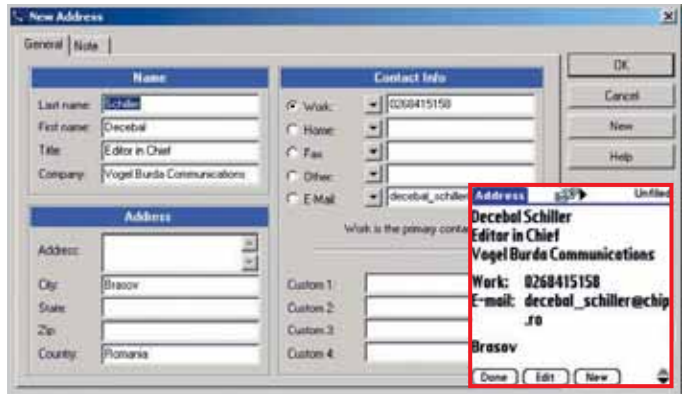
Title	Type	Size	Status	View	Category
- Getting Started Tips -	WordToGo	55 K	Needs Sync	Full	Unfiled
1-Get Started	WordToGo	62 K	Needs Sync	Full	Unfiled
2-Sample File	SheetToGo	12 K	Needs Sync	Full	Unfiled
8 Ways to Control Stress	WordToGo	26 K	Needs Sync	Full	Unfiled
Closing The Deal	SlideshowToGo	12 K	Needs Sync	Full	Unfiled
Golf and Fitness Tracking	SheetToGo	20 K	Needs Sync	Full	Unfiled
Helpful Travel Information	WordToGo	24 K	Needs Sync	Full	Unfiled
House Payment Planning	SheetToGo	9 K	Needs Sync	Full	Unfiled
Successful Brainstorming	SlideshowToGo	17 K	Needs Sync	Full	Unfiled

Ready 9 Item(s)

O dată cu PDA-ul vă luați și documentele cu voi.

Sincronizarea agendelor din PC și PDA.

Am adăugat un contact pe PC și l-am sincronizat cu PDA-ul.

de date, doar că aici este nevoie și de o aplicație care să știe să lucreze cu ele), pe care le-au copiat pe un PDA, ușor de purtat în buzunar și de operat (software, idei și alte resurse pentru PDA-urile doctorilor găsim la adresa <http://ect.downstate.edu/pda>). Cunoscut agenți comerciali care au în traseu opriri la zeci de firme pe zi și țin carnetele groase, câte o pagină pentru fiecare zi, informații pe care oricum le trec pe calculator când ajung acasă, pentru procesare ulterioară și pentru a nu se pierde. Cu niște cunoștințe de Excel și cu un PDA, munca lor poate deveni mai ușoară (depinde de caz, ce-i drept).

Tastatură și Wi-Fi

De ce Tungsten C

N-aș fi un actor bun. Am citit în revistele dedicate cinematografului lucruri de genul „actorul X s-a ras în cap, a slăbit 17 kg și a învățat bulgărește pentru a juca acest rol”. Mi-am zis și eu: „pentru acest articol voi învăța să scriu cu grafitul” (adică direct cu pen-ul pe ecran). N-am reușit, așadar am decis să caut un PDA cu taste. Dacă tot încercăm să arătăm cât mai multe dintre cele ce se pot realiza cu un PDA, hai să găsim și unul cu Wi-Fi. Pentru a demonstra că nu ignorăm Palm-urile pentru a scoate în față Pocket PC-urile (după cum ne-au acuzat unii - alții), am ales pentru acest articol modelul Tungsten C bazat pe Palm OS.

Unele PDA-uri stau mai bine la dotări, altele mai rău: pe PDA-ul dumneavoastră cu PocketPC există Media Player-ul preinstalat sau dispozitivul unui prieten nu suportă conectarea wireless, poate respectivul nici nu are nevoie de așa ceva, în schimb îi sunt utile funcțiile de telefon din acel PDA. Deși multe din rândurile de aici se referă la acest model sau sunt comune doar dispozitivelor cu Palm OS, lucrurile seamănă și când vorbim de PocketPC-uri sau de alte modele. Dacă vă surâde ideea achiziționării unui astfel de dispozitiv, porniți întotdeauna de la necesități – stabiliți dacă aveți nevoie de wireless sau de un PDA care să servească și ca telefon mobil, dacă aveți nevoie de putere de lucru deosebită, de o capacitate de stocare mare ș.a.m.d.

Online fără fir

Dacă modelul de PDA pe care îl dețineți suportă Wireless LAN, un nou univers vi se deschide, din care cel mai important element ce iese în evidență este Internetul mobil. Vă plimbați pe stradă, ajungeți într-un loc unde există o rețea wireless deschisă, dedicată în special conectării la Internet (hotspot), la care vă puteți lega cu PDA-ul – în general în holurile hotelurilor, în săli de conferință sau unele instituții, chiar și în România – și apoi pasul către Internet este foarte ușor de făcut. De exemplu, pe Tungsten C aveți deja instalate un browser și un client de e-mail (cred că pe toate PDA-urile cu Wi-Fi există aceste aplicații), pe care le puteți folosi. Navigatul pe site-uri este deja posibil, puteți accesa orice locație, însă va trebui să utilizați barele de derulare. O listă cu site-uri care își ajustează dimensiunile la ecranul PDA-ului puteți găsi la www.wacklopedia.com/pdahotspots/pda_hotspots.htm. Pentru poșta electronică este nevoie să faceți setările necesare accesării

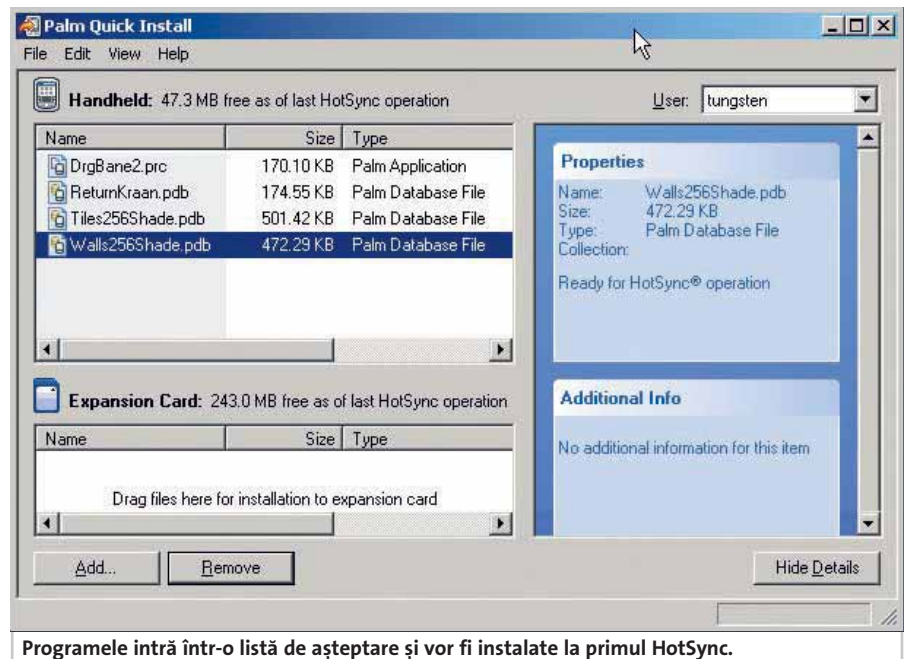
conturilor de e-mail (operațiune ce trebuie realizată o singură dată). Sunt disponibile și servicii gen VPN pentru cei care au astfel de nevoi.

Distracție la purtător

În zilele în care trebuie să parcurg distanțe lungi cu mașina sau alt mijloc de transport (atunci când nu conduc eu, evident) pot să-mi iau PDA-ul cu mine să-mi țină de urât, după ce în prealabil am făcut niște pregătiri,

Cu MMPlayer-ul instalat și cu un card SD pentru stocare putem vedea filme în formatele comune.

Programele intră într-o listă de așteptare și vor fi instalate la primul HotSync.

Dispozitive mobile

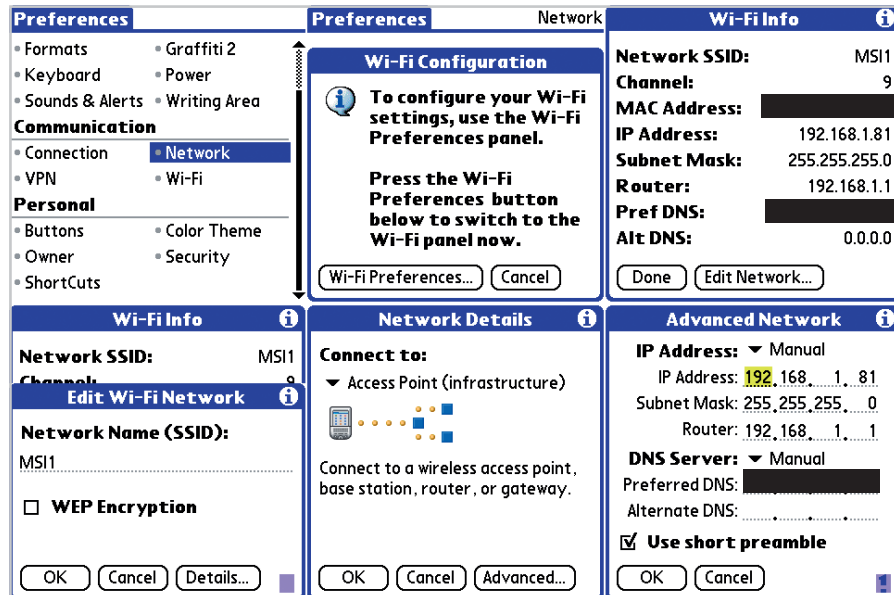

Am setat parametrii adresei de e-mail pe Tungsten C.

adică am instalat câteva jocuri și am copiat MP3-uri sau filme.

Cu jocurile e simplu, se instalează ca orice altă aplicație, singura problemă e că în general sunt pe bani, cel puțin cele mai interesante. Mulți am apreciat grafica deosebită și ideile moderne, așa cum vedem la jocurile pe PC, dar eu personal m-am bucurat de reîntâlnirea cu lemmingsii (chiar dacă în variantă demo, doar câteva niveluri) și cu

copiez un film scurt și un MP3 și după ce am primit un mesaj de eroare am aflat tris-tul adevăr: aveam nevoie de un card pentru a putea rula conținut multimedia. M-am interesat ce fel de carduri știe să citească Tungsten C, am aflat că SD și am făcut rost de un astfel de card. Copierea a durat ceva timp, cam un minut pentru un megabyte de informație. Totul s-a desfășurat conform planului, am putut asculta MP3-uri, iar

Am conectat Palm-ul la rețeaua wireless din redacție.

alte jocuri pe care le vânam acum câțiva ani.

Când vine vorba de multimedia, înainte de toate am nevoie de un player. Am ales mplayer (www.mplayer.com) după ce am citit că știe cam toate formatele audio și video care mă interesau (MPEG 1,2,4, H263, DivX, XviD, MJpeg). Am încercat să

singurele probleme au apărut atunci când am încercat să văd unele DivX-uri codate mai „dur”.

Mult sau puțin

Cam acestea ar fi lucrurile comune care se pot face având ajutorul unui PDA. Trebuie

Internetul, accesat de pe Palm Tungsten C.

Eficiență cu PDA-uri

Soluții elegante

Am vorbit de lucrurile comune care se pot face folosind un PDA. Pe lângă acestea există și unele soluții în care PDA-ul are un rol esențial, fiind utilizat în ideea de unealtă de lucru și mai puțin de companion.

Pe o terasă de pe malul unei mări (nu negre) am remarcat o idee interesantă: respectivii patroni instalaseră un sistem informatic și o aplicație ce procesa o bază de date, iar cei care serveau luau comanda pe PDA (de exemplu, când doreai „o bere” se apăsa un icon pe ecran), sincronizau informațiile cu PC-ul, care scotea la imprimantă factura, foarte rapid, fără greșeli la adunarea numărului de produse sau la calcul. Am văzut PDA-uri conectate la sistemele GPS, cu hărți, foarte utile în condusul autoturismului, mai ales prin orașe mari și nu atât de bine cunoscute. Fie te orientai singur după hartă, fie alegeai destinația și îți se spuneau chestiuni precum „aici la stânga, aici la dreapta, nu pe aici că e trafic”. Nu am văzut cu ochii mei, dar am auzit că există hoteluri în care poți vedea de pe PDA dacă și care sunt camerele libere, atunci când te duci la masă comanzi de pe PDA, iar chelnerul vine direct cu mâncarea și ia și nota, făcută tot fără greșeli. Mi-au fost prezentate idei futuriste: prin PDA se puteau porni și controla diferite dispozitive din casă (conducând mașina în acest timp). Multe se pot face, idei interesante mai sunt sau vor mai apărea, iar cum societatea trece tot mai mult spre mediul electronic, digitalizare, nu mai e mult până când acel aparat cu multe funcții, oricare va fi el până la urmă (un amestec între PDA, telefon mobil, laptop și card bancar) va deveni indispensabil, necesar activităților de bază de fiecare zi.

să ținem cont că acest dispozitiv, oricât ar semăna el cu un PC în miniatură, nu oferă toate posibilitățile de care dispune un laptop, dar pe de altă parte și dimensiunile sunt mult mai mici și de obicei și prețul e mai scăzut (nu știu câți dintre noi ar căra un laptop după ei și l-ar deschide pentru a adăuga un nou profil în agendă). Strict în mediul de afaceri, combinația cea mai întâlnită este laptop + PDA + telefon mobil, cu schimb de informații între aceste dispozitive, având laptopul ca sistem „central”.

mircea_mihalcica@chip.ro

Jocuri pe PDA pentru timpii morți.

Topologie, peering, rețele autonome

Un norișor numit Internet

Internetul, așa cum îl știm astăzi, a devenit ceva la fel de banal ca și curentul electric. Cu toții îl folosim și ne așteptăm să ne fie la fel de îndemână oriunde ne-am afla. Și totuși, câți dintre noi au idee ce se află dincolo de echipamentele care ne separă de rețeaua furnizorului de servicii?

Mihai Dumitru

Astfel, mi-a venit ideea să dezvălui o parte din „secrete”, oferindu-vă o imagine cât mai practică despre arhitectura Internetului în general, precum și despre infrastructura unui furnizor de servicii Internet (ISP). Îmi propun să desființez și câteva „legende urbane”, pentru a ști ce să cerem atunci când ne adresăm unui ISP.

Cel mai important lucru de știut este că Internetul este o uriașă colecție de rețele, mai precis de sisteme autonome (AS). Nimeni nu este stăpân peste întreaga infrastructură Internet, dar există organisme care alocă resurse comune de rețea (cum ar fi adresele IP sau numerele de sistem autonom), gestionează sistemul de nume de domenii (DNS), joacă rolul de arbitru de rutare, generează standarde etc. Totuși, merită menționat că din motive istorice și economice, o mare parte din aceste organizații se află în Statele Unite și se supun legislației de acolo.

Sistemele autonome se interconectează între ele fie direct, prin legături de „peering”,

fie prin puncte de interconectare aflate sub o administrare independentă, ele însele fiind deseori sisteme autonome. Punctele de interconectare, cunoscute și sub numele generic de „Internet Exchange Point” (IEX și IXP sunt acronime echivalente), se diferențiază între ele prin tipul serviciilor oferite. În afară de spațiul fizic pus la dispoziție, ele pot permite fie doar conectări bilaterale (peering la nivel de IP) peste un mediu fizic comun – este cazul centrelor de colocare, care pot pune la dispoziție un port într-un switch Ethernet, fie acces la nivel de IP în toate rețelele partenerilor conectați la respectivul nod, printr-un route-server. În fine, atunci când un sistem autonom nu are o răspândire geografică globală, acesta are nevoie de conectivitate cu un sistem care are o astfel de răspândire (fie direct, fie prin intermediul altuia). Vom numi această conexiune „upstream”. Rezultă, astfel, o topologie cu mai multe ierarhii paralele (având la bază furnizorii cu rețele globale, cum ar fi Sprint, AT&T, C&W Global etc.), dar și cu multe conexiuni redundante între

ramuri, la orice nivel. Ați ghicit, chiar și sistemele autonome din vârful ierarhiilor se interconectează între ele – vom numi aceste sisteme „tier 1”. Rețelele conectate direct cu ele se numesc – cum oare? – „tier 2”.

Conexiuni între sisteme autonome

Evident, este imposibil ca sistemele autonome să fie conectate fiecare cu fiecare, în mod direct, și nici nu se justifică din punct de vedere economic. Cel mai aproape de acest model se află, totuși, furnizorii de servicii „tier 1”, care se interconectează între ei prin așa-numitele „puncte de acces la rețea” (NAP), care pot fi privite ca niște noduri de prima mână. De fapt, înapoi în „preistorie” (1994), termenul de NAP desemna unul dintre cele patru noduri din Statele Unite prin care operatorii comerciali se puteau interconecta. La acea vreme însă, faptul că punctul de acces la rețea era controlat de un singur furnizor nu constituia o problemă (de-abia în 1996 a apărut CIX – Commercial Internet Exchange). În prezent, un punct de interconectare care să nu respecte condiția de neutralitate ar fi inacceptabil, motiv pentru care au apărut nodurile operate de asociații de furnizori sau firme care au investit în centre de colocare (și care astfel facilitează propriilor clienți, furnizori de conținut, accesul ieftin la Internet). În Europa, primul nod de interconectare a fost LINX (London Internet Exchange), în 1992. Dacă Internetul ar avea doar aceste puncte de interconectare, accesul la el ar fi foarte scump, banda disponibilă ar fi foarte mică, iar timpul de tranzit al datelor prin rețea ar fi foarte mare. Astfel, au apărut interconectările regionale, de câte ori și oriunde traficul local putea returna investiția. Nodurile regionale salvează în general aproximativ 30% din traficul generat de clienții din aval. Există și restricții: într-un IEX nu este permis traficul upstream, la fel cum nici un AS nu va permite traficul de tranzit – care nu este pentru clienții săi, în afară de situația în care beneficiarul plătește pentru acest lucru. Totodată, cu excepția furnizorilor de conținut (web, e-commerce), care sunt clienți tipici ai unui centru de colocare, în punctele de interconectare nu sunt admiși în general decât furnizorii de servicii, atât din cauze comerciale, cât și din cauza necesarului de cunoștințe tehnice. Furnizorii mari nu acceptă ușor să se interconecteze la nivel local cu furnizorii mici, datorită faptului că traficul generat este foarte asimetric. Cei mici obțin astfel trafic de download ieftin, fără să dea nimic în schimb.

Ca peste tot, nu există prânz gratuit.

Norișorii din desen... sunt o abstractizare. Poate părea evident, dar vă asigur că nu pentru toată lumea. În spatele lor se află o colecție rutere și de circuite, închiriate sau proprii, constituind o rețea. Principalul obiectiv al unei rețele este ca tranzitul datelor să fie constant, cât mai rapid și fără pierderi, ceea ce depinde în primul rând de capacitatea circuitelor și de nivelul de redundanță.

Trebuie lămurită și o „nuanță” de marketing: există o diferență importantă între un carrier și un ISP, iar aceasta este dată de proprietatea circuitelor. În timp ce un carrier deține propriile circuite (sau licență de folosire a unui spectru radio adecvat) și le poate folosi atât pentru trafic de date, cât și pentru trafic de voce (la nivelul 1 din modelul OSI este vorba de exact aceleași tehnologii), un ISP își dezvoltă infrastructura peste aceste circuite, la nivelul 3 din același model. El poate foarte bine să nu dețină fizic circuitele. La fel de bine, redundanța poate fi construită atât la nivelul 1 (mai scump), cât și la nivelul 3. Există și situația în care un furnizor închiriază fibră optică neechipată (așa-numita „dark fiber”), caz în care diferențierea nu mai este atât de netă. În orice caz, un carrier poate fi și ISP, dar nu este și reciproc adevărat. În cele ce urmează, voi avea în vedere doar rețelele la nivel de IP (nivelul 3 OSI), deci nu voi vorbi despre carrieri.

Ca idee, capacitățile circuitelor întâlnite în infrastructura furnizorilor de servicii tier 1 și 2 pot fi oriunde între 155 Mbps (STM-1) și 10 Gbps. O fibră monomod poate transporta aproximativ 2,5 Gbps, și asta folosind numai o singură lungime de undă (un lambda) din 8, 16 sau mai multe (până la 160), în funcție de tehnologia DWDM și fibra folosită. Există și rutere care să suporte asemenea capacități, un exemplu la vârf fiind

Cisco CRS-1 (nu, nu există în România).

Protocoale

Am vorbit până acum despre infrastructura fizică a Internetului. Peste această structură, numitorul comun este protocolul IP. Acest protocol, parte a suitei TCP/IP, este singurul la nivel de rețea folosit în Internet. Protocolul IP funcționează peste nivelul de date al modelului OSI (oricare ar fi tehnologia folosită: POS, ATM, Ethernet etc.) și oferă „servicii” nivelului de transport (TCP, UDP, GRE etc.). Atenție la terminologie: la nivelul 2 datele sunt divizate în „frame”, la nivelul 3 vorbim de „pachete”, care la nivelul imediat următor formează „segmente”.

Adresele IP publice sunt singurele adrese valide pentru Internet. Având în vedere că nu sunt unice, adresele private nu pot fi folosite (pachetele de date având ca destinație o adresă IP privată, sfârșesc prin a fi filtrate de primul ISP). Adresele publice sunt asignare de către un registru local Internet (LIR), care de regulă este și ISP. Registrele locale li se alocă blocuri de adrese de către unul dintre cele patru Registre Internet Regionale – RIR (pentru Europa, responsabil este RIPE - www.ripe.net), care la rândul lor le primesc în administrare de la IANA (www.iana.org). Registrul local este obligat să înregistreze adresele asignare utilizatorilor într-o bază de date specifică fiecărei regiuni (în cazul nostru, la RIPE NCC), împreună cu informații despre sistemul autonom în care aceste adrese își pot avea originea. Acest lucru este în special important pentru a preveni folosirea abuzivă a spațiului de adrese – vom vedea în ce fel.

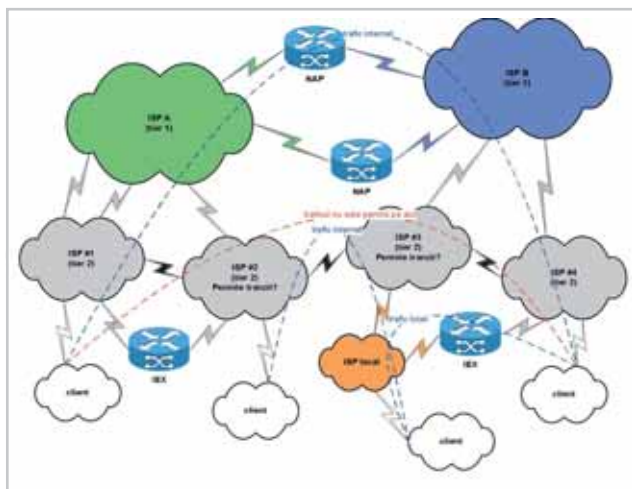
Deci, dacă aveți nevoie de adrese IP publice, trebuie să vă adresați ISP-ului, care vă poate cere să justificați necesarul de adrese. RIPE va ignora orice cerere care nu vine printr-un LIR. La rândul lor, adresele publice pot fi provider-independent (PI) sau

provider-aggregatable (PA), ceea ce are importanță în cazul în care aveți doi furnizori diferiți și vreți să folosiți aceleași adrese. Un ISP va refuza de regulă să vă permită să folosiți cu un alt furnizor adresele pe care vi le-a asignat, din motiv de agregare (sumarizare) a spațiului de adrese. Atenție! Indiferent de tip, adresele de IP nu sunt de vânzare și nu vă aparțin, cu alte cuvinte pot fi retrase. E drept, este puțin probabil în cazul

adreselor PI, dar nu vă grăbiți să cereți astfel de adrese, pentru că sub o anumită mărime a blocului asignat sunt sau vor fi filtrate în Internet (în prezent, această limită este /24, dar va fi în curând /22). Pe de altă parte, există registre, dintre care unul important în România, care „vând” adrese PA drept PI, precum și numere de sistem autonom, ceea ce este ilegal. Puteți verifica starea adreselor dumneavoastră la www.ripe.net/whois.

Blocurile de adrese se mai numesc și prefixe. Ați văzut notații de genul A.B.C.D/n. „N” nu este altceva decât numărul de biți „1” din mască, pentru cei obișnuiți cu vechea notație. În prezent, noțiunea de mască naturală, respectiv clasă de adrese, este depășită. Astfel, două prefixe se pot suprapune într-un tabel de rutare, dar prima decizie de rutare este luată pe baza prefixului cel mai specific (adică cu cel mai mare număr de biți „1” în mască). Acest lucru este foarte important de reținut! De exemplu, blocul de adrese 10.10.0.0 - 10.10.255.255 se poate scrie și 10.10.0.0/16, iar o rută pentru 10.10.10.0/27 (mask 255.255.255.224, cu alte cuvinte 10.10.10.0 - 10.10.10.31) va fi preferată. Nu voi intra în detalii despre sumarizarea blocurilor de adrese, dar vă rog să notați că, dacă este prost făcută, poate genera bucle de rutare sau black-holing (o parte din pachetele dumneavoastră ajung în Nirvana).

Acum vine partea interesantă. Fiecare prefix poate fi asociat cu un număr de sistem autonom. Numărul de sistem autonom este, la fel ca și spațiul de adrese IP, o resursă publică, finită și asignată de către registrul regional Internet prin intermediul unui LIR. Un sistem autonom anunță vecinilor săi prefixele pentru care poate „livra” trafic („dă-mi mie pachetele pentru A.B.C.D/n, știu cum să le dau mai departe”), iar sistemele autonome vecine adaugă mai departe în anunțurile lor către ceilalți vecini propriul AS number (AS path prepending). În acest fel, fiecare sistem autonom are propria sa imagine asupra Internetului, materializată într-o tabelă (numită FIB) în care fiecare prefix anunțat de către un sistem autonom are asociat un vector (AS path) conținând lista sistemelor traversate, începând cu ultimul adăugat. Dacă un sistem autonom primește informații despre același prefix din mai multe surse, va prefera (și eventual propaga) ruta cu cel mai scurt AS path. În fine, un sistem autonom nu va propaga mai departe un prefix dacă în AS path își va regăsi propriul număr. Aici se încheie prima parte a acestui articol. În numărul viitor vom vorbi despre structura unui ISP și despre o rețea tipică utilizator.

Structura generală a Internetului.

Telefonie fixă

Scumpiri de neoprit

Cupru la preț de aur

Metode de a înghiți noile tarife RomTelecom anunțate la începutul acestui an.

Mircea Mihălcică

A mai trecut un an prin noi, iar pe lângă soare și ploii, 2005 începe cu o majorare (scuzați, „rebalansare”) a tarifelor operatorului național de telefonie fixă RomTelecom. În mare, pentru abonamentul normal, schimbările s-ar reduce la o creștere la valoarea de 6,4 euro fără TVA și la o modificare a modului de tarificare, în speță o scădere cu 10% a tarifelor pentru convorbirile interjudețene și internaționale și cu 0,5 eurocenți pe minut (cam două sute de lei, adică la cinci minute vorbite economisim o monedă din aceea cu Brâncoveanu pe spate) la convorbirile către rețelele mobile. Legat de creșterea abonamentului, am citit mai atenți comunicatul de pe site-ul companiei, unde scrie așa: „abonament cu 50 de minute incluse pentru apeluri intrajudețene în perioada de vârf și în plus 10 minute pentru apeluri interjudețene, în afara perioadei de vârf”. Minutele incluse însumează, dacă facem un calcul, 1,85 euro. Sincer, îmi displace noua variantă, preferam să rămână suma fixă inclusă pe care să o consum așa cum vreau eu.

Motive

Așa cum am mai spus de-a lungul timpului, costurile pentru un post de telefonie fixă clasică sunt mult mai mari decât în cazul telefoniei mobile sau telefoniei alternative. Până acum ceva timp prețul mai mic al abonamentului și al impulsului local era suportat de „grăsimea” câștigată din prețul convorbirilor internaționale sau interurbane. Cum însă concurența pe piața de telefonie internațională și interurbană a crescut și se poate

vorbi cu câțiva cenți pe minut în multe colțuri ale lumii, concluziile sunt foarte ușor de tras.

Rebalansare – reorientare

O dată cu noile tarife, mulți dintre noi se gândesc serios să încerce (dacă n-au făcut-o deja) și serviciile altor furnizori de servicii de comunicații (printre care și telefonie), care au devenit mai avantajoase ca preț. S-o spunem pe-aia dreaptă, suma la care a ajuns abonamentul de telefonie fixă, raportată la serviciile de care beneficiem, este prea mare. În situația mea, în Brașov, am de ales între a plăti 6,4 euro pentru 50 de minute local ziua și încă 10 interurban seara, și a plăti 9

dolari la RDS pentru cel mai mic abonament. În acesta din urmă sunt incluse, pe lângă 50 de minute în RomTelecom când și unde vreau, încă 500 în rețeaua RDS, plus Internet nelimitat prin cablu (și viteză bună că nu fac trafic mai mare de 2 GB pe lună). I-am dat exemplu pe ei, dar cei de la RDS nu sunt singurii, cam în toate orașele mari există una sau mai multe alternative, fie că se cheamă Astral, fie Atlas Telecom sau altfel. Problema se poate duce mai sus: prețul abonamentului RomTelecom a devenit comparabil cu prețul unui abonament de telefonie mobilă și, cu puțină informare și calcul, se pot găsi câteva opțiuni cu un număr de minute gratuite în rețea, în funcție de numerele apelate sau de oră.

Probleme complexe

Din păcate, furnizori de telefonie alternativă nu găsim decât în zonele urbane foarte populate, iar telefonie mobilă nu acoperă chiar orice colțșor. În plus de asta, linia telefonică fixă este pentru foarte multă lume singura posibilitate de conectare la Internet. Degeaba mă duc cu jalba la operatorii de telefonie mobilă, ei tot nu vor instala stâlpi de telefonie la buncii mei în sat, iar despre operatorii de cablu și VoIP nici nu mai vorbesc, astfel încât soluția rămâne telefonul fix. Prețul de terminare a unei convorbiri din RomTelecom în altă rețea fixă este însă mare și ei nu și-ar permite să mă sune prea des. Plus că nici nu e posibil, din motive tehnice care țin de centrală. Bine măcar că au abonament social (care s-a scumpit și el), că dacă n-ar fi avut nici n-ar fi putut să-și facă, acesta fiind scos din listă de mult timp (au rămas doar cele ce existau deja).

mircea_mihallica@chip.ro

Noile abonamente RomTelecom

Abonament	Preț linie individuală	Preț linie cuplată	Centrale automate cu Call Collection	Centrale analogice fără Call Collection	Observații
Social	3,5 EUR	3,5 EUR			Abonamentul social rămâne valabil doar pentru acei clienți care îl utilizează în prezent
Confort Standard	4,9 EUR	4 EUR			
Confort 20	5 EUR	4,1 EUR	20 intrajudețene în afara orelor de vârf	0,2 EUR pentru convorbiri incluse	
Confort 35	5,7 EUR	4,8 EUR	35 intrajudețene în orele de vârf	1,01 EUR pentru convorbiri incluse	
Confort 60	6,4 EUR	5,5 EUR	50 intrajudețene în orele de vârf + 10 interjudețene în afara orelor de vârf	1,85 EUR pentru convorbiri incluse	

Prețurile nu conțin TVA; Schimbarea abonamentului se poate face prin apel gratuit la 930

Noile tarife pentru convorbiri

Tip apel	În perioada de vârf 8.00 - 22.00	În afara perioadei de vârf 22.00 - 8.00 și în week-end
Intrajudețean	0,029	0,01
Interjudețean	0,054	0,04
Intrajudețean către alte rețele de telefonie fixă	0,0492	0,0453
Interjudețean către alte rețele de telefonie fixă	0,054	0,0453
Către rețelele de telefonie mobilă	0,14	0,14

Tarifele sunt exprimate în euro fără TVA

CUPRINS

104

Util
PC-ul silențios

108

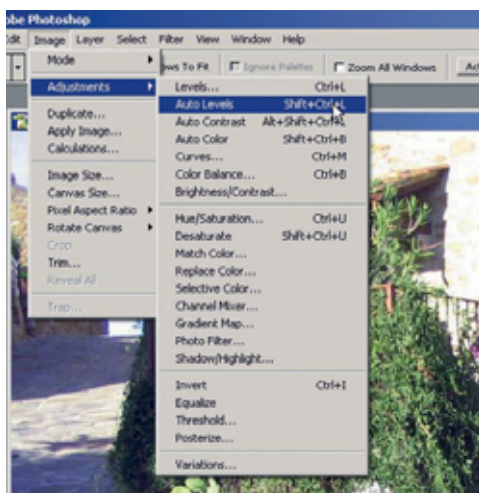
Utilizare aplicații
Tips & tricks

Photoshop

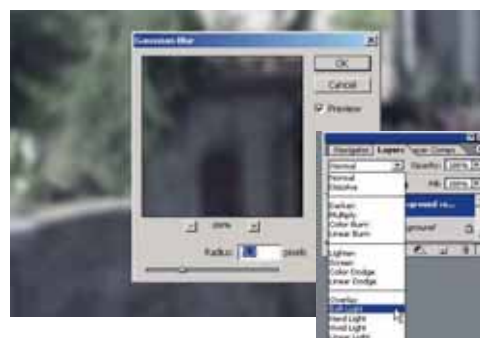
Retuș de profesionist

Din câteva clicuri puteți da pozelor dumneavoastră un aer artistic. O poză de vacanță poate deveni astfel o amintire plăcută și, de ce nu, o ilustrată digitală.

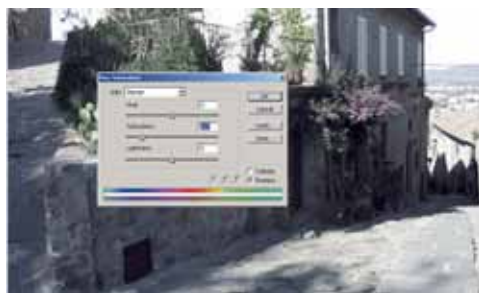
Cătălina Lazăr

1 Deschideți fotografia și începeți prin corecția nivelurilor de culoare. Din meniul Image alegeți Adjustments/Auto Levels.

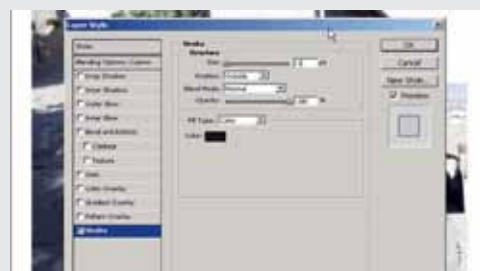
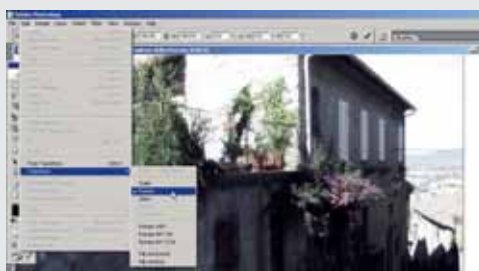
3 Vom „îndulci” puțin fotografia prin adăugarea unui filtru de blur. Faceți o copie a layer-ului activ prin clic dreapta în panel-ul de layer-e și alegeți Duplicate Layer. Din meniul de sus alegeți Filter/Blur/Gaussian Blur. Alegeți un radius între 5 și 6. Layer-ul duplicat ar trebui să fie acum „în ceață”. Schimbați modul de blending al layer-ului duplicat în soft light.

2 Pentru a ieși din zona „pozelor vii de vacanță”, ne vom orienta către un colorit mai redus, ce dă un aer misterios pozei. Clic pe Image/Adjustments/Hue/Saturation. În funcție de coloritul pozei, puteți muta slider-ul Saturation până la -80.

4 Este momentul să adăugăm o ramă care să pună în valoare compoziția. La fotografia de față ne-am asigurat că fundalul este alb. Am schimbat apoi mărimea suprafeței de lucru (Canvas Size). Puteți alege pentru fundal orice culoare care poate pune în valoare fotografia. În general însă, albul asigură cel mai puternic contrast și subliniază cel mai bine compoziția unei fotografii.

5 Suntem aproape de final. În panel-ul Layers clic dreapta pe layer-ul Background Copy. Alegeți Blending Options și bifați opțiunea Stroke. Alegeți o culoare închisă (preferabil chiar negru) și grosimea de 1 pixel. Opțional, puteți adăuga un titlu. Clic pe simbolul de text din bara de unelte, alegeți un font care se potrivește și setați-i culoarea gri. Rotiți-l din Edit/Transform/Rotate.

practică

Enjoy the silence

Putere de calcul în liniște perfectă

CHIP vă arată cum un computer performant poate fi în același timp și unul silențios folosind răcirea pe aer.

Marius Enache

Majoritatea sistemelor prezente pe piață au în general un nivel de zgomot mai mare sau mai mic, care din păcate rămâne sesizabil de oricare dintre utilizatori. Acest lucru nu face altceva decât să ne scadă nivelul de confort în timpul lucrului. Nivelul neplăcut de zgomot are drept cauze în primul rând carcasa ieftină, ce nu oferă suport pentru un circuit bun al aerului în interior și pentru ventilatoare de diametre mari, și în al doilea rând cooler-urile de proastă calitate.

Pentru realizarea unui sistem silențios avem nevoie de o carcasă cât mai spațioasă și de sisteme de răcire cu un nivel de calitate mai ridicat.

Câteva principii

Disiparea căldurii se poate realiza prin mai multe metode, însă în articolul de față mă voi referi doar la cea de radiere. Din cauza frecvențelor ridicate de funcționare, anumite cipuri din interiorul unui PC se încălzesc foarte tare. Fiind de dimensiuni mici, acestea nu au o suprafață mare de pe care căldura „să dispară”, iar pentru a le menține la o temperatură acceptabilă este necesar să mărim suprafața cipurilor folosind un radiator. Cu cât radiatorul este mai mare, cu atât mai mare este și cantitatea de căldură preluată de la cipul de care stă

lipit.

Radiatoarele trebuie construite din metale cu conductivitate termică ridicată, cel mai des întâlnite fiind cele din cupru și aluminiu. Însă, acestea au proprietăți termice diferite. Cuprul absoarbe și transportă căldura mult mai bine decât aluminiul, însă nu stă bine la capitolul disipare. La aluminiu situația este exact invers. Așa se explică de ce există pe piață radiatoare cu talpa de contact din cupru și lamele de radiere din aluminiu. Pentru un PC silențios avem nevoie de un metal ce disipează foarte ușor căldura, dacă se poate chiar neasistat de un ventilator, iar acesta este, după cum probabil v-ați dat deja seama, aluminiul.

Importanța carcasei

Avem radiatoare mari de aluminiu ce disipează căldură. Dar dacă aceasta se acumulează în interiorul carcasei, nu am făcut nimic. Căldura trebuie evacuată și în același timp aerul rece din exterior trebuie introdus în interior. Iar dacă vorbim despre silențiozitate, avem neapărată nevoie de ventilatoare cu diametrul mare (120 x 120 mm), pentru că au un raport foarte bun debit de aer / zgomot chiar dacă le vom folosi la turații cât mai scăzute (aproximativ 1.000 rpm). În această situație apare mai persistentă ca niciodată necesitatea unui flux de aer cât mai

bun. Acesta depinde de doi factori: elementele constructive ale carcasei (care trebuie să fie astfel gândite încât să împiedice cât mai puțin posibil fluxul de aer dinspre partea din față spre cea din spate) și aranjarea cablurilor (acestea trebuie „ascunse” cât mai bine din calea aerului și folosite cele mai ergonomice posibilități – vezi diferența dintre un cablu SATA și unul IDE).

Componentele

Spuneam că putem avea o configurație performantă și silențioasă, dar acest lucru nu înseamnă că putem răci pasiv sau fără zgomot orice componentă. De exemplu, un procesor Athlon FX sau un Intel Prescott de clasă superioară sunt nerecomandate pentru un PC tăcut, lucru valabil și pentru acceleratoarele grafice gen GeForce 6800 Ultra și altele. Asta deoarece componentele de acest tip au nevoie obligatoriu de o răcire eficientă. În cazul lor, singura posibilitate rămâne folosirea unui kit de răcire cu lichid. Pentru soluția răcirii cu aer putem folosi componente din clasa medie și superioară (procesoare AMD Athlon XP sau Athlon 64, procesoare Intel excluzând variantele Extreme Edition și core-ul Prescott, plăci video NVIDIA sau ATI, dar nu versiuni Ultra, XT sau GT, PRO din gama de vârf, module de memorie cu timing-uri mai relaxate, eventual clasa Value și așa mai departe).

Harddisk-ul este un alt element important și mai nou un mare generator de căldură. Pentru silențiozitate sunt recomandate unitățile mai puțin performante, la care motorul se învârtă cu un maxim de 7.200 rpm, deși ideal ar fi 5.400 rpm. Totuși, performanța discului este direct afectată de turațiile mici ale platanelor.

Exemplul nostru

Sistemul nostru este asamblat în carcasa Yeong Yang YY-5601BK, aleasă deoarece permite instalarea a două ventilatoare de 120

Varianta finală a sistemului construit.

Sursa Enermanx Noisetaker a fost montată împreună cu o garnitură de silicon pentru atenuarea eventualelor vibrații produse de ventilatoarele din sursă.

Ventilatorul de evacuare a aerului cald din spatele carcasei este montat cu ajutorul șuruburilor de cauciuc pentru prevenirea transmiterii vibrațiilor.

În interiorul sistemului. A se observa mărimea cooler-ului de pe procesor și sistemul de răcire al plăcii video. Am preferat montarea harddisk-ului într-un bay de 5,25 inch pentru a nu estompa fluxul aerului ce intră în carcasă prin partea de jos. De asemenea, cablurile au fost astfel aranjate încât acestea să nu se găsească în calea fluxului de aer, fiind ascunse în partea superioară a carcasei și pe laterala stângă. Se poate observa că ventilatorul de pe chipset-ul plăcii de bază nu mai este alimentat din conectorul on-board, ci din cablul adaptor de la Sharkoon. Doar 7V!

mm. În aceasta a fost montată o sursă Enermax Noisetaker de 485 W ale cărei ventilatoare sunt foarte silențioase (după cum sugerează și numele). Placa de bază este modelul A939 cu chipset nForce4 al celor de la ECS. Pe ea am montat un procesor Athlon64 3500+ și 1 GB de memorie DDR AData Vitesta cu radiatoare proprii. Coolerul de pe procesor a fost ales în ideea de a avea o suprafață de radieră cât mai mare. De aceea m-am decis asupra lui Thermalright XP-120, un cooler ce combină cuprul și aluminiul, dar înglobează și cinci heatpipe-uri ce duc la radiator. Radiatorul este proiectat pentru a folosi ventilatoare de 120 mm. Am profitat de ocazie și am utilizat un astfel de ventilator cu turație redusă. Placa video instalată a fost un GeForce 6600 GT produs de Gainward, pe care a fost montat sistemul de răcire pasivă Thermaltake CL-G0003 Fanless VGA cooler.

Accesorii pentru silențiozitate

Pentru componentele cu părți în mișcare cum sunt sursa, ventilatoarele și harddisk-ul, se mai poate pune și problema vibrațiilor. Pentru ca acestea să nu fie transmise carcasei (fenomen care produce zgomot), există pe piață diverse accesorii sub formă de garnituri, șuruburi de cauciuc, iar pentru harddisk dispozitive elastice (tot din cauciuc)

cu care putem „prinde” discul în carcasa. Pentru ventilatoare nu este însă suficient doar atât. Dacă sunt lăsate să funcționeze la turația nominală, majoritatea vor fi mai mult sau mai puțin gălăgioase (oricum, și zgomotul acesta este de evitat). Pentru a întâmpina această problemă, singura soluție este de a limita tensiunea de alimentare, ce în mod normal este de 12 V, undeva în jurul valorii de 7 V. Acest lucru îl putem face fie cu ajutorul unui controler de ventilatoare, fie cu ajutorul unor accesorii ce se montează pe fir. Pentru PC-ul nostru am folosit ambele soluții.

Există totuși ventilatoare ce vin cu reglare manuală pe fir sau chiar echipate cu un termistor propriu, cu ajutorul acestuia modificându-se turația în mod automat.

Montarea

După cum spuneam, carcasa a fost echipată cu o sursă Thermaltake Noisetaker ce a beneficiat și de o garnitură de cauciuc pentru eliminarea eventualelor vibrații. Au urmat apoi două ventilatoare de 120 mm. Datorită sistemului de prindere al cuștii ventilatorului frontal, instalarea unei garnituri nu a fost posibilă. Cel de-al doilea ventilator însă, ce are rolul de evacuare prin spate a aerului cald, a fost montat cu patru șuruburi de cauciuc. Ne-am hotărât totuși că vrem să

avem posibilitatea de a modifica turația celor două ventilatoare. În această idee, ventilatoarele au fost conectate la un controler instalat într-un bay de 5,25 inch. La fel a fost conectat și ventilatorul de pe procesor. Personal vă recomand, mai ales pentru cel din urmă, să fie conectat la un controler, pentru că pot exista situații, în funcție de temperatura exterioară, când poate va necesita o turație puțin mai ridicată.

După toate acestea a avut loc prima pornire a sistemului și reglarea din controler a ventilatoarelor. Referitor la reglaj: ventilatoarele noastre erau setate prin potențiometrul de pe fir, la minim. Dacă și pe controler sunt setate la fel, acestea nu mai au voltajul necesar pornirii. Recomand deci setarea unei turații de minim 1.000 rpm pentru a ne asigura că la pornire ventilatoarele se vor învârti. După alte câteva reglaje aplicate ventilatoarelor instalate, totul era ok. Însă se auzea un zgomot. Acesta provenea de la cooler-ul de Northbridge. În acea situație aveam două posibilități: fie îl înlocuiam cu unul cu radiator mai mare, fie scoteam ventilatorul și îl lăsam pasiv. Ei bine, prima variantă nu era posibilă din cauza amplasării chipset-ului prea aproape de

Vedere din partea frontală a carcasei. Controlerul de ventilatoare Enermax se potrivește cu griul carcasei. În bay-urile de 5,25 se pot monta dispozitive pe șine, însă a fost posibilă și montarea controlerului Enermax.

Fiind subțiri, cablurile pentru porturile USB, pentru butoanele de power și ledurile de pe panoul frontal se pot trage pe sub placa de bază.

Produs	Preț în lei (TVA incus)/buc	Ofertant
Sharkoon ANTI-VIBES pentru sursă	190400	pc-coolers.ro
Sharkoon ANTI-VIBES 120 mm	172550	pc-coolers.ro
Sharkoon ANTI-VIBES 80 mm	154700	pc-coolers.ro
Sharkoon Rubber Bolt set	83300	pc-coolers.ro
Sharkoon Cablu adaptor 12 V >7 V	89250	pc-coolers.ro
Sharkoon Cablu adaptor 12 V > 9.5 V	89250	pc-coolers.ro
Sharkoon Low noise LED Fan 120 mm	487900	pc-coolers.ro
Sharkoon Low noise T Fan 80 mm	214200	pc-coolers.ro
Enermax UC-12FAB-B Fan 120 mm	634270	pc-coolers.ro
Enermax UCA8FATR4 Fan Controller	1879010	pc-coolers.ro
Sursă Enermax Noisetaker		
EG495AX-VE (G) SFMA 24P V 2.0 Ring Core	4700500	pc-coolers.ro
Sursă Enermax Noisetaker		
EG375AX-VE(W) SFMA V2.0 (24P) Ring Core	3153500	pc-coolers.ro
Sharkoon HDD Vibe Fixer	18 EUR (Preț fără TVA)	Diastora
Sharkoon HDD Vibe Fixer II	12 EUR (Preț fără TVA)	Diastora

Am ales să montez harddisk-ul invers pentru a elimina cablurile ce atârnă în zona plăcii de bază.

Ventilatorul de 120 mm montat în partea frontală. Am preferat să îl montez în sistemul de prindere a carcasei.

Sharkoon HDD Vibe Fixer.

Șuruburi de cauciuc pentru fixarea ventilatoarelor.

placa video, care o dată cu sistemul de răcire Thermaltake a devenit mult mai voluminoasă, iar cea de-a doua a dus la supraîncălzire. Până la urmă am hotărât să alimentez micul ventilator folosind un fan speed limiter de 7 V și din acel moment am obținut silențiozitatea.

Harddisk-ul a fost montat în HDD Vibe Fixer-ul celor de la Sharkoon și din acest motiv amplasat într-un bay de 5,25 inch. Al doilea motiv pentru amplasarea discului în locul în care de obicei se montează o unitate optică este eliminarea oricărei obstrucții a ventilatorului frontal, care astfel are cea mai mare eficiență.

Pentru un flux de aer cât mai bun, toate cablurile USB interne, precum și cele pentru Power Button, Reset, HDD Led etc., au fost montate pe sub placa de bază. Cablurile provenind de la sursă, de care nu aveam nevoie, au fost ascunse cât mai bine în partea superioară a carcasei, iar cele de alimentare a plăcii de bază au fost trase cât mai pe margine posibil.

Teste și concluzii

Testarea stabilității sistemului a fost realizată folosind 3DMark 05 în mod infinite loop, timp de câteva ore bune, în care au fost supravegheate temperaturile diverselor componente. Cea care s-a încălzit cel mai mult a fost placa video, însă nu la un nivel amenințător, nepunând probleme de stabilitate. Procesorul a funcționat la o temperatură situată între 55 și 57 de grade Celsius, ceea ce este cam mult, însă nu periculos. Radiatorul își face treaba foarte bine, temperatura la nivelul acestuia fiind de 36 de grade, iar în interiorul sistemului s-a situat între 28 și 30 de grade. Cu prețul unui zgomot foarte redus, turația ventilatorului de pe procesor se poate crește, ceea ce mărește substanțial eficiența răcirii. Oricum, nici în aceste condiții de temperatură stabilitatea sistemului nu a fost deloc afectată.

Cooler-ul Thermalright XP-120.

După toate acestea, putem concluziona că este posibilă și obținerea de performanțe, care au fost răsplătite cu un scor 3DMark 05 de 2.163 puncte. Dar datorită silențiozității, nivelul de confort ridicat a fost atins cu brio.

marius_enache@chip.ro

Ventilatoarele Enermax de 120 mm pe care le-am folosit au o turație maximă de 2.300 rpm, însă pentru o liniște totală recomand folosirea lor la minim.

(Sus) Cablu adaptor 12 V la 7 V. (Jos) Cablu adaptor 12 V la 9,5V.

Controlerul de ventilatoare Enermax. Acesta poate controla 4 ventilatoare și monitoriza tot atâtea temperaturi.

Ventilator de 80 mm ce își autoajustează turația în funcție de temperatura citită de termistorul din dotare.

Tips & Tricks

Windows XP

Dezactivarea raportării erorilor

Implicit, acestea se afișează în cazul în care un program s-a terminat anormal sau al unei erori de sistem. În situația unei erori grave cu „ecran albastru”, căsuța de dialog va apărea după restartare.

Dacă alegeți opțiunea de a trimite un raport al problemei la Microsoft, permiteți acestei companii să colecteze date despre program și eroare. Principala îngrijorare este că, pe lângă informațiile legate strict de cauzele care au determinat eroarea, mai pot „scăpa” și alte date confidențiale. De exemplu, dacă scriați un e-mail în momentul în care programul s-a blocat, este posibil să fie trimise și alte fragmente de informație: numele dvs sau informații din e-mail-ul pe care tocmai îl scriați.

Ce este și ce nu este trimis depinde de tipul de eroare. Mai multe informații despre datele colectate puteți afla de aici: <http://oca.microsoft.com/en/dcp20.asp>. Dacă găsiți aceste raportări supărătoare, le puteți dezactiva total sau le puteți personaliza.

Dezactivarea

Clic dreapta pe icon-ul My Computer și accesați apoi Properties. Dați clic pe tab-ul Advanced și apoi clic pe tab-ul Error Reporting. De aici puteți dezactiva trimiterea de rapoarte către Microsoft.

Personalizarea

Veți vedea în același loc că mai dispuneți de câteva opțiuni. Puteți permite raportarea doar pentru câteva programe. Este simplu de făcut și vă lasă posibilitatea de a dezactiva acest serviciu pentru programele care știți că vă dau bătaie de cap și care crapă când vă e lumea mai dragă.

Dezactivarea totală

Pentru a „scăpa” de acest serviciu, trebuie să dezactivați serviciul din „Services”.

- Control Panel – Administrative Tools – Services.

- Selectați Error Reporting, clic dreapta, Properties și Stop.

Din Registry

Dacă ați dezactivat serviciul și încă mai primiți alertări la erori, mergeți la următoarea cheie:

```
HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\PCHealth\ErrorReporting  
și asigurați-vă că toate valorile sunt setate la 0 ca aici: "AllOrNone"=dword:00000000  
"IncludeMicrosoftApps"=dword:00000000  
"IncludeWindowsApps"=dword:00000000  
"IncludeKernelFaults"=dword:00000000  
"DoReport"=dword:00000000  
"ShowUI"=dword:00000000.
```

Windows

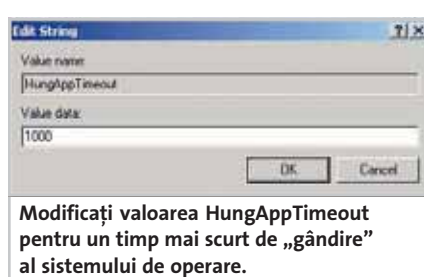
Terminarea rapidă a programelor care crapă

Când vreo aplicație vi se „înfige”, o puteți termina luând calea lui „Ctrl+Alt+Del”. Dar, de obicei, Windows-ul are nevoie de cam mult timp de gândire până să afișeze cunoscutul mesaj „Not responding”.

Urmând exemplul de mai jos, veți scurta acest timp la o secundă.

În cheia din registry HKEY_CURRENT_USER/Control Panel/Desktop adăugați sau schimbați valoarea numită HungAppTimeout, schimbând valoarea ei de la 3000 la 1000.

În cheia HKEY_CURRENT_USER/Control Panel/Desktop adăugați sau schimbați valoarea numită WaitToKill

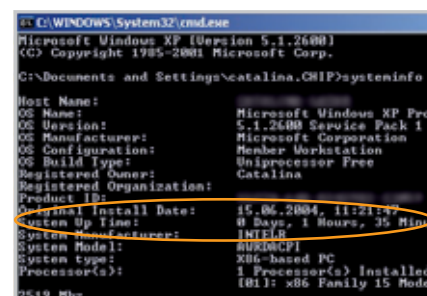

AppTimeout, schimbând valoarea de la 10000 la 1000.

XP Professional

Uptime sistem

Pentru a afla de când funcționează sistemul dumneavoastră, folosiți utilitarul systeminfo din linia de comandă. Deschideți Command Prompt, tastați systeminfo și dați Enter. După câteva secunde de scanare, vor apărea câteva informații care vă comunică diverse informații despre sistemul dumneavoastră. Dați scroll până aproape de început și veți vedea timpul în care sistemul a lucrat nonstop de la ultimul restart.

Utilitarul systeminfo este un ajutor rapid care vă oferă informații esențiale despre sistemul dumneavoastră.

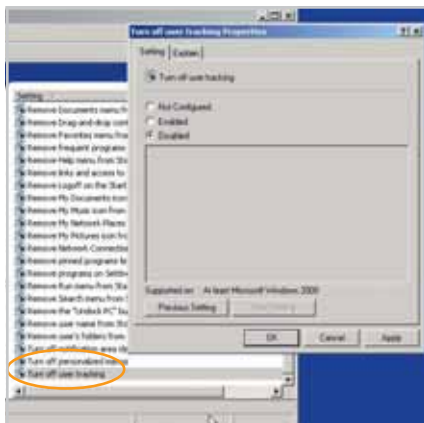
XP Professional

Puțin mai repede

Puteți dezactiva urmărirea utilizatorului și îi mai „luați de pe cap” o sarcină PC-ului. În fond, acest „user tracking” urmărește schemele de acces al fișierelor ale utilizatorului și poate să personalizeze experiența acestuia bazată pe obiceiurile sale. Un exemplu simplu este dat de meniul de start personalizat care listează cele mai folosite programe.

Dacă nu aveți nevoie de acest serviciu, îl puteți dezactiva ușor:

1. Start/Run/"gpedit.msc".
2. Navigați până la User Configuration/Administrative Templates/Start Menu and Taskbar.
3. Aici veți găsi o setare pentru „Turn Off User Tracking”. Dublu clic pe ea, activați-o și salvați.

O dată ce activați această opțiune, sistemul de operare nu mai ține seama de obiceiurile dumneavoastră de navigare în sistem.

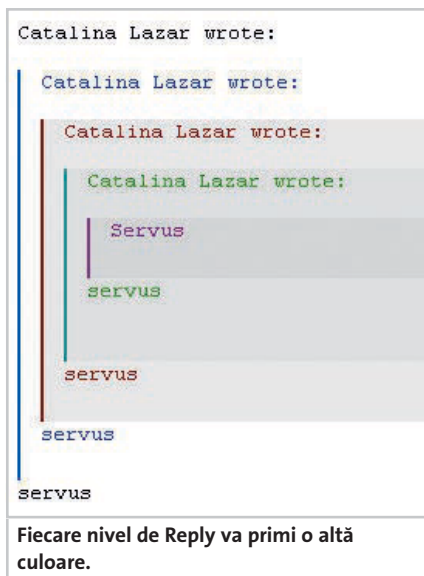
Thunderbird

Utilizarea de culori diferite pentru citate

Acest lucru este foarte folositor pentru că adaugă culori diferite textului și fundalului în cazul citării în mesaje. Este mult mai ușor să urmăriți un șir de reply-uri mai lung sau o discuție într-un newsgroup, unde schimburile de replici pot fi de ordinul zecilor.

Desigur că vă puteți personaliza seturile de culori după bunul dumneavoastră plac.

Pentru a aplica această șmecherie, adăugați următorul cod la fișierul userContent.css:

Fiecare nivel de Reply va primi o altă culoare.

```
/* Quote Levels Colors */
blockquote[type=cite] {
  color: navy !important; background-color: RGB(245,245,245) !important;
}
blockquote [type=cite]
blockquote {
  color: maroon !important;
```

```
background-color: RGB(235,235,235)
!important;
}
blockquote [type=cite]
blockquote {
  color: green !important;
background-color: RGB(225,225,225)
!important;
}
blockquote [type=cite]
blockquote blockquote {
  color: purple !important;
background-color: RGB(215,215,215)
!important;
}
blockquote [type=cite]
blockquote blockquote blockquote {
  color: teal !important;
background-color: RGB(205,205,205)
!important;
}
}
blockquote [type=cite]
blockquote blockquote blockquote
blockquote {
  color: teal !important;
background-color: RGB(205,205,205)
!important;
}
}
```

Thunderbird

Folosirea meniurilor în „stil” Windows XP

Dacă folosiți Windows XP și doriți ca meniurile să se potrivească cu stilul implicit al sistemului de operare, adăugați această bucăciță de cod la fișierul userChrome.css:

```
/* Make menus XP style */
menupopup, popup {
  border: 1px solid ThreeDShadow
!important;
  -moz-border-left-colors: ThreeDShadow !important;
  -moz-border-top-colors: ThreeDShadow !important;
  -moz-border-right-colors: ThreeDShadow !important;
  -moz-border-bottom-colors: ThreeDShadow !important;
  padding: 2px !important;
  background-color: Menu !important;
}
menubar > menu {
  border: 1px solid transparent
!important;
  padding: 2px 5px 2px 7px !important;
  margin: 0 !important;
}
menubar > menu[_moz-menuactive="true"] {
  background-color : Highlight
!important;
  color: HighlightText !important;
}
```

Windows cu SP2

Îndepărtarea icon-ului Security Alert din System Tray

Dacă nu folosiți toate opțiunile de securitate pe care vi le sugerează SP2 (de ex. dacă utilizați un alt firewall), vă apare de fiecare dată un avertisment că sistemul dumneavoastră nu este protejat.

Dacă știți cum să vă protejați sistemul și dacă faceți regulat update-urile pentru Windows, nu aveți nevoie de „aduceri aminte”, de cele mai multe ori enervante.

1. Start/Control Panel/Security Center.
2. Clic pe opțiunea „Change the way security Center alerts me”.
3. Dispuneți de trei opțiuni: Firewall, Auto Updates, Virus Protection. Eliminați opțiunea care vă creează probleme.

Serviciul poate fi eliminat și prin intermediul services.msc.

1. Intrați în services.msc (Start/Run) și căutați serviciul Security Center.
2. În fereastra Properties există fereastra de dialog Start Type.
3. Selectați Disable și apoi Apply.

catalina_lazar@chip.ro

Thunderbird

Fișiere ajutătoare

user.js

Este un fișier adițional pentru Thunderbird în care puteți adăuga diferite preferințe. El trebuie să fie localizat în directorul de profilul utilizatorului. Acesta nu există implicit, așa încât trebuie să îl creați înainte să începeți să adăugați preferințele.

Pentru utilizatorii de Windows: deschideți explorer, verificați dacă puteți vedea extensiile, creați un fișier .txt în directorul precizat și redenumiți-l user.js.

userChrome.css

Acest fișier setează regulile de afișare pentru diferite elemente în interfața utilizator a Thunderbird și este localizat într-un subdirector numit Chrome din directorul în care este găzduit profilul utilizatorului. Ca și în cazul fișierului user.js, acesta nu există și trebuie adăugat pentru a vă putea completa preferințele.

userContent.css

Acest fișier stabilește regulile pentru afișarea conținutului web și este localizat în subdirectorul Chrome. Și acesta, ca și celelalte două fișiere, trebuie creat. Poate să existe deja un fișier exemplu, numit userContent-example.css. Îl puteți redenumi pe acesta prin îndepărtarea părții cu - example.

dicționar

Unități optice

A-Time

I se mai spune și timpul absolut și este folosit pentru a accesa datele de pe CD-ROM sau DVD. Acesta permite unității de citire să identifice în mod aleator oricare sector față de începutul discului utilizând ceasul său intern. Este util în special la citirea discurilor mixed mode și rămâne ca singură referință pentru discurile cu mai mult de 98 de piste.

Bootable CD

Unele sisteme de operare recunosc și pot folosi sisteme de fișiere ISO, și în acest caz CD-urile pot fi configurate cu sector de boot și fișiere de boot (ale sistemului de operare) pentru a boot-a direct de pe ele. Pentru sistemele ce nu recunosc sistemul de fișiere ISO (de exemplu, DOS), IBM și Phoenix Technologies au publicat în 1995 un standard de CD-ROM boot-abil care permite scrierea pe CD a unei imagini de floppy disk sau de harddisk (cu un sistem de fișiere cunoscut de către sistemul de operare) și citirea acestora la boot de către un BIOS compatibil.

Alt sistem de CD bootabil este formatul „El Torito”, care permite plasarea mai multor imagini boot-abile pe un CD și alegerea la boot a imaginii potrivite.

Bonding Film

DVD-urile cu unul și două straturi necesită lipirea a două substraturi în grosime de 0,6 mm pentru formarea unui disc de 1,2 mm care are zona înregistrabilă în interior. În mod obișnuit, filmul de lipire este un adeziv de lipire la cald sau un adeziv fotosensibil (care face priză în prezența luminii ultraviolete).

Buffer

O cantitate (de obicei mică) de memorie care păstrează pentru scurt timp instrucțiunile sau datele ce trebuie făcute disponibile în timp real unui dispozitiv. Conceptul de buffer este diferit de cel de cache. Un buffer se folosește între dispozitive cu diferență mare de rată de transfer (ex: imprimantă-calculator) sau în dispozitive unde este necesar un flux de informații pe care magistrala nu îl poate oferi constant (ex: CPU-CD-Writer). Buffer-ele mai sunt importante și în procesele de transmisie/recepție/codare/decodare a informațiilor (în special audio/video și alte fluxuri în timp real).

CIRC (Cross-Interleaved Reed-Solomon Code)

Este primul nivel de protecție a datelor oferit de CD (și singurul folosit de Audio-CD). CIRC folosește două niveluri de corecție a erorilor: C1 și C2.

Corecția CIRC are la bază două principii: redundanța informației și întreșeserea. 25% din datele de pe un CD-ROM sunt redundante și

fiecare sector este întreșesut cu alte sectoare vecine pentru a scădea probabilitatea ca stricăciunile suferite de o zonă să distrugă sectoare întregi (iar acestea să fie ca atare irecuperabile). Astfel, 109 blocuri de date sunt distribuite uniform pe suprafața echivalentă. Un algoritm de paritate aplicat pe datele astfel distribuite permite recuperarea zonelor care nu pot fi citite din diverse motive (zgârieturi, praf, vibrații, amprente, erori de fabricație, găuri în stratul reflectiv, deformări mecanice).

DSP (Digital Signal Processor)

Procesoarele digitale de semnal sunt circuite specializate de tip microprocesor, cu funcții clar specializate, definite de tipul de semnal ce trebuie prelucrat. Ele există într-o mulțime de echipamente, începând cu modemurile și terminând cu camerele foto sau de filmat. În unitățile optice, ele prelucrează, în timp real, fluxul de date primit de la amplificatoarele de cap de citire. De regulă, aceste circuite determină performanțele globale ale echipamentelor.

EFM (Eight-to-Fourteen Modulation)

Sistemul de modulare 14 din 8 se referă la tehnica de codare la nivelul cel mai de jos, prin care se reduce numărul de tranziții de la 1 la 0 sau invers. Scopul acestei codări este maximizarea dimensiunii fizice a pit-urilor și a land-urilor.

Lead In / Lead Out

Porțiunea de la începutul/sfârșitul pistelor. Pe ele sunt înregistrate zonele de sincronizare a unității față de datele de pe pistă și a altor date, cum ar fi tabela de conținut sau informația care duce la oprirea unității. În cazul înregistrărilor multisesiune, pentru fiecare sesiune există aceste porțiuni.

OTP (Opposite Track Path) / PTP (Parallel Track Path)

De regulă, discurile CD sau DVD se rotesc în sensul acelor de ceasornic, începutul pistei fiind înspre centrul discului și sfârșitul ei la marginea exterioară. În cazul discurilor cu strat dublu, DVD-urile citesc ambele straturi de pe aceeași parte a discului, existând două posibilități de citire a celui de-al doilea strat: OTP - caz în care cele două spirale se intersectează la fiecare tură, după terminarea primei piste, citirea datelor făcându-se în continuare prin deplasarea capetelor spre interiorul discului, sau PTP când cele două spirale sunt paralele și citirea lor se face alternativ. Pentru redare video neîntreruptă este preferabil formatul OTP, dar pentru date cu acces aleator este preferabil formatul PTP.

Reflectivity

Este proprietatea materialelor de a reflecta o rază luminoasă. Diverse tehnologii sau materiale pun fabricanților de unități probleme serioase de adaptare a capetelor de scriere/citire la discul folosit (CD-R, CD-RW, DVD-R), reflectivitatea materialelor utilizate fiind foarte diferită.

Sector

Există două feluri de sectoare, unul fizic și altul logic. Ne putem referi la ele ca la cea mai mică unitate adresabilă independent. După dimensiunile acestora, un sector fizic poate conține unul sau mai multe sectoare logice.

Servo-Mechanism

Dispozitive de mare precizie electro-mecanice, utilizate pentru deplasarea capetelor de scriere sau citire. Servomecanismele se utilizează atât pentru poziționarea și corectarea descentrărilor față de pista citită, cât și pentru focalizarea razei laser pe stratul cu informații al discului. Ce înseamnă precizie în acest domeniu nu putem înțelege decât dacă realizăm cât de mică este distanța de 0,7 microni: lățimea aproximativă a unei piste DVD.

CHIP Team

Inserenți

Pagina	Firma
43	Agis Computer
35, 37, 39	Allied Domeq
4	American Power Conversion
9, 49	Asesoft
61	Brother International
45	Canon East Europe
81	Caro Computers
C2	Comrace Computers
19	Deck Computers
27	ECS Systems
97	Elsaco Computers
87	EverIT
55, 57, 59	Expotek
83	FIT Distribution
C3	Flamingo Computers
97	GameLoft
79	Hewlett - Packard Romania
75	IBM Romania
65	ISA Hardware
17	K Tech Electronics
91	Kyocera Mita
91	Lahnmedia Press
C1, 47	LG Romania
101	Magic Vision
C2	Maguay Impex
13, 89	Microsoft Romania
77	Net Consulting
85	Nokia Romania
63	Omnitech
15	Proca
97	Prolink
11, 73	Quartz Computers
107	Sanoma Hearst Romania
103	Senorg Romania
21	Softwin
31	Sysnet
29	Torent Computers
3, 67, 69, 71	Tornado Systems

mailbox

Marius Toma, marius_toma82@yahoo.com

„Nelămurire

Bună ziua, sunt Marius. Am citit cu mult interes în numărul din februarie din CHIP articolul despre distribuția Linux Xandros 3 Deluxe Edition.

Până în momentul de față, mi se pare cea mai promițătoare distribuție de Linux, cel puțin din ceea ce ați scris despre ea. Aș avea totuși unele nelămuriri pe care vreau să le elimin înainte de a cumpăra programul (în viitorul apropiat).

În primul rând, autorul articolului a menționat „redimensionarea partițiilor Windows” la începutul instalării. Întrebarea mea este dacă acest proces este obligatoriu/inevitabil sau Linux-ul poate fi instalat pe una din partițiile deja definite pe hard?

În cazul în care sistemul formatează hardul și își creează singur partițiile, sub ce format o face? Mă gândesc că nu este NTFS-ul sau FAT32. Acest nou format este suportat de Windows-ul XP (cu Service Pack 2) sau Windows 2000? Și menționez aceste două tipuri de Windows pentru că eu mă bazez în mod normal pe ele, adică le instalez pe amândouă pe câte o partiție, știți, pentru siguranță. În viitor intenționez să îmi instalez pe o partiție un Linux și pe alta un Windows (de preferință XP-ul) și vreau să știu cât de bine merg împreună. Partiția XP-ului o voi formata în NTFS, iar restul, nu prea știu, urmează să primesc sfaturi.

Punând problema invers, este compatibil Xandros-ul cu formatul NTFS? Dar cu FAT32? Va putea citi partițiile în format „exotic” pentru el? Dar va putea să le și scrie? Poate ar fi bine să specific cât se poate de clar, am 3 partiții de disc, dintre care una - cea mai mare - pentru date. Aceasta ultimă partiție în ce format să o fac?

În altă ordine de idei, vă rog să îmi spuneți cum ați ajuns în posesia distribuției de Linux amintite? Sau, cu alte cuvinte, cum pot și eu să cumpăr pachetul din România, ce distribuitori se întâlnesc? Vreau să precizez că aș cam vrea pachetul „solid”, materialul, și nu download-ul prin Internet. Mă gândesc că dacă tot o să dau destul de mulți bani pe el...

Încă o întrebare: ați spus că Xandros-ul are firewall încorporat. Ok, dar cum aș putea să fac rost de un antivirus pentru el? Se găsesc asemenea programe, în primul rând? Știți, aș vrea să fiu blindat împotriva oricăror virusi. Și fiindcă a venit vorba de virusi, programele antivirus pentru Windows recunosc virusii de Linux? Dar antivirusii de Linux îi recunosc și pe virusii de Windows?

În legătură cu compatibilitatea Xandros-ului cu componentele pe care le am, ar putea fi vreo problemă? Am citit că recunoaște un număr foarte mare de componente. Configurația pe care o am este următoarea: placă de bază Epox 8RDA3i, Barton 2600, 512 MB RAM la 400MHz,

placă grafică Gigabyte ATI 9550 256 MB RAM/128 biți, HDD Maxtor 160 GB, ATA 133, 8MB Cache, CD-RW Teac 52X, DVD-Writer Teac 12X, placă de sunet Creative Sound Blaster Live 4.1, TV Tuner Pinnacle PCTV Pro.”

Bună ziua,

Să o luăm de la început. Fiind un sistem de operare, Xandros Linux are nevoie de spațiu pentru a rula. Spațiul necesar poate fi creat în momentul instalării (prin redimensionare sau crearea de partiții noi) sau pot fi preluate partiții Linux (Ext2, Ext3, ReiserFS) deja existente. Și ca să vă răspund la întrebare, procesul de redimensionare/partiționare nu este obligatoriu dacă aveți deja partiții Linux și Linux Swap.

Ca orice distribuție Linux, nici Xandros nu rulează pe partiții Windows. Are nevoie de o partiție Linux nativă. În versiunea 3 DE, Xandros recunoaște partițiile NTFS și FAT, putând foarte ușor să scrie și să citească fișiere de pe acestea. Dar, repet, nu poate rula pe NTFS sau FAT.

Pachetul primit de noi pentru testare a venit pe baza licenței NFR (Not For Resale), un tip special de licență ce se acordă publicațiilor de IT în vederea testării. Ca să intrați în posesia unei distribuții la „pachet” este necesar să cumpărați una de pe site-ul www.xandros.com. În momentul actual nu cunoscut nici o firmă din România care să distribuie așa ceva. Puteți însă să vă adresați companiei Biro Technologies (021- 315. 65.75). Poate dâșii vă pot ajuta.

Soluții antivirus pentru Linux există deja de multă vreme. Există BitDefender, ClamAV și multe altele. Unele sunt gratuite, altele nu. Nu vă așteptați însă să aveți la îndemână o interfață grafică asemănătoare cu cea a programelor similare de sub Windows. Și da, recunosc și virusii de Windows. Numai că ei nu pot rula sub Linux J.

În mod normal, configurația dumneavoastră ar trebui să fie detectată corect de Xandros 3 DE. Dar tot timpul pot apărea probleme de compatibilitate, ca și sub Windows dealtfel.

O zi bună,
Ionuț Bălan

**Așteptăm mail-urile
dumneavoastră
pe adresa: redactie@chip.ro**

Câștigătorii concursului de abonamente:

Locul I – Un sistem complet
Csati Ioan din Timișoara

Locul II – Monitor TFT 19” LG 1730S
Ristoiu Gheorghe - București
Mihali Ioan - Cernavodă

Locul III – Cameră digitală HP M307
Apostu Ionel - Bârlad
Cârlan Daniel - Adjud
Ferencz Endre - Satu Mare

Câștigătorii sunt rugați să contacteze departamentul de marketing al editurii la telefonul 0268 415158

VOGELBURDA
COMMUNICATIONS

impressum

Redacția poate fi contactată la:

Telefon: 0268-415158, 418728, 0723-570511, 0744-754983;
Fax: 0268-418728; E-mail: redactie@chip.ro

Adresa redacției: 500010 - Brașov, Str. N.D. Cocea nr.12

Adresa pentru corespondență:

500530 - Brașov, Oficiul Poștal 2, Căsuța Poștală 4

Director General: Dan Bădescu (dan_badescu@vogelburda.ro)

Director tehnic: Daniel Dănilă Békési (dan_danila@vogelburda.ro)

Redactor-șef: Decebal Schiller (decebal_schiller@chip.ro)

Redactor-șef adjunct: Cătălina Lazăr (catalina_lazar@chip.ro)

Secretar general de redacție: Oana Albu (oana_albu@chip.ro)

Redactori: Codrin Hosu (codrin_hosu@chip.ro),
Marius Ghinea (marius_ghinea@chip.ro),
Mircea Mihălică (mircea_mihalicica@chip.ro),
Cătălin Constantin (catalin_constantin@chip.ro),
Ionuț Bălan (ionut_balau@chip.ro)
Corina Căilean (corina_cailean@chip.ro)

Laborator de testare hardware:

Redactori:

Francisc Kurko (francisc_kurko@chip.ro),
Titus Bălan (titus_balau@chip.ro),
Marius Silviu Enache (marius_enache@chip.ro),
Mihai Bărbat (mihai_barbat@chip.ro).

Laborator de testare software:

Ionuț Bălan, Cătălin Constantin

Grafică, DTP:

Adrian Popa (adi_popa@chip.ro), Ilie Popa (ilie_popa@chip.ro)

CHIP online:

Lucian Bitai (lucian_bitai@chip.ro)

CHIP CD:

Ionuț Bălan, Cătălin Constantin

Contabilitate și administrație:

Maria Parge, Eva Szaszka (contabilitate@vogelburda.ro)

Reclama:

Zsolt Bodola (zsolt_bodola@vogelburda.ro),
Cristian Pop (cristian_pop@vogelburda.ro)
Csilla Sandor (csilla_sandor@vogelburda.ro)

Marketing:

Leonte Mărginean (leonte_marginean@vogelburda.ro),
Geanina Perju (geanina_perju@vogelburda.ro)

Distribuție și abonamente:

Ioana Bădescu (ioana_badescu@vogelburda.ro),
Ioan Soiu (iancu_soiu@vogelburda.ro)
Alex Draghini (alex_draghini@vogelburda.ro)

Reprezentanța București

Adresa: Str. Izvor nr. 78 et. 2, Sector 5

Mihai Bădescu (mihai_badescu@vogelburda.ro)

Telefon: 0722 - 270475; 021 - 4110076

HOTLINE Abonamente: Marți - Vineri, orele 13-17

Persoanele fizice și juridice se pot abona utilizând talonul din revistă sau direct la sediul redacției. Plata abonamentului se face prin mandat poștal pe numele Ioana Bădescu, O.P. 2, C.P. 4, 500530 Brașov, sau prin ordin de plată în contul „Vogel Burda Communications” deschis la ABN AMRO BANK Brașov RO71ABNA0800264100060476 sau Cont Trezorerie Brașov nr. RO90TREZ1315069XX000746. Toate solicitările se vor face la Oficiul Poștal 2, Căsuța Poștală 4, 500530 Brașov.

Montaj și tipar: Veszpremi Nyomda Rt., Veszprem, Ungaria

CHIP Computer & Communications este membru fondator al Biroului Român de Audit al Tirajelor (BRAT). Publicație auditată pe perioada ianuarie - iunie 2004.

Revista CHIP Computer & Communications a fost publicată în 35.000 de exemplare.

Relații internaționale:

<http://www.chip.ro/html/about/international.php3>

Editura: Vogel Burda Communications S.R.L.

Sediul editurii: 500010-Brașov Str. N.D. Cocea nr.12

Publicație ce beneficiază de rezultate de audiență conform Studiului Național de Audiență.

Conform cifrelor SNA (perioada de măsurare octombrie 2003- octombrie 2004), revista CHIP are 223.000 de cititori/număr.

Copyright: În România: Vogel Burda Communications S.R.L. Brașov

În Germania: Vogel Burda Holding GmbH, München

Dr. Markus Witt

ISSN 1453-7079

Manuscrisele, inclusiv în format electronic, expediate redacției devin proprietatea editurii. Editura își rezervă dreptul de modificare a materialelor primite, precum și a datei de apariție. Reproducerea integrală sau parțială a articolelor, informațiilor sau a imaginilor apărute în revistă este permisă numai cu acordul scris al editurii. Redacția nu își asumă răspunderea pentru greșeli și inadvertențe apărute în materialele colaboratorilor și ale inserțiilor.

Revista CHIP în chioșcurile:

, Nobil, NDC, Compress, Anota

și la ceilalți difuzori de presă din toată țara.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR: Grafică la maximum!

Una dintre cele mai dorite componente pentru PC este un accelerator grafic de calitate. CHIP își spune și în acest an cuvântul și vă arată care sunt cele mai rapide și mai bune soluții pentru jocuri existente pe piața românească.

USB On the Go

O dată cu creșterea în popularitate a device-urilor portabile, se manifestă necesitatea ca acestea să comunice direct unele cu altele, fără a mai avea nevoie de PC ca intermediar. Aflați cum noul standard USB On the Go se achită de această sarcină de comunicare între periferice.

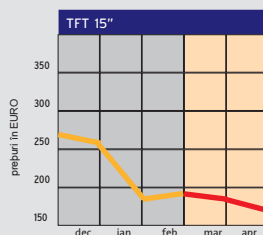
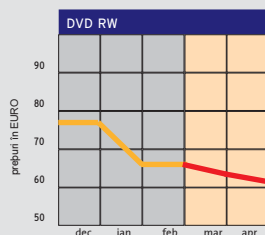
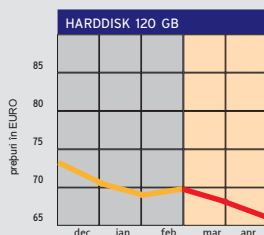
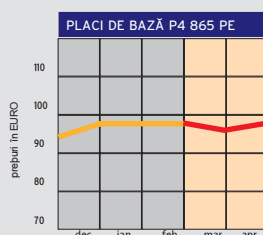
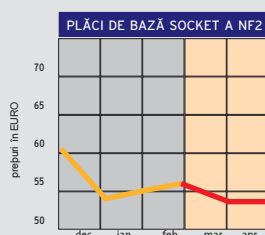
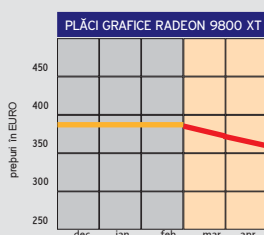
Distracție în rețea

CHIP vă arată cum să exploatați la maximum rețeaua de bloc. Jocuri în multiplayer, filme în rețea, transmisiile TV sau voce și video chat sunt doar câteva dintre posibilitățile deschise de o astfel de rețea.

Componente

Proгноza CHIP pe următoarele două luni

Revista CHIP vă oferă lunar părerea sa asupra evoluției prețurilor la componente. Aceasta se întâmplă pe baza evoluției prețurilor din lunile anterioare, precum și pe baza semnalelor din piața internă și internațională. Cunoscând dinamica acestor prețuri, veți putea achiziționa componentele necesare la prețul corect sau vă veți putea planifica o achiziție viitoare. Sperăm că această rubrică vă este de un real folos.

CHIP Team

